

善财童子

中

五十三参故事

第十九参至第三十六参

善财童子五十三参故事（中）

◎ 目 录 ◎

- 第十九参：不动优婆夷 3
- 第二十参：徧行外道 18
- 第二十一参：优钵罗华长者 26
- 第二十二参：船师婆施罗 36
- 第二十三参：无上胜长者 45
- 第二十四参：师子频申比丘尼 54
- 第二十五参：婆须蜜多女 65
- 第二十六参：鞞瑟胝罗居士 76
- 第二十七参：观自在菩萨 84
- 第二十八参：正趣菩萨 92
- 第二十九参：大天神 98
- 第三十参：安住地神 107
- 第三十一参：婆珊婆演底主夜神 115
- 第三十二参：普德净光夜神 129
- 第三十三参：喜目观察众生夜神 139
- 第三十四参：普救众生妙德夜神 148
- 第三十五参：寂静音海夜神 166
- 第三十六参：守护一切城夜神 178

dì shí jiǔ cān : bú dòng yōu pó yí
第十九参：不动优婆夷

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì shí jiǔ yì ān zhù wáng dōu cān bú dòng yōu pó yí guāng chù shēn
 善财童子第十九诣：安住王都，参不动优婆夷。光触身
 zhě jí dé qīng liáng jīng hū chén jié bù shēng yù xīn zhū zhǒng shèng fǎ yī zhì wú ài 。
 者，即得清凉。经乎尘劫，不生欲心。诸种胜法，一智无碍。
 dé pú sà qiū yī qiè fǎ wú yàn zú zhuāng yán fǎ mén nèi xīn xiàn zhèng shàn fǎ xíng 。
 得菩萨求一切法无厌足庄严法门。内心现证「善法行」。

zàn yuē :
赞曰：

yí yí xiāng hào shì nán lùn zhèng shì dāng nián gè nǚ rén 。
 夷夷相好世难论，正是当年个女人。
 guò qù jié féng wú gòu fó zhī jīn chéng dé yǒu wéi shēn 。
 过去劫逢无垢佛，至今成得有为身。
 jǐ shēng yù hǎi chéng qīng làng yī piàn xīn tián jué diǎn chén 。
 几生欲海澄清浪，一片心田绝点尘。
 qiú fǎ jì yún wèi xiū xiē zhū yán yīng bù xī qīng chūn 。
 求法既云未休歇，朱颜应不惜青春。

※经文节录

尔时，善财
 童子出妙光城，
 游行道路，正念
 思惟大光王教，
 忆念菩萨大慈幢
 行门，思惟菩萨
 随顺世间三昧光
 明门。又作是
 念：「善知识
 者，能普救护一
 切恶道，能普演
 说诸平等法，能
 普显示诸夷险
 道。」

渐次游行，至安住城，周徧推求不动优婆夷今在何所？
 无量人众咸告之言：「善男子！不动优婆夷身是童女，在其家
 内，父母守护，与自亲属无量人众，演说妙法。」善财童子闻
 是语已，其心欢喜如见父母，即诣不动优婆夷舍。

入其宅内，见彼堂宇，金色光明普皆照耀，遇斯光者身
 意清凉。善财童子光明触身，即时获得五百三昧门。以此三

善财童子五十三参的故事

mèi mén gù shēn xīn róu ruǎn rú qī rì tāi yòu wén miào xiāng fēi zhū tiān lóng qián tà pō dēng rén
 昧门故，身心柔软如七日胎。又闻妙香，非诸天龙乾闥婆等人
 yǔ fēi rén zhī suǒ néng yǒu shàn cái tóng zǐ qián yì qí suǒ gōng jìng hé zhǎng yì xīn guān chá
 与非人之所能有。善财童子前诣其所，恭敬合掌，一心观察，
 jiàn qí xíng sè duān zhèng shū miào shí fāng shì jiè yī qiè nǚ rén wú yǒu néng jí kuàng qí guò
 见其形色端正殊妙，十方世界一切女人无有能及，况其过
 zhě wéi chú rú lái jí yǐ yī qiè guǎn dǐng pú sà kǒu chū miào xiāng gōng diàn zhuāng yán bìng qí
 者！唯除如来及以一切灌顶菩萨。口出妙香，宫殿庄严，并其
 juàn shǔ xī wú yǔ dēng kuàng fù guò zhě shí fāng shì jiè yī qiè zhòng shēng wú yǒu yú cǐ yōu
 眷属悉无与等，况复过者！十方世界一切众生，无有于此优
 pó yí suǒ qǐ rǎn zhuó xīn ruò dé zhàn jiàn suǒ yǒu fán nǎo xī zì xiāo miè pǐ rú bǎi wàn dà
 婆夷所起染着心，若得暂见，所有烦恼悉自消灭。譬如百万大
 fàn tiān wáng jué dìng bù shēng yù jiè fán nǎo qí yǒu jiàn cǐ yōu pó yí zhě suǒ yǒu fán nǎo
 梵天王，决定不生欲界烦恼，其有见此优婆夷者，所有烦恼
 yīng zhī yì rán shí fāng zhòng shēng guān cǐ nǚ rén jiē wú yàn zú wéi chú jù zú dà zhì huì
 应知亦然。十方众生观此女人皆无厌足——唯除具足大智慧
 zhě 者。

ěr shí shàn cái tóng zǐ qū gōng hé zhǎng zhèng niàn guān chá 。
 尔时，善财童子曲躬合掌，正念观察。

shí bù dòng yōu pó yí yǐ pú sà róu ruǎn yǔ yuè
 时，不动优婆夷以菩萨柔软语、悦

yì yǔ wèi yù shàn cái ér gào zhī yán : 「 shàn zài !
 意语，慰喻善财而告之言：「善哉！

shàn zài shàn nán zǐ rǔ yǐ néng fā ā nǒu duō luó
 善哉！善男子！汝已能发阿耨多罗

sān miào sān pú tí xīn shàn nán zǐ wǒ dé pú
 三藐三菩提心。善男子！我得菩

sà nán cuī fú zhì huì zàng jiě tuō mén ,
 萨难摧伏智慧藏解脱门，

wǒ dé pú sà jiān gù
 我得菩萨坚固

shòu chí xíng mén ,
 受持行门，

wǒ dé pú sà yī
 我得菩萨一

qiè fǎ píng děng dì
 切法平等地

zōng chí mén wǒ
 总持门，我

dé pú sà zhào míng
 得菩萨照明

yī qiè fǎ biàn cái mén wǒ dé pú sà qiú yī qiè fǎ wú pí yàn sān mèi mén shàn cái tóng
一切法辩才门，我得菩萨求一切法无疲厌三昧门。」善财童
zǐ yán shèng zhě pú sà nán cuī fú zhì huì zàng jiě tuō mén nǎi zhī qiú yī qiè fǎ wú pí
子言：「圣者！菩萨难摧伏智慧藏解脱门，乃至求一切法无疲
yàn sān mèi mén jìng jiè yún hé tóng nǚ yán shàn nán zī cǐ chù nán zhī shàn
厌三昧门，境界云何？」童女言：「善男子！此处难知。」善
cái bái yán wéi yuàn shèng zhě chéng fó shén lì wèi wǒ xuān shuō wǒ dāng yīn shàn zhī shì
财白言：「唯愿圣者，承佛神力，为我宣说！我当因善知识，
néng xìn néng shòu néng zhī néng liǎo què rù guān chá xiū xí suí shùn lí zhū fēn bié jū jìng
能信能受，能知能了，趣入观察，修习随顺，离诸分别，究竟
píng děng
平等。」

yōu pó yī yán shàn nán zī guò qù shì zhōng yǒu jié míng lí gòu fó hào
优婆夷言：「善男子！过去世中有劫，名：离垢，佛号：
xiū bì shí yǒu guó wáng míng yuē diàn shòu wéi yǒu yī nǚ jí wǒ shēn shì wǒ yú yè
修臂。时，有国王名曰：电授，唯有一女，即我身是。我于夜
fèn fèi yīn yuè shí fù mǔ xiōng dì xī yǐ mián qǐn wǔ bǎi tóng nǚ yì jiē hūn mèi wǒ yú lóu
分废音乐时，父母兄弟悉已眠寝，五百童女亦皆昏寐，我于楼
shàng yǎng guān xīng xiù yú xū kōng zhōng jiàn bǐ rú lái rú bǎo shān wáng wú liàng wú biān tiān lóng bā
上仰观星宿。于虚空中见彼如来如宝山王，无量无边天龙八
bù zhū pú sà zhòng suǒ gòng wéi rào fó shēn pǔ fàng dà guāng míng wǎng zhōu biān shí fāng wú suǒ
部、诸菩萨众所共围绕，佛身普放大光明网，周遍十方无所
zhàng ài fó shēn máo kǒng jiē chū miào xiāng wǒ wén shì xiāng shēn tǐ róu ruǎn xīn shēng huān xī
障碍，佛身毛孔皆出妙香。我闻是香，身体柔软，心生欢喜，
biàn cóng lóu xià zhì yú dì shàng hé shí zhǐ zhǎo dǐng lǐ yú fó yòu guān bǐ fó bù jiàn dǐng
便从楼下至于地上，合十指爪顶礼于佛。又观彼佛不见顶
xiāng guān shēn zuǒ yòu mò zhī biān jì sī wéi bǐ fó zhū xiāng suí hào wú yǒu yàn zú qiè zì
相，观身左右莫知边际，思惟彼佛诸相随好无有厌足。窃自
niǎn yán cǐ fó shì zūn zuò hé děng yè huò yú rú shì shàng miào zhī shēn xiāng hào yuán
念言：『此佛世尊作何等业，获于如是上妙之身——相好圆
mǎn guāng míng jù zú juàn shǔ chéng jiù gōng diàn yán hào fú dé zhì huì xī jiē qīng jìng zǒng
满，光明具足，眷属成就，宫殿严好，福德智慧悉皆清净，总
chí sān mèi bù kě sī yì shēn tōng zì zài biàn cái wú ài
持三昧不可思议，神通自在，辩才无碍？』

shàn nán zī èr shí rú lái zhī wǒ xīn niàn jí gào wǒ yán rǔ yīng fā bù kě
善男子！尔时，如来知我心念，即告我言：『汝应发不可
huài xīn miè zhū fán nǎo yīng fā wú néng shèng xīn pò zhū qǔ zhuó yīng fā wú tuì què xīn
坏心，灭诸烦恼；应发无能胜心，破诸取着；应发无退怯心，
rù shēn fǎ mén yīng fā néng kān nài xīn jiù è zhǒng shēng yīng fā wú mí huò xīn pǔ yú yī
入深法门；应发能堪耐心，救恶众生；应发无迷惑心，普于一
qiè zhū qù shòu shēng yīng fā wú yàn zú xīn qiú jiàn zhū fó wú yǒu xiū xī yīng fā wú zhī
切诸趣受生；应发无厌足心，求见诸佛无有休息；应发无知

善财童子五十三参的故事

zú xīn xī shòu yī qiè rú lái fǎ yǔ yīng fā zhèng sī wéi xīn pǔ shēng yī qiè fó fǎ guāng
 足心，悉受一切如来法雨；应发正思惟心，普生一切佛法光
 míng yīng fā dà zhù chí xīn pǔ zhuǎn yī qiè zhū fó fǎ lún yīng fā guǎng liú tōng xīn suí zhòng
 明；应发大住持心，普转一切诸佛法轮；应发广流通心，随众
 shēng yù shī qí fǎ bǎo shàn nán zǐ wǒ yú bī fó suǒ wén rú shì fǎ qiú yī qiè
 生欲，施其法宝。』善男子！我于彼佛所闻如是法，求一切
 zhī qiú fó shí lì qiú fó biàn cái qiú fó guāng míng qiú fó sè shēn qiú fó xiāng hào
 智，求佛十力，求佛辩才，求佛光明，求佛色身，求佛相好，
 qiú fó zhòng huì qiú fó guó tǔ qiú fó wēi yí qiú fó shòu mìng fā shì xīn yǐ qí xīn
 求佛众会，求佛国土，求佛威仪，求佛寿命。发是心已，其心
 jiān gù yóu rú jīn gāng yī qiè fán nǎo jí yǐ èr shèng xī bù néng huài
 坚固犹如金刚，一切烦恼及以二乘悉不能坏。

shàn nán zǐ wǒ fā shì xīn yǐ lái jīng yán fú tí wēi chén shù jié shàng bù shēng yú
 善男子！我发是心已来，经阎浮提微尘数劫，尚不生于
 niàn yù zhī xīn kuàng xíng qí shì shàn nán zǐ wǒ cóng shì lái cháng yǐ qīng jìng zhī huì guāng míng
 念欲之心，况行其事！善男子！我从是来，常以清净智慧光明
 chú miè yī qiè zhòng shēng fán nǎo cháng yǐ zhī huì shēng zhǎng yī qiè zhòng shēng shàn gēn cháng suí yī qiè
 除灭一切众生烦恼，常以智慧生长一切众生善根，常随一切
 zhòng shēng suǒ yào shì xiàn qí shēn cháng yǐ qīng jìng shàng miào yán yīn kāi wù fǎ jiè yī qiè zhòng shēng
 众生所乐示现其身，常以清净上妙言音开悟法界一切众生。
 shàn nán zǐ wǒ dé pú sà qiú yī qiè fǎ wú yǎn zú zhuāng yán mén wǒ dé yī qiè fǎ píng děng
 善男子！我得菩萨求一切法无厌足庄严门，我得一切法平等
 dì zǒng chí mén xiàn bù sī yì zì zài shén biàn rú yù jiàn fǒu
 地总持门，现不思维自在神变。汝欲见不？」

shàn cái yán wéi wǒ xīn yuàn jiàn èr shí bú dòng yōu pó yī zuò yú lóng zàng
 善财言：「唯！我心愿见。」尔时，不动优婆夷坐于龙藏
 shī zǐ zhī zuò rù qiú yī qiè fǎ wú yǎn zú zhuāng yán sān mèi mén rù cǐ sān mèi mén shí
 师子之座，入求一切法无厌足庄严三昧门。入此三昧门时，
 shí fāng gè yǒu bù kě shuō fó chā wēi chén shù shì jiè liù zhǒng zhèn dòng jiē xī qīng jìng liú lí suǒ
 十方各有不可说佛刹微尘数世界六种震动，皆悉清净琉璃所
 chéng yī yī shì jiè zhōng yǒu bǎi yì sì tiān xià bǎi yì rú lái huò zhù ǒu shuāi tiān nǎi zhì
 成。一一世界中，有百亿四天下百亿如来或住兜率天，乃至
 bō niè pán yī yī rú lái fāng guāng míng wǎng zhōu biàn fǎ jiè dào chǎng zhòng huì qīng jìng wéi rào
 般涅槃。一一如来放光明网，周遍法界道场众会，清净围绕，
 zhuǎn miào fǎ lún kāi wù qún shēng shí bú dòng yōu pó yī cóng sān mèi qǐ gào shàn cái yán
 转妙法轮，开悟群生。时，不动优婆夷从三昧起，告善财言：

「善男子！汝见此不？」善财言：「唯！我皆已见。」

yōu pó yī yán shàn nán zǐ wǒ wéi dé cǐ qiú yī qiè fǎ wú yǎn zú sān mèi guāng
 优婆夷言：「善男子！我唯得此求一切法无厌足三昧光
 míng wéi yī qiè zhòng shēng shuō wēi miào fǎ jiē lìng huān xǐ rú zhū pú sà mó hè sā rú zhuǎn
 明，为一切众生说微妙法，皆令欢喜。如诸菩萨摩诃萨，如转

lún wáng yóu xíng shì jiān yǐ sì shè shì shè zhū zhòng shēng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ
 轮王，游行世间，以四摄事摄诸众生。而我云何能知、能说彼
 gōng dé xíng shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī dà chéng míng wú liàng dōu sà luó qí
 功德行？善男子！于此南方，有一大城，名：无量都萨罗；其
 zhōng yǒu yī chū jiā wài dào míng yuē biàn xíng rú wǎng bī wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng
 中有一出家外道，名曰：徧行。汝往彼问菩萨云何学菩萨行、
 xiū pú sà dào
 修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù
 去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng dà
善财童子向大
guāng wáng dǐng lǐ hòu yī yī
光王顶礼后，依依
bù shě de lí kāi le miào guāng
不舍地离开了妙光
chéng zài lù shàng shàn cái
城。在路上，善财
tóng zǐ xīn lǐ xiǎng zhe shàn
童子心里想着：善
zhī shì shì yī qiè zhòng shēng de
知识是一切众生的
shǒu hù zhě tā néng jiù hù
守护者，他能救护
duò rù è dào de suǒ yǒu zhòng
堕入恶道的所有众
shēng bìng wèi yī qiè zhòng shēng
生，并为一切众生
kāi shì zhū fǎ píng děng bù èr
开示诸法平等不二
de dào lǐ zēng zhǎng suǒ yǒu
的道理，增长所有
rén de shàn niàn shǐ zhòng shēng
人的善念，使众生
men bú huì yú shēng sǐ cháng yè
们不会于生死长夜
zhōng mí lù
中迷路。

biān zǒu biān xiǎng zhe yǒu yī tiān lái dào le ān zhù chéng sì chù dǎ tīng bú dòng yōu
边走边想着，有一天，来到了安住城，四处打听不动优
pó yí de zhù chù yǒu yī wèi hǎo xīn de rén gào sù tā nián qīng rén a bú dòng yōu
婆夷的住处，有一位好心的人告诉他：「年轻人啊！不动优
pó yí shì ge xiǎo nǚ hái xiàn zài zài tā jiā zhōng shòu fù mǔ qīn de hē hù bìng qiě yǔ
婆夷是个小女孩，现在在她家中，受父母亲的呵护，并且与
jiā lǐ yī xiē qīn qī men tán lùn fó fǎ shàn cái tóng zǐ yī tīng xīn zhōng fēi cháng gāo xìng
家里一些亲戚们谈论佛法。」善财童子一听，心中非常高兴，
jiù hǎo xiàng yào qù tàn shì fēn bié hěn jiǔ de qīn rén yí yàng pò bù jí dài de wǎng bú dòng yōu
就好像要去探视分别很久的亲人一样，迫不及待地往不动优
pó yí jiā zǒu qù
婆夷家走去。

jìn rù bú dòng yōu pō yí de jiā zhōng zhī jiàn tā jiā zhōng yǒu jīn sè de guāng míng shǎn yào
 进入不动优婆夷的家中，只见她家中有金色的光明闪耀
 zhe zhǐ yào bèi guāng míng zhào dào de rén jiù rú tóng zài xià tiān de yǔ hòu qīn liáng de hé fēng
 着。只要被光明照到的人，就如同在夏天的雨后、沁凉的和风
 chuī zài shēn shàng gǎn shòu dào wú bǐ de qīng liáng shū shì ér shàn cái tóng zǐ bèi guāng míng zhào dào
 吹在身上，感受到无比的清凉舒适。而善财童子被光明照到
 shí dāng xià zhèng wù le wú bǎi zhǒng bù tóng de sān mèi chán jìng shēn xīn róu ruǎn jiù hǎo xiàng qī
 时，当下证悟了五百种不同的三昧禅境，身心柔软，就好像七
 rì de tāi ér yí yàng tóng shí yòu wén dào yī gū rén jiān suǒ méi yǒu de qí miào xiāng wèi
 日的胎儿一样，同时又闻到一股人间所没有的奇妙香味。

shàn cái tóng zǐ zǒu dào yōu pō yí de miàn qián zǐ xì yī kàn zhī jiàn yōu pō yí de
 善财童子走到优婆夷的面前，仔细一看，只见优婆夷的
 měi yī ge máo kǒng jūn bù duàn de xiàn chū guāng míng zài guāng míng zhōng yòu piāo zhe zhèn zhèn qí miào de
 每一个毛孔均不断地现出光明，在光明中又飘着阵阵奇妙的
 xiāng qì zài zhè shàng chǔ le fó pú sà wài méi yǒu wài biǎo bǐ tā gèng duān zhèng ér shū shèng
 香气，在这世上除了佛菩萨外，没有外表比她更端正而殊胜
 de nǚ rén le dàn shì bù zhī wéi hé yī qiè zhòng shēng jiàn dào tā bù jǐn bú huì yǒu fēi
 的女人了。但是不知为何，一切众生见到她，不仅不会有非
 fēn zhī xiǎng yīn wéi tā de měi lì shì yī zhǒng fēi cháng qīng jìng duān zhèng de měi lì jiù hǎo xiàng
 分之想，因为她的美丽是一种非常清净端正的美丽，就好像
 yī miàn guāng míng yuán mǎn de jìng zi fǎn ér néng fàng xià yī qiè de fán nǎo jiù hǎo xiàng sè jiè
 一面光明圆满的镜子，反而能放下一切的烦恼，就好像色界
 tiān de dà fàn tiān wáng jué bú huì yǒu yù jiè de tān yù yí yàng kàn dào tā ràng rén rěn bú
 天的大梵天王绝不会有欲界的贪欲一样。看到她，让人忍不
 zhù huì xiǎng zài kàn tā yī yǎn shèn zhì yī zhí kàn zhe tā yě bú huì gǎn dào yàn fán chú le
 住会想再看她一眼，甚至一直看着她也不会感到厌烦。除了
 yǒu dà zhì huì de rén bú huì zhí zhuó wài xiàng tā men zhī dào yī qiè xiāng dōu shì xū huàn bù shí
 有大智慧的人不会执着外相，他们知道一切相都是虚幻不实
 de fǒu zé qí tā de zhòng shēng yīng gāi dōu shì rú cǐ de ba
 的，否则，其他的众生应该都是如此的吧！

shàn cái tóng zǐ wān yāo gōng shēn gōng jìng hé zhǎng zhèng niàn guān chá bú dòng yōu pō yí
 善财童子弯腰躬身，恭敬合掌，正念观察不动优婆夷，
 tā hěn huān xǐ de sòng chū yī shǒu jī yǔ lái zàn yáng yōu pō yí de gōng dé shǒu hù qīng jìng
 他很喜欢地颂出一首偈语来赞扬优婆夷的功德：「守护清静
 jiè xiū xíng guāng dà rěn jīng jìn bú tuì zhuǎn guāng míng zhào shì jiān。」
 戒，修行广大忍，精进不退转，光明照世间。」

shàn cái tóng zǐ shuō wán zhè shǒu jī yǔ hòu duì bú dòng yōu pō yí shuō shèng zhě
 善财童子说完这首偈颂后，对不动优婆夷说：「圣者！
 wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn kě shì shàng wèi zhī dào yīng gāi rú hé
 我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，可是尚未知道应该如何
 xué pú sà xíng xiū pú sà dào wǒ tīng dà guāng wáng shuō nín shì yī wèi dà chéng jiù zhě xī
 学菩萨行，修菩萨道。我听大光王说您是一位大成就者，希

wàng nín néng yǒu jiāo yú wǒ
望您能有教于我。」

cǐ shí , bù dòng yōu pó yī yǐ pú sà de róu ruǎn yuè yì shēng yīn , gǔ lì shàn cái tóng
此时，不动优婆夷以菩萨的柔软悦意声音，鼓励善财童
zǐ shuō : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! shàn nán zǐ ! nǐ yǐ néng fā ā nòu duō luō sān miǎo sān pú tí
子说：「善哉！善哉！善男子！你已能发阿耨多罗三藐三菩提
xīn , zhēn shì fēi cháng nán dé 。
心，真是非常难得。」

wǒ yǐ zhèng dé 『 pú sà nán cuī fú zhì huì zàng jiě tuō mén 』 , pú sà bù kě sī yì
我已证得『菩萨难摧伏智慧藏解脱门』，菩萨不可思议
de zhì huì , shì rèn hé rén suǒ wú fǎ chāo yuè de ; hé 『 pú sà jiān gù shòu chí xíng mén 』 ,
的智慧，是任何人所无法超越的；和『菩萨坚固受持行门』，
pú sà yú xué fǎ shí jiān gù bù tuì zhí zhì chéng jiù wéi zhǐ yǔ 『 pú sà yī qiè fǎ píng děng
菩萨于学法时坚固不退，直至成就为止；与『菩萨一切法平等
dì zǒng chí mén 』 , yǐ píng děng bù èr de xīn zǒng chí yī qiè fǎ yǐ jí 『 pú sà zhào míng yī
地总持门』，以平等不二的心总持一切法；以及『菩萨照明一
qiè fǎ biàn cái mén 』 , pú sà jiū jīng liǎo zhī yī qiè fǎ yīn cǐ biàn cái wú ài hái yǒu
切法辩才门』，菩萨究竟了知一切法，因此辩才无碍；还有
『 pú sà qiú yī qiè fǎ wú pí yàn sān mèi mén 』 , biǎo pú sà jīng jìn bù tuì xué yī qiè fǎ
『菩萨求一切法无疲厌三昧门』，表菩萨精进不退，学一切法
yǒng bú yàn zú 。
永不厌足。」

shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shèng zhě zhè xiē fǎ mén de jìng jiè jiū jīng shì shén me yàng zi
善财童子说：「圣者！这些法门的境界究竟是什么样子
ne ?
呢？」

yōu pó yī huí dá shuō : 「 shàn nán zǐ zhè xiē wēi xì de jìng jiè , bìng fēi yǒu xiāng
优婆夷回答说：「善男子！这些微细的境界，并非有相
de yǔ yán wén zì suǒ néng biǎo dá qīng chǔ de 。 jì rán nǐ nà me xiǎng zhī dào , wǒ yě zhǐ néng
的语言文字所能表达清楚的。既然你那么想知道，我也只能
jiǎn dān de miáo shù gěi nǐ tīng 。
简单地描述给你听。」

zài hěn jiǔ yǐ qián de lí gǔ jié , yǒu yī zūn míng hào wéi xiū bì de fó tuō zhù shì 。
在很久以前的离垢劫，有一尊名号为修臂的佛陀住世。
nà shí hòu , yǒu yī ge míng wéi diàn shòu de guó wáng , ér wǒ zài nà shí chū shēng wéi diàn shòu guó wáng
那时候，有一个名为电授的国王，而我在那时出生为电授国王
de nǚ ér , yě jiù shì wǒ de qián shēn 。 yǒu yī tiān shēn yè , dāng suǒ yǒu wáng gōng zhōng de rén
的女儿，也就是我的前身。有一天深夜，当所有王宫中的人
zài kuáng huān hòu , gè zì huí fáng xiū xiǐ shí , wǒ dú zì zǒu dào gé lóu wài , yǎng guān tiān shàng de
在狂欢后，各自回房休息时，我独自走到阁楼外，仰观天上的
xīng xīng 。 tū rán kàn jiàn xiū bì rú lái chū xiàn zài yè kōng zhōng , wú liàng de pú sà jí tiān lóng
星星。突然看见修臂如来出现在夜空中，无量的菩萨及天龙

bā bù wéi rào zhe suí shì zhe rú lái de shēn xiàng jiù rú tóng yí zuò zhòng bǎo hé chéng de bǎo
 八部围绕着、随侍着。如来的身相就如同一座众宝合成的宝
 shān yī yàng wēi wēi bú dòng ér fàng dà guāng míng fó tuó de měi yī máo kǒng jūn sǎn chū qí
 山一样，巍巍不动而放大光明。佛陀的每一毛孔，均散出奇
 miào de xiāng qì wǒ wén dào nà xiāng wèi shí wǒ de shēn tǐ jiù hǎo xiàng méi yǒu le gǔ tóu yī
 妙的香气，我闻到那香味时，我的身体就好像没有了骨头一
 yàng fēi cháng de róu ruǎn zì zài xīn zhōng chà shí shēng qǐ wú liàng de xǐ yuè 。
 样，非常的柔软自在，心中刹时生起无量的喜悦。

wǒ gǎn kuài pǎo dào lóu xià hé zhǎng guī zài dì shàng xiàng fó tuó dǐng lǐ tái qǐ tóu zhān
 我赶快跑到楼下，合掌跪在地上向佛陀顶礼，抬起头瞻
 yǎng fó tuó de wú jiàn dǐng xiàng ① sī wéi fó tuó yī qiè xiāng hǎo yǔ gōng dé wǒ xiǎng : 『 zhè
 仰佛陀的不见顶相①，思惟佛陀一切相好与功德。我想：『这
 wèi fó tuó bù zhī shì xiū le shén me yàng de gōng dé cái néng gòu dé dào rú cǐ de yuán mǎn shēn
 位佛陀不知是修了什么样的功德？才能够得到如此的圆满身
 xiàng jí bù kě sī yì de guāng míng shén tōng hé wú āi biàn cái déng zhōng zhōng fú bào 。』
 相，及不可思议的光明神通和无碍辩才等种种福报。』

fó tuó zhī dào le wǒ de xīn niàn gào sù wǒ : 『 nǐ yīng gāi fā qǐ bù kě pò huài
 佛陀知道了我的心念，告诉我：『你应该发起不可破坏
 de xīn xiāo miè yī qiè de fán nǎo yīng gāi fā qǐ wú fǎ chāo yuè de xīn dǎ pò yī qiè
 的心，消灭一切的烦恼。应该发起无法超越的心，打破一切

善财童子五十三参的故事

de tān zhuó yīng gāi fā chū méi yǒu wèi jù de xīn shēn rù yī qiè fǎ mén nán xíng néng xíng
 的贪着。应该发出没有畏惧的心，深入一切法门，难行能行，
 nán shě néng shě shí cháng tīng shòu rú lái shuō fǎ ér méi yǒu yàn zú zài shēng sǐ de hēi yè
 难舍能舍。时常听受如来说法而没有厌足。在生死的黑夜
 lǐ bú huì mí shī fāng xiàng duì yī qiè è zhī jiàn de zhòng shēng shēng chū wú bǐ de nài xīn
 里，不会迷失方向。对一切恶知见的众生，生出无比的耐心，
 xì xīn de zhǐ dǎo shǐ qǐ gǎi xié guī zhèng suí shùn zhòng shēng de yù wǎng ér bù shī fó fǎ
 细心的指导，使其改邪归正。随顺众生的欲望，而布施佛法
 de zhì huì 。』

wǒ zì cóng tīng le xiū bì rú lái de zhǐ dǎo hòu yī xīn qiú dé fó tuō de shí lì ②、
 yī qiè zhì huì wú ài biàn cái zhì huì guāng míng yuán mǎn sè shēn jī yī qiè xiāng hǎo děng wǒ
 一切智慧、无碍辩才、智慧光明、圆满色身及一切相好等。我
 de xīn jiù hǎo bǐ jīn gāng shí yī yàng de jiān gù rèn hé xié è shì lì jí fán nǎo suǒ bù néng
 的心就好比金刚石一样地坚固，任何邪恶势力及烦恼所不能
 huī huài
 毁坏。

shàn nán zǐ wǒ zì cóng fā pú tí xīn yǐ lái jīng guò le wú liàng jié de shí jiān
善男子！我自从发菩提心以来，经过了无量劫的时间，
cóng lái méi yǒu shēng qǐ rén hé tān yù de niàn tóu gèng hé kuàng shì zuò bú jìng de shì ne ér
从来没有生起任何贪欲的念头，更何况是做不净的事呢？而
rú shì yīn rú shì guǒ yī qiè zhòng shēng jiàn dào le wǒ zì rán yě jiù bú huì yǒu bú jìng
如是因、如是果，一切众生见到了我，自然也就不会有不净
de niàn tóu wǒ cóng jiàn le xiū bì fó zhī hòu cháng yǐ qīng jìng de zhì huì guāng míng chú miè
的念头。我从见了修臂佛之后，常以清净的智慧光明，除灭
yī qiè zhòng shēng de wú míng fán nǎo zēng zhǎng zhòng shēng de shàn gēn suí zhòng shēng nèi xīn de xǐ hào
一切众生的无明烦恼，增长众生的善根。随众生内心的喜好
shì xiàn yī qiè jǐng xiàng bìng yǐ qīng jìng shàng miào de shēng yīn ān wèi bìng kāi dǎo suǒ yǒu zhòng shēng
示现一切景象，并以清净上妙的声音，安慰并开导所有众生，
lǐng tā men gǎn dòng ér zì dòng de shēng chū chàn huī xīn jìn ér fā pú tí xīn chéng jiù wú shàng fó
令他们感动而自动地生出忏悔心，进而发菩提心成就无上佛
guǒ 果。

wǒ yǐ zhèng dé pú sà qiú yī qiè fǎ wú yàn zú zhuāng yán mén yī qiè fǎ píng
我已证得『菩萨求一切法无厌足庄严门』、『一切法平
děng dì zǒng chí mén néng shì xiàn bù kě sī yǐ shén tōng zhī lì nǐ xiǎng kàn ma
等地总持门』，能示现不可思议神通之力，你想看吗？」

shàn cái tóng zǐ huí dá shuō shì de wǒ qī dài néng jiàn dào shàn zhī shì nín gōng dé
善财童子回答说：「是的！我期待能见到善知识您功德
shén tōng de jìng jiè 神通的境界。」

jiù zài cǐ shí bú dòng yōu pō yī jìn rù bù kě sī yǐ sān mèi jìng jiè zhōng zhī jiàn
就在此时，不动优婆夷进入不可思议三昧境界中，只见
shí fāng suǒ yǒu shì jiè fā shēng liù zhǒng zhèn dòng suǒ yǒu de shì jiè dōu biàn chéng liú lí shì
十方所有世界发生六种震动③，所有的世界都变成琉璃世
jiè měi yī shì jiè dōu yǒu rú lái huò zhù ōu lǜ tiān huò xiàn zuò pú tí shù xià chéng dào
界。每一世界都有如来或住兜率天，或现坐菩提树下成道，
shèn zhì rù dà bō niè pán měi yī rú lái jiē fàng chū wú liàng guāng míng suǒ yǒu guāng míng jiāo zhī
甚至入大般涅槃。每一如来皆放出无量光明，所有光明交织
rú tóng wǎng zhuàng huí hù zhe yī qiè zhòng shēng shǐ yī qiè zhòng shēng jiē dé yīn cǐ wén fǎ kāi wù
如同网状，回护着一切众生，使一切众生皆得因此闻法开悟。

tóng yī shí jiān bú dòng yōu pō yī cóng sān mèi jìng zhōng huí dào dāng xià gào sù shàn cái
同一时间，不动优婆夷从三昧境中回到当下，告诉善财
tóng zǐ shuō shàn nán zǐ nǐ kàn dào le ma
童子说：「善男子！你看到了吗？」

shàn cái tóng zǐ huí dá shuō shì de tài shén qí le tài lǐng rén gǎn dòng le wǒ
善财童子回答说：「是的！太神奇了，太令人感动了，我
dōu rú shí jiàn dào le 都如实见到了。」

yōu pó yī shuō zhè jiù shì wǒ suǒ zhèng wù de qiú yī qiè fǎ wú yàn zú sān mèi
 优婆夷说：「这就是我所证悟的『求一切法无厌足三昧
 guāng míng fǎ mén wǒ wèi yī qiè zhòng shēng shuō fēi cháng shū shèng wēi miào de fó fǎ ràng tā men
 光明』法门，我为一切众生说非常殊胜微妙的佛法，让他们
 huān xī xìn shòu ér zhū dà pú sà shì rú tóng zhuǎn lún shèng wáng tǒng zhì xún shì rén jiān yǐ
 欢喜信受。而诸大菩萨是如同转轮圣王，统治巡视人间，以
 sì shè fǎ ④ bù shī ài yǔ lì xíng tóng shì shè shòu yī qiè zhòng shēng wèi yī qiè zhòng
 四摄法④：布施、爱语、利行、同事摄受一切众生，为一切众
 shēng shuō fǎ ràng tā men lí kǔ dé lè ràng tā men huān xī wǒ yòu zěn néng zhī dào zěn néng
 生说法，让他们离苦得乐，让他们欢喜。我又怎能知道，怎能
 yǎn shuō zhè xiē dà pú sà de gōng dé xíng ne
 演说这些大菩萨的功德行呢？

shàn nán zǐ wǎng nán fāng zǒu qù dào le wú liàng dōu sà luó chéng nà lǐ yǒu yī wèi chū
 善男子！往南方走去，到了无量都萨罗城，那里有一位出
 jiā de wài dào ⑤ míng jiào piān xíng nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng jiào xué xí 。
 家的外道⑤名叫徧行，你应该去向他请教学习。」

注① 无见顶相：

指佛八十种相好之第六十六种「肉髻相」的梵语意译。观佛三昧海经云：「如来顶上肉髻团圆，当中涌起，高显端严，犹如天盖。」

注② 十力：

即「如来十种智力」。依大萨遮尼干子所说经，卷八云：「王言：『大师！何者是如来十智力？』答言：『大王，十力者，所谓知是处非处智力、知业集智力、知欲智力、知性智力、知根智力、知至处道智力、知定智力、知宿命智力、知天眼智力、知漏尽智力。』」

注③ 六种震动：

指大地震动之六种相，分别为「动、起、涌、震、吼、击（摇）」等六相，表示一种吉祥之兆。

注④ 四摄法：

菩萨有四种教化众生的方便：布施、爱语、利行、同事，称为「四摄法」。若依其原语直译，则称为「四种悲法」，也就是以四种菩提悲法来摄受众生，和光同尘成就入世的方便。修行要先修练无我的悲性，才能完成利他的功德；无我之悲性，从舍己、忍中而来。

注⑤ 外道：

佛说须真天子经：「道从何求？文殊师利答言：天子！道从一切

爱欲中求。天子复问：文殊师利！云何爱欲而能出道？文殊师利答言：天子！净八直行是故道。天子复问：文殊师利！云何八直行与爱欲俱耶？文殊师利答言：天子！尔八道与爱欲俱，卿将赞道之净乎？淫怒痴尽是故道；如行爱欲，行道亦尔。天子复问：文殊师利！于此行中何所为作而与道合？文殊师利答言：天子！于此行中亦不得爱欲，亦不得生死，亦不得泥洹，是故道，道之所行得合于道。天子复问：文殊师利！何所是菩萨行？文殊师利答言：天子！六十二见、四颠倒、五覆盖、一切无功德辈是菩萨行。天子复问：文殊师利！是事云何？文殊师利答言：天子！菩萨以善权方便，广随所入，欲救度一切；一切所求，惟因诸见爱欲四颠倒中求，所以者何？一切从是中生故；于此求索一切，不可得见、亦不见所见、爱欲亦不可见、四颠倒亦不可见，亦非一切亦非不一切，所以者何？护脱一切故。如是天子！当作是知！菩萨道于爱欲中求。」

外道通常是指执相取法者不解修行的重点是在调心，而非外相的行为表现。但是此处「外道」，是指如来住持力故，为欲示现不可思议方便境界，住于不可思议解脱门，得大方便力奋迅自在，不舍佛法僧等念，到第一彼岸以大神力教化众生，实为菩萨摩訶萨。

dī èr shí cān piān xíng wài dào
第二十参：徧行外道

shàn cái tóng zǐ dì èr shí yì dū sà luó chéng zhōng cān piān xíng wài dào xú xíng shān
 善财童子第二十诣：都萨罗城中，参徧行外道。徐行山
 dǐng sè xiàng yuán míng shí qiān tiān rén jiǔ shí liù zhǒng guān qì guān jī wú yī wú zuò
 顶，色相圆明，十千天人，九十六种，观器观机，无依无作，
 fāng biàn tiáo fú lìng lí zhū jiàn dé zhì yī qiè chù pú sà xíng fǎ mén zhèng zhēn shí
 方便调伏，令离诸见。得至一切处菩萨行法门。证「真实
 xíng
 行」

zàn yuē
赞曰：

chéng lǐ xiāng xún wǎn jǐng fēn zhōng xiāo chéng wài qù xún jūn 。
 城里相寻晚景分，中宵城外去寻君。
 huī huá qì xiàng níng qīng zhàng sè xiàng yuán míng bù bái yún 。
 辉华气象凝青嶂，色相圆明步白云。
 suí lèi xiàn shēn fēi yī yī dāng jī yǎn fǎ wèi wén wén 。
 随类现身非一一，当机演法未闻闻。
 dōng xī nán běi wēi chén nèi wài dào tiān mó jìn chū qún 。
 东西南北微尘内，外道天魔尽出群。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十七·入法界品第三十九之八】

尔时，善财
 童子于不动优婆
 夷所，得闻法
 已，渐渐游行，
 经历国邑，至都
 萨罗城。于日没
 时入彼城中，廛
 店邻里四衢道
 侧，处处寻觅徧
 行外道。城东有
 山，名曰：善
 德。善财童子于
 中夜时，见此山
 顶草树岩巘，光

míng zhào yào rú rì chū chū jiàn cǐ shì yǐ shēng dà huān xī zuò shì niàn yán : 「 wǒ bì yú
 明照耀如日初出。见此事已，生大欢喜，作是念言：「我必于
 cǐ jiàn shàn zhī shì biàn cóng chéng chū ér dēng bǐ shān jiàn cǐ wài dào yú qí shān shàng píng tǎn
 此见善知识。」便从城出而登彼山，见此外道，于其山上平坦
 zhī chù xú bù jīng xíng sè xiāng yuán mǎn wēi guāng zhào yào dà fàn tiān wáng suǒ bù néng jí
 之处，徐步经行，色相圆满，威光照耀，大梵天王所不能及，
 shí qiān fàn zhòng zhī suǒ wéi rào
 十千梵众之所围绕。

wǎng yì qí suǒ tóu dǐng lǐ zú rào wú liàng zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán :
 往诣其所，头顶礼足，绕无量匝，于前合掌而作是言：

「shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wǒ wèi zhī pú sà yún hé
 圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而我未知菩萨云何
xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng jiào huì yuàn wèi wǒ shuō
 学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿为我说！」

biàn xíng dá yán：「shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ wǒ yǐ ān zhù zhì yī qiè chù pú
 徧行答言：「善哉！善哉！善男子！我已安住至一切处菩
sà xíng yǐ chéng jiù pǔ guān shì jiān sān mèi mén yǐ chéng jiù wú yī wú zuò shén tōng lì yǐ chéng
 萨行，已成就普观世间三昧门，已成就无依无作神通力，已成
jiù pǔ mén bō rě bō luó mì wǒ pǔ yú shì jiān zhǒng zhǒng fāng suǒ zhǒng zhǒng xíng mào zhǒng zhǒng
 就普门般若波罗密。我普于世间种种方所、种种形貌、种种
xíng jiě zhǒng zhǒng mò shēng yī qiè zhū qù rú shì yī qiè zhū zhòng shēng zhōng wǒ yǐ zhǒng zhǒng fāng
 行解、种种殒生一切诸趣，如是一切诸众生中，我以种种方
biàn zhǒng zhǒng zhì mén ér wéi lì yì
 便、种种智门而为利益。」

yòu shàn nán zǐ cǐ dōu sà luó chéng zhōng yī qiè fāng suǒ yī qiè zú lèi ruò nán
 又，善男子！此都萨罗城中，一切方所，一切族类，若男
ruò nǚ zhū rén zhòng zhōng wǒ jiē yǐ fāng biàn shì tóng qí xíng suí qí suǒ yīng ér wéi shuō fǎ
 若女诸人众中，我皆以方便示同其形，随其所应而为说法。
zhū zhòng shēng děng xī bù néng zhī wǒ shì hé rén cóng hé ér zhì wéi lìng wén zhě rú shí xiū
 诸众生等，悉不能知我是何人、从何而至，唯令闻者如实修
xíng shàn nán zǐ rú yú cǐ chéng lì yì zhòng shēng yú yán fú tí chéng yì jù luò suǒ yǒu rén
 行。善男子！如于此城利益众生，于阎浮提城邑聚落，所有人
zhòng zhù zhǐ zhǐ chù xī yì rú shì ér wéi lì yì
 众住止之处，悉亦如是而为利益。」

shàn nán zǐ yán fú tí nèi jiǔ shí liù zhòng gè qǐ yì jiàn ér shēng zhǐ zhuó wǒ xī
 善男子！阎浮提内九十六众，各起异见而生执着，我悉
yú zhōng fāng biàn tiào fú lìng qí shě lí suǒ yǒu zhū jiàn rú yán fú tí yú sì tiān xià yì
 于中方便调伏，令其舍离所有诸见。如阎浮提，余四天下亦
fù rú shì rú sì tiān xià sān qiān dà qiān shì jiè yì fù rú shì rú sān qiān dà qiān shì
 复如是；如四天下，三千大千世界亦复如是；如三千大千世
jiè rú shì shí fāng wú liàng shì jiè zhū zhòng shēng hǎi wǒ xī yú zhōng suí zhū zhòng shēng xīn zhī
 界，如是十方无量世界诸众生海，我悉于中，随诸众生心之
suǒ yào yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn zhǒng zhǒng fǎ mén xiàn zhǒng zhǒng sè shēn yǐ zhǒng zhǒng yán yīn ér wéi
 所乐，以种种方便、种种法门，现种种色身，以种种言音而为
shuō fǎ lìng dé lì yì
 说法，令得利益。」

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ zhì yī qiè chù pú sà xíng rú zhū pú sà mó hè sà
 善男子！我唯知此至一切处菩萨行。如诸菩萨摩诃萨，
shēn yǔ yī qiè zhòng shēng shù děng dé yǔ zhòng shēng wú chā bié shēn yǐ biàn huà shēn pǔ rù zhū
 身与一切众生数等，得与众生无差别身，以变化身普入诸
qù yú yī qiè chù jiē xiàn shòu shēng pǔ xiàn yī qiè zhòng shēng zhī qián qīng jìng guāng míng biàn zhào
 趣，于一切处皆现受生，普现一切众生之前，清净光明遍照

善财童子五十三参的故事

shì jiān yǐ wú ài yuàn zhù yī qiè jié dé rú dì wǎng zhū wú déng xíng cháng qín lì yì yí
 世间，以无碍愿住一切劫，得如帝网诸无等行，常勤利益一
 qiè zhòng shēng héng yǔ gòng jū ér wú suǒ zhuó pǔ yú sān shì xī jiē píng děng yǐ wú wǒ zhì zhōu
 切众生，恒与共居而无所着，普于三世悉皆平等，以无我智周
 biàn zhào yào yǐ dà bēi zàng yī qiè guān chá ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé
 徧照耀，以大悲藏一切观察。而我云何能知、能说彼功德
 xíng
 行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī guó tǔ míng wéi guǎng dà yǒu yù xiāng zhǎng
 善男子！于此南方，有一国土，名为：广大；有鬻香长
 zhě míng yǒu bō luó huā rǔ yǐ bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà
 者，名：优钵罗华。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨
 dào
 道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù
 去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ jiē shòu le
善财童子接受了
bú dòng yōu pó yī jiào dǎo bìng
不动优婆夷教导，并
zhào zhe tā de zhǐ shì xiàng dōu sà
照着她的指示向都萨
luó chéng qián jìn yǒu yī tiān
罗城前进。有一天，
tài yáng kuài xià shān de shí hòu
太阳快下山的时候，
zhōng yú lái dào le dōu sà luó chéng
终于来到了都萨罗城
mén wài tā xīn xiǎng : 「 yī
门外，他心想：「一
tiān yòu guò qù le shēng mìng yě
天又过去了，生命也
suí zhe shí jiān zhú jiàn xiāo shì
随着时间逐渐消逝，
jiù hǎo xiàng méi yǒu shuǐ de yú yí
就好像没有水的鱼一
yàng yǒu shén me kuài lè ne
样，有什么快乐呢？
yǎn jiàn tiān dōu yào hēi le wǒ
眼见天都要黑了，我
děi gǎn kuài jìn chéng xún zhǎo shàn
得赶快进城寻找善

zhī shì bù rán zài zhè mǎn mǎn de shēng sǐ hēi àn zhōng jiāng yǒng yuǎn zhǎo bú dào chū lù 。
知识，不然，在这漫漫的生死黑暗中，将永远找不到出路。」

jìn le chéng hòu sì chù xún mì què bú jiàn shàn zhī shì de zōng yǐng yě méi yǒu rén zhī
进了城后，四处寻觅却不见善知识的踪影，也没有人知
dào piān xíng wài dào de xíng zōng zhí dào bàn yè dāng shàn cái tóng zǐ wèi zhǎo bú dào piān xíng wài
道徧行外道的行踪。直到半夜，当善财童子为找不到徧行外
dào ér jiāo jí shí hū rán kàn dào chéng dōng de shàn dé shān shàng dà fàng guāng míng shān dǐng shàng de
道而焦急时，忽然看到城东的善德山上大放光明，山顶上的
cǎo cóng shù mù shān yán hè qiào bì dōu míng liàng wú bǐ yóu rú tài yáng gāng gāng shēng qǐ yí
草丛、树木、山岩和峭壁都明亮无比，犹如太阳刚刚升起一
bān shàn cái tóng zǐ xīn xiǎng : shàn zhī shì zǒng zài zuì guāng míng de dì fāng wǒ bì dìng néng zài
般。善财童子心想：「善知识总在最光明的地方，我必定能在
nà er jiàn dào shàn zhī shì yú shì jiù jí bù zǒu chū chéng mén bìng dēng shàng shàn dé shān
那儿见到善知识。」于是就急步走出城门，并登上善德山。

善财童子五十三参的故事

hǎo bù róng yì dào le shān shàng fàng guāng de dì fāng zhǐ jiàn piān xíng wài dào zài shān shàng píng
好不容易到了山上放光的地方，只见徧行外道在山上平
tǎn de dì fāng shén dìng qì xián de lái huí jīng xíng zhe piān xíng wài dào de xiāng hào guāng míng
坦的地方，神定气闲地来回经行着，徧行外道的相好光明，
lián dà fàn tiān wáng dōu bǐ bú shàng shēn biān yǒu yí wàn duō ge tiān shén wéi rào zhe shàn cái tóng
连大梵天王都比不上，身边有一万多个天神围绕着。善财童
zǐ gǎn jīn guò qū guì xià dǐng lǐ bìng yóu yòu zhì zuǒ de rào xíng le hǎo duō quān hòu zài piān
子赶紧过去跪下顶礼，并由右至左地绕行了好多圈后，在徧
xíng wài dào qián hé zhǎng ér lì shuō shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ
行外道前合掌而立说：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩
tí xīn dàn shì hái bù néng gòu liǎo jiē yīng gāi rú hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào xī
提心，但是还不能够了解应该如何学菩萨行，修菩萨道，希
wàng nín néng jiāo dǎo wǒ
望您能教导我。」

piān xíng wài dào shuō shàn zāi shàn zāi nǐ néng yǒu zhè ge xīn shì hěn hǎo de yí
徧行外道说：「善哉！善哉！你能有这个心，是很好的一
jiàn shì shàn nán zǐ wǒ yǐ ān zhù zhì yí qiè chù pú sà xíng ān zhù yú biān yí qiè chù
件事。善男子！我已安住至一切处菩萨行，安住于遍一切处
de fǎ shēn jìng jiè yǐ jīng chéng jiù le pǔ guān shì jiān sān mèi mén yǐ píng děng xīn guān chá zhěng
的法身境界；已经成就了普观世间三昧门，以平等心观察整
ge fǎ jiè shí xiàng yě yǐ chéng jiù wú yī wú zuò shén tōng lì gèng yǐ chéng jiù pǔ mén ān rě
个法界实相；也已成就无依无作神通力，更已成就普门般若
bō luó mì yī zhe píng děng bù èr de zhì huì dá dào nìe pán de bī àn yóu yú wǒ yǐ jīng
波罗密，依着平等不二的智慧，达到涅槃的彼岸。由于我已经
chéng jiù zì zài wú ài de shén tōng lì zài zhěng ge fǎ jiè zhōng bù lùn shì nǎ yí zhǒng de xíng
成就自在无碍的神通力，在整个法界中，不论是哪一种的形
mào nǎ yí zhǒng de guān niàn hè xíng wéi de zhòng shēng wǒ dōu yǐ gè zhǒng fāng fǎ lái fāng biàn
貌、哪一种的观念和行为的众生，我都以各种方法，来方便
yīn dǎo tā men yòng gè zhǒng shàn qiǎo de fāng shì kāi qǐ tā men de zhì huì nǎ pà tā men
引导他们；用各种善巧的方式，开启他们的智慧。哪怕他们
shì è guǐ chù shēng huó dì yǔ zhōng de zhòng shēng wǒ dōu bú huì shě qì tā men
是饿鬼、畜牲或地狱中的众生，我都不会舍弃他们。

jiù ná dōu sà luó chéng lái shuō hǎo le chéng zhōng měi yí ge dì fāng měi yí ge zhōng
就拿都萨罗城来说好了！城中每一个地方，每一个种
zú bù lùn nán nǚ zhǐ yào yǒu rén qún jù jí de dì fāng wǒ dōu shì xiàn hè tā men tóng yí
族，不论男女，只要有人群聚集的地方，我都示现和他们同一
wài xíng suí shùn zhe tā men de huì gēn ér wéi tā men shuō fǎ ér nà xiē zhòng shēng gēn běn
外形，随顺着他们的慧根而为他们说法。而那些众生，根本
jiù bù zhī dào wǒ shì shéi cóng nǎ lǐ lái wǒ zhī suǒ yǐ rú cǐ shì wèi le ràng tā men
就不知道我是谁？从哪里来？我之所以如此，是为了让他们
zài tīng wén fó fǎ hòu néng jiǎo tà shí dì què shí xiū xíng wǒ bù jǐn zài zhè lǐ rú cǐ de
在听闻佛法后，能脚踏实地确实修行。我不仅在这里如此的

lì yì zhòng shēng zài zhè suǒ pó
利益众生，在这娑婆
shì jiè zhōng měi yí ge yǒu rén de
世界中每一个有人的
dì fāng yě dōu shì rú cǐ
地方，也都是如此。

zài cǐ suǒ pó shì jiè yǒu
在此娑婆世界有
jiǔ shí liù zhǒng wài dào cǐ chù
九十六种外道（此处
shì zhǐ bù yī zhèng fǎ ér xiū xíng
是指不依正法而修行
de rén tā men fēi cháng kě
的人），他们非常可
lián bǐ bù dǒng xiū xíng de rén
怜，比不懂修行的人

hǎi zāo yīn wèi tā men bù jīn yǒu wǒ zhí ér qiè duì fǎ de xié zhí yǒu qí yǎn zhòng suǒ
还糟！因为他们不仅有我执，而且对法的邪执尤其严重！所
yǐ wǒ yě tóng yàng de shì xiǎn le wài dào de mú yàng zài tā men zhī zhōng yǐ gè zhǒng fāng fǎ
以，我也同样地示现了外道的模样，在他们之中以各种方法，
jiū zhèng tā men de guān niàn gǎi biàn tā men de xíng wéi ràng tā men dé dào lì yì tóng yàng
纠正他们的观念，改变他们的行为，让他们得到利益。同样
de bù jīn shì suǒ pó shì jiè rú cǐ zài shí fāng sān qiān dà qiān shì jiè de měi yí ge jiǎo
的，不仅是娑婆世界如此，在十方三千大千世界的每一个角
luò wǒ yě shì zhè yàng zuò
落，我也是这样做。

wǒ zhī zhī dào zhè ge 『 zhì yī qiè chù pú sà xíng mén 』 tā shì pú sà wú wǒ ér
我只知道这个『至一切处菩萨行门』，它是菩萨无我而
xiǎn dà cí bēi biàn yī qiè zhòng shēng chù dù zhòng shēng de fǎ mén zhì yú xiàng zhū dà pú sà
现大慈悲，遍一切众生处度众生的法门。至于像诸大菩萨，
tā men pǔ biàn shì xiǎn zài yī qiè zhòng shēng miàn qián yǐ wú wǒ de zhì huì qīng jìng de guāng míng
他们普遍示现在一切众生面前，以无我的智慧、清净的光明
biàn zhào zhěng ge fǎ jiè lì yì yī qiè zhòng shēng yǐ dà bēi xīn guān chá dù huà yī qiè zhòng shēng
遍照整个法界利益一切众生，以大悲心观察度化一切众生，
tā men de gōng dé xíng shí zài shì bù kě sī yì
他们的功德行实在是不可思议！

shàn nán zǐ zài cǐ nán fāng yǒu yí ge guó tǔ míng jiào guǎng dà guǎng dà guó zhōng yǒu yí
善男子！在此南方有一个国土，名叫广大，广大国中有一
wèi yōu bō luó huā zhǎng zhě nǐ kě yǐ dào tā nà er qǐng wèn pú sà yīng gāi rú hé xué pú
位优钵罗华长者，你可以到他那儿请问：菩萨应该如何学菩
sā xíng rú hé xiū pú sà dào
萨行？如何修菩萨道？」

dī èr shí yī cān yōu bō luó huá zhǎng zhě
第二十一参：优钵罗华长者

shàn cái tóng zǐ dì èr shí yī zhī : guǎng dà guó zhōng , cān yōu bō luó huā zhǎng zhě 。 cǎi
 zhū bǎo xiāng , hé chéng yī wèi , biàn huà xiāng ruì , pǔ xūn fǎ jiè , shǐ wén xiāng zhě , huò fǎ shēn
 xiāng 。 dé tiáo hé zhū xiāng fǎ mén 。 ěr shí nèi xīn dé zhèng 「 jiù hù zhòng shēng lí zhòng shēng xiāng huí
 xiàng 」 。

zàn yuē :
赞曰：

yōu bō luó huā xiàng rì kāi , mǎn tiān fēng wèi rù líng tái 。
 xuě shān niú shǒu jiē mù dào , xiàng zàng lóng gōng jìn cǎi lái 。
 yī zhǔ pǔ xūn chéng yǔ lù , shí fāng téng ruì qǐ fēng léi 。
 wú jiā bù yòng tiáo hé fǎ , yě zì xīn xiāng biàn jiǔ gāi 。

*经文节录

jiàn cì yóu xíng ,
 渐次游行，
 zhì guǎng dà guó yì zhǎng
 至广大国。诣长
 zhě suǒ , dǐng lǐ qí
 者所，顶礼其
 zú , rào wú liàng wū ,
 足，绕无量匝，
 hé zhǎng ér lì , bái
 合掌而立，白
 yán : 「 shèng zhě ! wǒ
 言：「圣者！我
 yǐ xiān fā ā nòu duō luó
 已先发阿耨多罗
 sān miào sān pú tí xīn
 三藐三菩提心，
 yù qiú yī qiè fó píng děng
 欲求一切佛平等
 zhì huì , yù mǎn yī qiè
 智慧，欲满一切
 fó wú liàng dà yuàn , yù
 佛无量大愿，欲
 jìng yī qiè fó zuì shàng sè
 净一切佛最上色
 shēn , yù jiàn yī qiè fó
 身，欲见一切佛
 qīng jìng fǎ shēn yù zhī
 清净法身，欲知

yī qiè fó guǎng dà zhì shēn yù jìng zhì yī qiè pú sà zhū xíng yù zhào míng yī qiè pú sà sān
 一切佛广大智身，欲净治一切菩萨诸行，欲照明一切菩萨三
 mèi yù ān zhù yī qiè pú sà zǒng chí yù chú miè yī qiè suǒ yǒu zhàng ài yù yóu xíng yī
 昧，欲安住一切菩萨总持，欲除灭一切所有障碍，欲游行一
 qiè shí fāng shì jiè ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào ér
 切十方世界，而未知菩萨云何学菩萨行、云何修菩萨道，而
 néng chū shēng yī qiè zhì zhì ? 」

zhǎng zhě gào yán : 「 shàn zài ! shàn zài ! shàn nán zǐ rǔ nǎi néng fā ā nòu duō luó sān
 长者告言：「善哉！善哉！善男子！汝乃能发阿耨多罗三
 miào sān pú tí xīn shàn nán zǐ wǒ shàn bié zhī yī qiè zhū xiāng yì zhī tiáo hé yī qiè xiāng
 藐三菩提心。善男子！我善别知一切诸香，亦知调合一切香

fǎ yì zhī rú shì yī qiè xiāng wáng suǒ chū zhī chù yòu shàn bié zhī zhì zhū bīng xiāng duàn zhū
法，亦知如是一切香王所出之处。又善别知治诸病香、断诸
è xiāng shēng huān xǐ xiāng zēng fán nǎo xiāng miè fán nǎo xiāng lìng yú yǒu wéi shēng yào zhuó xiāng
恶香、生欢喜香、增烦恼香、灭烦恼香、令于有为生乐着香、
lìng yú yǒu wéi shēng yàn lí xiāng shě zhū jiāo yì xiāng fā xīn niàn fó xiāng zhèng jiě fǎ mén xiāng
令于有为生厌离香、舍诸憍逸香、发心念佛香、证解法门香、
shèng suǒ shòu yòng xiāng yī qiè pú sà chà bié xiāng yī qiè pú sà dì wèi xiāng rú shì děng
圣所受用香、一切菩萨差别香、一切菩萨地位香……如是等
xiāng xíng xiāng shēng qǐ chū xiàn chéng jiù qīng jìng ān yǐn fāng biàn jìng jiè wēi dé yè yòng jí
香，形相生起、出现成就、清净安隐、方便境界、威德业用及
yī gēn běn rú shì yī qiè wǒ jiē liǎo dá
以根本，如是一切，我皆了达。

shàn nán zǐ rén jiān yǒu xiāng míng yuē xiàng zàng yīn lóng dòu shēng ruò shāo yī wán
善男子！人间有香，名曰：象藏，因龙斗生。若烧一丸，
jǐ qǐ dà xiāng yún mǐ fù wáng dōu yú qī rì zhōng yǔ xì xiāng yǔ ruò zhuó shēn zhě shēn zé
即起大香云，弥复王都，于七日中雨细香雨。若着身者，身则
jīn sè ruò zhuó yī fú gōng diàn lóu gé yì jiē jīn sè ruò yīn fēng chuī rù gōng diàn
金色；若着衣服、宫殿、楼阁，亦皆金色。若因风吹入宫殿
zhōng zhòng shēng xiū zhě qī rì qī yè huān xǐ chōng mǎn shēn xīn kuài lè wú yǒu zhū bīng bù
中，众生嗅者，七日七夜欢喜充满，身心快乐，无有诸病，不
xiāng qīn hài lí zhū yōu kǔ bù jīng bù bù bù luàn bù huī cí xīn xiāng xiàng zhì yì qīng
相侵害，离诸忧苦，不惊不怖，不乱不恚，慈心相向，志意清
jìng wǒ zhī shì yì ér wéi shuō fǎ lìng qí jué dìng fā à nǒu duō luó sān miào sān pú tí
净。我知是已，而为说法，令其决定发阿耨多罗三藐三菩提
xīn
心。

shàn nán zǐ mó luó yē shān chū zhān tán xiāng míng yuē niú tóu ruò yǐ tú shēn shè
善男子！摩罗耶山出栴檀香，名曰：牛头；若以涂身，设
rù huǒ kēng huǒ bù néng shāo shàn nán zǐ hǎi zhōng yǒu xiāng míng wú néng shèng ruò yǐ
入火坑，火不能烧。善男子！海中有香，名：无能胜；若以
tú gǔ jí zhū luó bèi qí shēng fā shí yī qiè dí jūn jiē zì tuì sǎn shàn nán zǐ ā
涂鼓及诸螺贝，其声发时，一切敌军皆自退散。善男子！阿
nà pó dá duō chí biān chū chén shuǐ xiāng míng lián huá zàng qí xiāng yī wán rú má zǐ dà
那婆达多池边出沉水香，名：莲华藏，其香一丸如麻子大；
ruò yǐ shāo zhī xiāng qì pǔ xūn yán fú tí jiè zhòng shēng wén zhě lí yī qiè zuì jiè pǐn
若以烧之，香气普熏阎浮提界，众生闻者，离一切罪，戒品
qīng jìng shàn nán zǐ xuě shān yǒu xiāng míng ā lú nà ruò yǒu zhòng shēng xiū cǐ xiāng zhě
清净。善男子！雪山有香，名：阿卢那。若有众生嗅此香者，
qí xīn jué dìng lí zhū rǎn zhuó wǒ wéi shuō fǎ mò bù jiē dé lí gòu sān mèi shàn nán zǐ
其心决定离诸染着，我为说法莫不皆得离垢三昧。善男子！
dōu shuài tiān zhōng yǒu xiāng míng xiān tuó pó yú yī shēng suǒ xì pú sà zuó qián shāo qí yī wán
兜率天中有香，名：先陀婆。于一生所系菩萨座前烧其一丸，

善财童子五十三参的故事

xīng dà xiāng yún biàn fù fǎ jiè , pǔ yǔ yī qiè zhū gòng yǎng jù , gòng yǎng yī qiè zhū fó pú sà 。
兴大香云遍复法界，普雨一切诸供养具，供养一切诸佛菩萨。

shàn nán zǐ ! shàn biàn huà tiān yǒu xiāng , míng yuē : duó yì 。 ruò shāo yī wán , yú qī rì zhōng ,
善男子！善变化天有香，名曰：夺意。若烧一丸，于七日中，

pǔ yǔ yī qiè zhū zhuāng yán jù 。
普雨一切诸庄严具。

shàn nán zǐ ! wǒ wéi zhī cǐ tiáo hé xiāng fǎ 。 rú zhū pú sà mó hè sà , yuǎn lí yī
善男子！我唯知此调和香法。如诸菩萨摩诃萨，远离一

qiè zhū è xí qì , bù rǎn shì yù , yǒng duàn fán náo zhōng mó juàn suǒ 。 chāo zhū yǒu qù , yǐ zhì
切诸恶习气，不染世欲，永断烦恼众魔罽索。超诸有趣，以智

huì xiāng ér zì zhuāng yán , yú zhū shì jiān jiē wú rǎn zhuó 。 jù zú chéng jiù wú suǒ zhuó jiè , jìng wú
慧香而自庄严，于诸世间皆无染着。具足成就无所着戒，净无

zhuó zhī , xíng wú zhuó jìng , yú yī qiè chù xī wú yǒu zhuó 。 qí xīn píng děng , wú zhuó wú yī 。
着智，行无着境，于一切处悉无有着。其心平等，无着无依。

ér wǒ hé néng zhī qí miào xíng ? shuō qí gōng dé ?
而我何能知其妙行？说其功德？

shàn nán zǐ ! yú cǐ nán fāng , yǒu yī dà chéng , míng yuē : lóu gé ; zhōng yǒu chuán shī ,
善男子！于此南方，有一大城，名曰：楼阁；中有船师，

míng : pō shī luó 。 nǚ zhī bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng , xiū pú sà dào ?
名：婆施罗。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí , shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú , rào wú liàng zā , yīn qín zhān yǎng , cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而

qù 。
去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ
善财童子

bài bié le piān xíng wài
拜别了徧行外

dào hòu , tā yǐ bù
道后，他已不

zhí zhuó yú yī qiè yù
执着于一切欲

lè , tā xíng pú sà
乐，他行菩萨

dào de xīn gèng wéi jiān
道的心更为坚

dīng 。 yīn wéi tā chè
定。因为他彻

dǐ liǎo zhī wéi yǒu zhèng
底了知唯有证

dé bù shēng bù miè de
得不生不灭的

zì xìng , shǐ néng tuō
自性，始能脱

lí lún huí , dé dào
离轮回，得到

jiě tuō 。 suǒ yǐ ,
解脱。所以，

tā zhuān xīn qǐ qiú néng
他专心祈求能

zǎo rì dé dào yī qiè
早日得到一切

fǎ de zhì huì guāng míng , zhèng dé zhè zhǒng zhǒng yī qiè zhū fó pú sà de gōng dé xíng , yě shǐ tā
法的智慧光明，证得这种种一切诸佛菩萨的功德行，也使他

gèng jí zhe xiǎng qù cān fǎng shàn zhī shì 。
更急着想去参访善知识。

zhè yī tiān , shàn cái tóng zǐ lái dào le guǎng dà chéng 。 dào le yōu bō luó huā (yì yì :
这一天，善财童子来到了广大城。到了优钵罗华（意译：
qīng lián huā) zhǎng zhě jiā , guī bài dǐng lǐ bìng rào xíng duō cì hòu , tā zài zhǎng zhě miàn qián hé
青莲花)长者家，跪拜顶礼并绕行多次后，他在长者面前合

zhǎng ěr lì shuō dào : 「 dà shèng zhě ! wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn 。
掌而立说道：「大圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心。

wǒ yuàn yì zhuī qiú yī qiè fó de píng děng zhì huì , wǒ yuàn yì yuán mǎn yī qiè fó suǒ fā de wú
我愿意追求一切佛的平等智慧，我愿意圆满一切佛所发的无

liàng dà yuàn wǒ yuàn yì huí xiàng yī qiè shàn gēn ér qīng jìng yī qiè fó de zuì shàng sè shēn wǒ
量大愿，我愿意回向一切善根而清净一切佛的最上色身，我
yuàn yì jiàn yī qiè fó de qīng jìng miào fǎ shēn wǒ yuàn yì zhī dào yī qiè fó de guāng dà zhì huì
愿意见一切佛的清净妙法身，我愿意知道一切佛的广大智慧
zhī shēn wǒ yuàn yì jìng zhī yī qiè pú sà de zhū xíng mén wǒ yuàn yì zhào míng yī qiè de pú
之身，我愿意净治一切菩萨的诸行门，我愿意照明一切的菩
sā sān mèi wǒ yuàn yì ān zhù yī qiè de pú sà zǒng chí wǒ yuàn yì chú miè yī qiè zhàng
萨三昧，我愿意安住一切的菩萨总持，我愿意除灭一切障
ài wǒ yuàn yì yóu xíng yú yī qiè shí fāng shì jiè dàn wǒ hái bù zhī dào pú sà shì zěng yàng
碍，我愿意游行于一切十方世界。但我还不知道菩萨是怎样
xué pú sà xíng zěng yàng xiū pú sà dào ér néng shēng chū yī qiè zhì huì zhī zhì qǐng nín cí bēi
学菩萨行，怎样修菩萨道，而能生出一切智慧之智。请您慈悲
kāi shì zhǐ dǎo wǒ
开示指导我。」

zhǎng zhě gào sù tā shàn zāi shàn zāi nǐ néng fā ā nòu duō luó sān miào sān pú
长者告诉他：「善哉！善哉！你能发阿耨多罗三藐三菩
tí xīn zhēn shì tài hǎo le shàn nán zǐ wǒ zhī dào yǒu xiē zhòng shēng de xiū jué shì zuì líng
提心，真是太好了！善男子！我知道有些众生的嗅觉是最灵
mǐn de jiù hǎo bǐ sāo sāo shì jiè de zhòng shēng tīng jué bǐ qí tā gǎn jué hái líng mǐn yī
敏的。就好比娑婆世界的众生，听觉比其他感觉还灵敏一
yàng wǒ zuì liǎo jiě yī qiè xiāng jí qí tiáo zhì de fāng fǎ hǎo bǐ shuō yǒu xiē xiāng shì yòng
样。我最了解一切香及其调制的方法，好比说，有些香是用
lái shāo de yǒu xiē zé shì tú mǒ shēn shàng yòng de wǒ yě zhī dào měi yī zhǒng xiāng de chǎn
来烧的，有些则是涂抹身上用的。我也知道每一种香的产
dì yóu qí shì suǒ wèi de xiāng wáng zuì xiāng zuì hǎo de xiāng
地，尤其是所谓的『香王』（最香最好的香）。

wǒ bù jǐn zhī dào zhè xiē wǒ hái zhī dào rú hé lì yòng xiāng de tè xìng lái dù zhòng
我不仅知道这些，我还知道，如何利用香的特性来度众
shēng yīn wèi yǒu xiē xiāng néng zhì yī qiè bìng yě kě yǐ duàn zhòng shēng de è xíng huò shǐ qí huān
生。因为有些香能治一切病，也可以断众生的恶行，或使其欢
xǐ huò ràng qí fán nǎo gèng shèn zhì yǒu xiē xiāng zhòng shēng wén dào hòu néng ràng qí shēng chū niàn fó
喜，或让其烦恼；更甚至有些香，众生闻到后能让其生出念佛
de xīn ér kāi wù zhèng guó hái yǒu yī qiè xián shèng yóu jiè ér shēng zhǒng zhǒng de zì shòu yòng
的心，而开悟证果。还有，一切贤圣由戒而生种种的自受用
xiāng yīn pǐn dì bù tóng ér néng fēn biàn bù tóng de yī qiè pú sà chà bié xiāng hé yī qiè pú
香、因品地不同，而能分辨不同的一切菩萨差别香和一切菩
sā dì wèi xiāng zhè yī qiè de xiāng qì wǒ dōu zhī dào tā men de xíng xiāng chū chù pú sà
萨地位香。这一切的香气，我都知道。它们的形相出处、菩萨
chéng jiù gāo dī lì yì zhòng shēng de fāng biàn jìng jiè shēng chū de yuán qǐ shàn gēn fú dé de
成就高低、利益众生的方便境界、生出的缘起、善根福德的
chā bié zhè yī qiè wǒ jūn tōng dá liǎo jiě
差别，这一切我均通达了解。

shàn nán zǐ zài rén jiān yǒu yī zhǒng míng wéi xiàng zàng de xiāng ruò shì shāo yī wán zhè zhǒng
 善男子！在人间有一种名为象藏的香，若是烧一丸这种
 xiàng zàng xiāng tā huì zài xū kōng xíng chéng dà piàn de xiāng yún zài qī rì zhī zhōng xià qǐ wēi wēi
 象藏香，它会在虚空形成大片的香云，在七日之中下起微微
 de xiāng yǔ fán shì bèi yǔ lín dào de dōng xī dōu huì biàn chéng jīn sè yī pèng dào shēn tǐ shēn
 的香雨；凡是被雨淋到的东西都会变成金色：一碰到身体，身
 tǐ jiù biàn chéng jīn sè yī pèng chù dào yī fú gōng diàn lóu gé yě dōu biàn chéng jīn sè ruò
 体就变成金色，一碰到衣服、宫殿楼阁，也都变成金色。若
 shì zhòng shēng xiū dào zhè xiē xiāng qì tā men zài qī rì qī yè zhī zhōng shēn xīn dōu huì chōng mǎn
 是众生嗅到这些香气，他们在七日七夜之中，身心都会充满
 kuài lè méi yǒu yī qiè jí bìng wàng jì yī qiè fán yōu fā qǐ cí bēi xīn rán hòu wǒ
 快乐，没有一切疾病，忘记一切烦恼，发起慈悲心。然后，我
 zài wèi tā men shuō fǎ tā men tīng le wǒ suǒ shuō de fǎ biàn néng fā qǐ ā nǚ duō luó sān
 再为他们说法，他们听了我所说法，便能发起阿耨多罗三
 miào sān pú tí xīn
 藐三菩提心。

zài mó luó yé shān shàng yǒu yī zhǒng míng jiào niú tóu de zhān tán xiāng rú guǒ yǒu zhòng shēng yòng
 在摩罗耶山上有一种名叫牛头的梅檀香，如果有众生用
 zhè zhǒng xiāng tú zài shēn shàng jiù bù
 这种香涂在身上，就不
 pà huǒ huì shāo dào zì jǐ shēn shàng
 怕火会烧到自己身上。
 zài hǎi zhōng yǒu yī zhǒng míng wéi wú néng
 在海中有一种名为无能
 shèng de xiāng ruò shì yòng zhè zhǒng xiāng
 胜的香，若是用这种香
 tú zài gǔ hào jiǎo shàng yī chuī
 涂在鼓、号角上，一吹
 zòu huò jī dǎ de shí hòu suǒ yǒu
 奏或击打的时候，所有
 de dí jūn dōu huì zì dòng táo cuàn sì
 的敌军都会自动逃窜四
 sǎn zài ā nā pó dá duō jīn
 散。在阿那婆达多（今
 xī mǎ lā yá shān běi bù de chí
 喜马拉雅山北部）的池
 biān yǒu yī zhǒng míng wéi lián huá zàng
 边，有一种名为莲华藏
 de chén shuǐ xiāng shāo de fèn liang zhǐ
 的沉水香，烧的份量只
 yào yī diǎn diǎn rú zhī má bān de dà
 要一点点如芝麻般的大

xiǎo tā de xiāng qì huì pǔ biàn xūn táo zhěng ge yán fú tí jiè zhòng shēng wén dào tā de xiāng wèi
小，它的香气会普遍薰陶整个阎浮提界，众生闻到它的香味，
biàn néng yán chí jiè lǚ xuě shān shàng yǒu yī zhǒng míng wéi ā lú nà de xiāng ruò yǒu zhòng shēng wén
便能严持戒律。雪山上有一种名为阿卢那的香，若有众生闻
dào tā de xiāng qì tā de xīn yí dīng néng gōu yuǎn lí yī qiè zá rǎn zhī zhuó rán hòu wǒ zài
到它的香气，他的心一定能够远离一切杂染执着。然后，我再
wèi tā men shuō fǎ tā men tīng le wǒ suǒ shuō de fǎ biàn néng dé zhèng lí gōu sān mèi 。
为他们说法，他们听了我所说法，便能得证离垢三昧。

zài luó chà jiè yǒu yī zhǒng xiāng míng jiào hǎi zàng tā de xiāng qì néng shǐ zhuǎn lún shèng wáng hè
在罗刹界有一种香名叫海藏，它的香气能使转轮圣王和
tā de sì jūn bù duì dōu huì fēi téng zài xū kōng zhōng zài shàn fǎ tiān (wù lì tiān) zhōng yòu
他的四军部队都会飞腾在虚空中。在善法天（忉利天）中又
yǒu yī zhǒng míng jiào jìng zhuāng yán de xiāng tā de xiāng qì néng shǐ yī qiè tiān rén xīn zhōng sī wéi fó
有一种名叫净庄严的香，它的香气能使一切天人心中思惟佛
tuó tuō lí wú yù zhī lè ① zài xū yè mó tiān yǒu yī zhǒng xiāng míng jiào jìng zàng tā de
陀，脱离五欲之乐①。在须业摩天有一种香名叫净藏，它的
xiāng wèi néng shǐ yè mó tiān zhōng jù jí dào tā men tiān wáng suǒ zài zhī chù tīng wén fó fǎ zài ǒu
香味能使夜摩天众聚集到他们天王所在之处听闻佛法。在兜
shuāi tiān shàng yǒu yī zhǒng xiāng míng wéi xiān tuō pó rú guǒ ná yī wán zài yī shēng bǔ chù pú sà
率天上有一种香，名为先陀婆，如果拿一丸在一生补处菩萨
lái shēng jí yào chéng fó zhě rú mí lì pú sà zuò qián rán shāo tā néng gòu xiāng yún biàn mǎn
（来生即要成佛者，如弥勒菩萨）座前燃烧，它能够香云遍满
fǎ jiè bìng qiè huà xiàn chū wú liàng de gòng pǐn gòng yǎng yī qiè fó pú sà zài shàn biàn huà
法界，并且化现出无量的供品，供养一切佛菩萨。在善变化
tiān yǒu yī zhǒng míng jiào duó yì de xiāng rú guǒ ná yī wán rán shāo zài qī rì zhōng tā néng cóng
天有一种名叫夺意的香，如果拿一丸燃烧，在七日中它能从
tiān shàng luò xià yī qiè zhuāng yán jīng miào de qì jù 。
天上落下一切庄严精妙的器具。

wǒ zhī zhī dào zhè xiē tiáo xiāng de fāng fǎ jiù hǎo xiàng zhū dà pú sà yuǎn lí zhū è xí
我只知道这些调香的方法，就好像诸大菩萨远离诸恶习
qì bú shòu shì jiān tān yù de rǎn zhuó yǒng duàn yī qiè fán nǎo de shù fú chāo yī qiè xiāng
气，不受世间贪欲的染着，永断一切烦恼的束缚，超一切相，
yǐ zhì huì suǒ xiàn de xiāng lái zhuāng yán zì jǐ lái chéng jiù wú yǒu chí fàn de wú xiāng jiè pǐn
以智慧所现的香来庄严自己，来成就无有持犯的无相戒品，
chéng jiù qīng jìng de zhì huì jí wú yǒu gāo xià píng děng de xīn zhè tiáo xiāng de fāng fǎ hǎo bǐ
成就清净的智慧，及无有高下平等的心。这调香的方法好比
tiáo fú zhòng shēng xiān shùn zhòng shēng de xí xìng shǐ qǐ huān xǐ zài jiāo dǎo qí yīng yǐ zhì huì
调伏众生，先顺众生的习性，使其欢喜，再教导其应以智慧
zhī xiāng ér zì zhuāng yán zhū dà pú sà de miào xíng gōng dé shí zài tài gāo chāo le bú shì wǒ
之香而自庄严。诸大菩萨的妙行功德实在太高超了，不是我
néng bǐ de shàng de 。
能比得上的。

shàn nán zī zài cǐ nán fāng yǒu yī zuò dà chéng shì míng wéi lóu gé chéng zhōng yǒu yī wèi
 善男子！在此南方有一座大城市名为楼阁，城中有一位
 chuán shī míng jiào pō shī luó tā zhèng zhù zài nà lǐ nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng qiú qǐng tā
 船师名叫婆施罗，他正住在那里，你应该去向他请求，请他
 jiāo nǐ rú hé xíng pú sà dào xiū pú sà xíng ba
 教你如何行菩萨道，修菩萨行吧！」

shàn cái tóng zǐ yú shì bài cí le yōu bō luó huā zhǎng zhě zài yī cǐ gū shēn yī rén
 善财童子于是拜辞了优钵罗华长者，再一次孤身一人，
 tà shàng cān fǎng shàn zhī shì de lǚ tú
 踏上参访善知识的旅途。

zhù wú yù
 注① 五欲：

五欲有二种解释。

（一）色欲、声欲、香欲、味欲、触欲。色是指美丽的色相；声是指宛转的声音；香是指芬芳的香气；味是指可口的味觉；触是指适意的触乐。染着色、声、香、味、触等五境所起之贪爱之心，故称五欲。

（二）指财欲、色欲、名欲、饮食欲、睡眠欲。

善财童子五十三参的故事

dì èr shí èr cān chuán shī pó shī luó
第二十二参：船师婆施罗

shàn cái tóng zǐ dì èr shí èr yì lóu gé dà chéng zhōng cān pō shī luó chuán shī yī
 善财童子第二十二诣：楼阁大城中，参婆施罗船师。一
 qiè shāng rén gòng lùn bǎo jù zhuó hǎi shēn qiǎn yú qí yuǎn jìn wàng yuè guān xīng zhī lái shí
 切商人，共论宝聚，酌海深浅，于其远近，望月观星，知来识
 wǎng dé pú sà dà bēi chuāng xíng fá mén ěr shí nèi xīn dé xiàn zhèng bú huài huí xiàng 。
 往。得菩萨大悲幢行法门。尔时内心得现证「不坏回向」。

zàn yuē
 赞曰：

píng shēng huó jì jù chéng lóu lái wǎng shāng rén gǔ àn tóu 。
 平生活计聚城楼，来往商人古岸头。
 ōu lǚ guò shí hóng liǎo nèn yàn hōng guī hòu bái pín qiū 。
 鸥鹭过时红蓼嫩，燕鸿归后白苹秋。
 bǐ tiān yǒu yuè xún zhū pǔ cāng hǎi wú fēng dào bǎo zhōu 。
 碧天有月寻珠浦，沧海无风到宝洲。
 gǔ zhào chéng náo hé chù kè rù yún fān shì qù yōu yōu 。
 鼓棹呈桡何处客，入云帆势去悠悠。

*经文节录

尔时，善财童子
 向楼阁城观察道路。
 所谓：观道高
 卑，观道夷险，观
 道净秽，观道曲
 直。渐次游行，作
 是思惟：「我当亲
 近彼善知识。善知
 识者，是成就修行
 诸菩萨道因，是成
 就修行令一切众生
 至一切智城道因。
 何以故？于善知识

处，得一切善法故；依善知识力，得一切智道故。善知识者，
 难见难遇。」如是思惟，渐次游行。

既至彼城，见其船师在城门外海岸上住，百千商人及余
 无量大众围绕，说大海法，方便开示佛功德海。善财见已，往
 诣其所，顶礼其足，绕无量匝，于前合掌。

船师告言：「善男子！我在此城海岸路中，净修菩萨大悲
 幢行。善男子！我观阎浮提内贫穷众生，为饶益故，修诸苦

xíng suí qí suǒ yuàn xī lìng mǎn zú xiān yǐ shì wù chōng mǎn qí yì fù shī fǎ cái lìng
 行，随其所愿悉令满足。先以世物，充满其意；复施法财，令
 qí huān xī lìng xiū fú xíng lìng shēng zhì dào lìng zēng shàn gēn lì lìng qǐ pǔ tí xīn lìng
 其欢喜，令修福行，令生智道，令增善根力，令起菩提心，令
 jìng pǔ tí yuàn lìng jiān dà bēi lì lìng xiū néng miè shēng sǐ dào lìng shēng bú yàn shēng sǐ xíng
 净菩提愿，令坚大悲力，令修能灭生死道，令生不厌生死行，
 lìng shè yī qiè zhōng shēng hǎi lìng xiū yī qiè gōng dé hǎi lìng zhào yī qiè zhū fǎ hǎi lìng jiàn
 令摄一切众生海，令修一切功德海，令照一切诸法海，令见
 yī qiè zhū fó hǎi lìng rù yī qiè zhì zhī hǎi shàn nán zǐ wǒ zhù yú cǐ rú shì sī
 一切诸佛海，令入一切智智海。善男子！我住于此，如是思
 wéi rú shì zuò yì rú shì lì yì yī qiè zhōng shēng
 惟，如是作意，如是利益一切众生。

shàn nán zǐ wǒ zhī hǎi zhōng yī qiè bǎo zhōu yī qiè bǎo chù yī qiè bǎo lèi yī qiè
 善男子！我知海中一切宝洲、一切宝处、一切宝类、一切
 bǎo zhǒng wǒ zhī jìng yī qiè bǎo zuān yī qiè bǎo chū yī qiè bǎo zuò yī qiè bǎo wǒ zhī
 宝种。我知净一切宝、钻一切宝、出一切宝、作一切宝。我知
 yī qiè bǎo qì yī qiè bǎo yòng yī qiè bǎo jìng jiè yī qiè bǎo guāng míng wǒ zhī yī qiè lóng
 一切宝器、一切宝用、一切宝境界、一切宝光明。我知一切龙
 gōng chù yī qiè yè yá gōng chù yī qiè bù duō gōng chù jiē shàn huí bì miǎn qí zhū nǎn
 宫处、一切夜叉宫处、一切部多宫处，皆善回避，免其诸难。
 yī shàn bié zhī xuán fú qiǎn shēn bō tāo yuǎn jìn shuǐ sè hào è zhǒng zhōng bù tóng yī shàn bié
 亦善别知漩洑浅深、波涛远近、水色好恶种种不同。亦善别
 zhī rì yuè xīng xiǔ yùn xíng dù shù zhòu yè chén bǔ guī lòu yán cù yī zhī qí chuán tiě mù jiān
 知日月星宿运行度数，昼夜晨晡晷漏延促。亦知其船铁木坚
 cuì jī guān sè huá shuǐ zhī dà xiǎo fēng zhī nǐ shùn rú shì yī qiè ān wēi zhī xiàng wú
 脆、机关涩滑，水之大小，风之逆顺。如是一切安危之相，无
 bù míng liǎo kě xíng zé xíng kě zhǐ zé zhǐ
 不明了，可行则行，可止则止。

shàn nán zǐ wǒ yǐ chéng jiù rú shì zhì huì cháng néng lì yì yī qiè zhōng shēng shàn nán
 善男子！我以成就如是智慧，常能利益一切众生。善男
 zǐ wǒ yǐ hào chuán yùn zhū shāng zhòng xíng ān yīn dào fù wéi shuō fǎ lìng qí huān xī yīn zhì
 子！我以好船运诸商众，行安隐道，复为说法令其欢喜，引至
 bǎo zhōu yǔ zhū zhēn bǎo xiān shǐ chōng zú rán hòu jiāng lǐng hái yān fú tí shàn nán zǐ wǒ jiāng
 宝洲与诸珍宝，咸使充足，然后将领还阎浮提。善男子！我将
 dà chuán rú shì wǎng lái wèi shǐ lìng qí yī yǒu sǔn huài ruò yǒu zhōng shēng dé jiàn wǒ shēn wén
 大船如是往来，未始令其一有损坏。若有众生得见我身、闻
 wǒ fǎ zhě lìng qí yǒng bú bù shēng sǐ hǎi bì dé rù yú yī qiè zhì hǎi
 我法者，令其永不怖生死海，必得入于一切智海。

shàn nán zǐ wǒ wéi dé cǐ dà bēi chǒng xíng ruò yǒu jiàn wǒ jí yǐ wén wǒ yǔ wǒ
 善男子！我唯得此大悲幢行；若有见我及以闻我，与我
 tóng zhù yì niàn wǒ zhě jiē xī bù kōng rú zhū pǔ sā mó hè sā shàn néng yóu shè shēng sǐ
 同住、忆念我者，皆悉不空。如诸菩萨摩诃萨，善能游涉生死

善财童子五十三参的故事

dà hǎi , bù rǎn yī qiè zhū fán nǎo hǎi , néng shě yī qiè zhū wàng jiàn hǎi , néng guān yī qiè zhū
大海，不染一切诸烦恼海，能舍一切诸妄见海，能观一切诸
fǎ xìng hǎi , néng yǐ sì shè shè zhòng shēng hǎi , yǐ shàn ān zhù yī qiè zhì hǎi , néng miè yī qiè
法性海，能以四摄摄众生海，已善安住一切智海，能灭一切
zhòng shēng zhuó hǎi , néng píng děng zhù yī qiè shí hǎi , néng yǐ shén tōng dù zhòng shēng hǎi , néng yǐ qí
众生着海，能平等住一切时海，能以神通度众生海，能以其
shí tiáo zhòng shēng hǎi ; ér wǒ yún hé néng zhī , néng shuō bǐ gōng dé xíng ?
时调众生海；而我云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ ! yú cǐ nán fāng yǒu chéng , míng : kě yào ; zhōng yǒu zhǎng zhě , míng : wú shàng
善男子！于此南方有城，名：可乐；中有长者，名：无上
shèng 。 nǚ zhī bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng , xiū pú sà dào ?
胜。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí , shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú , rào wú liàng zā , yīn qín zhān yǎng , bēi qī liú
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤瞻仰，悲泣流
lèi , qiú shàn zhī shī xīn wú yàn zú , cí tuì ér qù 。
泪，求善知识心无厌足，辞退而去。

*故事浅说

wǎng lóu gé chéng de
往楼阁城的

tú zhōng , shàn cái tóng zǐ
途中，善财童子

xīn lǐ xiǎng zhe : 「 shēng
心里想着：「生

sǐ lún huí de dào lù yǔ
死轮回的道路与

xiū xíng de dào lù dōu shì
修行的道路都是

yí yàng de 。 zài huáng quán
一样的。在黄泉

lù shàng , yī qiè yè bào
路上，一切业报

shì bù néng dài shòu de ,
是不能代受的，

ér xiū xíng yě shì rú
而修行也是如

cǐ , bié rén yě shì wú
此，别人也是无

fǎ tī wǒ xiū xíng de 。
法替我修行的。

zài rén shēng de lǚ tú
在人生的旅途

shàng , yī qiè hái shì dé
上，一切还是得

kào zì jǐ , suǒ yǐ ,
靠自己，所以，

wǒ yīng gāi hǎo hǎo jǐng tǐ zì jǐ 。
我应该好好警惕自己。

yōu bō luó huá zhǎng zhě zhǐ shì wǒ , dào lóu gé chéng zhǎo pó shī luó chuán shī , ér lóu gé
优钵罗华长者指示我，到楼阁城找婆施罗船师，而楼阁

bù dōu shì jiàn zài kōng zhōng de ma ? wǒ dé hǎo hǎo de guān chá yí xià lù shàng de zhuàng kuàng 。 zhè
不都是建在空中的吗？我得好好地观察一下路上的状况。这

tiáo tōng wǎng lóu gé chéng de dào lù , jiù xiàng wǒ bù píng děng de xīn yí yàng hū gāo hū dī , lù
条通往楼阁城的道路，就像我不平等的心一样忽高忽低，路

shàng de zhuàng kuàng yě gēn wǒ de xīn hěn xiāng sì , chèn hèn de huǒ yàn , tān lán de hōng shuǐ , cán
上的状况也跟我的心很相似，瞋恨的火焰、贪婪的洪水，残

rěn de yě shòu děng wēi xiǎn , suí shí kě jiàn ; lù miàn yǒu shí qīng jìng , yǒu shí què yě wū huī
忍的野兽等危险，随时可见；路面有时清净，有时却也污秽

bù kān ; lù yí xià zì shì
不堪；路一下子是
zhí de , yí xià zì yòu wān
直的，一下子又弯
wān qū qū 。 wǒ yīng dāng gēng
弯曲曲。我应当更
jiā qīn jìn shàn zhī shì lái qù
加亲近善知识来去
chú zhè xiē è xí , shàn zhī
除这些恶习，善知
shì shì chéng jiù xiū xíng yī qiē
识是成就修行一切
pú sà dào zhī yīn , néng lìng
菩萨道之因，能令
wǒ men shě lí yī qiē jiāo màn
我们舍离一切骄慢
fán nǎo , bá chú yī qiē è
烦恼、拔除一切恶
xí zhàng ài , zài qiú dào de
习障碍，在求道的
lù shàng , shàn zhī shì zhēn shì
路上，善知识真是
tài zhòng yào le 。
太重要了。」

jīng lì le qiān xīn wàn kǔ , zhōng yú lái dào le lóu gé chéng 。 zhǐ kàn jiàn pō shī luó chuán
经历了千辛万苦，终于来到了楼阁城。只看见婆施罗船
shī yǔ wú liàng dà zhòng , zài chéng mén wài de hǎi biān tán lùn fó fǎ 。 shàn cái tóng zǐ yí kàn dào
师与无量大众，在城门外的海边谈论佛法。善财童子一看到
shàn zhī shì , lì jí zǒu guò qù xiàng qí dǐng lǐ , bìng yóu yòu xiàng zuǒ rào xíng le xǔ duō quān hòu ,
善知识，立即走过去向其顶礼，并由右向左绕行了许多圈后，
tíng zài qí miàn qián hé zhǎng ér lì 。
停在其面前合掌而立。

pō shī luó chuán shī gào sù tā shuō : 「 wǒ zài zhè hǎi biān xiū xíng 『 pú sà dà bēi chuang
婆施罗船师告诉他说：「我在这海边修行『菩萨大悲幢
xíng 』 , zhè fǎ mén shì shuō pú sà de dà bēi xīn jiù rú tóng gāo jǔ de chuáng , wú néng chāo yuè 。
行』，这法门是说菩萨的大悲心就如同高举的幢，无能超越。
shàn nán zǐ ! wǒ kàn zhè pō pō shì jiè pín qióng de zhòng shēng , fēi cháng kě lián ! wèi le lì yì tā
善男子！我看这娑婆世界贫穷的众生，非常可怜！为了利益他
men , wǒ xiū le xǔ duō nán rěn néng rěn de kǔ xíng 。
们，我修了许多难忍能忍的苦行。

tōng cháng wǒ dōu shì xiān bù shī tā men xǐ huān de dōng xī gěi tā men , rán hòu zài gào sù
通常我都是先布施他们喜欢的东西给他们，然后再告诉

tā men jīn shēng wèi shén me huì rú cǐ pín kùn de yuán yīn lìng tā men xiū xíng fú bào xíng
他们，今生为什么会如此贫困的原因，令他们修行福报行
mén quàn tā men duō zuò gōng dé zài huī fù tā men zì zūn xīn jí xīn xīn shǐ tā men bú
门，劝他们多做功德。再恢复他们自尊心及信心，使他们不
zài kuì fá ér dǒng de fù chū cóng fù chū zhōng tí huì shēng mìng de dào lǐ zài lái zé shì qǐ
再匮乏而懂得付出，从付出中体会生命的道理。再来则是启
fā tā men de zhì huì zēng zhǎng tā men de shān gēn bìng shǐ tā men liǎo jiě fó fǎ de píng děng
发他们的智慧，增长他们的善根，并使他们了解佛法的平等
zhuāng yán jí fó pú sà de dà cí dà bēi cóng ér xiào fǎ fó pú sà fā qǐ lì shēng de shì
庄严，及佛菩萨的大慈大悲。从而效法佛菩萨发起利生的誓
yuàn wèi lì yì zhōng shēng yú shēng sǐ lún huí zhōng ér bú yàn bú jù wèi dù huà zhōng shēng xiū
愿，为利益众生，于生死轮回中而不厌不惧，为度化众生，修
xíng yī qiè zhì huì jí fāng biàn jìn ér chéng jiù wú shàng fó guǒ
行一切智慧及方便，进而成就无上佛果。

yīn wèi wǒ guān xīn yī qiè zhōng shēng suǒ yǐ wǒ zhī dào zhōng shēng men xǐ huān shén me dōng
因为我关心一切众生，所以我知道众生们喜欢什么东
xī wǒ yě zhī dào tā men suǒ wéi de bǎo wù shì chū chǎn zài nǎ lǐ yǒu nǎ xiē pǐn zhǒng jí
西。我也知道他们所谓的宝物是出产在哪里，有哪些品种及
rú hé zhì zuò yòu yǒu nǎ xiē yòng tú yǒu xiē bǎo wù shì chū xiàn zài hǎi dǐ rú lóng gōng
如何制作，又有哪些用途。有些宝物是出现在海底，如龙宫
huò yè chā gōng zhè xiē dì fāng zài zhè xiē dì fāng shì hěn wēi xiǎn de suǒ yǐ wǒ cháng jiāo dǎo
或夜叉宫这些地方。在这些地方是很危险的，所以我常教导
yī qiè zhōng shēng zài háng hǎi shí yīng bì kāi zhè xiē wēi xiǎn zhī chù
一切众生在航海时，应避开这些危险之处。

wǒ yòu shàn yú guān hǎi cóng hǎi shuǐ de yán sè hǎi làng de dà xiǎo fēng xiàng de gǎi
我又善于观海，从海水的颜色、海浪的大小、风向的改
biàn lái yù zhī tiān qì de biàn huà jiè yóu rì yuè xīng xiù de yùn xíng pàn duàn zhòu yè chén wú de
变来预知天气的变化；借由日月星宿的运行判断昼夜晨午的
shí kè wǒ yě néng fēn biàn chuán shì yóu tiě zào huò mù zhì de shì jiān gù yì huò cuī ruò
时刻；我也能分辨船是由铁造或木制的、是坚固抑或脆弱
de chuán de jī guān líng jiàn shì cū sè huò xì huá děng děng chā bié zhī chù xiàng yǐ shàng zhè xiē
的、船的机关零件是粗涩或细滑等等差别之处。像以上这些
zhī shì jūn kě zuò wéi hǎi xiāng ān quán de cān kǎo wǒ jiù shì yǐ zhè zhǒng zhì huì yǐn dǎo yī qiè
知识均可作为海相安全的参考，我就是以这种智慧引导一切
zhōng shēng dào ān quán de dì fāng dāng xíng ér xíng dāng zhǐ zé zhǐ
众生到安全的地方，当行而行，当止则止。

wǒ yǐ chéng jiù zhè yàng de zhì huì suǒ yǐ cháng néng lì yì yī qiè zhōng shēng wǒ yòng zuì
我已成就这样的智慧，所以常能利益一切众生。我用最
jiān gù de chuán zài zhe suǒ yǒu de xún bǎo kè yán zhe ān quán de háng dào bìng jiāo dǎo tā
坚固的船，载着所有的寻宝客，沿着安全的航道，并教导他
men yǒu guān háng hǎi de zhī shì ràng tā men yí lù shàng gāo gāo xìng xìng de dào dá mù dì dì
们有关航海的知识，让他们一路上高高兴兴地到达目的地。

dāng tā men zhǎo dào zú gòu de bǎo wù hòu zài dài lǐng tā men píng ān de huí lái shàn nán zǐ
当他们找到足够的宝物后，再带领他们平安地回来。善男子！

wǒ rú cǐ wǎng lái yǐ wú shù cì cóng lái méi yǒu fā shēng rèn hé yì wài
我如此往来已无数次，从来没有发生任何意外。

wǒ duì zhòng shēng de shuō fǎ yě shì rú cǐ rú guǒ yǒu zhòng shēng néng kàn jiàn wǒ tīng dào
我对众生的说法也是如此，如果有众生能看见我，听到
wǒ suǒ shuō de fǎ nà jiāng shǐ tā tuō lí shēng sǐ dà hǎi de wēi xiǎn zhèng rù yú yī qiè zhì
我所说的法，那将使他脱离生死大海的危险，证入于一切智
huì zhī hǎi tā men jiāng néng liǎo jiě fán suǒ yǒu xiāng jiē shì xū wǎng de dào lǐ yī qiè de wēi
慧之海。他们将能了解凡所有相皆是虚妄的道理，一切的危
xiǎn dōu shì lái zì duì zì jǐ xīn xìng bù liǎo jiě de yuán gù rán hòu tā men biàn néng rú fǎ
险，都是来自对自己心性不了解的缘故。然后他们便能如法
xiū xíng dào dá fǎ xìng de dà hǎi zhōng zhǎo dào zuì zhēn guì de bǎo wù nà jiù shì wǒ men
修行，到达法性的大海中，找到最珍贵的宝物，那就是我们
de xīn
的心。

wǒ zhǐ zhèng dé zhè ge 『 pú sà dà bēi chuāng xíng de fǎ mén xī wǎng suǒ yǒu kàn jiàn
我只证得这个『菩萨大悲幢行』的法门。希望所有看见
wǒ jí tīng dào wǒ shuō fǎ huò shì gēn wǒ yǒu yuán ér néng yì niàn wǒ de zhòng shēng dōu néng zhǎo
我及听到我说法，或是跟我有缘而能忆念我的众生，都能找
dào zì jǐ xīn zhōng de bǎo wù ér zhè bǎo wù néng shǐ pú sà zài shēng sǐ dà hǎi zhōng bú huì bèi
到自己心中的宝物。而这宝物能使菩萨在生死大海中，不会被
fán nǎo jí xié jiàn wǎng niàn suǒ rǎn wū rú guǒ xiàng yī qiè pú sà zhōng de dà pú sà tā men
烦恼及邪见妄念所染污。如果像一切菩萨中的大菩萨，他们
shàn yú yóu shè shēng sǐ dà hǎi bú bèi yī qiè zhū fán nǎo hǎi suǒ rǎn néng guān chá yī qiè fǎ
善于游涉生死大海，不被一切诸烦恼海所染，能观察一切法
xìng dà hǎi néng ān zhù yú yī qiè zhì huì zhī hǎi néng miè chú yī qiè zhòng shēng de zhí zhuó
性大海，能安住于一切智慧之海，能灭除一切众生的执着
hǎi néng yǐ shén tōng pǔ dù suǒ yǒu zhòng shēng hǎi xiàng zhè yàng zhǒng zhǒng chóng gāo de xíng mén hé shēn
海，能以神通普渡所有众生海，像这样种种崇高的行门和深
guǎng de gōng dé wǒ yòu rú hé néng shuō jìn ne
广的功德，我又如何能说尽呢？

shàn nán zǐ cóng cǐ chù wǎng nán fāng zǒu yǒu yī zuò kě lè chéng nà lǐ yǒu yī wèi
善男子！从此处往南方走，有一座可乐城，那里有一位
míng wéi wú shàng shèng de zhǎng zhě nǐ qù xiàng tā qǐng jiāo qǐng jiāo ba
名为无上胜的长者，你去向他请教请教吧！」

pó shī luó chuán shī de rè xīn jiāo dǎo ràng shàn cái tóng zǐ xīn zhōng yǒng qǐ le yī gǔ gǎn
婆施罗船师的热心教导让善财童子心中涌起了一股感
dòng tā qiáng rěn zhe yíng kuāng de rè lèi zài sān xiàng shàn zhī shì dǐng lǐ zhān yǎng yòu yòu rào le
动，他强忍着盈眶的热泪，再三向善知识顶礼瞻仰，又右绕了
xǔ duō quān cái wàn bān bù shě de lí qù
许多圈，才万般不舍地离去。

dì èr shí sān cān wú shàng shèng zhǎng zhě
第二十三参：无上胜长者

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì èr shí sān yì kě yào chéng zhōng cān wú shàng shèng zhǎng zhě wú yōu
 善财童子第二十三诣：可乐城中，参无上胜长者。无忧
 lín zhōng lǐ duàn shì wù bā bù lóng tiān yī qiè rén chù wú tān wú chèn wú dòu wú
 林中，理断世务，八部龙天，一切人畜，无贪无嗔，无斗无
 zhèng dé zhì yī qiè chù xiū pú sà xíng qīng jìng fǎ mén zhèng déng yī qiè fó huí xiàng 。
 净。得至一切处修菩萨行清净法门。证「等一切佛回向」。

zàn yuē :
赞曰：

shí yǒu yú nián sì hǎi yóu yīn xún shàng shèng dào wú yōu 。
 十有余年四海游，因寻上胜到无忧。
 jǐ duō mó chù tān chēn xī bā bù lóng tiān zhèng dòu xiū 。
 几多魔畜贪嗔息，八部龙天净斗休。
 yī qiè chù xiū pú sà xíng sān qiān shì jiè guǐ shén chóu 。
 一切处修菩萨行，三千世界鬼神愁。
 zhī yīn chéng jiù rú sī lì huàn dé láo shēng jìn zhuǎn tóu 。
 祇因成就如斯力，唤得劳生尽转头。

※经文节录

èr shí shàn cái tóng zǐ qǐ dà cí zhōu biān xīn dà bēi rùn zé xīn xiāng xù bú duàn
 尔时，善财童子起大慈周徧心、大悲润泽心相续不断，
 fú dé zhì huì èr zhǒng zhuāng yán shě lí yī qiè fán nǎo chén gōu zhèng fǎ píng děng xīn wú gāo
 福德、智慧二种庄严，舍离一切烦恼尘垢，证法平等，心无高
 xià yǐ wú ài yuàn chōng mǎn fǎ jiè xīn cháng xiàn rù yī qiè zhì chéng rú shì èr qiú pú sà
 下。以无碍愿充满法界，心常现入一切智城，如是而求菩萨
 zhī dào jiàn cì jīng lì dào bǐ chéng nèi
 之道。渐次经历到彼城内。

jiàn wú shàng shèng zài qí chéng dōng dà zhuāng yán chuāng wú yōu lín zhōng wú liàng shāng rén bǎi qiān
 见无上胜在其城东大庄严幢无忧林中，无量商人、百千
 jū shì zhī suǒ wéi rào lǐ duàn rén jiān zhǒng zhǒng shì wù yīn wèi shuō fǎ lìng qí yǒng bá yī
 居士之所围绕。理断人间种种事务，因为说法，令其永拔一
 qiè wǒ màn lí wǒ wǒ suǒ shě suǒ jī jù miè qiǎn jí dù xīn dé qīng jìng wú zhū huī
 切我慢，离我我所，舍所积聚，灭悭嫉妒，心得清净，无诸秽
 zhuó huò jìng xìn lì cháng yào jiàn fó shòu chí fó fǎ shēng pú sà lì qǐ pú sà xíng
 浊，获净信力，常乐见佛，受持佛法，生菩萨力，起菩萨行，
 rù pú sà sān mèi dé pú sà zhì huì zhù pú sà zhèng niàn zēng pú sà yào yù
 入菩萨三昧，得菩萨智慧，住菩萨正念，增菩萨乐欲。

èr shí shàn cái tóng zǐ guān bǐ zhǎng zhě wèi zhòng shuō fǎ yǐ yī shēn tóu dī dǐng lǐ
 尔时，善财童子观彼长者为众说法已，以身投地，顶礼

善财童子五十三参的故事

qí zú liáng jiǔ nǎi qǐ
其足，良久乃起。

shí bǐ zhǎng zhě gào shàn cái yán : 「 shàn zài ! shàn zài ! shàn nán zǐ rǔ yǐ néng fā
时，彼长者告善财言：「善哉！善哉！善男子！汝已能发
ā nòng duō luó sān miào sān pǔ tí xīn shàn nán zǐ wǒ chéng jiù zhì yī qiè chù pú sà xíng mén
阿耨多罗三藐三菩提心。善男子！我成就至一切处菩萨行门
wú yī wú zuò shén tōng zhī lì
无依无作神通之力。

shàn nán zǐ yún hé wéi zhì yī qiè chù pú sà xíng mén shàn nán zǐ wǒ yú cǐ
善男子！云何为至一切处菩萨行门？善男子！我于此
sān qiān dà qiān shì jiè yù jiè yī qiè zhū zhòng shēng zhōng ér wéi shuō fǎ lìng shé fēi fǎ lìng
三千大千世界，欲界一切诸众生中，而为说法。令舍非法，令
xī zhēng lùn lìng chú dòu zhàn lìng zhǐ fèn jìng lìng pò yuān jié lìng jiě jì fù lìng chū lǎo
息诤论，令除斗战，令止忿竞，令破冤结，令解系缚，令出牢
yù lìng miǎn bù wèi lìng duàn shā shēng nǎi zhì xié jiàn yī qiè è yè bù kě zuò shì jiē lìng
狱，令免怖畏，令断杀生，乃至邪见一切恶业不可作事，皆令
jìn zhǐ lìng qí shùn xíng yī qiè shàn fǎ lìng qí xiū xué yī qiè jì yì yú zhū shì jiān ér
禁止。令其顺行一切善法，令其修学一切技艺，于诸世间而
zuò lì yì wéi qí fēn bié zhǒng zhǒng zhū lùn lìng shēng huān xǐ lìng jiàn chéng shú suí shùn wài
作利益；为其分别种种诸论，令生欢喜，令渐成熟；随顺外
dào wéi shuō shèng zhì lìng duàn zhū jiàn lìng rù fó fǎ nǎi zhì sè jiè yī qiè fàn tiān wǒ
道，为说胜智，令断诸见，令入佛法。乃至色界一切梵天，我
yì wéi qí shuō chāo shèng fǎ
亦为其说超胜法。

rú yú cǐ sān qiān dà qiān shì jiè nǎi zhì shí fāng shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā
如于此三千大千世界，乃至十方十不可说百千亿万那由他
fó chà wēi chén shù shì jiè zhōng wǒ jiē wéi shuō fó fǎ pú sà fǎ shēng wén fǎ dú jué
佛刹微尘数世界中，我皆为说佛法、菩萨法、声闻法、独觉
fǎ wéi lìng zhòng shēng shě zhū xiǎng zhuó wéi lìng zhèng dé fó wú yī fǎ wéi lìng yǒng miè zhū fán
法。为令众生舍诸想着，为令证得佛无依法，为令永灭诸烦
nǎo lún wéi lìng néng zhuǎn rú lái fǎ lún wǒ wéi zhòng shēng shuō rú shì fǎ
恼轮，为令能转如来法轮，我为众生说如是法。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ zhì yī qiè chù pú sà xíng qīng jìng fǎ mén wú yī wú
善男子！我唯知此至一切处修菩萨行清净法门、无依无
zuò shén tōng zhī lì rú zhū pú sà mó hè sà jù zú yī qiè zì zài shén tōng xī néng biān
作神通之力。如诸菩萨摩诃萨，具足一切自在神通，悉能徧
wǎng yī qiè fó chà dé pǔ yǎn dì xī wén yī qiè yīn shēng yán shuō pǔ rù zhū fǎ zhì huì
往一切佛刹，得普眼地，悉闻一切音声言说，普入诸法，智慧
zì zài wú yǒu guāi zhēng yǒng jiàn wú bǐ yǐ guǎng cháng shé chū píng děng yīn qí shēn miào hǎo
自在，无有乖诤，勇健无比，以广长舌出平等音；其身妙好，
tóng zhū pú sà yǔ zhū rú lái jiū jìng wú èr wú yǒu chā bié zhì shēn guǎng dà pǔ rù sān
同诸菩萨与诸如来，究竟无二，无有差别；智身广大，普入三

shì jìng jiè wú jì tóng yú xū kōng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng
世，境界无际，同于虚空。而我云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yì guó tǔ míng yuē shū nà qí guó yǒu chéng
善男子！于此南方，有一国土，名曰：输那；其国有城，
míng jiā líng jiā lín yǒu bǐ qiū ní míng shī zǐ pín shēn rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
名：迦陵迦林；有比丘尼，名：师子频申。汝诣彼问菩萨云何
xué pú sà xíng xiū pú sà dào
学菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而
qù
去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng
善财童子向

pó shī luó chuán shī gào bié
婆施罗船师告别

hòu , yīn wéi shàn zhī shí
后，因为善知识

de ān wèi yǔ zhǐ dǎo
的安慰与指导，

nèi xīn shēn chū bù duàn de
内心深处不断地

yǒng xiàn duì shàn zhī shí de
涌现对善知识的

gǎn ēn yǔ duì zhòng shēng de
感恩与对众生的

bēi mǐn tā shēng chū dà
悲愍。他生出大

cí zhōu biàn fǎ jiè de
慈周遍法界的

xīn dà bēi rùn zé yī
心，大悲润泽一

qiè zhòng shēng de xīn yóu
切众生的心，由

yú shàn zhī shí de kāi
于善知识的开

shì tā chè dǐ de liǎo
示，他彻底地了

wú yí qiè fǎ dōu shì
悟：一切法都是

cóng xīn suǒ shēng yī qiè zhòng shēng de jué xìng dōu shì píng děng de jiān gù de zhèng zhī jiàn shì
从心所生，一切众生的觉性都是平等的。坚固的正知见，是

yī qiè xíng zhě dī yù xié è shì lì de chéng qiáng shēn shēn de chán dìng jìng jiè shì zì xìng chéng
一切行者抵御邪恶势力的城墙；甚深的禅定境界，是自性城

bǎo zhōng de huā yuán zhì huì de guāng míng rú tà yáng yī bān zhào liàng le rén men kǒng jù mí
堡中的花园；智慧的光明如同太阳一般，照亮了人们恐惧、迷

wǎng jí wèi suǒ bù qián de měi yī ge dì fāng yīn wéi méi yǒu zhàng ài de yuàn lì shǐ de pú
惘及畏缩不前的每一个地方。因为没有障碍的愿力，使得菩

sā suī rán wú wǒ què néng biān yī qiè chù bìng zì yóu de jìn chū yī qiè zhì chéng jiū jīng de
萨虽然无我却能遍一切处，并自由地进一切智城。究竟的

wú wǒ cái shì xíng zhě suǒ zhuī qiú de zuì hòu mù biāo yī qiè zhì chéng de fǎ wáng
无我才是行者所追求的最后目标，一切智城的法王。

dāng shàn cái tóng zǐ xīn zhōng fǎ xǐ chōng mǎn de shí hòu bù jué jiān yì jīng lái dào le kě
 当善财童子心中法喜充满的时候，不觉间已经来到了可
 yào chéng jìn le chéng nèi zhī jiàn wú shàng shèng zhǎng zhě hě xǔ duō shāng rén jū shì yì qǐ zài
 乐城。进了城内，只见无上胜长者和许多商人、居士，一起在
 chéng dōng dà zhuāng yán chuāng wú yōu lín lǐ yǐ fó fǎ lái chǔ lǐ rén jiān zhǒng zhǒng shì wù rán hòu
 城东大庄严幢无忧林里，以佛法来处理人间种种事务，然后
 wéi yī qiè zhòng shēng shuō fǎ
 为一切众生说法。

yīn wèi zhǎng zhě shēn rù qiǎn chū de kāi shì shǐ dé jū shì men néng gòu bá chú le ào
 因为长者深入浅出的开示，使得居士们能够拔除了傲
 màn fàng xià wǒ suǒ yǒu de zhí zhuó bìng liǎo jiě zhī zú jiù shì bù jī jù de dào lǐ
 慢，放下「我所有」的执着，并了解知足就是不积聚的道理，
 jìn ér néng bù shī suǒ yǒu bāng zhù bié rén zài zhēn xīn bù shī de tóng shí bù jīn bù zài
 进而能布施所有，帮助别人。在真心布施的同时，不仅不再
 tān ài yǒu xíng de wù zhì shèn zhì lián jí dù dēng yī qiè è xí dōu shě qì le tā men de
 贪爱有形的物质，甚至连嫉妒等一切恶习都舍弃了。他们的
 shēn xīn dé dào qīng jìng méi yǒu huī zé huò dé qīng jìng de xìn lì cháng cháng lè yú jiàn dào zhū
 身心得到清净，没有秽泽，获得清净的信力，常常乐于见到诸
 fó shòu chí fó fǎ shēng chū fó fǎ de lì liàng fá qǐ pú sà suǒ xiū de xíng mén zhèng rù
 佛，受持佛法生出佛法的力量，发起菩萨所修的行门，证入
 pú sà sān mèi dé dào pú sà de zhì huì cháng zhù pú sà de zhèng niàn zēng zhǎng duì fó fǎ de
 菩萨三昧，得到菩萨的智慧，常住菩萨的正念，增长对佛法的
 yào yù jiū jìng zì zài de kuài lè
 乐欲，究竟自在的快乐。

cǐ shí shàn cái tóng zǐ tīng dào zhè bù lí shì jiān què néng chāo yuè shì jiān de zhèng fǎ
 此时，善财童子听到这不离世间，却能超越世间的正法
 hòu hěn gǎn dòng de guāi zài zhǎng zhě miàn qián jīng guò hěn jiǔ de shí jiān rán hòu cái qǐ lái
 后，很感动地跪在长者面前，经过很久的时间，然后才起来
 zhàn zài zhǎng zhě miàn qián shuāng shǒu hé shí shuō dà shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó
 站在长者面前，双手合十说：「大圣者！我已经发了阿耨多罗
 sān miào sān pú tí xīn dàn hái bú shì hěn qīng chǔ gāi rú hé xué pú sà xíng bù zhī nín duì
 三藐三菩提心，但还不是很清楚该如何学菩萨行。不知您对
 xiū pú sà xíng yǒu hé chāo zhuō de jiàn jiě qiú nín cí bēi kāi shì
 修菩萨行，有何超卓的见解，求您慈悲开示！」

cǐ shí zhǎng zhě gào sù shàn cái tóng zǐ shuō shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ nǐ
 此时，长者告诉善财童子说：「善哉！善哉！善男子！你
 yǐ néng fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn le wǒ shì zhèng dé le zhì yī qiè chù pú
 已能发阿耨多罗三藐三菩提心了。我是证得了『至一切处菩
 sā xíng mén dé dào wú yī wú zuò de shén tōng lì shén me shì zhì yī qiè chù pú sà xíng
 萨行门』，得到无依无作的神通力。什么是「至一切处菩萨行
 mén ne wǒ xiàn zài wèi nǐ jiě shuō
 门」呢？我现在为你解说。

wǒ zài zhè sān qiān dà qiān shì jiè wèi yù jiè yī qiè zhòng shēng shuō fǎ ràng tā men zhī
 我在这三千大千世界，为欲界一切众生说法，让他们知
 dào zhèng fǎ ér shě qī xié jiàn ér yī qiè de jiū fēn yuàn hèn shèn zhì wù zhǒng jiān de zhàn
 道正法而舍弃邪见。而一切的纠纷、怨恨甚至物种间的战
 dòu zhè dōu shì bù liǎo jiē shēng sǐ lún huí yīn guǒ de guān xì yě jiù shì fǎ běn wú zhēng
 斗，这都是不了解生死轮回因果的关系，也就是『法本无净，
 zhēng shī dào yì de dào lǐ wǒ ràng tā men jiě chú shēng sǐ de shù fù fā qī cí bēi xīn
 净失道意』的道理。我让他们解除生死的束缚，发起慈悲心
 ér bù zuò zhǒng zhǒng è yè jiàn jiàn de yīn dǎo tā men zǒu rù fó mén jìn ér jiāo dǎo tā men
 而不作种种恶业，渐渐地引导他们走入佛门。进而教导他们
 xiū xíng yī qiè shàn fǎ xiū xué yī qiè jī néng qiǎo yì lái zuò yī qiè lì yì zhòng shēng de
 修行一切善法，修学一切技能巧艺，来做一切利益众生的
 shì xiū pú sà xíng chéng jiù wú shàng pú tí
 事。修菩萨行，成就无上菩提。

wǒ bù jǐn zài sū sū shì jiè rú cǐ zài shí fāng wú liàng shì jiè zhōng yě shì rú cǐ wéi
 我不仅在娑婆世界如此，在十方无量世界中也是如此为
 yī qiè zhòng shēng yǎn shuō fó fǎ yǎn shuō duò rù sān è dào de kǔ tòng yú yīn yuán yǒu nǎ xiē
 一切众生演说佛法：演说堕入三恶道的苦痛与因缘有哪些，
 shuō shēng xiāng tiān dào de zhǒng zhǒng tiān fú zhī lè yú yīn yuán yòu shuō rén shì jiān de kǔ duō yú
 说升向天道的种种天福之乐与因缘，又说人世间的苦多于
 lè dàn què shì zuì hǎo de xiū xíng zhī chù wǒ wèi le zhòng shēng ér zhāng yǎn pú sà de gōng
 乐，但却是最好的修行之处。我为了众生而彰显菩萨的功
 dé wèi le ràng tā men shě lí shēng sǐ de yīn huàn ràng tā men zhī dào yī qiè zhì zhě de shū
 德，为了让他们舍离生死的隐患、让他们知道一切智者的殊
 miào gōng dé wèi le ràng tā men tīng wén wú ài de miào fǎ wèi le ràng zhòng shēng shě lí yī qiè
 妙功德，为了让他们听闻无碍的妙法，为了让众生舍离一切
 wǎng xiǎng zhī zhuó wèi le ràng tā men yǒng yuǎn miè chú yī qiè fán nǎo wèi le ràng tā men yě néng
 妄想执着，为了让他们永远灭除一切烦恼，为了让他们也能
 yǎn shuō fó tuó de jiào fǎ wèi le zhè zhǒng zhǒng de yuán yīn suǒ yǐ wǒ wèi zhòng shēng yǎn shuō yī
 演说佛陀的教法，为了这种种的原因，所以我为众生演说一
 qiè fó fǎ
 切佛法。

wǒ wéi dú zhī dào zhè ge zhì yī qiè chù xiū pú sà xíng qīng jìng fǎ mén rú guǒ
 我唯独知道这个『至一切处修菩萨行清净法门』，如果
 xiàng yī qiè dà pú sà jù zú yī qiè zì zài shén tōng lì néng gòu biān wǎng yī qiè fó chà néng
 像一切大菩萨具足一切自在神通力，能够遍往一切佛刹，能
 tīng wén yī qiè yīn shēng yán shuō zhèng rù zhū fǎ zhì huì zì zài yòu néng yǐ guǎng cháng shé zhī xiāng
 听闻一切音声言说，证入诸法，智慧自在。又能以广长舌之相
 yǎn shuō fó fǎ shēn tǐ miào hǎo yú yī qiè zhū fó pú sà jiū jìng wú èr méi yǒu chà bié
 演说佛法，身体妙好与一切诸佛菩萨究竟无二，没有差别。
 tā men de zhì huì guǎng dà jìng jiè méi yǒu biān jì rú tóng xū kōng yī yàng ér wǒ yòu rú
 他们的智慧广大，境界没有边际，如同虚空一样，而我又如

hé néng shuō jìn tā men de gōng dé xíng ne
何能说尽他们的功德行呢？

shàn nán zǐ ! nán fāng shū nà guó de jiā líng jiā lín chéng zhōng , yǒu yī wèi shī zǐ pín shēn
善男子！南方输那国的迦陵迦林城中，有一位师子频申
bī qiū ní , nǐ jiē xià lái yīng gāi jì xù qù bài fāng tā , tā shì yī wèi zhēn zhèng chéng jiù de
比丘尼，你接下来应该继续去拜访她，她是一位真正成就的
dà shàn zhī shì 。
大善知识。」

dì èr shí sì cān shī zǐ pín shēn bī qiū ní
第二十四参：师子频申比丘尼

shàn cái tóng zǐ dì èr shí sì yì shū nà guó jiā lín chéng zhōng cān shī zǐ pín shēn bī
 善财童子第二十四诣：输那国迦林城中，参师子频申比
 qiū ní miào shèng guāng wáng rì guāng yuán zhōng bā dé liú quán bǎi huā bǎo mù tóu tóu yǐng
 丘尼。妙胜光王，日光园中，八德流泉，百花宝木，头头映
 xiàn yī yī shì shēn dé chéng jiù yí qiè zhì fǎ mén nèi xīn xiàn zhèng zhì yí qiè chù huí
 现，一一示身。得成就一切智法门。内心现证「至一切处回
 xiàng」。

zàn yuē
 赞曰：

shī shēn yì dé yì shēng shēn biàn wǎng chén fāng zhǐ shī rén 。
 师身已得意生身，遍往尘方指示人。
 quán zhāo líng yuán bā dé měi yuán lín bǎo shù bǎi huā xīn 。
 泉沼灵源八德美，园林宝树百花新。
 tóu tóu xiǎn xiàn huī xīn jǐng gè gè suí yí zhuǎn fǎ lún 。
 头头显现辉心镜，各各随宜转法轮。
 duō jié jì néng shī zǐ hóu bù zhī hé chù yòu pín shēn 。
 多劫既能师子吼，不知何处又频申。

*经文节录

èr shí shàn cái tóng zǐ jiàn cì yǒu xíng zhì bǐ guó chéng zhōu biān tuī qiú cǐ bǐ qiū ní 。 yǒu wú liàng rén xiǎn gào zhī yán : 「 shàn nán zǐ cǐ bǐ qiū ní zài shèng guāng wáng zhī suǒ shè shī rì guāng yuán zhōng shuō fǎ lì yì wú liàng zhòng shēng 。 」

shí shàn cái tóng zǐ jí zhì bǐ yuán zhōu biān guān chá 。 jiàn qí yuán zhōng yǒu yī dà shù , míng wéi mǎn yuè xíng rú lóu gé fàng dà guāng míng zhào yī yóu xún 。 cǐ dà yuán zhōng zhòng bǎo biān mǎn yóu rú dà hǎi bǎo zhōu zhī shàng 。 yī líng tuō yī yǐ bù qí dì rǎo ruǎn miào hǎo néng shēng lè chù dǎo zé mò zú jǔ zé huán fù 。 wú liàng zhū niǎo chū hé yǎ yīn bǎo zhān tán lín shàng miào zhuāng yán zhōng zhōng miào huā cháng yǔ wú jìn 。 yóu rú dì shì zá huā zhī yuán wú bǐ xiāng wáng pǔ xūn yī qiè yóu rú dì shì shàn fǎ zhī táng 。 zhū yīn yuè shù bǎo duō luó shù zhòng bǎo líng wǎng chū miào yīn shēng rú zì zài tiān shàn kǒu tiān nǚ suǒ chū gē yīn 。 yǒu wú liàng sè bǎi qiān

lóu gé zhòng bǎo zhuāng yán rú dǎo lì tiān gōng shàn jiàn dà chéng bǎo gài xiá zhāng rú xū mí
楼阁，众宝庄严，如忉利天宫善见大城。宝盖遐张，如须弥
fēng guāng míng pǔ zhào rú fàn wáng gōng
峰。光明普照，如梵王宫。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn cǐ dà yuán wú liàng gōng dé zhōng zhōng zhuāng yán jiē shì pú
尔时，善财童子见此大园无量功德、种种庄严，皆是菩
sà yè bào chéng jiù chū shì shàn gēn zhī suǒ shēng qǐ gòng yǎng zhū fó gōng dé suǒ liú yī qiè
萨业报成就，出世善根之所生起，供养诸佛功德所流，一切
shì jiān wú yǔ děng zhě rú shì jiē cóng shī zǐ pín shēn bī qiū ní liǎo fǎ rú huàn jí guǎng
世间无与等者——如是皆从师子频申比丘尼了法如幻，集广
dà qīng jìng fú dé shàn yè zhī suǒ chéng jiù sān qiān dà qiān shì jiè tiān lóng bā bù wú liàng zhòng
大清净福德善业之所成就。三千大千世界天龙八部、无量众
shēng jiē rù cǐ yuán ér bù pò zhǎi hé yǐ gù cǐ bī qiū ní bù kě sī yì wēi shén lì
生，皆入此园而不迫窄。何以故？此比丘尼不可思议威神力
gù
故。

ěr shí shàn cái jiàn shī zǐ pín shēn bī qiū ní biān zuò yī qiè zhū bǎo shù xià dà shī
尔时，善财见师子频申比丘尼，徧坐一切诸宝树下大师
zǐ zuò shēn xiāng duān yán wēi yí jì jìng zhū gēn tiáo shùn rú dà xiàng wáng xīn wú gòu
子座，身相端严，威仪寂静，诸根调顺，如大象王；心无垢
zhuó rú qīng jìng chí hù chí jìng jiè bù kě qīng dòng rú xū mí shān néng chú zhòng shēng zhū fán
浊，如清净池；护持净戒不可倾动，如须弥山；能除众生诸烦
nǎo rè zhòng shēng jiàn zhě zhū kǔ xiāo miè jiàn zhě bù kōng néng zhǎng yī qiè zhòng shàn gēn yá
恼热，众生见者，诸苦消灭，见者不空，能长一切众善根芽。

zài yī yī zuò zhòng huì bù tóng suǒ shuō fǎ mén yì gè chà bié huò jiàn chù zuò jìng
在一一座，众会不同，所说法门亦各差别：或见处座，净
jū tiān zhòng suǒ gòng wéi rào dà zì zài tiān zǐ ér wéi shàng shǒu cǐ bī qiū ní wéi shuō fǎ mén
居天众所共围绕，大自在天子而为上首，此比丘尼为说法门，
míng wú jìn jiě tuō huò jiàn chù zuò dì shí dì zhū pú sà suǒ gòng wéi rào cǐ bī qiū ní
名：无尽解脱。或见处座，第十地诸菩萨所共围绕，此比丘尼
wéi shuō fǎ mén míng wú ài lún shàn cái tóng zǐ jiàn rú shì děng yī qiè zhū qù suǒ yǒu zhòng
为说法门，名：无碍轮。善财童子见如是等一切诸趣所有众
shēng yì chéng shóu zhě yì tiáo fú zhě kān wéi fǎ qì jiē rù cǐ yuán gè yú zuò xià wéi
生，已成熟者、已调伏者，堪为法器，皆入此园，各于座下围
rào ér zuò shī zǐ pín shēn bī qiū ní suí qí yù jiě shèng liè chà bié ér wéi shuō fǎ lìng yú
绕而坐。师子频申比丘尼，随其欲解胜劣差别而为说法，令于
ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí dé bù tuì zhuǎn cǐ rì guāng yuán zhōng suǒ yǒu pú sà jí zhū zhòng
阿耨多罗三藐三菩提得不退转。此日光园中所有菩萨及诸众
shēng jiē shì shī zǐ pín shēn bī qiū ní chū quān fā xīn shòu chí zhèng fǎ sī wéi xiū xí yú
生，皆是师子频申比丘尼初劝发心，受持正法，思惟修习，于
ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí dé bù tuì zhuǎn
阿耨多罗三藐三菩提得不退转。

善财童子五十三参的故事

shí shàn cái tóng zǐ jiàn shī zǐ pīn shēn bǐ qiū ní rú shì yuán lín rú shì chuáng zuò
 时，善财童子见师子频申比丘尼如是园林、如是牀座、
 rú shì jīng xíng rú shì zhòng huì rú shì shén lì rú shì biàn cái fù wén bù kě sī yì
 如是经行、如是众会、如是神力、如是辩才；复闻不可思议
 fǎ mén guǎng dà fǎ yún rùn zé qí xīn biàn shēng shì niàn wǒ dāng yòu rào wú liàng bǎi qiān
 法门，广大法云润泽其心，便生是念：「我当右绕无量百千
 zǎ shí bǐ qiū ní fàng dà guāng míng pǔ zhào qí yuán zhòng huì zhuāng yán shàn cái tóng zǐ jí
 匝。」时，比丘尼放大光明，普照其园众会庄严。善财童子即
 zì jiàn shēn jí yuán lín zhōng suǒ yǒu zhòng shù jiē xī yòu rào cǐ bǐ qiū ní jīng yú wú liàng
 自见身及园林中所有众树，皆悉右绕此比丘尼，经于无量
 bǎi qiān wàn zǎ yuán rào bì yǐ shàn cái tóng zǐ hé zhǎng ěr zhù bái yán shèng zhě wǒ
 百千万匝。园绕毕已，善财童子合掌而住，白言：「圣者！我
 yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng
 已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？
 yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu huì yuàn wèi wǒ shuō
 云何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！」

bǐ qiū ní yán shàn nán zǐ wǒ dé jiě tuō míng chéng jiù yī qiè zhì
 比丘尼言：「善男子！我得解脱，名：成就一切智。」

shàn cái yán shèng zhě hé gù míng wéi chéng jiù yī qiè zhì
 善财言：「圣者！何故名为成就一切智？」

bǐ qiū ní yán shàn nán zǐ cǐ zhì guāng míng yú yī niàn zhōng pǔ zhào sān shì yī
 比丘尼言：「善男子！此智光明，于一念中，普照三世一
 qiè zhū fǎ
 切诸法。」

shàn cái bō yán shèng zhě cǐ zhì guāng míng jìng jiè yún hé
 善财白言：「圣者！此智光明境界云何？」

bǐ qiū ní yán shàn nán zǐ wǒ rù cǐ zhì guāng míng mén dé chū shēng yī qiè fǎ sān
 比丘尼言：「善男子！我入此智光明门，得出生一切法三
 mèi wáng yǐ cǐ sān mèi gù dé yì shēng shēn wǎng shí fāng yī qiè shì jiè dōu shuài tiān gōng yī
 昧王；以此三昧故，得意生身。往十方一切世界兜率天宫一
 shēng suǒ xī pú sà suǒ yī yī pú sà qián xiàn bù kě shuō fó chá wēi chén shù shēn yī yī shēn
 生所系菩萨所，一一菩萨前现不可说佛刹微尘数身，一身
 zuò bù kě shuō fó chá wēi chén shù gòng yǎng rú yú zhù dōu shuài gōng pú sà suǒ rú shì yú zhù
 作不可说佛刹微尘数供养。如于住兜率宫菩萨所，如是于住
 tāi chū tāi zài jiā chū jiā wǎng yì dào chǎng chéng děng zhèng jué zhuǎn zhèng fǎ lún rù
 胎、出胎、在家、出家、往诣道场、成等正觉、转正法轮、入
 yú niè pán rú shì zhōng jiān huò zhù tiān gōng huò zhù lóng gōng nǎi zhì huò fù zhù yú
 于涅槃——如是中间，或住天宫，或住龙宫，乃至或复住于
 rén gōng yú bǐ yī yī zhū rú lái suǒ wǒ jiē rú shì ér wéi gòng yǎng ruò yǒu zhòng shēng zhī
 人宫，于彼一一诸如来所，我皆如是而为供养。若有众生，知
 wǒ rú shì gòng yǎng fó zhě jiē yú ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí dé bú tuì zhuǎn ruò yǒu
 我如是供养佛者，皆于阿耨多罗三藐三菩提得不退转；若有

zhòng shēng lái zhì wǒ suǒ wǒ jí wéi
众生来至我所，我即为
shuō bō rě bō luó mì
说般若波罗密。

shàn nán zǐ wǒ jiàn yī qiè
善男子！我见一切

zhòng shēng bù fēn bié zhòng shēng xiāng
众生，不分别众生相—

zhì yǎn míng jiàn gù tīng yī qiè
—智眼明见故；听一切

yǔ yán bù fēn bié yǔ yán xiāng
—语言，不分别语言相—

xīn wú suǒ zhuó gù jiàn yī qiè
—心无所着故；见一切

rú lái bù fēn bié rú lái xiāng
如来，不分别如来相—

liǎo dá fǎ shēn gù zhù chí yī qiè fǎ lún bù fēn bié fǎ lún xiāng wú fǎ zì xìng
—了达法身故；住持一切法轮，不分别法轮相——悟法自性
gù yī niàn biàn zhī yī qiè fǎ bù fēn bié zhū fǎ xiāng zhī fǎ rú huàn gù
故；一念遍知一切法，不分别诸法相——知法如幻故。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ chéng jiù yī qiè zhì jiě tuō rú zhū pú sà mó hè sā
善男子！我唯知此成就一切智解脱。如诸菩萨摩诃萨，

xīn wú fēn bié pǔ zhī zhū fǎ yī shēn duān zuò chōng mǎn fǎ jiè yú zì shēn zhōng xiǎn yī qiè
心无分别，普知诸法，一身端坐充满法界，于自身中现一切
chà yī niàn xī yī yī qiè fó suǒ yú zì shēn nèi pǔ xiǎn yī qiè zhū fó shén lì yī máo biàn
刹，一念悉诣一切佛所，于自身内普现一切诸佛神力，一毛徧

jǔ bù kě yán shuō zhū fó shì jiè yú qí zì shēn yī máo kǒng zhōng xiǎn bù kě shuō shì jiè chéng
举不可言说诸佛世界，于其自身一毛孔中现不可说世界成

huài yú yī niàn zhōng yǔ bù kě shuō bù kě shuō zhòng shēng tóng zhù yú yī niàn zhōng rù bù kě shuō
坏，于一念中与不可说不可说众生同住，于一念中入不可说

bù kě shuō yī qiè zhū jié ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng
不可说一切诸劫；而我云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī guó tǔ míng yuē xiǎn nán cǐ guó yǒu chéng
善男子！于此南方，有一国土，名曰：险难；此国有城，

míng míng bǎo zhuāng yán zhōng yǒu nǚ rén míng míng pó xū mì duō nǚ yī bǐ wèn pú sà yún hé
名：宝庄严；中有女人，名：婆须蜜多。汝诣彼问：菩萨云何

xué pú sà xíng xiū pú sà dào
学菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qīn zhān yǎng cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻仰，辞退而

qù
去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ cí
善财童子辞

bié le wú shàng shèng zhǎng
别了无上胜长

zhě , zài xíng zhù zuò wò
者，在行住坐卧

jiān bù duàn de fǎn fù sī
间不断地反复思

wéi zhe shàn zhī shì de
惟着，善知识的

jiào dǎo shì rú cǐ de qī
教导是如此地契

jī qī lǐ , zhēn shì lìng
机契理，真是令

rén pèi fú 。 xiǎng zhe xiǎng
人佩服。想着想

zhe , yǐ jīng lái dào le
着，已经来到了

jiā líng jiā lín chéng jīng
迦陵迦林城。经

guò dǎ tīng zhī hòu cái zhī
过打听之后才知

dào , yuán lái shī zǐ pín
道，原来师子频

shēn bǐ qiū ní zhèng zài shèng
申比丘尼正在胜

guāng wáng suǒ bù shī de rì
光王所布施的日

guāng yuán zhōng shuō fǎ 。 shàn cái tóng zǐ tīng le zhī hòu , jiù yī zhào zhǐ shì lái dào le rì guāng yuán 。
光园中说法。善财童子听了之后，就依照指示来到了日光园。

shàn cái tóng zǐ jìn le rì guāng yuán hòu , fā xiàn dào chù dōu shì bǎo wù , dì shàng pū mǎn
善财童子进了日光园后，发现到处都是宝物，地上铺满

le yòng niǎo yǔ biān zhī de dì tān , yòu yǒu xǔ duō niǎo ěr chàng zhe gāo yǎ de yuè yīn 。 yuán zhōng yǒu
了用鸟羽编织的地毯，又有许多鸟儿唱着高雅的乐音。园中有

yī kē dà shù míng jiào mǎn yuè , tā de shù xíng fǎng fú shì yī zuò lóu gé , ér qiě fàng chū de
一颗大树名叫满月，它的树形仿佛是一座楼阁，而且放出的

guāng míng kě yǐ zhào liàng yī yóu xún nà me yuǎn 。
光明可以照亮一由旬那么远。

lìng wài hái yǒu qí tā xǔ duō gāo dà zhuāng yán de bǎo shù , tā men luò huā jiù hǎo bǐ xià
另外还有其他许多高大庄严的宝树，它们落花就好比下

zhe bīn fēn de xiǎo yǔ yī bān shù shàng jié shí léi léi yòu bù shí piāo sǎn zhe miào xiāng chōng mǎn
 着缤纷的小雨一般，树上结实累累，又不时飘散着妙香，充满
 yuán zhōng měi yī ge jiǎo luò wēi fēng chuī dòng yī qiè bǎo shù suí fēng yáo yī zhe bìng qiě bù shí
 园中每一个角落。微风吹动一切宝树随风摇曳着，并且不时
 fā chū měi miào de shēng yīn jiù rú tóng zì zài tiān shàng shàn kǒu tiān nǚ de gē shēng yì bān lìng
 发出美妙的声音，就如同自在天上，善口天女的歌声一般令
 rén yí yuè zhòng bǎo lóu gé jiù xiàng wù lì tiān gōng shàn jiàn dà chéng yì bān wēi wēi sǒng lì
 人怡悦。众宝楼阁就像忉利天宫善见大城一般，巍巍耸立
 zhe ér dào chù gāo lì de bǎo gài jiù xiàng shì xū mí shān dǐng bǎo gài fàng chū de guāng míng
 着。而到处高立的宝盖，就像是须弥山顶，宝盖放出的光明，
 zé rú tóng fàn tiān wáng gōng yī yàng pǔ zhào yī qiè 。
 则如同梵天王宫一样普照一切。

shàn cái tóng zǐ jiàn dào rì guāng yuán de zhōng zhōng zhuāng yán zhōng zhōng gōng dé dōu shì yīn wèi
 善财童子见到日光园的种种庄严、种种功德，都是因为
 shī zǐ pīn shēn bī qiū ní liǎo jiě yī qiè fǎ dōu shì rú huàn sī yǐng guān yī qiè fǎ rú kōng
 师子频申比丘尼，了解一切法都是如幻似影，观一切法如空，
 jī jù guǎng dà qīng jìng de fú dé shān yè cái yǒu rú cǐ bù kě sī yì de chéng jiù zòng shǐ
 积聚广大清净的福德善业，才有如此不可思议的成就。纵使
 sān qiān dà qiān shì jiè wú liàng de zhòng shēng quán bù jìn rù zhè zuò rì guāng yuán què réng bù xiǎn de
 三千大千世界无量的众生全部进入这座日光园，却仍不显得
 xiá pò zhǎi xiǎo zhè yě shì yīn wèi shī zǐ pīn shēn bī qiū ní bù kě sī yì dà shēn tōng lì de
 狭迫窄小，这也是因为师子频申比丘尼不可思议大神通力的
 yuán gù 。
 缘故。

cǐ shí shàn cái tóng zǐ kàn jiàn měi yī kē bǎo shù xià de shī zǐ zuò shàng jūn yǒu yī
 此时，善财童子看见每一颗宝树下的师子座上，均有一
 wèi shī zǐ pīn shēn bī qiū ní zuò zài shàng miàn shēn xiāng zhuāng yán rú dà xiàng wáng yī yàng tā
 位师子频申比丘尼坐在上面，身相庄严，如大象王一样。她
 de xīn yǒu rú chí shuǐ bān de qīng jìng pǔ biàn zhōu jì yǒu suǒ qiú de zhòng shēng yě hǎo xiàng lián
 的心犹如池水般的清净，普遍周济有所求的众生；也好像莲
 huā yì bān bù bèi shì jiān fǎ de wū ní suǒ rǎn zhuó xīn zhōng méi yǒu wèi jù tā de jiè
 花一般，不被世间法的污泥所染浊，心中没有畏惧。她的戒
 dìng yǒu rú xū mí shān suǒ yǒu xié è zhī jiàn dōu bù néng qīng dòng tā néng xī miè yī qiè zhòng
 定犹如须弥山，所有邪恶知见都不能倾动；她能熄灭一切众
 shēng de fán nǎo zhì liáo zhòng shēng de shēn xīn jí bìng yīn fā yī qiè zhòng shēng de shàn gēn měi yī
 生的烦恼，治疗众生的身心疾病，引发一切众生的善根。每一
 kē bǎo shù xià de shī zǐ pīn shēn bī qiū ní qián fēn bié yǒu bù tóng yīn yuán de zhòng shēng jí
 棵宝树下的师子频申比丘尼前，分别有不同因缘的众生集
 huì bī qiū ní yě suí bù tóng zhòng shēng ér kāi shì bù tóng de fǎ mén 。
 会，比丘尼也随不同众生而开示不同的法门。

yǒu yī kē bǎo shù qián jìng jū tiān zhòng wéi rào dà zì zài tiān zǐ bìng yǐ tā wéi shàng
 有一棵宝树前净居天众围绕大自在天子，并以他为上

善财童子五十三参的故事

shǒu bī qiū ní wèi tā men kāi shì le wú jìn jiě tuō de fǎ mén ér líng yī bǎo shù zé yǒu
首，比丘尼为他们开示了无尽解脱的法门；而另一宝树则有
shí dì de pú sà wéi rào zhe bī qiū ní jiāo dǎo tā men wú ài lún de fǎ mén jiù xiàng zhè
十地的菩萨围绕着，比丘尼教导他们无碍轮的法门。就像这
yàng yǒu wú liàng wú biān de bǎo shù zhōu wéi yǒu wú liàng de zhòng shēng wéi rào zhe bī qiū ní fēn
样，有无量无边的宝树，周围有无量的众生围绕着，比丘尼分
bié wèi tā men kāi shì shì hé tā men xiū xíng de fǎ mén ràng tā men néng yú wú shàng de pú tí
别为他们开示适合他们修行的法门，让他们能于无上的菩提
lù shàng ér bù tuì zhuǎn zhè xiē zhòng shēng cóng chū fā xīn dào xiàn zài dōu shì yī zhǐ zhe bī qiū
路上而不退转。这些众生从初发心到现在，都是依止着比丘
ní ér xiū xíng
尼而修行。

shàn cái tóng zǐ jiàn dào shī zǐ pīn shēn bī qiū ní de cǐ bēi yǔ zhì huì hòu xīn xiǎng
善财童子见到师子频申比丘尼的慈悲与智慧后，心想：
wǒ yīng gāi yóu yòu xiàng zuǒ rào xíng shī zǐ pīn shēn bī qiū ní yǐ biǎo dá wǒ nèi xīn de gǎn
我应该由右向左绕行师子频申比丘尼，以表达我内心的感
dòng jiù zài cǐ shí shī zǐ pīn shēn bī qiū ní sì hū kàn chuān le shàn cái tóng zǐ de xīn niàn
动。就在此时，师子频申比丘尼似乎看穿了善财童子的心念，
shēn shàng hū rán fàng chū dà guāng míng zhào yào yuán zhōng měi yí ge dì fāng shàn cái tóng zǐ hū rán
身上忽然放出大光明，照耀园中每一个地方。善财童子忽然
kàn jiàn zì jǐ yǔ suǒ yǒu bǎo shù yì qǐ yóu yòu xiàng zuǒ de rào xíng zhe shī zǐ pīn shēn bī qiū
看见自己与所有宝树一起，由右向左地绕行着师子频申比丘
ní jīng guò le xǔ jiǔ shàn cái tóng zǐ cǎi tíng zài bī qiū ní de miàn qián tā hé zhǎng ér
尼，经过了许久，善财童子才停在比丘尼的面前，他合掌而
lì shuō dà shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn dàn wǒ
立，说：「大圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，但我
hái bù zhī dào pú sà shì rú hé xué pú sà xíng rú hé xiū pú sà dào wǒ tīng wú shàng shèng
还不知道菩萨是如何学菩萨行、如何修菩萨道？我听无上胜
zhǎng zhě wèi wǒ jiè shào shuō nín shàn néng jiāo huì yī qiè zhòng shēng qǐng nín cǐ bēi wèi wǒ yǎn
长者为我介绍，说您善能教诲一切众生，请您慈悲为我演
shuō
说。」

bī qiū ní gào sù tā shàn nán zǐ wǒ yǐ zhèng dé chéng jiù yī qiè zhì huì de
比丘尼告诉他：「善男子！我已证得『成就一切智慧的
jiě tuō』」

shàn cái tóng zǐ tīng le zhī hòu jiù wèn shèng zhě rú hé cái néng chéng wéi chéng jiù yī
善财童子听了之后就问：「圣者！如何才能称为成就一
qiè zhì huì
切智慧？」

bī qiū ní huí dá shàn nán zǐ yīn wèi zhè píng děng wú wǒ de zhì huì guāng míng néng
比丘尼回答：「善男子！因为这平等无我的智慧光明，能

zài yī niàn zhōng pǔ zhào shí fāng sān shì yī qiè shì jiè zhào yào guò qù xiān zài wèi lái yī
在一念中普照十方三世一切世界，照耀过去、现在、未来一
qiè zhū fǎ 。
切诸法。」

shàn cái tóng zǐ yòu wèn : 「 shèng zhě ! shén me cái shì yī qiè zhì huì de guāng míng jìng jiè
善财童子又问：「圣者！什么才是一切智慧的光明境界
ne ?
呢？」

bī qiū ní gào sù shàn cái tóng zǐ : 「 shàn nán zǐ ! wǒ cóng bù fēn bié de zhì huì guāng
比丘尼告诉善财童子：「善男子！我从不分别的智慧光
míng zhōng néng xiàn chū wú liàng huà shēn dào shí fāng yī qiè shì jiè dǒu shuài tiān gōng zhōng gòng yǎng yī
明中，能现出无量化身。到十方一切世界兜率天宫中，供养一
shēng suǒ xī pú sà wǒ de měi yī ge huà shēn dōu fēn bié gè zì zuò wú liàng wú shù de gòng
生所系菩萨，我的每一个化身，都分别各自作无量无数的供
yǎng ; ér pú sà cóng rù tāi dào chéng fó zhōng zhōng qī jiān wǒ yě dōu rú cǐ de gòng yǎng 。 rú
养；而菩萨从入胎到成佛种种期间，我也都如此的供养。如
guǒ yǒu zhòng shēng néng gòu liǎo zhī wǒ wèi hé néng rú cǐ gòng yǎng yī qiè zhū fó nà tā duì zhū
果有众生能够了知，我为何能如此供养一切诸佛，那他对诸
fǎ wú wǒ de dào lǐ yí dìng yǒu hěn shēn kè de liǎo jiě tā zài yú xiū xíng de lù shàng yě
法无我的道理，一定有很深刻的了解，他在于修行的路上也
néng bù zài tuì zhuǎn le 。 rú guǒ yǒu zhòng shēng lái xiàng wǒ qǐng fǎ wǒ yě shì xiàng jiāo nǐ yī
能不再退转了。如果有众生来向我请法，我也是像教你一
yàng jiāo tā men zhè ge yī wú wǒ de zhì huì dào dá nì pán bī àn de dào lǐ 。
样，教他们这个以无我的智慧，到达涅槃彼岸的道理。」

wǒ duì yī qiè zhòng shēng yǔ yán shèn zhì fó tuó děng gè zhǒng bù tóng de xiàng jūn bù
我对一切众生、语言，甚至佛陀等各种不同的相，均不
qǐ fēn bié xīn 。 yīn wèi wǒ de zhì huì yǎn néng míng bái kàn jiàn wǒ de xīn méi yǒu zhí zhuó zhī
起分别心。因为我的智慧眼能明白看见，我的心没有执着，知
dào yī qiè fǎ dōu shì cóng zì xìng shēng chū de yuán gù yī qiè yǒu wéi fǎ dōu shì rú mèng rú
道一切法都是从自性生出的缘故，一切有为法都是如梦如
huàn de jiù hǎo xiàng yǒu rén yī zhí kàn zhe tiān kōng ér bù zhǎ yǎn zhí dào
幻的。就好像有人一直看着天空而不眨眼，直到
yǎn jīng pí láo ér yú kōng zhōng huàn huà chū yī duǒ huā lái zhè duǒ huàn
眼睛疲劳，而于空中幻化出一朵花来，这朵幻
huā shì cóng wàng jué ér shēng suǒ yǐ shì xū huàn bù shí de shì
花是从妄觉而生，所以是虚幻不实的。世
jiān de wàn shì wàn wù jiù rú tóng kōng zhōng huā yī bān shì cóng wǒ
间的万事万物就如同空中花一般，是从我
men de cuò jué suǒ chǎn shēng de dāng huàn jué xiāo shī hòu wǒ men
们的错觉所产生的。当幻觉消失后，我们
běn lái biàn mǎn xū kōng shè zhū fǎ jiè de zì xìng zì rán néng yú niàn niàn
本来遍满虚空摄诸法界的自性，自然能于念念

zhōng biān mǎn yī qiè fó chà bǐng liǎo zhī yī qiè shì qíng ér wú suǒ zhàng ài
中遍满一切佛刹，并了知一切事情而无所障碍。

wǒ zhī zhī dào zhè ge chéng jiù yī qiè zhī huì jiě tuō de fǎ mén zhì yú zhū dà pú sà
我只知道这个成就一切智慧解脱的法门，至于诸大菩萨
men tā men zài yī niàn zhōng néng yǔ wú liàng wú biān de zhōng shēng gòng zhù zài yī niàn zhōng kě rù
们，他们在一念中能与无量无边的众生共住，在一念中可入
wú qióng wú jìn yī qiè zhū jié tā men de gōng dé xíng bú shì wǒ néng quán bù zhī xiǎo de shàn
无穷无尽一切诸劫，他们的功德行不是我能全部知晓的！善
nán zǐ nán fāng de xiǎn nǎn guó yǒu yī zuò bǎo zhuāng yán chéng chéng zhōng yǒu yī wèi míng wéi pó xū
男子！南方的险难国有一座宝庄严城，城中有一位名为婆须
mì duō de nǚ zǐ nǐ yīng qù tā nà lǐ cān xué ér gāng cái jiāo nǐ de dào lǐ yí dìng
蜜多的女子，你应去她那里参学。而刚才教你的道理，一定
yào hǎo hǎo de sī wéi nǐ gǎn kuài qù ba
要好好的思惟。你赶快去吧！」

dì èr shí wǔ cān pó xū mì duō nǚ
第二十五参：婆须蜜多女

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì èr shí wǔ yì xiǎn nán guó zhuāng yán chéng zhōng cān pó xū mì duō
善财童子第二十五诣：险难国庄严城中，参婆须蜜多

nǚ xiàn zhēn jīn sè shēn chū guāng míng huò xiàn huò chù wú rǎn wú zhuó liǎo xìng yù kōng
女。现真金色，身出光明，或现或触，无染无着，了性欲空，

jiē huò dào guǒ dé pú sà lí tān yù jì fǎ mén nèi xīn xiàn zhèng wú jìn gōng dé zàng huí
皆获道果。得菩萨离贪欲际法门。内心现证「无尽功德藏回

xiàng
向」。

zàn yuē
赞曰：

xiāng féng xiāng wèn yǒu hé yuán gāo xíng rú lái yī bǎo qián
相逢相问有何缘，高行如来一宝钱。

zhí shǒu bào shēn xīn yuè jìng wěn chún zǎ shé jiè zhū yuán
执手抱身心月静，吻唇啜舌戒珠圆。

rén fēi rén nǚ jiē suí xiàn tiān yǔ tiān xíng yīng bù piān
人非人女皆随现，天与天形应不偏。

sān dé yǐ míng tān yù jì jiǔ lóu huā dòng zuì shén xiān
三德已明贪欲际，酒楼花洞醉神僊。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十八·入法界品第三十九之九】

jiàn cì yóu xíng zhì
渐次游行，至

xiǎn nán guó bǎo zhuāng yán chéng
险难国宝庄严城，

chù chù xún mì pó xū mì duō
处处寻觅婆须蜜多

nǚ chéng zhōng yǒu rén bù zhī
女。城中有人不知

cǐ nǚ gōng dé zhì huì zuò
此女功德智慧，作

rú shì niàn : 「 jīn cǐ tóng
如是念：「今此童

zǐ zhū gēn jì jìng zhì
子，诸根寂静，智

huì míng liǎo bù mí bù
慧明了，不迷不

luàn dì shì yī xún wú
乱，谛视一寻，无

yǒu pī xiè wú suǒ qǔ
有疲懈，无所取

zhuó mù shì bú shùn xīn
着，目视不瞬，心

wú suǒ dòng shēn shēn kuān
无所动，甚深宽

guāng yóu rú dà hǎi bù yīng yú cǐ pó xū mì nǚ yǒu tān ài xīn yǒu diān dǎo xīn shēng
广，犹如大海；不应于此婆须蜜女，有贪爱心，有颠倒心，生

yú jìng xiǎng shēng yú yù xiǎng bù yīng wéi cǐ nǚ sè suǒ shè cǐ tóng zǐ zhě bù xíng mó
于净想，生于欲想；不应为此女色所摄。此童子者，不行魔

xíng bú rù mó jìng bú mò yù ní bú bèi mó fù bù yīng zuò chù yǐ néng bú zuò yǒu
行，不入魔境，不没欲泥，不被魔缚，不应作处已能不作，有

hé děng yì ér qiú cǐ nǚ qí zhōng yǒu rén xiān zhī cǐ nǚ yǒu zhì huì zhě gào shàn cái
何等意而求此女？」其中有人先知此女有智慧者，告善财

yán : 「 shàn zài shàn zài shàn nán zǐ rǔ jīn nǎi néng tuī qiú xún mì pó xū mì nǚ rǔ
言：「善哉！善哉！善男子！汝今乃能推求寻觅婆须蜜女，汝

yǐ huò dé guāng dà shàn lì shàn nán zǐ rǔ yīng jué dìng qiú fó guó wèi jué dìng yù wéi yī
已获得广大善利。善男子！汝应决定求佛果位，决定欲为一

qiè zhòng shēng zuò suǒ yī gù jué dìng yù bá yī qiè zhòng shēng tān ài dú jiàn jué dìng yù pò yī
切众生作所依怙，决定欲拔一切众生贪爱毒箭，决定欲破一

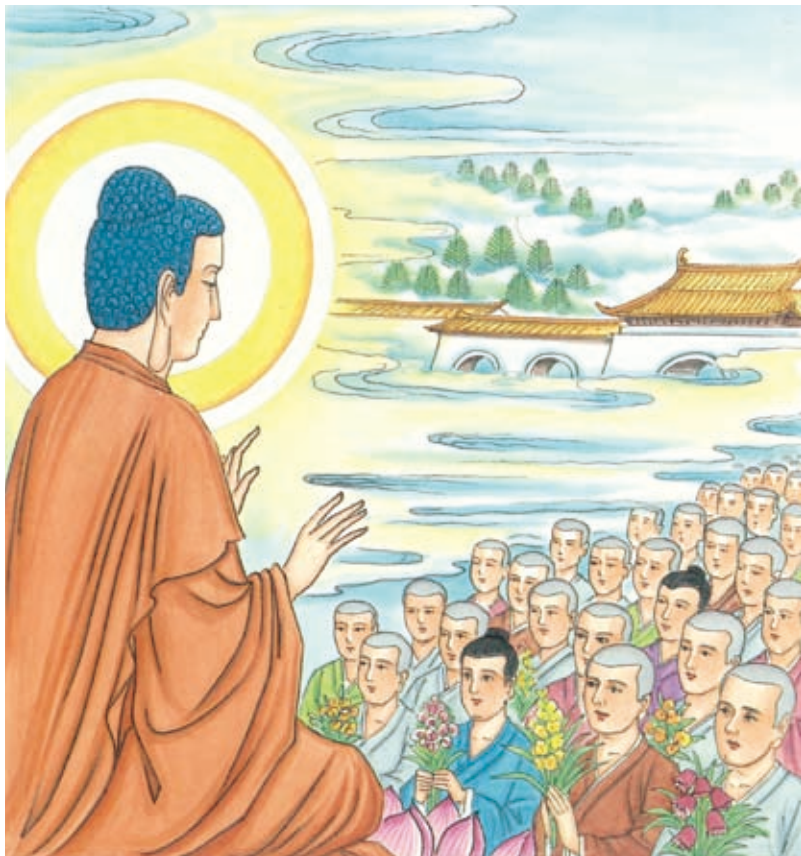

善财童子五十三参的故事

qiè zhòng shēng yú nǚ sè zhōng suǒ yǒu jìng xiǎng shàn nán zǐ pó xū mì nǚ yú cǐ chéng nèi shì chán
切众生于女色中所有净想。善男子！婆须蜜女于此城内市廛
zhī běi zī zhái zhōng zhù
之北自宅中住。」

shí shàn cái tóng zǐ wén shì yǔ yǐ huān xǐ yōng yuè wǎng yì qí mén èr shí shàn
时，善财童子闻是语已，欢喜踊跃，往诣其门。尔时，善
cái jiàn cǐ nǚ rén yán mào duān yán sè xiàng yuán mǎn pí fū jīn sè mù fà gǎn qīng bù
财见此女人，颜貌端严，色相圆满，皮肤金色，目发紺青，不
cháng bù duǎn bù cū bù xì yù jiè rén tiān wú néng yǔ bǐ yīn shēng měi miào chāo zhū fàn
长不短，不粗不细，欲界人天无能与比。音声美妙，超诸梵
shì yī qiè zhòng shēng chà bié yán yīn xī jiē jù zú wú bù jiě liǎo shēn dá zì yì shàn
世，一切众生差别言音，悉皆具足，无不解了。深达字义，善
qiǎo tán shuō dé rú huàn zhì rù fāng biàn mén
巧谈说，得如幻智，入方便门。

èr shí shàn cái qián yì qí suǒ dīng lǐ qí zú hé zhǎng ér zhù bái yán shèng
尔时，善财前诣其所，顶礼其足，合掌而住，白言：「圣
zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú
者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩
sā xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng jiāo huì yuàn wèi wǒ shuō
萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿为我说！」

bǐ jí gào yán : 「 shàn nán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng lí tān yù jì suí
 彼即告言：「善男子！我得菩萨解脱，名：离贪欲际。随
 qí yù yào ér wéi xiàn shēn ruò tiān jiàn wǒ wǒ wéi tiān nǚ xíng mào guāng míng shū shèng wú bǐ
 其欲乐而为现身，若天见我，我为天女，形貌光明殊胜无比。
 rú shì nǎi zhī rén fēi rén děng ér jiàn wǒ zhě wǒ jí wéi xiàn rén fēi rén nǚ suí qí yào yù
 如是乃至人非人等而见我者，我即为现人非人女，随其乐欲
 jiē lìng dé jiàn 。
 皆令得见。

ruò yǒu zhòng shēng yù yì suǒ chán lái zhī wǒ suǒ wǒ wéi shuō fǎ bǐ wén fǎ yǐ zé
 若有众生欲意所缠来诣我所，我为说法，彼闻法已，则
 lí tān yù dé pú sà wú zhuó jìng jiè sān mèi ruò yǒu zhòng shēng zhàn jiàn yú wǒ zé lí tān
 离贪欲，得菩萨无着境界三昧。若有众生暂见于我，则离贪
 yù dé pú sà huān xǐ sān mèi ruò yǒu zhòng shēng zhàn yǔ wǒ yǔ zé lí tān yù dé pú sà
 欲，得菩萨欢喜三昧。若有众生暂与我语，则离贪欲，得菩萨
 wú ài yīn shēng sān mèi ruò yǒu zhòng shēng zhàn zhí wǒ shǒu zé lí tān yù dé pú sà biān wǎng
 无碍音声三昧。若有众生暂执我手，则离贪欲，得菩萨徧往
 yī qiè fó chà sān mèi ruò yǒu zhòng shēng zhàn shēng wǒ zuò zé lí tān yù dé pú sà jiě tuō
 一切佛刹三昧。若有众生暂升我座，则离贪欲，得菩萨解脱
 guāng míng sān mèi ruò yǒu zhòng shēng zhàn guān yú wǒ zé lí tān yù dé pú sà jì jìng zhuāng yán
 光明三昧。若有众生暂观于我，则离贪欲，得菩萨寂静庄严
 sān mèi ruò yǒu zhòng shēng jiàn wǒ pín shēn zé lí tān yù dé pú sà cuī fú wài dào sān mèi
 三昧。若有众生见我频申，则离贪欲，得菩萨摧伏外道三昧。
 ruò yǒu zhòng shēng jiàn wǒ mù shùn zé lí tān yù dé pú sà fó jìng jiè guāng míng sān mèi ruò yǒu
 若有众生见我目瞬，则离贪欲，得菩萨佛境界光明三昧。若有
 zhòng shēng bào chí yú wǒ zé lí tān yù dé pú sà shè yī qiè zhòng shēng héng bù shě lí sān
 众生抱持于我，则离贪欲，得菩萨摄一切众生恒不舍离三
 mèi ruò yǒu zhòng shēng zā wǒ chún wěn zé lí tān yù dé pú sà zēng zhǎng yī qiè zhòng shēng fú
 昧。若有众生啖我唇吻，则离贪欲，得菩萨增长一切众生福
 dé zàng sān mèi fán yǒu zhòng shēng qīn jìn yú wǒ yī qiè jiē dé zhù lí tān jì rù pú sà
 德藏三昧。凡有众生亲近于我，一切皆得住离贪际，入菩萨
 yī qiè zhì dì xiàn qián wú ài jiě tuō 。
 一切智地现前无碍解脱。

shàn cái bái yán : 「 shèng zhě zhòng hé shàn gēn xiū hé fú yè ér dé chéng jiù rú shì
 善财白言：「圣者！种何善根、修何福业，而得成就如是
 zì zài ? 」
 自在？」

dá yán : 「 shàn nán zǐ wǒ niàn guò qù yǒu fó chū shì míng wéi gāo xíng qí wáng
 答言：「善男子！我念过去有佛出世，名为：高行；其王
 dōu chéng míng yuē miào mén shàn nán zǐ bǐ gāo xíng rú lái āi cǎo zhòng shēng rù yú wáng
 都城，名曰：妙门。善男子！彼高行如来哀愍众生，入于王
 chéng dāo bǐ mén kǔn qí chéng yī qiè xī jiē zhèn dòng hū rán guǎng bó zhòng bǎo zhuāng yán wú
 城蹈彼门阍，其城一切悉皆震动，忽然广博，众宝庄严，无

善财童子五十三参的故事

liàng guāng míng dì xiāng yǐng chè zhǒng zhǒng bǎo huà sǎn bù qí dì zhū tiān yīn yuè tóng shí jù zòu ,
 量光明递相映彻，种种宝华散布其地，诸天音乐同时俱奏，
 yī qiè zhū tiān mǎn xū kōng shàn nán zǐ wǒ yú bǐ shí wéi zhǎng zhě qī míng yuē shàn huì 。
 一切诸天满虚空。善男子！我于彼时，为长者妻，名曰：善慧。
 jiàn fó shén lì xīn shēng jué wù zé yǔ qī fū wǎng yì fó suǒ yī yì bǎo qián ér wéi gòng yǎng 。
 见佛神力，心生觉悟，则与其夫往诣佛所，以一宝钱而为供养。
 shì shí wén shū shī lì tóng zǐ wéi fó shì zhě wéi wǒ shuō fǎ lìng fā ā nǒu duō luó sān
 是时，文殊师利童子为佛侍者，为我说法，令发阿耨多罗三
 miào sǎn pú tí xīn 。
 藐三菩提心。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà lí tān jī jiě tuō rú zhū pú sà mó hé sà ,
 善男子！我唯知此菩萨离贪际解脱。如诸菩萨摩诃萨，
 chéng jiù wú biān qiǎo fāng biàn zhì qí zàng guǎng dà jìng jiè wú bǐ ér wǒ yún hé néng zhī néng
 成就无边巧方便智，其藏广大，境界无比；而我云何能知、能
 shuō bǐ gōng dé xíng shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu chéng míng shàn dù zhōng yǒu jū shì ,
 说彼功德行？善男子！于此南方有城，名：善度；中有居士，
 míng bīng sè zhī luó bǐ cháng gòng yǎng zhān tán zuò fó tā rú yì bǐ wèn pú sà yún hé xué
 名：鞞瑟胝罗，彼常供养栴檀座佛塔。汝诣彼问菩萨云何学
 pú sà xíng xiū pú sà dào ?
 菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù 。
 去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ shòu shī
善财童子受师
zǐ pīn shēn bǐ qiū ní de zhǐ
子频申比丘尼的指
shì , qián wǎng xiǎn nán guó de
示，前往险难国的
bǎo zhuāng yán chéng zài tú zhōng
宝庄严城。在途中
tā sī wéi guān chá shī zǐ pīn
他思惟观察师子频
shēn bǐ qiū ní de jiào huì ,
申比丘尼的教诲，
bìng dé dào shī zǐ pīn shēn bǐ
并得到师子频申比
qiū ní zhì huì guāng míng de zhào
丘尼智慧光明的照
yào , tā jiàn dào le yī qiè
耀，他见到了一切
zhū fǎ shí xìng shàn cái tóng
诸法实性。善财童
zǐ mǎn xīn huān xǐ , xīn
子满心欢喜，心
xiǎng : 「 bù zhī xiǎn nán zhōng
想：「不知险难中
de bǎo zhuāng yán shì shén me yì
的宝庄严是什么意

sī nán dào wǒ zhè yī cì jiāng huì yǒu shén me qí yù ma
思，难道我这一次将会有有什么奇遇吗？」

dào le bǎo zhuāng yán chéng hòu , shàn cái tóng zǐ sì chù dǎ tīng pó xū mì duō nǚ de zhù
到了宝庄严城后，善财童子四处打听婆须蜜多女的住
chù , zhǐ jiàn lù rén yī tīng jiàn shàn cái tóng zǐ yào zhǎo pó xū mì duō nǚ shí , tā men liǎn shàng
处，只见路人一听见善财童子要找婆须蜜多女时，他们脸上
fēn fēn lù chū huái yí de liǎn sè , xīn lǐ bìng xiǎng zhe : 「 zhè nián qīng rén wài biǎo kàn qǐ lái
纷纷露出怀疑的脸色，心里并想着：「这年青人外表看起来
duān zhuāng yǒu lǐ , mù bù xié shì , yīng gāi bú shì xìng hào yú sè zhī rén , tā zhǎo pó xū mì duō
端庄有礼，目不邪视，应该不是性好渔色之人，他找婆须蜜多
nǚ zuò shén me ? 」 dà bù fēn lù rén dōu zhè yàng xiǎng , ér qiě zài bèi hòu qiāo qiāo de yì
女做什么？」大部分路人都这样想，而且在背后悄悄地议
lùn 。
论。

善财童子五十三参的故事

dàn qí zhōng hái shǐ yǒu shǎo shù rén zhī dào pó xū mì duō nǚ shì dà zhì huì de pú
但其中还是有少数人知道，婆须蜜多女是大智慧的菩
sà suǒ yǐ tā men jiù gào sù shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn zài ! shàn zài ! shàn nán zǐ nǐ
萨，所以他们就告诉善财童子说：「善哉！善哉！善男子！你
jīn tiān néng gòu zhī dào bài fāng pó xū mì duō nǚ zhè biǎo shì nǐ yǐ jīng yǒu le shū shèng de zhì
今天能够知道拜访婆须蜜多女，这表示你已经有了殊胜的智
huì nǐ yīng gāi xià dìng jué xīn wèi lì yì yī qiè zhōng shēng ér chéng fó xià dìng jué xīn bá
慧。你应该下定决心，为利益一切众生而成佛，下定决心拔
chú yī qiè zhōng shēng shēn zhōng de tān ài dú jiǎn bìng ràng yī qiè zhōng shēng liǎo zhī yuán lái měi chǒu
除一切众生身中的贪爱毒箭，并让一切众生了知：原来美丑
yě shì zì xīn fēn bié chū lái de zài yuán běn qīng jìng wú rǎn de zì xìng lǐ qǐ shàn è měi
也是自心分别出来的。在原本清净无染的自性里，起善恶美
chǒu de fēn bié xīn zhè yǐ shì bù gāi gèng hé kuàng zhōng shēng wù yǐ wéi měi sè shì zhí dé zhuī
丑的分别心，这已是不该！更何况众生误以为美色是值得追
qiú de xīn nà gèng shì bú duì jiù hǎo bǐ jiāng lè sè shì wéi zhēn bǎo nǐ yīng gāi bāng zhù
求的心，那更是不对！就好比将垃圾视为珍宝，你应该帮助
zhōng shēng kàn pò fàng xià yuǎn lí ài yù zuò yī qiè zhōng shēng de yī kào pó xū mì duō nǚ jiū
众生看破放下，远离爱欲，作一切众生的依靠。婆须蜜多女就
zhù zài zhuāng yán chéng nèi de běi biān tā zì jǐ de wū zhái lǐ 。」
住在庄严城内的北边，她自己的屋宅里。」

shàn cái tóng zǐ yī tīng , lì kè gāo xìng de wǎng chéng běi fāng xiàng zǒu qù , lái dào le pó
 善财童子一听，立刻高兴地往城北方向走去，来到了婆
 xū mì nǚ jiā 。 jìn mén yī kàn , zhēn shì míng bù xū chuán , pó xū mì duō nǚ zhǎng de zhēn shì duān
 须蜜女家。进门一看，真是名不虚传，婆须蜜多女长得真是端
 zhuāng měi lì , zài yù jiè zhōng , bú lùn shì rén huò tiān rén , méi yǒu rén néng bǐ de shàng tā 。
 庄美丽，在欲界中，不论是人或天人，没有人能比得上她。
 tā měi miào de shēng yīn , ràng tīng dào de rén biàn néng fā qǐ pǔ tí xīn , suǒ yǒu zhòng shēng de shēng
 她美妙的声音，让听到的人便能发起菩提心，所有众生的声
 yīn jí gè zhǒng yǔ yán , tā dōu néng liǎo jiě tōng xiǎo 。 yòu yǒu xǔ duō juān shǔ wéi rào zài tā shēn
 音及各种语言，她都能了解通晓。又有许多眷属围绕在她身
 páng , tā men dōu yǔ pó xū mì duō nǚ tóng zhǒng shàn gēn 、 tóng fā xíng yuàn , jù zú wú jìn de
 旁，他们都与婆须蜜多女同种善根、同发行愿，具足无尽的
 fú dé bǎo zàng 。
 福德宝藏。

shàn cái tóng zǐ zǒu dào pó xū mì duō nǚ de miàn qián , dǐng lǐ hòu zài qí miàn qián hé zhǎng
 善财童子走到婆须蜜多女的面前，顶礼后在其面前合掌
 ér lì , shuō : 「 shèng zhě ! wǒ yǐ jīng fā le ā nǚ duō luó sān miào sān pǔ tí xīn , dàn réng
 而立，说：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，但仍
 bù zhī dào pú sà rú hé xué pú sà xíng , rú hé xiū pú sà dào 。 xī wàng nín néng cí bēi wéi
 不知道菩萨如何学菩萨行，如何修菩萨道。希望您能慈悲为
 wǒ kāi shì jiě huò 。 」
 我开示解惑。」

pó xū mì duō nǚ gào sù tā shuō : 「 shàn nán zǐ ! wǒ suǒ zhèng dé de fǎ mén jiù shì
 婆须蜜多女告诉他说：「善男子！我所证得的法门就是
 『 lí tān yù jì 』 , néng suí shùn zhòng shēng de yù lè ér wéi xiàn shēn 。 rú guǒ tiān rén jiàn dào
 『离贪欲际』，能随顺众生的欲乐而为现身。如果天人见到
 wǒ , wǒ zài tā men de miàn qián jiù shì tiān nǚ de mú yàng , xíng mào jí guāng míng dōu shì qí tā
 我，我在他们的面前就是天女的模样，形貌及光明都是其他
 tiān nǚ suǒ bǐ bú shàng de ; ér rén jí fēi rén děng kàn jiàn wǒ yě shì rú cǐ , suí tā men de
 天女所比不上的；而人及非人等看见我也是如此，随他们的
 xǐ hào ér xiàn shēn 。 rú guǒ yǒu bèi yù niàn suǒ kǔn rǎo de zhòng shēng , dāng tā men yù huǒ chì shèng
 喜好而现身。如果有被欲念所困扰的众生，当他们欲火炽盛
 de lái zhǎo wǒ shí , wǒ huì wèn tā men : 『 zhè ge yù huǒ fén shēn de rén jiū jìng shì shéi ? 』
 地来找我时，我会问他们：『这个欲火焚身的人究竟是谁？』
 dāng tā men tīng dào hòu fǎn wén zì xìng , jiāng huì fā xiàn : yuán lái zhè zhī jiān bìng méi yǒu yī ge
 当他们听到后反闻自性，将会发现：原来这之间并没有一个
 zhēn shí de 『 wǒ 』 。 huǒ xìng biàn mǎn xū kōng , dāng xià jiù néng zhèng wù : qí shí bìng méi yǒu yī
 真实的『我』。火性遍满虚空，当下就能证悟：其实并没有一
 ge néng tān de 『 wǒ 』 , yě méi yǒu yī ge suǒ tān de duì xiàng , zhè dōu shì yì shí fēn bié chū
 个能贪的『我』，也没有一个所贪的对象，这都是意识分别出
 lái de , fán yǒu xiàng de shì wù jūn méi yǒu zhēn shí bù biàn de běn xìng 。 rán hòu tā men biàn néng
 来的，凡有相的事物均没有真实不变的本性。然后他们便能

fàng xià tān xīn hē yù niàn
放下贪心和欲念。

yīn cǐ , zhǐ yào yǒu zhòng shēng kàn dào le wǒ , tā men jiāng liǎo zhī : měi chǒu shì wǒ zhī yǔ
因此，只要有众生看到了我，他们将了知：美丑是我执与

xí qì suǒ fēn bié chū lái de , shì yī qiè zhòng shēng de wàng xiǎng 。 yīn cǐ , jiāng shì yī qiè zhòng shēng
习气所分别出来的，是一切众生的妄想。因此，将视一切众生

píng děng wú èr zhèng wù lí gòu huān xǐ de jìng jiè , duì yī qiè de zhòng shēng yǒu zhe yóu rú duì
平等无二，证悟离垢欢喜的境界，对一切的众生有着犹如对

dài dú shēng zǐ de xǐ shě xīn 。 rú guǒ yǒu rén yǔ wǒ jiāo tán , tā men jiāng fā xiàn shēng yīn jīn
待独生子女的喜舍心。如果有人与我交谈，他们将发现声音仅

jīn shì xīn shì zhōng yī zhǒng zhèn dòng de xiàn xiàng , tā de běn shēn bìng wú shí zhǐ de běn xìng 。 yīn
仅是心识中一种振动的现象，它的本身并无实质的本性。因

cǐ , yòu nǎ lǐ yǒu měi miào yǔ nán tīng de fēn bié ? yóu cǐ néng zhèng wù yòng xīn lái biǎo dá ,
此，又哪里有美妙与难听的分别？由此能证悟用心来表达、

yòng xīn lái tīng , néng gòu liǎo jiě yī qiè zhòng shēng suǒ yào biǎo dá de yì sī 。 rú guǒ yǒu zhòng shēng
用心来听，能够了解一切众生所要表达的意思。如果有众生

qiān wǒ de shǒu , huò zuò zài wǒ de shī zǐ zuò shàng , shèn zhì zhǐ yào néng kàn dào wǒ , bào zhe
牵我的手，或坐在我的师子座上，甚至只要能看到我、抱着

wǒ , dōu néng yīn cǐ ěr zhèng wù tā men de zì xìng , duàn chú yī qiè tān yù , dé dào gè zhǒng bù
我，都能因此而证悟他们的自性，断除一切贪欲，得到各种不

tóng chéng dù de lì yì 。 」
同程度的利益。」

shàn cái tīng dào zhè bù kě sī yì de fǎ mén hòu , rěn bù zhù wèn : 「 shèng zhě ! nín shì
善财听到这不可思议的法门后，忍不住问：「圣者！您是

zhǒng xià shén me yàng de shàn gēn , xiū xíng shén me yàng de fú dé , ér néng chéng jiù zhè me bù kě
种下什么样的善根、修行什么样的福德，而能成就这么不可

sī yì de zì zài jí lì shēng de fāng biàn ? 」
思议的自在及利生的方便？」

pó xū mì duō nǚ huí dá : 「 shàn nán zǐ ! wǒ jì de hěn jiǔ yǐ qián , zài miào mén chéng
婆须蜜多女回答：「善男子！我记得很久已前，在妙门城

yǒu yī wèi fó tuó , fó hào gāo xíng 。 yǒu yī tiān , gāo xíng fó yīn wèi āi mǐn zhòng shēng , wèi dù
有一位佛陀，佛号高行。有一天，高行佛因为哀愍众生，为度

zhòng shēng ér jìn rù miào mén chéng 。 dāng fó tuó kuà guò chéng mén kǎn shí , hū rán zhěng zuò chéng fá shēng
众生而进入妙门城。当佛陀跨过城门槛时，忽然整座城发生

rú dì zhèn bàn de zhèn dòng , zhèn dòng guò hòu , zhěng zuò chéng biàn de wú bǐ de kuān dà , qiè sì
如地震般的震动，震动过后，整座城变得无比的宽大，且四

zhōu jiē shì yóu zhòng bǎo suǒ zhuāng shì 。 wú liàng de guāng míng , jiù rú tóng guāng xiàn zhào zài xǔ duō jìng
周皆是由众宝所装饰。无量的光明，就如同光线照在许多镜

zi shàng ér hù xiāng yǐng shè ; gè zhǒng cóng wèi jiàn guò , měi lì qiè fāng xiāng sì yì de huā duǒ ,
子上而互相映射；各种从未见过，美丽且芳香四溢的花朵，

yě cóng tiān shàng bīn fēn ér xià 。 tóng shí , tiān shàng yé xiǎng qǐ le gè zhǒng yuè ěr de yuè yīn ,
也从天上缤纷而下。同时，天上也响起了各种悦耳的乐音，

wú shù de tiān shén zài kōng zhōng huān yíng fó tuó de dào lái 。
无数的天神在空中欢迎佛陀的到来。

nà shí hòu de wǒ jiào zuò shàn huì , shì yī wèi zhǎng zhě de qī zǐ 。 dāng wǒ mù zhè
那时候的我叫做善慧，是一位长者的妻子。当我目睹这
yī qiè bù kě sī yǐ de jìng jiè shí , xīn lǐ shēng chū le duì fó tuó shén lì de chóng jìng yǔ
一切不可思议的境界时，心里生出了对佛陀神力的崇敬，与
duì zì xìng gēng shēn cēng de liǎo jiě 。 yú shì wǒ yǔ wǒ de xiān shēng yì tóng qǔ dǐng lǐ fó tuó ,
对自性更深层的了解。于是我与我的先生一同去顶礼佛陀，
bìng yǐ yī méi bǎo qián gòng yǎng fó tuó 。 wén shū pú sà shì fó tuó de shì zhě , tā wèi wǒ shuō
并以一枚宝钱供养佛陀。文殊菩萨是佛陀的侍者，他为我说
fǎ , lìng wǒ fā qǐ ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn , yīn wèi zhè yīn yuán cái shǐ wǒ dé
法，令我发起阿耨多罗三藐三菩提心，因为这因缘才使我得
dào xiàn zài de chéng jiù 。 ér wǒ jǐn yǐ zhè ge 『 pú sà lí tān jì jiě tuō fǎ mén 』 lái dù
到现在的成就。而我仅以这个『菩萨离贪际解脱法门』来度
zhòng shēng 。 zhì yú zhū dà pú sà , tā men chéng jiù le wú biān shàn qiǎo fāng biàn de zhì huì 。 tā
众生。至于诸大菩萨，他们成就了无边善巧方便的智慧。它
bāo hán le fǎ jiè zhōng yī qiè wú xíng yǔ yǒu xíng de jìng jiè , tā men de jìng jiè , tā men de
包含了法界中一切无形与有形的境界，他们的境界、他们的
gōng dé xíng shí zài bú shì wǒ néng quán pán liǎo jiě de a
功德行实在不是我能全盘了解的啊！

shàn nán zǐ ! nán fāng yǒu zuò shàn dù chéng , chéng zhōng yǒu yī wèi hàn sè dì luó jū shì ,
善男子！南方有座善度城，城中有一位鞞瑟胝罗居士，
tā shí cháng gòng yǎng zhān tán zuò rú lái de fó tǎ , nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng jiào rú hé xiū pú
他时常供养栴檀座如来的佛塔，你应该去向他请教如何修菩
sà dào 。 」
萨道。」

dì èr shí liù cān bīng sè zhī luó jū shì
第二十六参：鞞瑟胝罗居士

shàn cái tóng zǐ dì èr shí liù yì shàn dù chéng zhōng cān bīng sè zhī luó jū shì rú
 善财童子第二十六诣：善度城中，参鞞瑟胝罗居士。如
 lái tā kāi zhān tán xiāng zuò bǎi qiān zhū fó xī lái cǐ zhōng wú niè pán zhě tiáo zhòng shēng
 来塔开，梅檀香座，百千诸佛，悉来此中，无涅槃者，调众生
 gù xiàn yǒu niè pán dé pú sà suǒ dé bú bō niè pán jì fǎ mén zhèng jiān gù shàn gēn
 故，现有涅槃。得菩萨所得不般涅槃际法门。证「坚固善根
 huí xiàng」。

zàn yuē
 赞曰：

shān chuān chóng dié zhuǎn jiān nán dào cǐ píng shēng yì qì huān 。
 山川重迭转艰难，到此平生意气欢。
 bīng sè zhī luó rú yuē mǎn zhān tán fó tā sì tiān kuān 。
 鞞瑟胝罗如月满，梅檀佛塔似天宽。
 dàn guān zhǒng lèi shì tiáo fú bú jiàn rú lái bō niè pán 。
 但观种类示调伏，不见如来般涅槃。
 sān mèi jìng suí chéng zhèng jué shí fāng chén chà zhǎng zhōng kàn 。
 三昧境随成正觉，十方尘刹掌中看。

*经文节录

ěr shí , shàn cái
尔时，善财

tóng zǐ jiàn cì yóu xíng ,
童子渐次游行，

zhì shàn dù chéng , yì jū
至善度城，诣居

shì zhái , dǐng lǐ qí zú ,
士宅，顶礼其足，

hé zhǎng ér lì , bái yán :
合掌而立，白言：

「 shèng zhě ! wǒ yǐ xiān fā
「圣者！我已先发

ā nǒu duō luó sān miǎo sān
阿耨多罗三藐三

pǔ tí xīn , ér wèi zhī
菩提心，而未知

pǔ sà yún hé xué pǔ sà
菩萨云何学菩萨

xíng ? yún hé xiū pǔ sà
行？云何修菩萨

dào ? wǒ wén shèng zhě shàn
道？我闻圣者善

néng yòu huǐ , yuàn wéi wǒ
能诱悔，愿为我

shuō ! 」
说！」

jū shì gào yán :
居士告言：

「 shàn nán zǐ ! wǒ dé pǔ sà jiě tuō , míng : bù bō niè pán jì 。 shàn nán zǐ ! wǒ bù shēng
「善男子！我得菩萨解脱，名：不般涅槃际。善男子！我不生

xīn yán : 『 rú shì rú lái yǐ bō niè pán , rú shì rú lái xiàn bō niè pán , rú shì rú lái dāng
心言：『如是如来已般涅槃，如是如来现般涅槃，如是如来当

bō niè pán 。 』 wǒ zhī shí fāng yī qiè shì jiè zhū fó rú lái , bì jìng wú yǒu bō niè pán zhě
般涅槃。』我知十方一切世界诸佛如来，毕竟无有般涅槃者

—— wéi chú wéi yù tiáo fú zhòng shēng ér shì xiàn ěr ! shàn nán zǐ ! wǒ kāi hēi táng zuò rú lái
——唯除为欲调伏众生而示现耳！善男子！我开栴檀座如来

tǎ mén shí , dé sān mèi , míng : fó zhǒng wú jìn 。 shàn nán zǐ ! wǒ niàn niàn zhōng rù cǐ sān
塔门时，得三昧，名：佛种无尽。善男子！我念念中入此三

mèi , niàn niàn dé zhī yī qiè wú liàng shū shèng zhī shì 。 」
昧，念念得知一切无量殊胜之事。」

shàn cái bái yán : 「 cǐ sān mèi zhě , jìng jiè yún hé ? 」 jū shì dá yán : 「 shàn nán
 zǐ ! wǒ rù cǐ sān mèi , suí qí cǐ dì , jiàn cǐ shì jiè yī qiè zhū fó , suǒ wéi jiā shè
 fó , jū nà hán móu ní fó , jū lú sūn fó , shī qī fó , pí pó shī fó , tí shè fó ,
 fú shā fó , wú shàng shèng fó , wú shàng lián huā fó , rú shì děng ér wéi shàng shǒu 。 yú yī niàn
 qǐng , dé jiàn bǎi fó , dé jiàn qiān fó , dé jiàn bǎi qiān fó , dé jiàn yī fó , qiān yī fó ,
 bǎi qiān yī fó , ā yú duō yī fó , nà yóu tā yī fó , nǎi zhī bù kě shuō bù kě shuō shì
 jiè wēi chén shù fó , rú shì yī qiè , cǐ dì jiē jiàn , yī jiàn bǐ fó chū shǐ fā xīn zhǒng zhū
 shàn gēn , huò shèng shén tōng , chéng jiù dà yuàn , xiū xíng miào xíng , jù bō luó mì , rù pú sà
 dì , dé qīng jìng rěn , cuī fú mó jūn , chéng zhèng děng jué , guó tǔ qīng jìng , zhòng huì wéi rào ,
 fàng dà guāng míng , zhuǎn miào fǎ lún , shén tōng biàn xiàn zhǒng zhǒng chà bié 。 wǒ xī néng chí , wǒ xī néng
 yì , xī néng guān chá , fēn bié xiǎn shì 。 wèi lái mí lè fó děng yī qiè zhū fó , xiàn zài pí lú
 zhē nà fó děng yī qiè zhū fó , xī yì rú shì 。 rú cǐ shì jiè , shí fāng shì jiè suǒ yǒu sān
 shì yī qiè zhū fó , shēng wén , dú jué , zhū pú sà zhǒng , xī yì rú shì 。

shàn nán zǐ ! wǒ wéi dé cǐ pú sà suǒ dé bù bō niè pán jì jiě tuō 。 rú zhū pú sà
 mó hè sà , yī yī niàn zhī pú zhī sān shì , yī niàn biān rù yī qiè sān mèi , rú lái zhī rì
 héng zhào qí xīn , yú yī qiè fǎ wú yǒu fēn bié , liǎo yī qiè fó xī jiē píng děng , rú lái jí wǒ
 yī qiè zhǒng shēng děng wú yǒu èr , zhī yī qiè fǎ zì xìng qīng jìng , wú yǒu sī lǜ , wú yǒu dòng
 zhuǎn , ér néng pǔ rù yī qiè shì jiān , lí zhū fēn bié , zhù fó fǎ yìn , xī néng kāi wù fǎ jiè
 zhǒng shēng 。 ér wǒ yún hé néng zhī , néng shuō bǐ gōng dé xíng ?

shàn nán zǐ ! yú cǐ nán fāng yǒu shān , míng : bǔ dàn luò yī ; bǐ yǒu pú sà , míng :
 guān zì zài 。 nǚ zhī bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng , xiū pú sà dào ? jí shuō sòng yuē :

善财童子五十三参的故事

「hǎi shàng yǒu shān duō shèng xián zhòng bǎo suǒ chéng jí qīng jìng huā guǒ shù lín jiē biàn mǎn
海上有山多圣贤，众宝所成极清净，华果树林皆遍满，
quán liú chí zhāo xī jù zú yǒng měng zhàng fū guān zì zài wéi lì zhòng shēng zhù cǐ shān nǚ yīng wǎng
泉流池沼悉具足。勇猛丈夫观自在，为利众生住此山，汝应往
wèn zhū gōng dé bǐ dāng shì rú dà fāng biàn
问诸功德，彼当示汝大方便。」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liáng zā yī yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝已，殷勤瞻仰，辞退而
去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ bài
善财童子拜

bié le pō xū mì duō nǚ
别了婆须蜜多女

hòu yí lù shàng xīn lǐ
后，一路上心里

xiǎng zhe wǒ men de fó
想着：我们的佛

xìng shí zài shì tài bù kě
性实在是太不可

sī yǐ le tā de běn
思议了，它的本

tǐ shí zài shì chāo yuè le
体实在是超越了

shàn è yī qiè de fēn
善恶一切的分

bié dāng wǒ men de xīn
别。当我们的心

chǎn shēng cí bēi de zuò
产生慈悲的作

yòng wǒ men jiù shì pú
用，我们就是菩

sà dāng wǒ men de xīn
萨；当我们的心

bèi tān chēn chí suǒ mèng bì
被贪嗔痴所蒙蔽

shí wǒ men jiù shì dì
时，我们就是地

yù è guǐ jí chù shēng yí niàn de píng děng xīn wǒ men jiù shì fó niàn niàn de píng děng
狱、饿鬼及畜牲；一念的平等心，我们就是佛；念念的平等

xīn jiù shì bǎi qiān yì huà shēn fó yí niàn néng jù wú liàng gōng dé
心，就是百千亿化身佛；一念能具无量功德。

guò le jǐ tiān lái dào le shàn dù chéng xiàng lù rén xún wèn hòu dé zhī àn sè zī
过了几天，来到了善度城。向路人询问后，得知鞞瑟胝

luó jū shì de dì zhǐ zhí jiē jiù wǎng bìng sè zī luó jū shì jiā de fāng xiàng zǒu qù jiàn dào
罗居士的地址，直接就往鞞瑟胝罗居士家的方向走去。见到

le bìng sè zī luó jū shì xiàng qí dǐng lǐ hòu zhàn zài tā de miàn qián hé zhǎng ér lì shèng
了鞞瑟胝罗居士，向其顶礼后站在他的面前合掌而立：「圣

zhě wǒ xiǎng qǐng jiào nín yīng gāi rú hé xué xī pú sà xíng rú hé xiū xué pú sà dào yuàn
者！我想请教您应该如何学习菩萨行，如何修学菩萨道，愿

nín wèi wǒ jiě shuō 。 」 。
您为我解说。」。

bīng sè zhī luó jū shì gào sù shàn cái tóng zǐ shuō : 「 wǒ yǐ zhèng dé le 『 bù bō niè
鞞瑟胝罗居士告诉善财童子说：「我已证得了『不般涅槃
pán jì 』 pú sà jiě tuō 。 shàn nán zǐ wǒ cóng wèi yǒu guò : 『 xiàng zhè yàng de fó yǐ jīng bō
槃际』菩萨解脱。善男子！我从未有过：『像这样的佛已经般
niè pán le zhè yàng de fó xiàn zài bō niè pán le zhè yàng de fó jiāng bō niè pán le zhè
涅槃了、这样的佛现在般涅槃了、这样的佛将般涅槃了』这
zhǒng niàn tóu 。 yīn wèi wǒ zhī dào : zhū fó nǎi shì yī zhòng shēng de yīn yuán ér shì xiàn chéng jiù fó
种念头。因为我知道：诸佛乃是依众生的因缘而示现成就佛
dào , fó tuó rù bō niè pán zì rán yě shì wèi le shǐ zhòng shēng néng tǐ wù sè shēn wú cháng de
道，佛陀入般涅槃，自然也是为了使众生能体悟色身无常的
dào lǐ 。 zhū fó de fǎ shēn guǎng dà wú liàng wú biān biàn yī qiè chù nǎ lǐ shì yǒu shēng yǒu
道理。诸佛的法身广大无量无边，遍一切处，哪里是有生有
miè de ne yǒu yí cì dāng wǒ dǎ kāi hēi zhān zuò rú lái tā mén shí biàn zhèng wù le 『 fó
灭的呢？有一次当我打开梅檀座如来塔门时，便证悟了『佛
zhǒng wú jìn sān mèi 』 zài niàn niàn zhōng jìn rù cǐ fó zhǒng wú jìn sān mèi zài niàn niàn zhī
种无尽三昧』，在念念中进入此佛种无尽三昧，在念念之
zhōng wǒ néng liǎo jiě xǔ duō rú lái bù kě sī yì de gōng dé 。 』 」
中，我能了解许多如来不可思议的功德。」。

shàn cái tóng zǐ tīng le hěn hào qí de wèn : 「 shèng zhě zài zhè sān mèi dìng jìng lǐ ,
善财童子听了很好奇地问：「圣者！在这三昧定境里，
nín jiū jīng zhèng wù nǎ xiē shū shèng de shì ? 」
您究竟证悟哪些殊胜的事？」

bīng sè zhī luó jū shì huí dá shuō : 「 shàn nán zǐ dāng wǒ zhèng rù zhè sān mèi shí wǒ
鞞瑟胝罗居士回答说：「善男子！当我证入这三昧时，我
suí zhe yīn yuán de shùn xù kàn jiàn zhè shì jiè yī qiè zhū fó 。 rú yī yè fó 、 gōu nà hán
随着因缘的顺序，看见这世界一切诸佛。如迦叶佛、拘那含
móu ní fó 、 gōu liú sūn fó 、 shī qī fó 、 pī pó shī fó 、 tí shè fó 、 fú shā fó 、 wú
牟尼佛、拘留孙佛、尸弃佛、毗婆尸佛、提舍佛、弗沙佛、无
shàng shèng fó 、 wú shàng lián huā fó xiàng zhè yàng de fó yǐ wéi shàng shǒu zài yī niàn zhōng jiàn dào
上胜佛、无上莲华佛，像这样的佛以为上首，在一念中见到
le bù kě shuō bù kě shuō zhū fó 。 cóng tā men chū fā xīn xiū pú sà xíng dào cuī fú mó jūn
了不可说不可说诸佛，从他们初发心，修菩萨行到摧伏魔军
hòu chéng fó 。 měi yí ge bù tóng de yīn yuán wǒ dōu qīng chǔ míng bái 。 bù jǐn guò qù fó rú
后成佛。每一个不同的因缘，我都清楚明白。不仅过去佛如
cǐ xiàng wèi lái de mí lè fó děng yī qiè zhū fó xiàn zài de pī lú zhē nà fó děng yī qiè
此，像未来的弥勒佛等一切诸佛，现在的毗卢遮那佛等一切
zhū fó yě dōu shì kàn de qīng chǔ fēn míng shèn zhì lián shí fāng sān shì yī qiè zhū fó shēng
诸佛，也都是看得清楚分明，甚至连十方三世一切诸佛、声
wén dú jué zhū pú sà zhòng yě dōu shì rú cǐ 。
闻、独觉、诸菩萨众也都是如此。」

wǒ zhī zhèng wú zhè ge 『 pú sà suǒ dé bù bō niè pán jì jiě tuō 』 zhì yú xiàng yī
 我只证悟这个『菩萨所得不般涅槃际解脱』。至于像一
 qiè dà pú sà néng yú yī niàn zhōng liǎo zhī guò qù shì xiàn zài shì wèi lái shì yī qiè shì
 切大菩萨，能于一念中，了知过去世、现在世、未来世一切事
 qíng liǎo zhī yī qiè zhū fó dōu shì píng děng bù èr ér duì yú yī qiè fǎ yī qiè shì jiān
 情，了知一切诸佛都是平等不二。而对于一切法、一切世间，
 yě dōu shì méi yǒu fēn bié de yī qiè xiàng de běn tǐ dōu shì wú wǒ qīng jìng yī qiè fēn
 也都是没有分别的。一切相的本体，都是无我清净。一切分
 bié jí lún huí de xiàn xiàng yě dōu shì yóu xīn suǒ shēng
 别及轮回的现象，也都是由心所生。

yīn cǐ néng yǐ wú wǒ de xīn pǔ rù yī qiè shì jiān ér wú fēn bié rǎn zhuó yǐ fǎ
 因此能以无我的心，普入一切世间而无分别染着。以法
 xìng píng děng qīng jìng de dào lǐ dù huà yī qiè zhòng shēng dà pú sà rú cǐ guǎng shēn de gōng dé
 性平等清净的道理，度化一切众生。大菩萨如此广深的功德
 xíng wǒ rú hé néng liǎo zhī shuō míng ne nǐ yīng gāi zài qù xún fǎng lìng yī wèi shàn zhī shì
 行，我如何能了知说明呢？你应该再去寻访另一位善知识。
 wǒ gào sù nǐ zhè lǐ de nán fāng yǒu yī zuò bǔ dàn luò yī shān dà cí dà bēi guān zì zài
 我告诉你，这里的南方有一座补怛洛迦山，大慈大悲观自在
 pú sà zhù xī zài nà lǐ nǐ yīng gāi qù xiàng pú sà qǐng qiú kāi shì 』
 菩萨住锡在那里，你应该去向菩萨请求开示。」

bīng sè zhī luó jū shì jiē zhe yòu dà dà de zàn yáng guān zì zài pú sà de gōng dé
 鞞瑟胝罗居士接着又大大地赞扬观自在菩萨的功德：
 「 zài hǎi shàng yǒu zuò bǔ dàn luò yī shān nà ér yǒu hěn duō shèng xián zhè zuò shān yóu zhòng bǎo
 在海上有一座补怛洛迦山，那儿有很多圣贤。这座山由众宝
 suǒ chéng jiù fēi cháng qīng jìng shān shàng dào chù shēng zhǎng zhe fēn fāng de huā duǒ guǒ shí hé shù
 所成就，非常清净，山上到处生长着芬芳的花朵、果实和树
 lín quán shuǐ hé liú shuǐ chí biān bù sì fāng guān zì zài pú sà wèi le lì yì zhòng shēng
 林，泉水、河流、水池遍布四方。观自在菩萨为了利益众生，
 suǒ yǐ jū zhù cǐ chù yǎn shuō fó fǎ nǐ yīng gāi qián wǎng qǐng wèn yī qiè pú sà de gōng dé
 所以居住此处演说佛法，你应该前往请问一切菩萨的功德
 xíng tā yī dìng huì wèi nǐ xiǎn shì dà fāng biàn fǎ mén 』
 行，他一定会为你显示大方便法门。」

shàn cái tóng zǐ tīng wán jū shì de zhǐ dǎo xīn zhōng huān xǐ
 善财童子听完居士的指导，心中欢喜
 què yuè lián máng xiàng jū shì dǐng lǐ rào le wú shù quān yǐ biǎo
 雀跃，连忙向居士顶礼，绕了无数圈以表
 gōng jìng biàn suí zhe zhǐ shì jì xù wǎng nán fāng qián jìn
 恭敬，便随着指示继续往南方前进。

善财童子五十三参的故事

dì èr shí qī cān guān zì zài pú sà
第二十七参：观自在菩萨

第二十八至補怛洛迦山參觀自在菩薩
善財大士行解脫門之要

shàn cái tóng zǐ dì èr shí qī yì : bǔ dá luò jiā shān cān guān zì zài pú sà zhū
 善财童子第二十七诣：补怛洛迦山，参观自在菩萨。诸
 pú sà zhòng gè zuò bǎo shí yóu rú mǎn yuè gòng yǎn cí yīn shuō lí bù wèi suí yí shè
 菩萨众，各坐宝石，犹如满月，共演慈音，说离怖畏，随宜摄
 huà dé pú sà dà bēi xíng fǎ mén ěr shí nèi xīn dé xiàn zhèng suí shùn zhòng shēng huí
 化。得菩萨大悲行法门。尔时内心得现证「随顺众生回
 xiàng」。

zàn yuē
 赞曰：

yí lǐ shān xī yán xià qiú jīn gāng bǎo shí yuè lún qiū 。
 迤迤山西岩下求，金刚宝石月轮秋。
 shàn cái tóng zǐ dīng níng yǔ què wèn guān yīn nà lù xiū 。
 善财童子叮咛语，却问观音那路修。
 yī qiè hán shēng lí bù wèi bǎi qiān yì lèi déng tiáo róu 。
 一切含生离怖畏，百千异类等调柔。
 wén sī xiū rù sān mó dì quǎn fèi jī míng zú wèi xiū 。
 闻思修入三摩地，犬吠鸡鸣卒未休。

*经文节录

jiàn cì yóu xíng zhì yú bǐ
 渐次游行至于彼
 shān chù chù qiú mì cǐ dà pú
 山，处处求觅此大菩
 sà jiàn qí xī miàn yán gǔ zhī
 萨。见其西面岩谷之
 zhōng quán liú yǐng yǐng shù lín
 中，泉流萦映，树林
 wēng yù xiāng cǎo róu ruǎn yòu
 蓊郁，香草柔软，右
 xuán bù dì guān zì zài pú sà
 旋布地。观自在菩萨
 yú jīn gāng bǎo shí shàng jié jiǎo fū
 于金刚宝石上结跏趺
 zuò wú liàng pú sà jiē zuò bǎo
 坐，无量菩萨皆坐宝
 shí gōng jīng wèi rào ér wèi
 石，恭敬围绕，而为
 xuān shuō dà cí bēi fǎ lìng qí
 宣说大慈悲法，令其
 shè shòu yī qiè zhòng shēng
 摄受一切众生。

shàn cái jiàn yǐ huān xǐ
 善财见已，欢喜
 yǒng yuè hé zhǎng dī guān mù
 踊跃，合掌谛观，目

bú zhàn shùn zuò rú shì niàn shàn zhī shì zhě zé shì rú lái shàn zhī shì zhé yī qiè
 不暂瞬，作如是念：「善知识者，则是如来；善知识者，一切
 fǎ yún shàn zhī shì zhé wú jìn zhì jù shàn zhī shì zhé yī qiè zhì mén shàn zhī shì
 法云；善知识者，无尽智炬；善知识者，一切智门；善知识
 zhě zhī hǎi dǎo shī shàn zhī shì zhé zhì yī qiè zhì zhù dào zhī jù
 者，智海导师；善知识者，至一切智助道之具。」

èr shí guān zì zài pú sà yáo jiàn shàn cái gào yán shàn lái nǚ fā dà chéng yì
 尔时，观自在菩萨遥见善财，告言：「善来！汝发大乘意
 pǔ shè zhòng shēng qǐ zhèng zhí xīn zhuān qiú fó fǎ dà bēi shēn zhòng jiù hù yī qiè pǔ xián miào
 普摄众生，起正直心专求佛法，大悲深重救护一切。普贤妙
 xíng xiāng xù xiàn qián dà yuàn shēn xīn yuán mǎn qīng jìng qín qiú fó fǎ xī néng lǐng shòu jī jí
 行相续现前，大愿深心圆满清净，勤求佛法悉能领受，积集
 shàn gēn héng wú yàn zú shùn shàn zhī shì bù wéi qí jiào cóng wén shū lì gōng dé zhì huì dà hǎi
 善根恒无厌足，顺善知识不违其教。从文殊利功德智慧大海

suǒ shēng qí xīn chéng shòu dé fó shì lì yǐ huò guǎng dà sān mèi guāng míng zhuān yì xī qiú shēn
所生，其心成熟，得佛势力。已获广大三昧光明，专意希求甚
shēn miào fǎ cháng jiàn zhū fó shēng dà huān xǐ zhì huì qīng jìng yóu rú xū kōng jì zì míng liǎo fù
深妙法，常见诸佛生大欢喜，智慧清净犹如虚空，既自明了复
wèi tā shuō ān zhù rú lái zhì huì guāng míng
为他说，安住如来智慧光明。」

ěr shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ guān zì zài pú sà zú rào wú shù zā hé zhǎng ér
尔时，善财童子顶礼观自在菩萨足，绕无数匝，合掌而
zhù bái yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ér wèi zhī
住，白言：「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知
pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng jiào huì yuàn
菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿
wèi wǒ shuō
为我说！」

pú sà gào yán shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ rǔ yǐ néng fā ā nǒu duō luó sān
菩萨告言：「善哉！善哉！善男子！汝已能发阿耨多罗三
miào sān pú tí xīn shàn nán zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà dà bēi xíng jiě tuō mén shàn nán zǐ
藐三菩提心。善男子！我已成就菩萨大悲行解脱门。善男子！
wǒ yǐ cǐ pú sà dà bēi xíng mén píng déng jiào huà yī qiè zhòng shēng xiāng xù bù duàn shàn nán
我以此菩萨大悲行门，平等教化一切众生，相续不断。善男
zǐ wǒ zhù cǐ dà bēi xíng mén cháng zài yī qiè zhū rú lái suǒ pǔ xiàn yī qiè zhòng shēng zhī
子！我住此大悲行门，常在一一切诸如来所，普现一切众生之
qián huò yǐ bù shī shè qǔ zhòng shēng huò yǐ ài yǔ huò yǐ lì xíng huò yǐ tóng shì
前。或以布施，摄取众生；或以爱语，或以利行，或以同事，
shè qǔ zhòng shēng huò xiàn sè shēn shè qǔ zhòng shēng huò xiàn zhǒng zhǒng bù sī yǐ sè jìng guāng míng
摄取众生。或现色身，摄取众生；或现种种不思議色净光明
wǎng shè qǔ zhòng shēng huò yǐ yīn shēng huò yǐ wēi yǐ huò wéi shuō fǎ huò xiàn shén biàn
网，摄取众生。或以音声，或以威仪，或为说法，或现神变，
lǐng qí xīn wù ér dé chéng shóu huò wéi huà xiàn tóng lèi zhī xíng yǔ qí gòng jū ér chéng shóu zhī
令其心悟而得成熟；或为化现同类之形，与其共居而成熟之。

shàn nán zǐ wǒ xiū xíng cǐ dà bēi xíng mén yuàn cháng jiù hù yī qiè zhòng shēng yuàn yī
善男子！我修行此大悲行门，愿常救护一切众生：愿一
qiè zhòng shēng lí xiǎn dào bù lí rè nǎo bù lí mí huò bù lí xì fù bù lí shā hài
切众生离险道怖，离热恼怖，离迷惑怖，离系缚怖，离杀害
bù lí pín qióng bù lí bù huó bù lí è míng bù lí yú sǐ bù lí dà zhòng bù
怖，离贫穷怖，离不活怖，离恶名怖，离于死怖，离大众怖，
lí è qù bù lí hēi ān bù lí qiān yí bù lí ài bié bù lí yuàn huì bù lí bī
离恶趣怖，离黑闇怖，离迁移怖，离爱别怖，离冤会怖，离逼
pò shēn bù lí bī pò xīn bù lí yōu bēi bù fù zuò shì yuàn yuàn zhū zhòng shēng ruò niàn
迫身怖，离逼迫心怖，离忧悲怖。复作是愿：愿诸众生，若念
yú wǒ ruò chēng wǒ míng ruò jiàn wǒ shēn jiē dé miǎn lí yī qiè bù wèi shàn nán zǐ wǒ
于我，若称我名，若见我身，皆得免离一切怖畏。善男子！我

yǐ cǐ fāng biàn lìng zhū zhòng shēng lí bù wèi yǐ fù jiào lìng fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pǔ
 以此方便，令诸众生离怖畏已，复教令发阿耨多罗三藐三菩
 tí xīn yǒng bú tuì zhuǎn
 提心，永不退转。

shàn nán zǐ wǒ wéi dé cǐ pǔ sà dà bēi xíng mén rú zhū pǔ sà mó hē sà yǐ
 善男子！我唯得此菩萨大悲行门。如诸菩萨摩诃萨，已
 jìng pǔ xián yī qiè yuàn yǐ zhù pǔ xián yī qiè xíng cháng xíng yī qiè zhū shàn fǎ cháng rù yī
 净普贤一切愿，已住普贤一切行，常行一切诸善法，常入一
 qiè zhū sān mèi cháng zhù yī qiè wú biān jié cháng zhī yī qiè sān shì fǎ cháng zhī yī qiè wú
 切诸三昧，常住一切无边劫，常知一切三世法，常诣一切无
 biān chà cháng xī yī qiè zhòng shēng è cháng zhǎng yī qiè zhòng shēng shàn cháng jué zhòng shēng sǐ liú
 边刹，常息一切众生恶，常长一切众生善，常绝众生死流。
 ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng ?
 而我云何能知、能说彼功德行？」

ěr shí dōng fāng yǒu yī pǔ sà míng yuē zhèng qù cóng kōng zhōng lái zhì suǒ pó shī
 尔时，东方有一菩萨，名曰：正趣。从空中来，至娑婆世
 jiè lún wéi shān dǐng yǐ zú àn dì qí suǒ pó shī jiè liù zhòng zhèn dòng yī qiè jiē yǐ zhòng
 界轮围山顶，以足按地，其娑婆世界六种震动，一切皆以众
 bǎo zhuāng yán zhèng qù pǔ sà fàng shēn guāng míng yǐng bì yī qiè rì yuè xīng diàn tiān lóng bā bù shī
 宝庄严。正趣菩萨放身光明，映蔽一切日月星电，天龙八部释
 fàn hù shì suǒ yǒu guāng míng jiē rú jù mò qí guāng pǔ zhào yī qiè dì yù chù shēng è
 梵护世所有光明，皆如聚墨。其光普照一切地狱、畜生、饿

guǐ yán luó wáng chù lìng zhū è qù zhòng
 鬼、阎罗王处，令诸恶趣众
 kǔ jiē miè fán nǎo bù qǐ yōu bēi xī
 苦皆灭，烦恼不起，忧悲悉
 lí lìng qí jiàn zhě jiē xǐ huān xī rán
 离。令其见者皆悉欢喜，然
 hòu lái zhì guān zì zài suǒ shí guān zì
 后来诣观自在所。时，观自
 zài pǔ sà gào shàn cái yán shàn nán
 在菩萨告善财言：「善男
 zǐ rú jiàn zhèng qù pǔ sà lái cǐ huì
 子！汝见正趣菩萨来此会
 fǒu ? bái yán yǐ jiàn gào
 不？」白言：「已见。」告
 yán shàn nán zǐ rú kě wǎng wèn pǔ
 言：「善男子，汝可往问菩
 sà yún hé xué pǔ sà xíng xiū pǔ sà
 萨云何学菩萨行、修菩萨
 dào ?
 道？」

＊故事浅说

yī rì , shàn cái tóng
 一日，善财童
 zǐ yī zhe bīng sè zhī luó jū
 子依着鞞瑟胝罗居
 shì de zhǐ shì , lái dào le
 士的指示，来到了
 bǔ dá luò jiā shān 。 rù shān
 补怛洛迦山。入山
 zhī hòu sì chù xún miǎo pú sà
 之后四处寻觅菩萨
 de suǒ zài , hǎo bù róng yì
 的所在，好不容易
 lái dào shān de xī miàn yán gǔ
 来到山的西面岩谷
 lǐ , kàn dào qīng chè de xī
 里，看到清澈的溪
 liú , mào mì de shù lín jí
 流，茂密的树林及
 mǎn dì róu ruǎn de xiāng cǎo 。
 满地柔软的香草。
 guān zì zài pú sà jiù zuò zài
 观自在菩萨就坐在
 jīn gāng bǎo shí shàng , wéi wú
 金刚宝石上，为无
 liàng de pú sà dà zhòng xuān shuō
 量的菩萨大众宣说

dà cí bēi fǎ mén , lìng tā men néng chuán shòu yī qiè zhòng shēng 。
 大慈悲法门，令他们能传受一切众生。

shàn cái tóng zǐ jiàn dào zhè me zhuāng yán de jǐng xiàng 。 xīn zhōng wàn fēn huān xǐ , shuāng shǒu hé
 善财童子见到这么庄严的景象。心中万分欢喜，双手合
 zhǎng , yǎn jīng bù zhǎ yí xià de kàn zhe pú sà , rán hòu xīn zhōng xiǎng zhe : shàn zhī shì , jiù shì
 掌，眼睛不眨一下地看着菩萨，然后心中想着：善知识，就是
 fó shì yī qiè fǎ de dà bǎo yún , shì yī qiè gōng dé de bǎo zàng , shì wú qióng de zhì huì
 佛，是一切法的大宝云，是一切功德的宝藏，是无穷的智慧和
 huǒ yàn , shì yī qiè zhì huì de fǎ mén , shì kāi qǐ zhòng shēng yī qiè zhì huì de dǎo shī 。 wǒ yīng
 火焰，是一切智慧的法门，是开启众生一切智慧的导师。我应
 gāi hǎo hǎo de xiàng qí xué xí 。
 该好好地向其学习。

ěr shí , guān zì zài pú sà yuǎn yuǎn de kàn jiàn shàn cái tóng zǐ zǒu guò lái , biàn kāi kǒu
 尔时，观自在菩萨远远地看见善财童子走过来，便开口

duì shàn cái tóng zǐ shuō : 「 cóng wén shū shī lì gōng dé dà hǎi suǒ shēng de nián qīng rén a nǐ
对善财童子说：「从文殊师利功德大海所生的年轻人啊！你
lái de hěn hǎo nǐ fā qǐ le shàng qiú fó dào xià huà yī qiè zhòng shēng de pǔ xián dà yuàn 。
来得很好！你发起了上求佛道，下化一切众生的普贤大愿。
nǐ yǐ huò dé le guǎng dà de zhì huì jí shén tōng guāng míng yǐ liǎo wú zì xìng qīng jìng yóu rú xū
你已获得了广大的智慧及神通光明，已了悟自性清净犹如虚
kōng bú dàn zì jǐ míng le hái néng ràng qí tā zhòng shēng dōu néng zhī dào zhè ge dào lǐ ān zhù
空，不但自己明了，还能让其他众生都能知道这个道理，安住
yú zì xìng rú lái de zhì huì guāng míng zhī zhōng 。 」
于自性如来的智慧光明之中。」

zhè shí hòu shàn cái tóng zǐ gǎn jǐn xiàng guān zì zài pú sà dǐng lǐ bìng yóu yòu zhì zuǒ
这时候，善财童子赶紧向观自在菩萨顶礼，并由右至左
gōng jìng de rào zhe pú sà zǒu le xǔ duō quān hòu zài pú sà de miàn qián hé zhǎng ér lì qǐng
恭敬地绕着菩萨，走了许多圈后，在菩萨的面前合掌而立，请
shì shuō : 「 shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn dàn shì hái bù
示说：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，但是还不
zhī dào pú sà yīng gāi rú hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào wǒ tīng shuō shèng zhě nín shàn yú
知道菩萨应该如何学菩萨行，修菩萨道。我听说圣者您善于
jiào huì yī qiè zhòng shēng xī wàng nín néng wéi wǒ jiě shuō 。 」
教诲一切众生，希望您能为我解说。」

guān zì zài pú sà gào sù tā : 「 shàn zāi shàn zāi nǐ yǐ néng fā qǐ le ā nǒu duō
观自在菩萨告诉他：「善哉！善哉！你已能发起了阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn shàn nán zǐ wǒ yǐ chéng jiù le 『 dà bēi xíng jiě tuō mén 』 。
罗三藐三菩提心。善男子！我已成就了『大悲行解脱门』。

wǒ yǐ zhè ge dà bēi xíng mén píng děng jiào huà yī qiè zhòng shēng méi yǒu jiàn duàn wǒ yǐ
我以这个大悲行门，平等教化一切众生没有间断。我以
wú suǒ zhù ér zhù cǐ dà bēi xíng mén wǒ cháng zhù yú yī qiè rú lái fǎ huì zhōng tóng shí zài
无所住而住此大悲行门，我常住于一切如来法会中，同时在
yī qiè zhòng shēng de miàn qián chū xiàn yǒu shí yòng bù shī de fāng fǎ lái gǎn huà zhòng shēng huò zhě
一切众生的面前出现，有时用布施的方法来感化众生，或者
yòng chēng zàn gǔ lì de huà huò zhí jiē yòng xíng dòng lái bāng zhù tā men yǒu xiē shí hòu wéi le
用称赞鼓励的话，或直接用行动来帮助他们。有些时候，为了
néng yǔ yī qiè zhòng shēng jiē jìn wǒ yě huì huà xiàn chéng tā men zhì tóng dào hé de péng yǒu huò
能与一切众生接近，我也会化现成他们志同道合的朋友，或
yǐ gè zhǒng bù kě sī yǐ de shén tōng lì shēng yīn wēi yí děng děng fāng fǎ lái gǎn dòng tā
以各种不可思议的神通力、声音、威仪等等方法，来感动他
men shuō fǎ gěi tā men tīng shǐ tā men néng gòu liǎo wú wú wǒ kōng xìng de dào lǐ jìn ér
们，说法给他们听。使他们能够了悟无我空性的道理，进而
jiě tuō lún huí de guān kǎo 。
解脱轮回的桎梏。

wǒ xiū zhè ge shì yí qiè zhòng shēng yǔ wǒ tóng tǐ de dà bēi fǎ mén zhǐ xī wàng néng gòu
我修这个视一切众生与我同体的大悲法门，只希望能够

jiù hù yī qiè zhòng shēng yuàn yī qiè zhòng shēng dōu néng yuǎn lí xíng yú xiǎn lù shàng de kǒng bù
 救护一切众生，愿一切众生，都能远离行于险路上的恐怖，
 yuǎn lí fán nǎo mí huò shù fù shā hài pín qióng shēng sǐ lún huí sān è dào kǔ děng
 远离烦恼、迷惑、束缚、杀害、贫穷、生死轮回、三恶道苦等
 tòng kǔ yǔ hài pà wǒ yòu fā yuàn yuàn yī qiè zhòng shēng rú guǒ yì niàn zhe wǒ chēng niàn
 痛苦与害怕。我又发愿：『愿一切众生，如果忆念着我、称念
 wǒ de míng hào jiàn dào wǒ fǎ shēn zhě dōu néng miǎn lí yī qiè kǒng bù hè wèi jù wǒ yǐ
 我的名号、见到我法身者，都能免除一切恐怖和畏惧。』我以
 zhè ge yuàn lì ràng yī qiè zhòng shēng yuǎn lí bù wèi zhī hòu zài jiāo tā men fā qǐ wú shàng de
 这个愿力，让一切众生远离怖畏之后，再教他们发起无上的
 pú tí xīn bìng shǐ qí jiān gù ér yǒng yuǎn bù huì tuì zhuǎn
 菩提心，并使其坚固而永远不会退转。

shàn nán zǐ wǒ zhǐ zhèng dé le zhè ge pú sà dà bēi xíng fǎ mén jiù rú qí tā dà
 善男子！我只证得了这个菩萨大悲行法门。就如其他大
 pú sà yí yàng yī yuán mǎn yī qiè pǔ xián xíng yuàn yǐ chāo yuè shí jiān kōng jiān jí rèn hé chà
 菩萨一样，已圆满一切普贤行愿，已超越时间，空间及任何差
 bié jìng jiè de shù fù néng suí yuàn lì zài fǎ jiè de rèn hé shí kōng zhōng lì yì zhòng shēng shǐ
 别境界的束缚。能随愿力在法界的任何时空中利益众生，使
 zhòng shēng tuō lí lún huí de tòng kǔ
 众生脱离轮回的痛苦。」

cǐ shí dà dì fā shēng liù zhǒng zhèn dòng yuán lái shì yǒu yī wèi zhèng qù pú sà cóng dōng fāng
 此时大地发生六种震动，原来是有一位正趣菩萨从东方
 de xū kōng zhōng lái dào sāo sāo shì jiè yǐ tā de jiǎo dǐ qīng qīng tà zhe sāo sāo shì jiè de dì
 的虚空中来到娑婆世界，以他的脚底轻轻踏着娑婆世界的地
 miàn tóng shí zhèng qù pú sà shēn shàng yòu fàng chū guāng míng bèi guāng máng zhào dào de zhòng shēng zhǒng zhǒng
 面，同时正趣菩萨身上又放出光明，被光芒照到的众生，种种
 tòng kǔ wán quán xiāo miè bù shēng fán nǎo rán hòu zhèng qù pú sà biàn qián lái bài fǎng guān zì zài
 痛苦完全消灭，不生烦恼。然后正趣菩萨便前来拜访观自在
 pú sà
 菩萨。

guān zì zài pú sà biàn wèn shàn cái tóng zǐ nǐ kàn dào dōng fāng lái de zhèng qù pú sà
 观自在菩萨便问善财童子：「你看到东方来的正趣菩萨
 ma
 吗？」

shàn cái tóng zǐ huí dá shuō shì de wǒ yǐ kàn jiàn le
 善财童子回答说：「是的！我已看见了。」

guān zì zài pú sà zhǐ shì shuō shàn nán zǐ nǐ yīng gāi qù
 观自在菩萨指示说：「善男子！你应该去
 xiàng zhèng qù pú sà qǐng qiú kāi shì rú hé xué pú sà xíng rú hé xiū
 向正趣菩萨请求开示，如何学菩萨行，如何修
 pú sà dào
 菩萨道！」

dì èr shí bā cān zhèng qù pú sà
第二十八参：正趣菩萨

shàn cái tóng zǐ dì èr shí bā yì jí cǐ kōng zhōng cān zhèng qǔ pú sà fàng dà guāng
 善财童子第二十八诣：即此空中，参正趣菩萨。放大光
 míng yǐng duō zhū xiàng zú zhǐ àn dì liù zhǒng zhèn dòng guò wēi chén guó shì wú liàng fó 。
 明，映夺诸相，足指按地，六种震动，过微尘国，事无量佛。
 dé pú sà pǔ mén sù jí xíng fǎ mén ěr shí nèi xīn dé xiàn zhèng zhēn rú xiàng huí xiàng 。
 得菩萨普门速疾行法门。尔时内心得现证「真如相回向」。

zàn yuē :
赞曰：

táng táng cǐ jiè tài xū zhōng shēn fàng guāng míng zhào bù tóng
 堂堂此界太虚中，身放光明照不同，
 rì yuè xīng chén guāng yǐng duō tiān rén lóng guǐ mào méng lóng 。
 日月星辰光映夺，天人龙鬼貌朦胧。
 cóng lái guó tǔ wú kōng guò suǒ dào shī mén yǒu biàn tōng 。
 从来国土无空过，所到师门有变通。
 pǔ jí xíng gōng liáo jiè wèn zhú fáng yún suǒ rì tóu dōng 。
 普疾行功聊借问，竹房云锁日头东。

*经文节录

尔时，善财童子
 敬承其教，遽即往诣
 彼菩萨所，顶礼其足，
 合掌而立，白言：「圣
 者！我已先发阿耨多罗
 三藐三菩提心，而未知
 菩萨云何学菩萨行？
 云何修菩萨道？我闻
 圣者善能教诲，愿为我
 说！」

正趣菩萨言：「善
 男子！我得菩萨解脱，

名：普门速疾行。」

善财言：「圣者！于何佛所，得此法门？所从来刹，去此
 几何？发来久如？」

告言：「善男子！此事难知，一切世间天、人、阿修罗、
 沙门、婆罗门等所不能了。唯勇猛精进无退无怯诸菩萨众，已
 为一切善友所摄、诸佛所念，善根具足，志乐清净，得菩萨
 根，有智慧眼，能闻能持，能解能说。」

善财言：「圣者！我承佛神力、善知识力，能信能受，愿

wèi wǒ shuō zhèng qù pú sà yán : 「 shàn nán zǐ wǒ cóng dōng fāng miào zàng shì jiè pǔ shèng shēng
 为我说！」正趣菩萨言：「善男子！我从东方妙藏世界普胜生
 fó suǒ ér lái cǐ tǔ yú bǐ fó suǒ dé cǐ fǎ mén cóng bǐ fā lái yǐ jīng bù kě shuō
 佛所而来此土，于彼佛所得此法门。从彼发来，已经不可说
 bù kě shuō fó chà wēi chén shù jié yī yī niàn zhōng jǔ bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù
 不可说佛刹微尘数劫，一一念中举不可说不可说佛刹微尘数
 bù yī yī bù guò bù kě shuō bù kě shuō shì jiè wēi chén shù fó chà yī yī fó chà wǒ
 步，一一步过不可说不可说世界微尘数佛刹。一一佛刹，我
 jiē biān rù zhì qí fó suǒ yǐ miào gòng jù ér wéi gòng yǎng cǐ zhū gòng jù jiē shì wú shàng
 皆遍入，至其佛所，以妙供具而为供养。此诸供具，皆是无上
 xīn suǒ chéng wú zuò fǎ suǒ yìn zhū rú lái suǒ rěn zhū pú sà suǒ tàn shàn nán zǐ wǒ
 心所成，无作法所印，诸如来所忍，诸菩萨所叹。善男子！我
 yòu pǔ jiàn bǐ shì jiè zhōng yī qiè zhōng shēng xī zhī qí xīn xī zhī qí gēn suí qí yù jiě
 又普见彼世界中一切众生，悉知其心，悉知其根，随其欲解，
 xiān shēn shuō fǎ huò fàng guāng míng huò shī cái bǎo zhōng zhōng fāng biàn jiào huà tiáo fú wú yǒu
 现身说法，或放光明，或施财宝，种种方便，教化调伏，无有
 xiū xi rú cóng dōng fāng nán xī běi fāng sì wéi shàng xià yī fù rú shì
 休息。如从东方，南西北方，四维上下，亦复如是。

shàn nán zǐ wǒ wéi dé cǐ pú sà pǔ jí xíng jiě tuō néng jí zhōu biān dào yī qiè
 善男子！我唯得此菩萨普疾行解脱，能疾周遍到一切
 chù rú zhū pú sà mó hè sà pǔ yú shí fāng wú suǒ bù zhì zhì huì jìng jiè děng wú chà
 处。如诸菩萨摩诃萨，普于十方无所不至，智慧境界等无差
 bié shàn bù qí shēn xī biān fǎ jiè zhì yī qiè dào rù yī qiè chà zhī yī qiè fǎ dào
 别，善布其身悉遍法界，至一切道，入一切刹，知一切法，到
 yī qiè shì píng děng yǎn shuō yī qiè fǎ mén tóng shí zhào yào yī qiè zhōng shēng yú zhū fó suǒ bù
 一切世，平等演说一切法门，同时照耀一切众生，于诸佛所不
 shēng fēn bié yú yī qiè chù wú yǒu zhàng ài ér wǒ
 生分别，于一切处无有障碍。而我
 yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng
 云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu chéng míng
 善男子！于此南方有城，名：
 duò luó bō dǐ qí zhōng yǒu shén míng yuē dà
 堕罗钵底；其中有神，名曰：大
 tiān rú yī bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng
 天。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、
 xiū pú sà dào
 修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào
 时，善财童子顶礼其足，绕
 wú shù zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér qù
 无数匝，殷勤瞻仰，辞退而去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ fèng guān zì zài pú
善财童子奉观自在菩
sà de zhǐ shì hòu zǒu dào zhèng qù pú
萨的指示后，走到正趣菩
sà de miàn qián dǐng lǐ qí zú zài
萨的面前，顶礼其足，在
qí miàn qián hé zhǎng ér lì xiàng zhèng qù
其面前合掌而立，向正趣
pú sà qǐng wèn gāi rú hé xué pú sà
菩萨请问该如何学菩萨
xíng xiū pú sà dào
行，修菩萨道。

zhèng qù pú sà gào sù shàn cái tóng
正趣菩萨告诉善财童
zǐ shuō shàn nán zǐ wǒ suǒ zhèng
子说：「善男子！我所证
wú de fǎ mén jiù shì pǔ mén sù
悟的法门就是：『普门速
jī xíng
疾行』。」

shàn cái tóng zǐ wèn shuō shèng
善财童子问说：「圣

zhě nín shì zài nǎ lǐ chéng jiù zhè fǎ mén nín yòu shì cóng hé ér lái huā le duō shǎo shí
者！您是在哪里成就这法门？您又是从何而来？花了多少时
jiān ne
间呢？」

zhèng qù pú sà huí dá shuō shàn nán zǐ zhè ge wèn tí hěn nán jiě shì shì jiān
正趣菩萨回答说：「善男子！这个问题很难解释，世间
shàng suǒ yǒu de tiān rén ā xiū luó chū jiā rén huò pó luó mén dēng dōu wú fǎ liǎo zhī zhǐ yǒu
上所有的天人、阿修罗、出家人或婆罗门等都无法了知。只有
yǒng měng jīng jìn qiè duì fǎ yǐ yǒu jué duì zhèng zhī jù zhì huì yǎn de dà pú sà men tā men
勇猛精进且对法已有绝对证知、具智慧眼的大菩萨们，他们
cái néng tīng wén shòu chí liǎo jiě bìng jiě shuō
才能听闻、受持、了解并解说。」

shàn cái tóng zǐ tīng le mǎ shàng huí dá shuō shèng zhě wǒ yǐ huò dé rú lái yǔ shàn
善财童子听了，马上回答说：「圣者！我已获得如来与善
zhī shì jiā chí de lì liàng suǒ yǐ wǒ zì rèn yǐ jīng néng gòu xìn jiě shòu chí qǐng nín cí bēi
知识加持的力量。所以，我自认已经能够信解受持，请您慈悲
wèi wǒ xuān shuō
为我宣说！」

于是，正趣菩萨告诉善财童子说：「善男子！我从东方妙藏世界的普胜生佛的道场，来到这个娑婆世界，这『普门速疾行法门』，也是在那个世界的普胜生佛教导我的。从那里到这里，已经过了无量无边的时间，在每一个刹那里，我到了无量的有佛陀住世的世界。在每一个佛陀住世的世界中，我以平等无上的恭敬心，幻化出无量微妙的供养具，供养一切诸佛。这些微妙的供养具，都是由无上心所成，无作法所印，是诸佛菩萨共同赞叹的！」

我普遍看见那些世界中的一切众生，我完全知道他们心中所想，随顺他们心中的欲望和了解，现身为他们说法。以种种善巧方便的法门，来教化调伏刚强众生，昼夜都没有休息。我已彻证心、佛众生，同一无二、并无差别的道理。所以，我能了知一切众生心中所想，随他们所喜欢的方法来度化他们。

我只证悟这个『普门速疾行法门』，能刹那间到许多地方救护众生。就好像大菩萨了知自性遍一切处的智慧，能同时于不同世界救护无量众生，到一切世界而没有障碍。

善男子！南方的堕罗钵底城，其中有一位大天神，你应该去参访他，求其开示！」

善财童子听完两位大菩萨的开示，虽然依依不舍，还是拜别两位大菩萨，向南方走去。

善财童子五十三参的故事

dì èr shí jiǔ cān dà tiān shén
第二十九参：大天神

shàn cái tóng zǐ dì èr shí jiǔ yì duò luó bō dǐ chéng cān dà tiān shén cháng shēn sì shǒu
善财童子第二十九诤：堕罗钵底城，参大天神。长伸四手，
qǔ sì hǎi shuǐ yǐ zì guàn mù shì xiàn zhēn bǎo gòng yǎng rú lái lìng lí zhū yù dé yún
取四海水，以自灌沐，示现珍宝，供养如来，令离诸欲。得云
wǎng fǎ mén zhèng wú fù wú zhuó jiě tuō huí xiàng
网法门。证「无缚无着解脱回向」。

zàn yuē
赞曰：

sì shǒu cháng shēn qǔ sì míng chí lái zhǎng shàng mò tóu qīng
四手长伸取四溟，持来掌上募头倾。
huí guān miàn mù shēn xīn jìng yòu jiàn qiān kūn rì yuè míng
回观面目身心净，又见乾坤日月明。
yún wǎng bì chuāng chóng dié dié huā xiāng bǎo jù jī yíng yíng
云网碧幢重迭迭，花香宝聚积盈盈。
shì niǎn cǐ wù wéi shī shè chūn dòng hán líng dào zì chéng
试拈此物为施设，蠢动含灵道自成。

*经文节录

jiàn cì yóu xíng zhì
渐次游行，至
yú bǐ chéng tuī wèn dà tiān
于彼城，推问大天
jīn zài hé suǒ rén xiǎn gào
今在何所？人咸告
yán : 「 zài cǐ chéng nèi ,
言：「在此城内，
xiàn guǎng dà shēn wéi zhòng shuō
现广大身，为众说
fǎ 。 」
法。」

ěr shí shàn cái zhì
尔时，善财至
dà tiān suǒ dǐng lǐ qí
大天所，顶礼其
zú yú qián hé zhǎng ér zuò
足，于前合掌而作
shì yán : 「 shèng zhě wǒ
是言：「圣者！我
yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān
已先发阿耨多罗三
miǎo sān pú tí xīn ér wèi
藐三菩提心，而未
zhī pú sà yún hé xué pú sà
知菩萨云何学菩萨

xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng jiào huì yuàn wéi wǒ shuō
行？云何修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿为我说！」

ěr shí dà tiān cháng shū sì shǒu qǔ sì dà hǎi shuǐ zì xǐ qí miàn chí zhū jīn huà
尔时，大天长舒四手，取四大海水自洗其面，持诸金华
yǐ sǎn shàn cái ér gào zhī yán shàn nán zǐ yī qiè pú sà nán kě dé jiàn nán kě dé
以散善财，而告之言：「善男子！一切菩萨难可得见，难可得
wén xī chū shì jiān yú zhòng shēng zhōng zuì wéi dì yī shì zhū rén zhōng fēn tuó lì huá wéi zhòng
闻，希出世间，于众生中最为第一，是诸人中芬陀利华，为众
shēng guī wéi zhòng shēng jiù wéi zhū shì jiān zuò ān yǐn chù wéi zhū shì jiān zuò dà guāng míng shì
生归，为众生救，为诸世间作安隐处，为诸世间作大光明，示
mí huò zhě ān yǐn zhèng dào wéi dà dǎo shī yǐn zhū zhòng shēng rù fó fǎ mén wéi dà fǎ jiāng
迷惑者安隐正道。为大导师，引诸众生入佛法门；为大法将，
shàn néng shǒu hù yī qiè zhì chéng pú sà rú shì nán kě zhí yù wéi shēn yǔ yì wú guò shī
善能守护一切智城。菩萨如是难可值遇，唯身语意无过失

zhě rán hòu nǎi dé jiàn qí xíng xiàng wén qí biàn cái yú yī qiè shí cháng xiàn zài qián shàn nán
者，然后乃得见其形像，闻其辩才，于一切时常现在前。善男
zǐ wǒ yì chéng jiù pú sà jiě tuō míng wéi yún wǎng
子！我已成就菩萨解脱，名为：云网。」

shàn cái yán : shèng zhě yún wǎng jiě tuō jìng jiè yún hé ?
善财言：「圣者！云网解脱境界云何？」

ěr shí dà tiān yú shàn cái qián shì xiàn jīn jù yín jù lú lí jù bō lí
尔时，大天于善财前，示现金聚、银聚、琉璃聚、玻瓈
jù chē qū jù mǎ nǎo jù dà yǎn bǎo jù lí gòu zàng bǎo jù dà guāng míng bǎo jù
聚、砵磑聚、玛瑙聚、大焰宝聚、离垢藏宝聚、大光明宝聚、
pǔ xiàn shí fāng bǎo jù bǎo guān jù bǎo yìn jù bǎo yīng luò jù bǎo dāng jù bǎo chuān
普现十方宝聚、宝冠聚、宝印聚、宝瓔珞聚、宝璫聚、宝钏
jù bǎo suǒ jù zhū wǎng jù zhōng zhōng mó ní bǎo jù yī qiè zhuāng yán jù jù rú yì mó
聚、宝锁聚、珠网聚、种种摩尼宝聚、一切庄严具聚、如意摩
ní jù jiē rú dà shān yòu fù shì xiàn yī qiè huā yī qiè mǎn yī qiè xiāng yī qiè shāo
尼聚，皆如大山。又复示现一切华、一切鬘、一切香、一切烧
xiāng yī qiè tú xiāng yī qiè yī fú yī qiè chuāng fān yī qiè yīn yī qiè wǔ yù yú
香、一切涂香、一切衣服、一切幢幡、一切音、一切五欲娱
lè zhī jù jiē rú shān jī jǐ xiàn wú shù bǎi qiān wàn yì zhū tóng nǚ zhòng ér bǐ dà tiān
乐之具，皆如山积；及现无数百千万亿诸童女众。而彼大天
gào shàn cái yán : shàn nán zǐ kě qǔ cǐ wù gòng yǎng rú lái xiū zhū fú dé bìng shī yī
告善财言：「善男子！可取此物供养如来，修诸福德，并施一
qiè shè qǔ zhòng shēng lìng qí xiū xué tán bō luó mì néng shě nán shě shàn nán zǐ rú wǒ wéi
切摄取众生，令其修学檀波罗密，能舍难舍。善男子！如我为
rú shì xiàn cǐ wù jiāo rú xíng shī wèi yī qiè zhòng shēng xī yì rú shì jiē lìng yī cǐ shàn
汝示现此物，教汝行施；为一切众生悉亦如是，皆令以此善
gēn xūn xī yú sān bǎo suǒ shàn zhī shī suǒ gōng jīng gōng yǎng zēng zhǎng shàn fǎ fā yú wú shàng
根熏习于三宝所、善知识所，恭敬供养，增长善法，发于无上
pú tí zhī yì
菩提之意。

shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng tān zhuō wú yù zì fàng yì zhě wèi qí shì xiàn bù jìng
善男子！若有众生贪着五欲，自放逸者，为其示现不净
jìng jiè ruò yǒu zhòng shēng chēn huī jiāo màn duō zhēng jìng zhě wèi qí shì xiàn jí kě bù xíng
境界。若有众生瞋恚、憍慢、多诤竞者，为其示现极可怖形，
rú luó chà děng yǐn xiè dān ròu lìng qí jiàn yǐ jīng kǒng huáng jù xīn yì tiáo róu shě lí yuán
如罗刹等饮血啖肉；令其见已，惊恐惶惧，心意调柔，舍离冤
jié ruò yǒu zhòng shēng hūn chén lǎn duò wèi qí shì xiàn wáng zéi shuǐ huǒ jí zhū zhòng
结。若有众生昏沉、懒惰，为其示现王、贼、水、火及诸重
jí lìng qí jiàn yǐ xīn shēng huāng bù zhī yǒu yōu kǔ ér zì miǎn cè yī rú shì děng zhòng zhòng
疾；令其见已，心生惶怖，知有忧苦而自勉策。以如是等种种
fāng biàn lìng shě yī qiè zhū bù shàn xíng xiū xíng shàn fǎ lìng chú yī qiè bō luó mì zhàng
方便，令舍一切诸不善行，修行善法；令除一切波罗密障，

善财童子五十三参的故事

jù bō luó mì ; lìng chāo yī qiè zhàng ài xiǎn dào , dào wú zhàng chù 。
具波罗密；令超一切障碍险道，到无障处。

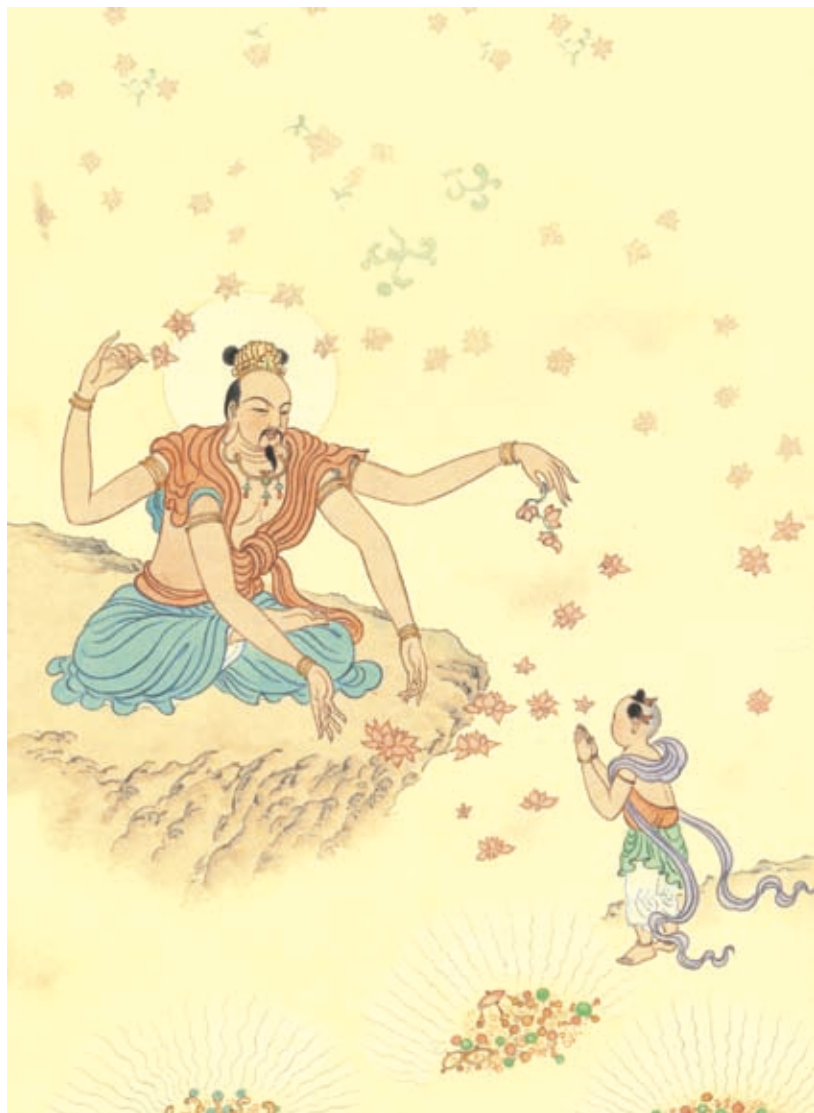
shàn nán zǐ ! wǒ wéi zhī cǐ yún wǎng jiě tuō 。 rú zhū pú sà mó hè sà , yóu rú dì
释，已能摧伏一切烦恼阿修罗军；犹如大水，普能消灭一切
zhōng shēng zhū fán nǎo huǒ ; yóu rú měng huǒ , pǔ néng gān jié yī qiè zhōng shēng zhū ài yù shuǐ ; yóu
众生诸烦恼火；犹如猛火，普能干竭一切众生诸爱欲水；犹
rú dà fēng , pǔ néng chuī dǎo yī qiè zhōng shēng zhū jiàn qǔ chuāng ; yóu rú jīn gāng , xī néng cuī pò
如大风，普能吹倒一切众生诸见取幢；犹如金刚，悉能摧破
yī qiè zhōng shēng zhū wǒ jiàn shān 。 ér wǒ yún hé néng zhī , néng shuō bǐ gōng dé xíng ?
一切众生诸我见山。而我云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ ! cǐ yān fú tí mó jié tí guó pǔ tí chǎng zhōng , yǒu zhǔ dì shén , qí míng :
善男子！此阎浮提摩竭提国菩提场中，有主地神，其名：
ān zhù 。 nǚ zhī bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng , xiū pú sà dào ? 」
安住。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí , shàn cái tóng zǐ lǐ dà tiān zú , rào wú shù zā , cí tuì ér qù 。
时，善财童子礼大天足，绕无数匝，辞退而去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ lí
善财童子离
kāi le bǔ dá luò jiā
开了补怛洛迦
shān , jīng guò cháng tú bā
山，经过长途跋
shè , zhè yī tiān , lái
涉，这一天，来
dào le duò luó bō dǐ
到了堕罗钵底
chéng 。 zhè shì yí ge fù
城。这是一个富
yù de chéng shì , jiē dào
裕的城市，街道
shàng xíng rén mó jiān jiē
上行人摩肩接
zhǒng 。 tā sì chù dǎ tàn
踵。他四处打探
dà tiān shén de suǒ zài ,
大天神的所在，
měi ge rén dōu huí dá tā
每个人都回答他
shuō : 「 dà tiān shén jiù
说：「大天神就
zài zhè chéng nèi wèi suǒ yǒu
在这城内为所有
rén shuō fǎ , nǐ zhī dào
人说法，你知道

dà tiān shén de shēn tǐ yǒu duō dà ma ? nǐ jìn qù hòu kě bié xià le yí tiào !
大天神的身体有多大吗？你进去后可别吓了一跳！」

shàn cái tóng zǐ lí jí rù chéng , dào dà tiān shén de miàn qián , xiàng qí dǐng lǐ hòu zài yí
善财童子立即入城，到大天神的面前，向其顶礼后在一
páng hé zhǎng ér lì , shuō : 「 dà shèng zhě ! wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí
旁合掌而立，说：「大圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提
xīn , kě shì hái bù zhī dào pú sà rú hé xué pú sà xíng , rú hé xiū pú sà dào ? wǒ tīng
心，可是还不知道菩萨如何学菩萨行，如何修菩萨道？我听
zhèng qù pú sà shuō nín shàn yú jiāo huì yī qiè zhòng shēng , yuàn nín wèi wǒ yǎn shuō 。
正趣菩萨说您善于教诲一切众生，愿您为我演说。」

cǐ shí , dà tiān shén kàn jiàn shàn cái tóng zǐ hòu , hěn gāo xìng de shēn cháng le cí bēi xǐ
此时，大天神看见善财童子后，很高兴地伸长了慈悲喜

善财童子五十三参的故事

shě sì tiáo shǒu bì qǔ le sì dà hǎi de shuǐ lái xǐ liǎn bìng yǐ wú liàng de jīn huā sǎn zài
舍四条手臂，取了四大海的水来洗脸，并以无量的金花散在
shàn cái tóng zǐ shēn shàng bìng gào sù shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán zǐ ! yī qiè pú sà shì rú
善财童子身上，并告诉善财童子说：「善男子！一切菩萨是如
cǐ de nán yù nán qiú zài shì jiān lǐ shì rú cǐ de qí tè xī yǒu zài yī qiè zhòng shēng zhōng
此的难遇难求，在世间里是如此的奇特希有，在一切众生中
zuì wéi dì yī shì zhòng rén zhōng de yī duǒ bái lián huā shì zhòng shēng de guī chù shì jiù hù
最为第一，是众人中的一朵白莲花，是众生的归处，是救护
zhòng shēng de pú sà wéi yī qiè shì jiān zuò ān yǐn chù shì zhòng shēng de dǎo shī
众生的菩萨，为一切世间做安隐处，是众生的导师。

yīn wéi zhǐ yǒu pú sà mó hē sà cái néng rán dà fǎ jù fàng dà guāng míng wéi zhū
因为，只有菩萨摩诃萨，才能燃大法炬，放大光明，为诸
zhòng shēng shì xiàn xiū xíng jiě tuō de dào lù yǐn dǎo rén men jìn rù fó tuó de jiào fǎ zhōng wéi
众生示现修行解脱的道路，引导人们进入佛陀的教法中，为
sān shì zhū fó shǒu hù yī qiè zhèng fǎ zhì huì zhī chéng yě wéi yǒu zhēn zhèng liǎo wù zhū fǎ wú
三世诸佛守护一切正法智慧之城。也唯有真正了悟诸法无
shēng kōng xìng wú wǒ shēn yǔ yì sān yè dōu yì qīng jìng ér wú guò shī de zhòng shēng cái néng jiàn
生，空性无我，身语意三业都已清净而无过失的众生，才能见

dào fǎ xìng zhēn zhèng de xiàng
到法性真正的相
mào yú yī qiè shí ér bù
貌，于一切时而不
wàng shī
忘失。

shàn nán zǐ wǒ suǒ
善男子！我所
zhèng wù de fǎ mén jiù jiào zuò
证悟的法门就叫做
『 yún wǎng jiě tuō fǎ mén 』，
jī shì pú sà yǐ qí rú yún
即是菩萨以其如云
bān mián mǐ shū shì jí rú
般绵密舒适，及如
wǎng bān mì bù yí lóu de shū
网般密不遗漏的殊
shèng gōng dé yuàn lì dù tuō
胜功德愿力，度脱
yī qiè zhòng shēng
一切众生。

shàn cái tóng zǐ tīng dào
善财童子听到

hòu wèn shuō : 「 shèng zhě ! suǒ wèi de 『 yún wǎng jiě tuō fǎ mén 』 shì shì me yàng de jìng jiè
后问说：「圣者！所谓的『云网解脱法门』是什么样的境界
ne
呢？」

cǐ shí , dà tiān shén jiù zài shàn cái tóng zǐ de miàn qián , shì xiǎn le wú liàng de jīn yín
此时，大天神就在善财童子的面前，示现了无量的金银
zhū bǎo , yǒu jīn yín , liú lí , bō lí , chē qū , mǎ nǎo , bǎo guān , yīng luò , bǎo
珠宝，有金银、琉璃、玻瓈、砗磲、玛瑙、宝冠、瓔珞、宝
dǎng , bǎo chuān , bǎo suǒ , zhū wǎng , yǐ jǐ zhǒng zhǒng mó ní bǎo zhū , shù liàng duō de duī jī rú
璫、宝钏、宝锁、珠网、以及种种摩尼宝珠，数量多得堆积如
shān yí yàng de gāo 。 yòu shì xiǎn le wú liàng de xiāng huā , mǎn xiāng , yī fú , chuāng fān , yuè qì
山一样的高。又示现了无量的香花、鬘香、衣服、幢幡、乐器
děng děng gòng yǎng zhī jù , tóng shí yě shì xiǎn le wú shù bǎi qiān wàn yì de nǚ tóng 。
等等供养之具，同时也示现了无数百千万亿的女童。

dà tiān shén gào sù shàn cái tóng zǐ : 「 shàn nán zǐ ! nǐ kě qǔ zhè xiē dōng xī gòng yǎng
大天神告诉善财童子：「善男子！你可取这些东西供养
zhū fó , bìng qiě bù shī yí qiè zhòng shēng , chuān shòu yí qiè zhòng shēng , jiāo tā men xiū xíng bù shī
诸佛，并且布施一切众生，传受一切众生。教他们修行布施
bō luó mì , shǐ tā men néng gòu yīn fù zú ér shě qī yí qiè qiān tān de xīn , shàn nán zǐ ! wǒ
波罗密，使他们能够因富足而舍弃一切悭贪的心。善男子！我
jiù shì rú cǐ dù huà zhòng shēng , wèi tā men huà xiǎn zhǒng zhǒng wù zī , jiāo tā men xiū xíng bù shī
就是如此度化众生，为他们化现种种物资，教他们修行布施
fǎ mén , ràng tā men néng bù duàn de xūn xí nán shě néng shě de shàn gēn 。 shě diào le jīn yín zhū
法门，让他们能不断地熏习难舍能舍的善根。舍掉了金银珠
bǎo , tóng shí yě néng shě qī wǒ zhī yǔ ào màn děng yí qiè è xí , bù duàn de zēng zhǎng shàn fǎ ,
宝，同时也能舍弃我执与傲慢等一切恶习；不断地增长善法，
duì shàn zhī shì chǎn shēng gōng jīng xīn , duì yí qiè zhòng shēng shēng chū cí bēi xīn , jìn ér fā qǐ shàng
对善知识产生恭敬心，对一切众生生出慈悲心，进而发起上
qiú fó dào , xià huà zhòng shēng de wú shàng pú tí 。
求佛道，下化众生的无上菩提。」

shàn cái tóng zǐ yòu qǐng wèn : 「 shèng zhě ! wàn yī yǒu xiē zhòng shēng , yí dàn yōng yǒu le zhè
善财童子又请问：「圣者！万一有些众生，一旦拥有了这
xiē cái wù , bù zhī bù shī zhēn xī , fǎn dào tān ài xiǎng shòu , nǎ gāi zěn me bàn ne ?
些财物，不知布施珍惜，反倒贪爱享受，那该怎么办呢？」

dà tiān shén huí dá dào : 「 shàn nán zǐ ! rú guǒ yǒu zhòng shēng tān zhuó yú cái sè míng shí
大天神回答道：「善男子！如果有众生贪着于财色名食
shuì děng wù yǔ zhī lè , yīn ér xiè dài fàng yì de huà , wǒ jiù zài tā miàn qián shì xiǎn yí qiè
睡等五欲之乐，因而懈怠放逸的话，我就在他面前示现一切
bù qīng jìng de jìng jiè 。 ruò yǒu zhòng shēng ào màn qiè róng yì shēng qì , xǐ huān yǔ bié rén qiǎng duó
不清净的境界。若有众生傲慢且容易生气，喜欢与别人抢夺
dōng xī , wǒ jiù wèi tā men shì xiǎn xiàng luó chà zài chī ròu yǐn xiě de kǒng bù xíng xiàng , ràng tā
东西，我就为他们示现像罗刹在吃肉饮血的恐怖形相，让他

善财童子五十三参的故事

men hài pà kǒng jù ér xīn yì biàn de tiáo fú róu shùn jìn ér fàng xià yī qiè yuàn hèn wǒ zhī 。
 们害怕恐惧而心意变得调伏柔顺，进而放下一切怨恨我执。
 ruò yǒu zhòng shēng hūn chén lǎn duò wǒ jiù shì xiàn wáng nán zéi nán jí shuǐ yān huǒ zài déng
 若有众生昏沉、懒惰，我就示现王难、贼难及水淹、火灾等
 zāi nàn ràng tā men zhī dào shēng miè lún huí de tòng kǔ shǐ qí néng zì wǒ cè lì wǒ yī
 灾难，让他们知道生灭轮回的痛苦，使其能自我策励。我以
 zhè yàng de zhǒng zhǒng fāng biàn shǐ yī qiè zhòng shēng shě qì bù shàn de xíng wéi bìng jìn ér xiū xíng
 这样的种种方便，使一切众生舍弃不善的行为，并进而修行
 shàn fǎ chú qù xiū xíng de zhàng ài dào dá wú wǒ wú zhàng ài de jìng jiè 。
 善法，除去修行的障碍，到达无我无障碍的境界。

wǒ zhī zhèng wù zhè ge 『 yún wǎng jiě tuō fǎ mén 』 zhì yú yī qiè zhū dà pú sà tā
 我只证悟这个『云网解脱法门』，至于一切诸大菩萨，他
 men jiù hǎo xiàng dì shì tiān yī bān yǐ néng xiàng fú rú ā xiū luó dà jūn bān xiōng è de fán
 们就好像帝释天一般，已能降伏如阿修罗大军般凶恶的烦
 nǎo rú tóng dà shuǐ yī bān néng jiāo miè yī qiè fán nǎo suǒ shēng chū de dà huǒ hǎo bǐ měng
 恼；如同大水一般，能浇灭一切烦恼所生出的大火；好比猛
 liè de huǒ yàn néng shǐ yī qiè zhòng shēng xīn zhōng tān yù zhī shuǐ gān jié yóu rú dà fēng néng
 烈的火焰，能使一切众生心中贪欲之水干竭；犹如大风，能
 chuī dǎo zhòng shēng men yīn piān jiàn suǒ shù lì de dà chuāng hǎo xiàng jīn gāng shí bān duì zhòng shēng suǒ
 吹倒众生们因偏见所竖立的大幢；好像金刚石般，对众生所

yǒu rú shān de wǒ zhī jūn néng cuī pò wú
 有如山的我执均能摧破无
 yí xiàng zhè xiē zhǒng zhǒng gōng dé xíng
 遗，像这些种种功德行，
 nǎ lǐ shì wǒ suǒ néng wán quán xù shuō de
 哪里是我所能完全叙说的
 ne nǐ yīng gāi zài qù xún fǎng lìng yī
 呢？你应该再去寻访另一
 wèi shàn zhī shī
 位善知识。

zài zhè mó jié tí guó de pí lú
 在这摩竭提国的毗卢
 zhē nà fó dào chǎng zhōng yǒu yī wèi ān
 遮那佛道场中，有一位安
 zhù dì shén tā yǔ nǐ yǒu hěn shēn de
 住地神，他与你有很深的
 yīn yuán nǐ yīng gāi qù jiàn tā bìng
 因缘，你应该去见他，并
 xiàng tā qǐng shì xiū xíng de fāng fǎ 。
 向他请示修行的方法。」

dì sān shí cān ān zhù dì shén
第三十参：安住地神

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì sān shí yì : cǐ mó jié tí guó pú tí chǎng zhōng cān ān zhù dì
 善财童子第三十诣：此摩竭提国菩提场中，参安住地
 shén bǎi wàn dì shén gè fàng guāng míng ā sēng zhī bǎo xī jiē yǒng xiàn xī shàn gēn lì
 神。百万地神，各放光明，阿僧祇宝，悉皆涌现，昔善根力，
 fó jì wú wàng dé bú kě huài zhì huì zàng fǎ mén xiàn zhèng 「děng fǎ jiè wú liàng huí
 佛记无忘。得不可坏智慧藏法门。现证「等法界无量回
 xiàng」。

zàn yuē :
 赞曰：

xíng dào yán fú mó jié tuó dì shén bǎi wàn liè xīng luó 。
 行到阎浮摩竭陀，地神百万列星罗。
 kǒu tán fó jì xīn chí jìn zú àn sēng zhī bǎo yǒng duō 。
 口谈佛记心持尽，足按僧祇宝涌多。
 dé cǐ fǎ mén cháng chū rù shǐ guān chén jié bù wēi é 。
 得此法门常出入，使观尘劫不诤讹。
 děng jiāng fǎ jiè tóng huí xiàng pǔ fàng guāng míng jiàn yě me 。
 等将法界同回向，普放光明见也么。

※经文节录

尔时，善财童
 子渐次游行，趣摩
 竭提国菩提场内安
 住神所。百万地神
 同在其中，更相谓
 言：「此来童子即
 是佛藏，必当普为
 一切众生作所依
 处，必当普坏一切
 众生无明轂藏。此
 人已生法王种中，
 当以离垢无碍法缁
 而冠其首，当开智

慧大珍宝藏，摧伏一切邪论异道。」

时，安住等百万地神，放大光明，遍照三千大千世界，
 普令大地同时震吼，种种宝物处处庄严，影洁光流，递相鉴
 彻。一切叶树俱时生长，一切华树咸共开敷，一切果树靡不
 成熟，一切河流递相灌注，一切池沼悉皆盈满。雨细香雨遍
 洒其地，风来吹华普散其上，无数音乐一时俱奏，天庄严具
 咸出美音。牛王、象王、师子王等，皆生欢喜，踊跃哮吼，犹

善财童子五十三参的故事

rú dà shān xiāng jī chū shēng bǎi qiān fú zàng zì rán yǒng xiàn
如大山相击出声，百千伏藏自然涌现。

shí ān zhù dì shén gào shàn cái yán : 「 shàn lái tóng zǐ ! rú yú cǐ dì céng zhòng shàn
时，安住地神告善财言：「善来童子！汝于此地曾种善
gēn wǒ wèi rú xiàn rú yù jiàn fǒu ? 」 ěr shí shàn cái lǐ dì shén zú rào wú shù
根，我为汝现，汝欲见不？」尔时，善财礼地神足，绕无数
zā hē zhǎng ěr lì bái yán : 「 shèng zhě ! wéi rán yù jiàn 。 」
匝，合掌而立白言：「圣者！唯然欲见。」

shí ān zhù dì shén yǐ zú àn dì bǎi qiān yī ā sēng qī bǎo zàng zì rán yǒng chū ,
时，安住地神以足按地，百千亿万僧祇宝藏自然涌出，
gào yán : 「 shàn nán zǐ ! jīn cǐ bǎo zàng suí zhū yú rǔ , shì rǔ wǎng xī shàn gēn guǒ bào , shì
告言：「善男子！今此宝藏随逐于汝，是汝往昔善根果报，是
rú fú lì zhī suǒ shè shòu rǔ yīng suí yì zì zài shòu yòng shàn nán zǐ wǒ dé pú sà jiě
汝福力之所摄受，汝应随意自在受用。善男子！我得菩萨解
tuō míng bù kě huài zhì huì zàng , cháng yǐ cǐ fǎ chéng jiù zhòng shēng 。
脱，名：不可坏智慧藏，常以此法成就众生。

shàn nán zǐ wǒ yì zì cóng rán dēng fó lái , cháng suí pú sà gōng jìng shǒu hù guān chá
善男子！我忆自从燃灯佛来，常随菩萨恭敬守护，观察
pú sà suǒ yǒu xīn xíng zhì huì jìng jiè yī qiè shì yuàn zhū qīng jìng xíng yī qiè sān mèi ,
菩萨所有心行、智慧境界、一切誓愿、诸清净行、一切三昧、
guǎng dà shén tōng dà zì zài lì wú néng huài fǎ biān wǎng yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ shòu yī
广大神通、大自在力、无能坏法。遍往一切诸佛国土，普受一
qiè zhū rú lái jì zhuǎn yú yī qiè zhū fó fǎ lún guǎng shuō yī qiè xiū duō luó mén dà fǎ
切诸如来记，转于一切诸佛法轮，广说一切修多罗门，大法
guāng míng pǔ jiē zhào yào jiào huà tiáo fú yī qiè zhòng shēng shì xiàn yī qiè zhū fó shén biàn wǒ
光明普皆照耀，教化调伏一切众生，示现一切诸佛神变，我
jiē néng lǐng shòu jiē néng yì chí 。
皆能领受、皆能忆持。

shàn nán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò xū mí shān wēi chén shù jié yǒu jié míng : zhuāng yán ,
善男子！乃往古世，过须弥山微尘数劫，有劫名：庄严，
shì jiè míng : yuè chuāng fó hào : miào yǎn yú bǐ fó suǒ dé cǐ fǎ mén shàn nán zǐ wǒ
世界名：月幢，佛号：妙眼，于彼佛所得此法门。善男子！我
yú cǐ fǎ mén ruò rù ruò chū xiū xí zēng zhǎng cháng jiàn zhū fó wèi céng shě lí shǐ cóng
于此法门，若入若出，修习增长，常见诸佛，未曾舍离。始从
chū dé nǎi zhì xián jié yú qí zhōng jiān zhí yù bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù rú
初得乃至贤劫，于其中间，值遇不可说不可说佛刹微尘数如
lái yīng zhèng děng jué xī jiē chéng shì gōng jìng gòng yǎng yì jiàn bǐ fó yì pú tí zuò
来、应、正等觉，悉皆承事，恭敬供养；亦见彼佛诣菩提座，
xiàn dà shén lì yì jiàn bǐ fó suǒ yǒu yī qiè gōng dé shàn gēn 。
现大神力；亦见彼佛所有一切功德善根。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ bù kě huài zhì huì zàng fǎ mén rú zhū pú sà mó hè sà
善男子！我唯知此不可坏智慧藏法门。如诸菩萨摩诃萨

cháng suí zhū fó néng chí yī qiè zhū fó suǒ shuō rù yī qiè fó shēn shēn zhì huì niàn niàn chōng
 常随诸佛，能持一切诸佛所说，入一切佛甚深智慧，念念充
 biān yī qiè fǎ jiè děng rú lái shēn shēng zhū fó xīn jù zhū fó fǎ zuò zhū fó shì ér
 遍一切法界，等如来身，生诸佛心，具诸佛法，作诸佛事。而
 wǒ yún hé néng zhī néng shuō bī gōng dé xíng shàn nán zǐ cǐ yān fú tí mó jié tí guó jiā
 我云何能知、能说彼功德行？善男子！此阎浮提摩竭提国迦
 pī luò chéng yǒu zhǔ yè shén míng pó shān pó yǎn dǐ rǔ yì bī wèn pú sà yún hé xué pú
 毗罗城，有主夜神，名：婆珊婆演底。汝诣彼问菩萨云何学菩
 sà xíng xiū pú sà dào
 萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ lǐ dì shén zú rào wú shù zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子礼地神足，绕无数匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù
 去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ cí bié
善财童子辞别

le dà tiān shén yī zhǐ shì
了大天神，依指示

xiàng nán chū fā dào pí lú
向南出发，到毗卢

zhē nà fó pú tí dào chǎng
遮那佛菩提道场

nèi ān zhù dì shén yǔ bǎi
内，安住地神与百

wàn dì shén de suǒ zài yī
万地神的所在。一

lù shàng zhǐ tīng dào dì shén
路上，只听到地神

men hù xiāng tán lùn zàn tàn zhe
们互相谈论赞叹着

shàn cái tóng zǐ tā men
善财童子，他们

shuō zhè wèi nián qīng rén
说：「这位年轻人

yī dìng shì wèi dé zhèng zì xìng
一定是位得证自性

rú lái de fǎ shēn pú sà
如来的法身菩萨，

tā yī dìng néng gòu chéng wéi yī
他一定能够成为一

qiè zhòng shēng de yī hù bīng néng cuī pò zì tā yī qiè zhòng shēng de wú míng wàng jué cǐ rén yǐ
切众生的依怙，并能摧破自他一切众生的无明妄觉。此人已

shì yóu rú lái qīng jìng lián huā zhōng suǒ shēng wú rǎn píng děng de zì xìng guāng míng shì tā tóu shàng
是由如来清净莲花中所生，无染平等的自性光明，是他头上

fǎ wáng zǐ de bǎo guān tā yī dìng néng yǐ rú lái zhì huì de dà zhēn bǎo zàng cuī fú yī
法王子^①的宝冠，他一定能以如来智慧的大珍宝藏，摧伏一

qiè xié lùn yì dào tā shì yī qiè zhòng shēng tuō lí kǔ hǎi de xī wàng 。
切邪论异道，他是一切众生脱离苦海的希望。」

zhè xiē shù yǐ bǎi wàn jì de dì shén men shuō wán huà hòu tū rán gè gè quán shēn dà fàng
这些数以百万计的地神们，说完话后突然个个全身大放

guāng míng zhào liàng le sān qiān dà qiān shì jiè dà dì tóng shí fā shēng zhèn hǒu zhǒng zhǒng de bǎo
光明，照亮了三千大千世界，大地同时发生震吼。种种的宝

wù zhǒng zhǒng de zhuāng yán jǐng xiàng bù duàn chū xiàn yī qiè xiāng huā guǒ shù dùn shí quán bù shèng
物、种种的庄严景象不断出现：一切香花果树，顿时全部盛

kāi chéng shú yī qiè de hé liú hù xiāng guàn zhù lián miǎn bù duàn yī qiè de shuǐ chí hú
 开成熟；一切的河流，互相灌注，连绵不断；一切的水池湖
 bó yě chōng yíng le xiāng tián de qīng shuǐ tiān kōng xì yǔ piāo luò dì miàn pū mǎn xiāng huā yòu
 泊，也充盈了香甜的清水；天空细雨飘落，地面铺满香花，又
 yǒu róu shùn yuè ěr de fàn yīn zhèn zhèn chuán lái wú shù de niú wáng xiàng wáng shī zi wáng huān
 有柔顺悦耳的梵音阵阵传来；无数的牛王、象王、狮子王欢
 xǐ tiào yuè xiāng hù fā chū hàn dòng rén xīn de jiào shēng chéng xiàn yī fú lìng rén jīng tàn de jǐng
 喜跳跃，相互发出撼动人心的叫声，呈现一幅令人惊叹的景
 xiàng 。
 象。

cǐ shí ān zhù dì shén gào sù shàn cái tóng zǐ shàn cái tóng zǐ huān yíng nǐ huí
 此时，安住地神告诉善财童子：「善财童子！欢迎你回
 dào shǔ yú nǐ de dì fāng nǐ céng jīng zài zhè lǐ xiū jí le wú liàng shàn gēn nǐ xiǎng zhī dào
 到属于你的地方。你曾经在这里修集了无量善根，你想知道
 shì shén me yàng zi ma
 是什么样子的吗？」

shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ ān zhù dì shén rào zhe ān zhù dì shén yóu yòu xiàng zuǒ de zǒu le
 善财童子顶礼安住地神，绕着安住地神由右向左地走了
 hào jǐ quān hòu shuō shèng zhě shì de wǒ yuàn yì jiàn yī jiàn qǐng nín shì xiàn gěi wǒ zhī
 好几圈后说：「圣者！是的，我愿意一见，请您示现给我知
 dào 。
 道。」

ān zhù dì shén biàn yǐ zú àn dì zhēn shì bù kě sī yì tú rán cóng dì zhōng yǒng chū
 安住地神便以足按地。真是不可思议！突然从地中涌出
 wú liàng de zhēn bǎo ān zhù dì shén gào sù shàn cái tóng zǐ shàn nán zǐ zhè xiē bǎo zàng jiù
 无量的珍宝，安住地神告诉善财童子：「善男子！这些宝藏就
 shì nǐ wǎng xī xiū xíng suǒ lěi jī de shàn gēn fú dé nǐ kě yǐ suí xīn suǒ yù shǐ yòng zhè xiē
 是你往昔修行所累积的善根福德，你可以随心所欲使用这些
 zhēn bǎo rèn yì zì zài de dù huà zhòng shēng wǒ dé dào de pú sà jiě tuō fǎ mén jiù shì
 珍宝，任意自在地度化众生。我得到的菩萨解脱法门，就是
 bù kě huài zhì huì zàng jiě tuō fǎ mén wǒ cháng yǐ zhè fǎ mén lái lì yì zhòng shēng
 『不可坏智慧藏解脱法门』，我常以这法门来利益众生。

jì de zì cóng rán dēng fó yǐ lái wǒ shí cháng bàn suí zhe pú sà zài pú sà shēn biān
 记得自从燃灯佛以来，我时常伴随着菩萨，在菩萨身边
 xué xí bìng shǒu hù guān chá pú sà suǒ yǒu de xīn xíng zhì huì jìng jiè yī qiè shì yuàn zhū
 学习并守护，观察菩萨所有的心行、智慧境界、一切誓愿、诸
 qīng jìng xíng yī qiè sān mèi guǎng dà de shén tōng zì zài lì suǒ yǒu lì yì zhòng shēng de shàn
 清净行、一切三昧、广大的神通自在力，所有利益众生的善
 qiǎo fāng biàn pú sà suǒ shuō de fǎ suǒ jiào huà tiáo fú de zhòng shēng suǒ shì xiǎn de shén biàn
 巧方便。菩萨所说的法，所教化调伏的众生，所示现的神变，
 wǒ jiē néng líng shòu jiē néng yì niàn chí shǒu
 我皆能领受，皆能忆念持守。

zài gèng jiǔ yǐ qián de zhuàng yán jié shí wǒ zài yuè chǒng shì jiè de miào yǎn fó fǎ huì
 在更久以前的庄严劫时，我在月幢世界的妙眼佛法会
 zhōng zhèng wù le zhè ge bù kě huài zhì huì zàng fǎ mén wǒ yīn wèi zhèng wù le yī qiè jìng
 中，证悟了这个『不可坏智慧藏』法门。我因为证悟了一切境
 jiè dōu hǎo xiàng shì mèng huàn yì bān suī shì rú huàn guò qù le jiù méi yǒu le dàn zhè xiē
 界，都好像是梦幻一般，虽是如幻，过去了就没有了，但这些
 xiàng réng shì zài nǎo hǎi zhōng bú huì xiāo shī yīn cǐ cóng miào yǎn fó zhī jīn suī guò le wú shù
 相仍是在脑海中不会消失。因此从妙眼佛至今，虽过了无数
 de shí jiān zài cǐ qī jiān wǒ céng yú wú liàng fó tuó de jiào dǎo xià xiū xí yīn wèi bù duàn de
 的时间，在此期间我曾于无量佛陀的教导下修习，因为不断地
 xiū xí ér zhèng wù de jìng jiè yě jiù yuè lái yuè qīng chǔ shén tōng lì liàng yě jiù yuè lái yuè
 修习，而证悟的境界也就越来越清楚，神通力量也就越来越
 yuán mǎn yīn cǐ wú liàng fó tuó de gōng dé shàn gēn jí shén tōng miào yòng dōu xiàng yuè yǐng jiāng
 圆满。因此，无量佛陀的功德善根及神通妙用，都像月映江
 miàn bān de zài wǒ xīn jìng zhōng qīng xī kě jiàn
 面般地在我心镜中清晰可见。

shàn nán zǐ wǒ shě qī le yī qiè de fēn bié zào zuò suǒ yī wú zhàng ài de xīn
 善男子！我舍弃了一切的分别造作，所以，无障碍的心，
 yǔ yī qiè rú lái de xīn guāng guāng xiāng duì yīn wèi wú yǒu zhàng ài suǒ yī jiū jìng jiān gù ér
 与一切如来的心光光相对。因为无有障碍，所以究竟坚固而
 bù kě huài yīn wèi yī qiè zhì huì yóu xīn ér shēng suǒ yī wéi zhì huì bǎo zàng wǒ jiù shì zhèng
 不可坏；因为一切智慧由心而生，所以为智慧宝藏；我就是证
 wù zhè ge dào lǐ zài jiā pí luó chéng yǒu yī wèi pó shān pó yǎn dī zhǔ yè shén tā de xiū
 悟这个道理。在迦毗罗城有一位婆珊婆演底主夜神，他的修

xíng fǎ mén gèng shì shū shèng nán cè nǐ yīng gāi qù
 行法门更是殊胜难测，你应该去
 bài fǎng tā qǐng jiào tā xiū xíng de fāng fǎ
 拜访他，请教他修行的方法。」

注①法王子：

法王子即是菩萨得诸佛现前三昧已，常不离见诸佛；常不离见诸佛已，能具足一切佛法因缘；具足一切佛法因缘已，能起庄严佛土功德；能具生王家种姓入胎生已，能具十地；具十地已，尔时便得受佛职号；受佛职号已，便得一切菩萨三昧；即能荷担菩提，绍隆佛种，常转法轮，广度众生。

dì sān shí yī cān pó shān pó yǎn dī zhǔ yè shén
第三十一参：婆珊婆演底主夜神

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì sān shí yī yì cǐ mó jié tí guó jiā pí luó chéng cān pó shān pó
 善财童子第三十一诣：此摩竭提国迦毗罗城，参婆珊婆
 yǎn dǐ zhǔ yè shén zhū tiān xīng chén bìng rán zài tǐ yún wú hēi àn xiàn rì yuè míng xī
 演底主夜神。诸天星辰，炳然在体，云雾黑暗，现日月明，熾
 xiǎn è dào zuò qiáo liáng lù dé pú sà pò zhòng shēng àn fǎ guāng míng fǎ mén zhèng huān xī
 嶮恶道，作桥梁路。得菩萨破众生暗法光明法门。证「欢喜
 dì」。

zàn yuē
赞曰：

xī luò jīn wū yè fàng guāng jiā pí luó guó xiàn yíng huáng
 西落金乌夜放光，迦毗罗国现荧煌。
 mì yún chóng wù xíng píng lù bào yǔ piāo fēng shè miǎo máng
 密云重雾行平陆，暴雨飘风涉渺茫。
 biàn xiàng àn zhōng xuán rì yuè què lái xiǎn chù jià qiáo liáng
 便向暗中悬日月，却来嶮处架桥梁。
 yī zhī duō jié chéng fāng biàn jīn rì xiāng féng xī yì chǎng
 已知多劫成方便，今日相逢喜一场。

※经文节录

jiàn cì yóu xíng , zhì
渐次游行，至
yú bǐ chéng , cóng dōng mén
于彼城，从东门
rù , zhù lì wèi jiǔ , biàn
入，伫立未久，便
jiàn rì mò 。 xīn niàn suí shùn
见日没。心念随顺
zhū pú sà jiào , kě yǎng yù
诸菩萨教，渴仰欲
jiàn bǐ zhǔ yè shén , yú shàn
见彼主夜神，于善
zhī shī shēng rú lái xiǎng 。 zuò
知识生如来想。作
shì niàn shí , jiàn bǐ yè shén
是念时，见彼夜神
yú xū kōng zhōng , chǔ bǎo lóu
于虚空中，处宝楼
gé xiāng lián huā zàng shī zǐ zhī
阁香莲华藏狮子之
zuò 。 shēn zhēn jīn sè , mù
座。身真金色，目
fà gàn qīng , xíng mào duān
发紺青，形貌端
yán , jiàn zhě huān xǐ , zhòng
严，见者欢喜，众

bǎo yīng luò yǐ wéi yán shì 。 shēn fú zhū yī , shǒu dài fàn guān , yī qiè xīng xiù bīng rán zài tǐ 。
宝瓔珞以为严饰。身服朱衣，首戴梵冠，一切星宿炳然在体。
yú qí shēn shàng yī yī máo kǒng , jiē xiàn huà dù wú liàng wú shù è dào zhòng shēng , lìng qí miǎn lí
于其上一一毛孔，皆现化度无量无数恶道众生，令其免离
xiǎn nàn zhī xiàng 。 shì zhū zhòng shēng , huò shēng rén zhōng , huò shēng tiān shàng , huò yǒu qu xiàng èr shēng pú
险难之像。是诸众生，或生人中，或生天上，或有趣向二乘菩
tí , huò yǒu xiū xíng yī qiè zhì dào 。 yòu bǐ yī yī zhū máo kǒng zhōng , shì xiàn zhōng zhōng jiào huà
提，或有修行一切智道。又彼一一诸毛孔中，示现种种教化
fāng biàn —— huò wéi xiàn shēn , huò wéi shuō fǎ , huò wéi shì xiàn shēng wén chéng dào , huò wéi shì
方便——或为现身，或为说法，或为示现声闻乘道，或为示
xiàn dú jué shēng dào , huò wéi shì xiàn zhū pú sà xíng , pú sà yǒng měng , pú sà sān mèi , pú sà
现独觉乘道，或为示现诸菩萨行、菩萨勇猛、菩萨三昧、菩萨
zì zài , pú sà zhù chù , pú sà guān chá , pú sà shī zǐ pín shēn , pú sà jiě tuō yóu
自在、菩萨住处、菩萨观察、菩萨师子频申、菩萨解脱游

xì rú shì zhǒng zhǒng chéng shú zhòng shēng
戏……如是种种，成熟众生。

shàn cái tóng zǐ jiàn wén cǐ jǐ xīn dà huān xǐ yǐ shēn tóu dī lǐ yè shén zú ,
绕无数匝，于前合掌。时，彼夜神告善财言：「善哉！善哉！
shàn nán zǐ rú néng shēn xīn jìng shàn zhī shì yào wén qí yǔ xiū xíng qí jiào yǐ xiū xíng
善男子！汝能深心敬善知识，乐闻其语，修行其教。以修行
gù jué dìng dāng dé ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí
故，决定当得阿耨多罗三藐三菩提。

shàn nán zǐ wǒ dé pú sà pò yī qiè zhòng shēng chí àn fā guāng míng jiě tuō shàn nán
善男子！我得菩萨破一切众生痴暗法光明解脱。善男
zǐ wǒ yú yè àn rén jìng guǐ shén dào zéi zhū è zhòng shēng suǒ yóu xíng shí mì yún chóng wù
子！我于夜闇人静，鬼神盗贼诸恶众生所游行时，密云重雾、
è fēng bào yǔ rì yuè xīng xiù bìng jiē hūn bǐ bú jiàn sè shí jiàn zhū zhòng shēng ruò rù yú
恶风暴雨、日月星宿并皆昏蔽不见色时。见诸众生，若入于
hǎi ruò xíng yú lù shān lín kuàng yě zhū xiǎn nán chù huò zāo dào zéi huò fá zī
海，若行于陆，山林旷野诸险难处——或遭盗贼，或乏资
liáng huò mí huò fāng yú huò wàng shī dào lù zhāng huáng yōu bù bù néng zì chū wǒ shí jí
粮，或迷惑方隅，或忘失道路，惶惶忧怖，不能自出。我时即
yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn ér jiù jī zhī wèi zài lù dì yī qiè zhòng shēng yú yè àn zhōng zāo kǒng bù
以种种方便而救济之。为在陆地一切众生，于夜暗中遭恐怖
zhě xiàn zuò rì yuè jí zhū xīng xiù chén xiá xī diàn zhǒng zhǒng guāng míng huò zuò wū zhái huò wéi
者，现作日月及诸星宿、晨霞夕电种种光明；或作屋宅，或为
rén zhòng lìng qí dé miǎn kǒng bù zhī è
人众，令其得免恐怖之厄。

yī qiè zhòng shēng yǒu xī shòu mìng yǒu ài míng wén yǒu tān cái bǎo yǒu zhòng guān wèi ,
一切众生，有惜寿命，有爱名闻，有贪财宝，有重官位，
yǒu zhuó nán nǚ yǒu liàn qī qiè wèi chēng suǒ qiú duō shēng yōu bù wǒ jiē jiù jī lìng qí
有着男女，有恋妻妾，未称所求，多生忧怖；我皆救济，令其
lí kǔ wèi xíng shān xiǎn ér liú nán zhě wèi zuò shàn shén xiàn xíng qīn jìn wèi zuò hǎo niǎo ,
离苦。为行山险而留难者，为作善神，现形亲近；为作好鸟，
fā yīn wèi yuè wèi zuò líng yào shū guāng zhào yào shì qí guǒ shù shì qí quán jǐng shì zhèng
发音慰悦；为作灵药，舒光照耀。示其果树，示其泉井，示正
zhí dào shì píng tán dì lìng qí miǎn lí yī qiè yōu è wèi xíng kuàng yě chóu lín xiǎn
直道，示平坦地，令其免离一切忧厄。为行旷野、稠林、险
dào féng luó suǒ juàn yún wù suǒ àn ér kǒng bù zhě shì qí zhèng dào lìng dé chū lí zuò
道，藤萝所覆，云雾所暗而恐怖者，示其正道，令得出离。作
shì niàn yán : yuàn yī qiè zhòng shēng fá jiàn chóu lín jié ài luó wǎng chū shēng sǐ yě miè
是念言：『愿一切众生，伐见稠林，截爱罗网，出生死野，灭
fán nǎo àn rù yī qiè zhì píng tán zhèng dào dào wú wèi chù bì jìng ān lè 。』
烦恼闇，入一切智平坦正道，到无畏处，毕竟安乐。』

尔时，善财童子
 白夜神言：「汝发阿
 耨多罗三藐三菩提心
 为几时耶？得此解脱
 其已久如，乃能如是
 饶益众生？」

其神答言：「善
 男子！乃往古世，过
 如须弥山微尘数劫，
 有劫名：寂静光，世
 界名：出生妙宝，有
 五亿佛于中出现。彼
 世界中有四天下，

名：宝月灯光。有城，名：莲华光。王名：善法度，以法施
 化，成就七宝，王四天下。王有夫人，名：法慧月，夜久眠
 寐。

时，彼城东有一大林，名为：寂住。林中有一大菩提树，
 名：一切光摩尼王庄严身出生一切佛神力光明。尔时，有佛
 名：一切法雷音王，于此树下成等正觉，放无量色广大光明，
 遍照出生妙宝世界。

莲华光城内有主夜神，名为：净月。诣王夫人法慧月所，

善财童子五十三参的故事

dòng shēn yīng luò yǐ jué fū rén ér gào zhī yán 『 fū rén dāng zhī yī qiè fǎ léi yīn wáng rú
 动身瓔珞以觉夫人，而告之言：『夫人当知一切法雷音王如
 lái , yú jì zhù lín chéng wú shàng jué jí guāng wèi shuō zhū fó gōng dé zì zài shén lì pǔ xián
 来，于寂住林成无上觉，及广为说诸佛功德自在神力、普贤
 pú sà suǒ yǒu xíng yuàn 』 lǐng wáng fū rén fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí yì gòng yǎng
 菩萨所有行愿。』令王夫人发阿耨多罗三藐三菩提意，供养
 bī fó jí zhū pú sà shēng wén sēng zhòng 。
 彼佛及诸菩萨、声闻、僧众。

shàn nán zǐ shí wáng fū rén fǎ huì yuè zhě qǐ yì rén hū wǒ shēn shì yě wǒ yú
 善男子！时王夫人法慧月者，岂异人乎？我身是也！我于
 bī fó suǒ fā pú tí xīn zhòng shàn gēn gù yú xū mí shān wēi chén shù jié bù shēng dì
 彼佛所，发菩提心种善根故，于须弥山微尘数劫，不生地
 yù è guǐ chù shēng zhū è qù zhōng yì bù shēng yú xià jiàn zhī jiā zhū gēn jù zú wú
 狱、饿鬼、畜生诸恶趣中，亦不生于下贱之家。诸根具足，无
 yǒu zhòng kǔ yú tiān rén zhōng fú dé shū shèng bù shēng è shì héng bù lí fó jí zhū pú sà
 有众苦，于天人中福德殊胜，不生恶世，恒不离佛及诸菩萨、
 dà shàn zhī shī cháng yú qí suǒ zhòng zhí shàn gēn jīng bā shí xū mí shān wēi chén shù jié cháng
 大善知识，常于其所种植善根，经八十须弥山微尘数劫，常
 shòu ān lè ér wèi mǎn zú pú sà zhū gēn 。
 受安乐，而未满足菩萨诸根。

guò cǐ jié yǐ fù guò wàn jié yú xián jié qián yǒu jié míng wú yōu biàn zhào shì
 过此劫已，复过万劫，于贤劫前，有劫名：无忧遍照，世
 jiè míng lí gòu miào guāng qí shì jiè zhōng jìng huì xiāng zá yǒu wǔ bǎi fó yú zhōng chū xiàn qí
 界名：离垢妙光。其世界中净秽相杂，有五百佛于中出现。其
 dì yī fó míng xū mí chuāng jì jìng miào yǎn rú lái yīng zhèng déng jué wǒ wéi míng chéng zhǎng
 第一佛，名：须弥幢寂静妙眼如来、应、正等觉。我为名称长
 zhě nǚ míng miào huì guāng míng duān zhèng shū miào bī jìng yuè yè shén yì yuàn lì gù yú
 者女，名：妙慧光明，端正殊妙。彼净月夜神，以愿力故，于
 lí gòu shì jiè yī sì tiān xià miào chuāng wáng chéng zhōng shēng zuò zhǔ yè shén míng qīng jìng yǎn wǒ
 离垢世界一四天下妙幢王城中生，作主夜神，名：清净眼。我
 yú yī shí zài fù mǔ biān yè jiǔ mián xī bī qīng jìng yǎn lái zhī wǒ suǒ zhèn dòng wǒ
 于一时，在父母边，夜久眠息。彼清净眼来诣我所，震动我
 zhái fàng dà guāng míng chū xiàn qí shēn zàn fó gōng dé yán miào yǎn rú lái zuò pú tí
 宅，放大光明，出现其身，赞佛功德。言：『妙眼如来坐菩提
 zuò shǐ chéng zhèng jué quàn yù yú wǒ jí yǐ fù mǔ bìng zhū juān shǔ lìng sù jiàn fó 。
 座，始成正觉。』劝喻于我，及以父母并诸眷属，令速见佛。
 zì wéi qián dǎo yǐn zhì fó suǒ guāng xíng gòng yǎng
 自为前导，引至佛所，广兴供养。

wǒ cái jiàn fó jí dé sān mèi míng chū shēng jiàn fó tiáo fú zhōng shēng sān shì zhì guāng
 我才见佛，即得三昧，名：出生见佛调伏众生三世智光
 míng lún huà cǐ sān mèi gù néng yì niàn xū mí shān wēi chén shù jié yì jiàn qí zhōng zhū fó chū
 明轮。获此三昧故，能忆念须弥山微尘数劫，亦见其中诸佛出

xiàn yú bī fó suǒ tīng wén miào fǎ yǐ wén fǎ gù jí dé cǐ pò yī qiè zhòng shēng àn fǎ
 现，于彼佛所听闻妙法。以闻法故，即得此破一切众生闇法
 guāng míng jiě tuō dé cí jiě tuō yǐ jí jiàn qí shēn biàn wǎng fó chà wēi chén shù shì jiè yì
 光明解脱。得此解脱已，即见其身遍往佛刹微尘数世界，亦
 jiàn bǐ shì jiè suǒ yǒu zhū fó yòu jiàn zì shēn zài qí fó suǒ yì jiàn bǐ shì jiè yī qiè zhòng
 见彼世界所有诸佛，又见自身在其佛所。亦见彼世界一切众
 shēng jiě qí yán yīn shí qí gēn xìng zhī qí wǎng xī céng wéi shàn yǒu zhī suǒ shè shòu suí qí
 生，解其言音，识其根性，知其往昔曾为善友之所摄受，随其
 suǒ yào ér wéi xiǎn shēn lìng shēng huān xī wǒ shí yú bǐ suǒ dé jiě tuō niàn niàn zēng zhǎng cǐ
 所乐而为现身，令生欢喜，我时于彼所得解脱，念念增长，此
 xīn wú jiàn cǐ jiě tuō mén niàn niàn zēng zhǎng rú shì nǎi zhì chōng mǎn fǎ jiè 。
 心无间。此解脱门念念增长，如是乃至充满法界。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà pò yī qiè zhòng shēng àn fǎ guāng míng jiě tuō rú zhū
 善男子！我唯知此菩萨破一切众生闇法光明解脱。如诸
 pú sà mó hè sà yú yī qiè fǎ jiè yī yī chén zhōng shì xiǎn yī qiè zì zài shén lì zhì yǎn
 菩萨摩訶萨，于一切法界一一尘中，示现一切自在神力，智眼
 míng jìng děng jiàn sān shì ér wǒ hé néng zhī qí miào xíng shuō qí gōng dé rù qí jìng jiè
 明净，等见三世。而我何能知其妙行、说其功德、入其境界、
 shì qí zì zài ?
 示其自在？

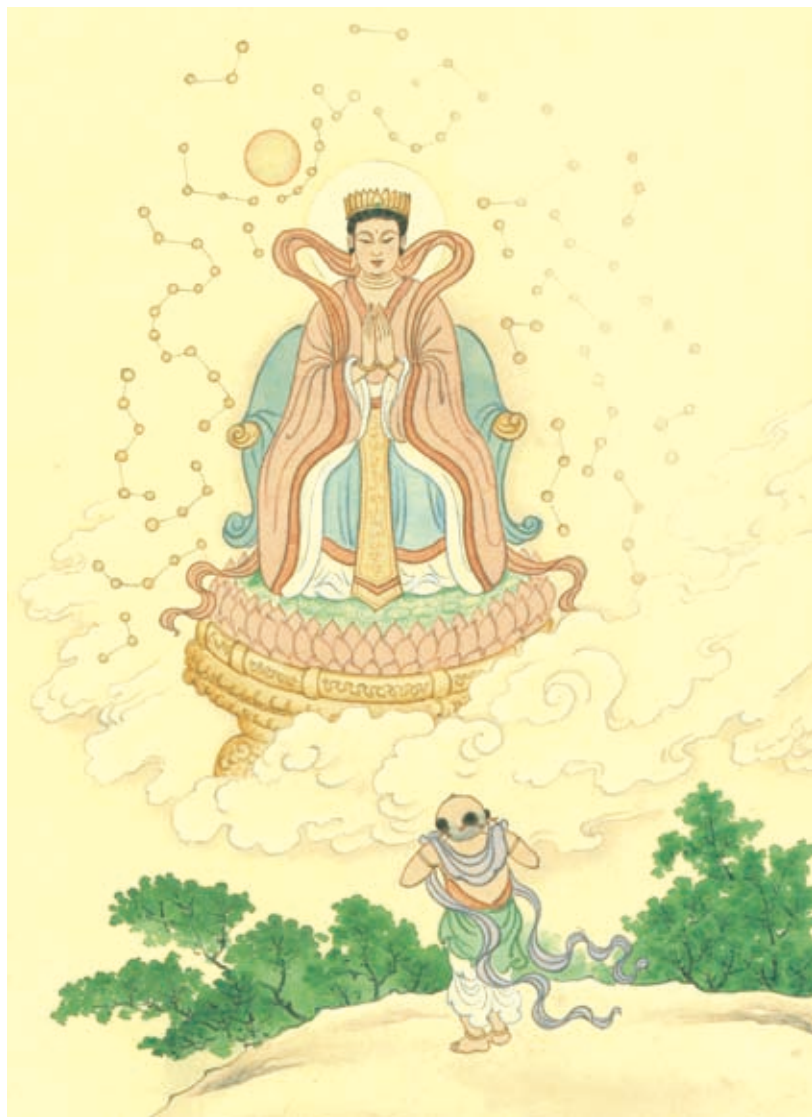
shàn nán zǐ cǐ yān fú tí mó
 善男子！此阎浮提摩
 jié tí guó pú tí chǎng nèi yǒu zhǔ yè
 竭提国菩提场内，有主夜
 shén míng pú dé jìng guāng wǒ běn cóng
 神，名：普德净光。我本从
 qí fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí
 其发阿耨多罗三藐三菩提
 xīn cháng yǐ miào fǎ kāi wù yú wǒ rú
 心，常以妙法开悟于我。汝
 yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng
 诣彼问菩萨云何学菩萨行、
 xiū pú sà dào ?
 修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí
 时，善财童子顶礼其
 zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng
 足，绕无量匝，殷勤瞻仰，
 cí tuì ér qù 。
 辞退而去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiāng
善财童子向

ān zhù dì shén gào bié
安住地神告别

hòu , cí bié ér qù 。
后，辞别而去。

zài huāng hūn de shí hòu ,
在黄昏的时候，

zhōng yú lái dào yī pī luó
终于来到毗罗

chéng , cóng dōng mén rù le
城，从东门入了

chéng hòu xīn xiǎng : 「 yī
城后心想：「一

tiān yòu guò qù le , zhè
天又过去了，这

cì xún fǎng de shàn zhī shì
次寻访的善知识

shì wèi zhǔ yè shén , xiǎng
是位主夜神，想

bì yào zài wǎn shàng cái jiàn
必要在晚上才见

de dào tā 。 shàn zhī shì
得到他。善知识

jiù xiàng fó tuó yí yàng ,
就像佛陀一样，

tā bì dìng néng ràng wǒ dé
他必定能让我得

dào wú liàng de zhì huì , shǐ wǒ liǎo zhī fǎ jiè de zhēn shí xiàng mào 。
到无量的智慧，使我了知法界的真实相貌。」

xiǎng zhe xiǎng zhe , zhǐ jiàn pō shān pō yǎn dǐ zhǔ yè shén zài xū kōng zhōng chū xiàn , zhǔ yè
想着想着，只见婆珊婆演底主夜神在虚空中出现，主夜

shén quán shēn fàng zhe jīn sè guāng míng , yǎn jīng hé tóu fǎ shì gǎn qīng sè , zuò zài lián huá zàng shī
神全身放着金色光明，眼睛和头发是紺青色，坐在莲华藏师

zǐ zuò shàng 。 yī qiè xīng xīng zài zhǔ yè shén shēn shàng shǎn zhe xīng guāng , yú niàn niàn zhōng dù wú liàng
子座上。一切星星在主夜神身上闪着星光，于念念中度无量

zhòng shēng lí kǔ dé lè , zhè xiē yǐng xiàng jiù rú tóng fàng diàn yǐng yì bān , zài tā de měi yī ge
众生离苦得乐，这些影像就如同放电影一般，在她的每一个

máo kǒng zhōng shì xiǎn zhe 。
毛孔中示现着。

zhè xiē zhòng shēng yǒu xiē tóu shēng wéi rén yǒu de zhuǎn shēng tiān shàng yǒu de qu xiàng shēng
 这些众生，有些投生为人，有的转生天上，有的趣向声
 wén yuán jué èr shèng de pú tí dào yǒu de xiū xíng yī qiè zhì huì dào yòu kě yǐ cóng zhè
 闻、缘觉二乘的菩提道，有的修行一切智慧道。又可以从这
 xiē máo kǒng zhōng kàn dào pó shān pó yǎn dī zhǔ yè shén shī xiàn zhǒng zhǒng jiào huà fāng biàn de fǎ
 些毛孔中，看到婆珊婆演底主夜神示现种种教化方便的法
 mén yǒu shí xiàn shēn yǒu shí shuō fǎ yǒu shí shī xiàn shēng wén shēng dào yǒu shí shī xiàn dú jué
 门：有时现身、有时说法、有时示现声闻乘道、有时示现独觉
 shēng dào huò shì shī xiàn pú sà xíng pú sà yǒng měng pú sà sān mèi pú sà zì zài pú
 乘道，或是示现菩萨行、菩萨勇猛、菩萨三昧、菩萨自在、菩
 sà zhù chù pú sà guān chá pú sà shī zǐ pín shēn pú sà jiě tuō yóu xì yǐ zhè zhǒng zhǒng
 萨住处、菩萨观察、菩萨师子频申、菩萨解脱游戏，以这种种
 de fāng biàn fǎ mén lái chéng jiù zhòng shēng
 的方便法门来成就众生。

shàn cái tóng zǐ kàn jiàn le zhè jǐng xiàng xīn zhōng huān xǐ de guī zài dì shàng xiàng zhǔ yè shén
 善财童子看见了这景象，心中欢喜地跪在地上向主夜神
 dǐng lǐ bìng yóu yòu xiàng zuǒ rào xíng le hǎo jǐ quān hòu zài zhǔ yè shén miàn qián hé zhǎng ér lì
 顶礼，并由右向左绕行了好几圈后，在主夜神面前合掌而立。

cǐ shí pó shān pó yǎn dī zhǔ yè shén gào sù shàn cái tóng zǐ shàn zāi shàn zāi
 此时，婆珊婆演底主夜神告诉善财童子：「善哉！善哉！
 kě jìng de shàn nán zǐ nǐ néng gòu zhēn chéng de zūn jìng shàn zhī shī yī shàn zhī shī de jiào dǎo
 可敬的善男子！你能够真诚的尊敬善知识，依善知识的教导
 lái xiū xíng yīn wèi nǐ de pú sà xíng nǐ yí dìng néng gòu zhèng dé wú shàng de pú tí
 来修行，因为你的菩萨行，你一定能够证得无上的菩提。

wǒ yǐ zhèng dé pú sà pò yī qiè zhòng shēng chī àn fǎ guāng míng jiě tuō fǎ mén yǐ
 我已证得『菩萨破一切众生痴暗法光明解脱法门』，以
 fǎ guāng míng pò jiě yī qiè zhòng shēng de wú míng yú chī wǒ duì yú zào è yè de zhòng shēng shēng
 法光明破解一切众生的无明愚痴。我对于造恶业的众生，生
 qǐ dà cí xīn duì yú bù shàn yè de zhòng shēng shēng qǐ dà bēi xīn duì yú zuò shàn shì de
 起大慈心；对于不善业的众生，生起大悲心；对于做善事的
 zhòng shēng shēng qǐ huān xǐ xīn duì yú yòu zuò shàn shì yòu zào è yè de zhòng shēng shēng qǐ bù
 众生，生起欢喜心；对于又做善事又造恶业的众生，生起不
 èr xīn lìng zá rǎn de zhòng shēng shēng chū qīng jìng xīn lìng wù rù xié dào de zhòng shēng shēng chū
 二心；令杂染的众生，生出清净心；令误入邪道的众生，生出
 zhèng xíng xīn lìng lòu liè huài jiě de zhòng shēng shēng chū dà jiě xīn duì yú lè yú shēng sǐ de zhòng
 正行心；令陋劣坏解的众生，生出大解心；对于乐于生死的众
 shēng shēng chū shě lí liù dào lún huí de xīn duì yú shēng wén yuán jué èr shèng dào de zhòng shēng shēng
 生，生出舍离六道轮回的心；对于声闻缘觉二乘道的众生，生
 chū zhù yú yī qiè zhì de xīn wǒ yīn wèi dé dào zhè ge jiě tuō fǎ mén suǒ yǐ cháng cháng yǔ
 出住于一切智的心。我因为得到这个解脱法门，所以常常与
 yǐ shàng zhè zhǒng zhòng xīn gòng tóng xiāng yīng
 以上这种种心共同相应。

wǒ zài yè àn rén jìng , guǐ shén , dào zéi , zhū è zhòng shēng chū mò de shí hòu , huò
 kuáng fēng bào yǔ , rì yuè wú guāng shēn shǒu bú jiàn wú zhǐ shí , rú guǒ yǒu zhòng shēng cǐ shí zhèng zài
 bō tāo xiōng yǒng de hǎi shàng zāo yù hǎi nàn , huò shì zài shān lín , kuàng yě gè zhǒng kě pà de dì
 fāng ; dāng tā men huò zāo dào zéi qiǎng duó , huò shēn biān liáng shí pán chán yòng jìn , huò mí shī le
 fāng xiàng , zhǒng zhǒng kǒng jù dān yōu zhī shí , wǒ yǐ gè zhǒng fāng fǎ lái bāng zhù tā men , bǎo hù
 tā men dào píng ān de dì fāng 。 wǒ wèi nà xiē zāo shòu hǎi nàn de zhòng shēng , shì xiàn wéi chuán
 shī , yú wáng , mǎ wáng , xiàng wáng , ā xiū luó wáng yǐ jí hǎi shén děng zhòng shēng , tíng zhǐ qiáng fēng
 bào yǔ , píng xī jīng tāo hǎi làng , zhǐ shì tā men zhèng què de dào lù yǐ jí ān quán de bǐ

ān shǐ tā men miǎn chú kǒng bù
 wèi jù , dé dào ān wěn píng
 jìng 。

wèi chǔ yú lù dì shàng de

yí qiè zhòng shēng , dāng tā men zài
 yè wǎn hēi àn zhōng gǎn dào kǒng bù
 bù yǐ shí , wǒ biàn huà xiàn tài
 yáng , yuè liàng , yí qiè xīng
 xiù , zǎo chén de zhāo xiá yǐ jí
 wǎn shàng de diàn guāng děng zhǒng guāng
 míng , huò zhě shì xiǎn fáng wú zhái
 yuàn , ràng zhòng shēng dōu néng huò dé
 bǐ hù yǔ ān wěn , wǒ tóng shí

yě huì yǐ zhè zhōng shàn gēn fú dé yīn yuán huí xiàng gěi yī qiè zhòng shēng shǐ tā men miè chú yī
也会以这种善根福德因缘，回向给一切众生，使他们灭除一
qiè de fán nǎo yǔ hēi àn 。
切的烦恼与黑暗。

jiǎ rú yǒu zhòng shēng fēi cháng ài xī shòu mìng ài xī míng yù ài xī cái bǎo ài xī
假如有众生非常爱惜寿命、爱惜名誉、爱惜财宝、爱惜
guān wèi huò zhí zhuó nán huān nǚ ài tān liàn qī qiè dāng tā men bù néng mǎn zú suǒ yuàn shí
官位或执着男欢女爱、贪恋妻妾，当他们不能满足所愿时，
dōu huì shēng chū yī duī fán nǎo zhè xiē rén wǒ dōu huì fā xīn jiù jì shǐ tā men lí kāi yī
都会生出一堆烦恼，这些人我都会发心救济，使他们离开一
qiè kǔ nǎo wǒ yòu wéi xíng zǒu shān lù mí shī ér yù dào xiǎn nán de rén wéi tā men huà zuò
切苦恼。我又为行走山路迷失而遇到险难的人，为他们化作
shàn shén xiàng dǎo wéi xǐ hào niǎo yǔ de rén huà chéng chàng zhe yuè ěr gē shēng de niǎo ér lái ān
善神向导。为喜好鸟语的人，化成唱着悦耳歌声的鸟儿来安
wèi tā men wéi qiú qǔ líng yào de rén fàng guāng zhào yào tā men zhǐ shì guǒ shù quán shuǐ de
慰他们。为求取灵药的人，放光照耀他们，指示果树、泉水的
wèi zhǐ yǐ jǐ zhèng què de dào lù ràng tā men miǎn yú jī kě hé yī qiè zāi nàn
位置以及正确的道路，让他们免于饥渴和一切灾难。

tóng shí wǒ xīn zhōng huì rú cǐ sī wéi yuàn yī qiè zhòng shēng kǎn chú rú chóu lín mào shèng de
同时我心中会如此思惟：愿一切众生砍除如稠林茂盛的
xié jiàn jié duàn tān ài yù wǎng de luó wǎng táo chū shēng sǐ jì fù de kuàng yě pò chú fán nǎo
邪见，截断贪爱欲望的罗网，逃出生死系缚的旷野，破除烦恼
wú míng de hēi àn zǒu shàng yī qiè zhì huì guāng míng de dà dào dào dá wú wèi chù dé dào
无名的黑暗，走上一切智慧光明的大道，到达无畏处，得到
bì jǐng de ān lè 。
毕竟的安乐。」

zhè shí shàn cái tóng zǐ yǐ fēi cháng zàn tàn de xīn qíng wèn zhǔ yè shén shàn zhī shī
这时，善财童子以非常赞叹的心情，问主夜神：「善知识
nín shì shén me shí hòu fā pú tí xīn de ne wǒ xiǎng nín zhèng dé zhè jiě tuō fǎ mén yǐ jīng hěn
您是什么时候发菩提心的呢？我想您证得这解脱法门已经很
jiǔ le bù rán zěn néng rú cǐ shàn qiǎo de lì yì yī qiè zhòng shēng ?
久了，不然怎能如此善巧地利益一切众生？」

zhǔ yè shén huí dá shàn nán zǐ zài hěn jiǔ yǐ qián jì jìng guāng jié shí yǒu yī
主夜神回答：「善男子！在很久以前寂静光劫时，有一
ge míng jiào chū shēng miào bǎo de shì jiè zài zhè shì jiè zhōng qián hòu gòng yǒu wǔ yì zūn fó xiāng
个名叫出生妙宝的世界。在这世界中前后共有五亿尊佛，相
jì chū shì zhè shì jiè zhōng yǒu yī ge bǎo yuè dēng guāng de sì tiān xià zhōng de lián huā guāng
继出世。这世界中有一个宝月灯光的四天下①中的莲花光
chéng chéng zhōng guó wáng míng wéi shàn fǎ dù tā de fū rén míng wéi fǎ huì yuè
城。城中国王名为善法度，他的夫人名为法慧月。

yǒu yī tiān yè lǐ dāng dà jiā zhèng shú shuì shí zài lián huā guāng chéng de dōng biān yī
有一天夜里，当大家正熟睡时，在莲花光城的东边，一

善财童子五十三参的故事

zuò míng jiào jì zhù lín de shù lín zhōng yī kē míng wéi yī qiè guāng mó ní wáng zhuāng yán shēn chū
座名叫寂住林的树林中，一棵名为『一切光摩尼王庄严身出
shēng yī qiè fó shén lì guāng míng de pú tí shù xià yǒu yī wèi míng wéi yī qiè fǎ léi yīn
生一切佛神力光明』的菩提树下，有一位名为『一切法雷音
wáng de fó tuó zài zhè er chéng fó
王』的佛陀在这儿成佛。

cǐ shí yǒu wèi míng wéi jìng yuè de zhǔ yè shén yīn wèi wǎng xī de yīn yuán lái dào wáng
此时，有位名为净月的主夜神，因为往昔的因缘，来到王
fū rén de zhù chù tā yáo dòng shēn shàng bǎo shī fā chū dīng dāng de shēng xiǎng jiào xǐng fǎ huì yuè
夫人的住处。她摇动身上宝饰，发出叮当的声响叫醒法慧月
fū rén bìng gào sù tā nǐ zhī dào ma yī qiè fǎ léi yīn wáng fó yī jīng zài jì zhù
夫人，并告诉她：『你知道吗？一切法雷音王佛，已经在寂住
lín zhōng chéng fó le fó tuó xiàn zài zhèng zài xuān shuō bù kě sī yì de pǔ xián xíng yuàn nǐ yīng
林中成佛了，佛陀现在正在宣说不可思议的普贤行愿，你应
gāi qù jì zhù lín zhōng gòng fó bìng tīng fǎ fá huì yuè fū rén jiù zài nà ge shí hòu fā qǐ
该去寂住林中供佛并听法。』法慧月夫人就在那个时候发起
le wú shàng de pú tí xīn bìng zhòng xià gòng yǎng fó fǎ sēng sān bǎo de shàn gēn
了无上的菩提心，并种下供养佛法僧三宝的善根。

èr nà shí de fǎ huì yuè fū rén jiù shì wǒ yóu yú zhè ge zhòng xià shàn gēn de yīn
而那时的法慧月夫人就是我！由于这个种下善根的因
yuán wǒ zài zhī hòu wú liàng jié de màn cháng shí jiān zhōng bù céng tóu shēng zài dì yù è guǐ
缘，我在之后无量劫的漫长时间中，不曾投生在地狱、恶鬼、
chù shēng děng è dào yě bù tóu shēng zài xià jiàn rén jiā shēng shēng shì shì liù gēn wán měi jù
畜生等恶道，也不投生在下贱人家，生生世世六根完美具
zú shēng yú rén tiān zhī zhōng fú dé shū shèng cháng cháng qīn féng zhū fó pú sà zhū dà shàn zhī
足，生于人天之中，福德殊胜，常常亲逢诸佛菩萨、诸大善知
shì jīng guò bā shí xū mí shān wēi chén shù jié xiǎng yǒu píng ān kuài lè
识，经过八十须弥山微尘数劫，享有平安快乐。

cóng cǐ zhī hòu yòu guò le yī wàn duō jié de shí jiān zhí dào wú yōu biàn zhào jié shí
从此之后，又过了一万多劫的时间，直到无忧遍照劫时，
yǒu yī ge míng wéi lí gōu miào guāng de shì jiè zài zhè shì jiè zhōng yǒu wǔ bǎi zūn fó xiāng jì chū
有一个名为离垢妙光的世界。在这世界中有五百尊佛相继出
shì dì yī zūn míng wéi xū mí chuáng jì jìng miào yǎn rú lái cǐ shí wǒ shì míng chēng zhǎng zhě de
世，第一尊名为须弥幢寂静妙眼如来，此时我是名称长者的
nǚ ér míng wéi miào huì guāng míng èr nà wèi jìng yuè yè shén yīn yuán lì de yuán gù yě zài nà
女儿，名为妙慧光明。而那位净月夜神因愿力的缘故，也在那
ér tóu shēng míng wéi qīng jìng yǎn zhǔ yè shén yǒu yī tiān wǎn shàng jìng qīng yǎn zhǔ yè shén lái
儿投生，名为清净眼主夜神。有一天晚上，净清眼主夜神来
dào wǒ jiā fàng dà guāng míng qiè xiàn shēn zàn fó gōng dé miào yǎn rú lái yī zài pú tí shù
到我家，放大光明，且现身赞佛功德：『妙眼如来已在菩提树
xià chéng fó le tóng shí quàn wǒ men suǒ yǒu rén gǎn kuài qù gòng fó lǐ fó bìng qīn zì yǐn
下成佛了。』同时劝我们所有人赶快去供佛、礼佛，并亲自引

lǐng wǒ men dào fó tuó de miàn qián guāng xīng yī qiè gòng yǎng
领我们到佛陀的面前，广兴一切供养。

dāng wǒ dào le fó qián cái gāng jiàn dào fó tuó wǒ jiù zhèng wù le 『 chū shēng jiàn fó tiáo
当我到了佛前，才刚见到佛陀，我就证悟了『出生见佛调
fú zhōng shēng sān shì zhì guāng míng lún sān mèi cǐ sān mèi de wēi lì néng shǐ wǒ yì qǐ guò
伏众生三世智光明轮』三昧。此三昧的威力，能使我忆起过
qù wú liàng jié qián de shì qí jiān suǒ yǒu chū shì de fó tuó wǒ dōu néng gòu zài qù xiàng tā
去无量劫前的事。其间所有出世的佛陀，我都能够再去向他
men qǐng fǎ wú liàng jié qián de shì jiù hǎo xiàng xiàn zài yí yàng méi yǒu chā bié yīn wéi xiàng
们请法，无量劫前的事，就好像现在一样没有差别。因为向
fó tuó qǐng fǎ fó tuó jiāo wǒ zhè 『 pò yī qiè zhōng shēng àn fǎ guāng míng jiě tuō fǎ mén shì
佛陀请法，佛陀教我这『破一切众生暗法光明解脱』法门，世
jiè zhōng suǒ yǒu de fó tuó pǔ biān shì xiàn zài wǒ miàn qián ér wǒ yě biān xiàn zài yī qiè fó tuó
界中所有的佛陀普遍示现在我面前，而我也遍现在一切佛陀

de miàn qián yī qiè zhòng shēng yě dōu zài wǒ jǐng zǐ bān de xīn zhōng xiǎn xiàn tā men de gēn
 的面前，一切众生也都在我镜子般的心中显现。他们的根
 xìng yǔ yán hé yǐ qián céng zhōng de shàn gēn wǒ dōu zhī dào wǒ yě suí shùn tā men de xǐ
 性、语言和以前曾种的善根，我都知道。我也随顺他们的喜
 lè xiān shēn zài tā men miàn qián jiāo dào tā men lìng shēng huān xī
 乐，现身在他们面前教导他们，令生欢喜。

wǒ cóng nà shí zhèng dé zhè ge fǎ mén hòu zhè jìng jiè zài wǒ xīn zhōng niàn niàn zēng zhǎng cóng
 我从那时证得这个法门后，这境界在我心中念念增长从
 wú jiàn duàn rú shì nǎi zhì chōng mǎn fǎ jiè wǒ zhǐ zhèng dé zhè pú sà pò yī qiè zhòng shēng
 无间断，如是乃至充满法界。我只证得这『菩萨破一切众生
 chī àn fǎ guāng míng jiě tuō fǎ mén xiàng zhū dà pú sà tā men néng yú yī qiè fǎ jiè wēi
 痴暗法光明解脱法门』，像诸大菩萨，他们能于一切法界微
 chén zhōng shì xiàn yī qiè zì zài de shén lì tā men de zhì huì yǎn míng liàng qīng jìng kě yǐ píng děng
 尘中示现一切自在的神力，他们的智慧眼明亮清净，可以平等
 zhào jiàn sān shì ér wǒ yòu zěn néng zhī dào tā men wēi miào de xíng mén yǎn shuō tā men de gōng
 照见三世，而我又怎能知道他们微妙的行门，演说他们的功
 dé zhèng rù tā men de jìng jiè shì xiàn tā men de zì zài ne nǐ yīng gāi qù xún fǎng xià
 德，证入他们的境界，示现他们的自在呢？你应该去寻访下
 yī wèi shàn zhī shì
 一位善知识。

zhè ge nán shàn bù zhōu mó jié tí guó pí lú zhē nà fó de pú tí dào chǎng zhōng yǒu
 这个南赡部洲摩竭提国，毗卢遮那佛的菩提道场中，有
 yī wèi pǔ dé jìng guāng yè shén nǐ yīng gāi qù bài fǎng tā qǐng jiào tā rú hé xíng pú sà
 一位普德净光夜神，你应该去拜访他，请教他如何行菩萨
 dào 。」

shàn cái tóng zǐ biàn yǐ gē sòng lái zàn tàn pó shān pó yǎn dǐ zhǔ yè shén de zhōng zhōng gōng
 善财童子便以偈颂来赞叹婆珊婆演底主夜神的种种功
 dé zài cǐ xiàng zhǔ yè shén gōng jìng dǐng lǐ xiàng yòu rào le wú liàng zū yīn qín zhān yǎng rán
 德，再次向主夜神恭敬顶礼，向右绕了无量匝，殷勤瞻仰，然
 hòu cái yī yī bù shě de gào cí ér tuì 。
 后才依依不舍的告辞而退。

zhù sī tiān xià :
 注①四天下：

就是四大洲，东胜神洲、南赡部洲、西牛
 贺洲、北俱卢洲。其中南赡部洲又称为南阎浮
 提，也就是说我们所居住的地方就是南阎浮提
 的娑婆世界。

dì sān shí èr cān pǔ dé jìng guāng yè shén
第三十二参：普德净光夜神

第三十二即此國菩提場普德淨光
夜神得寂靜之樂普遊安清之慶

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì sān shí èr yì cǐ yán fú tí pú tí chǎng nèi cān pǔ dé jìng guāng
善财童子第三十二诣：此阎浮提菩提场内，参普德净光

zhǔ yè shén shí zhǒng shèng zhì sì chán dìng xīn sān bǎo wēi guāng wǔ tíng shì guān kāi chū jiā
主夜神。十种圣智，四禅定心，三宝威光，五停识观，开出家

mén shì zhèng dào lù dé pú sà jì jìng chán dìng lè pǔ yóu bù fǎ mén zhèng lí gòu
门，示正道路。得菩萨寂静禅定乐普游步法门。证「离垢

dì
地」。

zàn yuē
赞曰：

zì xǐ qiú shī bù yuǎn xún bù lí chǎng nèi tīng cháo yīn
自喜求师不远寻，不离场内听潮音。

fān sī xī rì wén tán miào wèi sì jīn xiāo dé yì shēn
翻思昔日闻谈妙，未似今宵得意深。

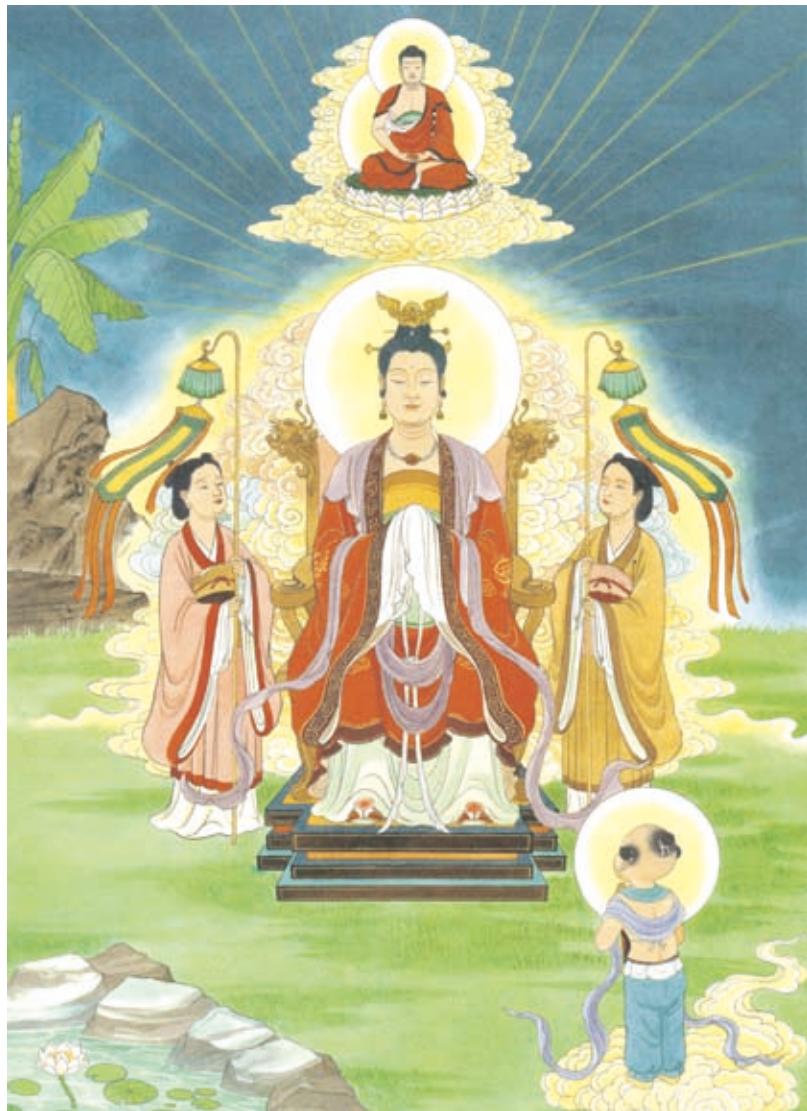
shí zhǒng fǎ mén yuán shèng zhì sì chán fēn bié hé tiān xīn
十种法门圆圣智，四禅分别合天心。

yòu néng jì jìng huán yóu bù lí gòu huā kāi xiàng shǎo lín
又能寂静还游步，离垢花开向少林。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十九·入法界品第三十九之十】

jiàn cì yóu xíng ,
 渐次游行，
 zhì pǔ dé jìng guāng yè shén
 至普德净光夜神
 suǒ dǐng lǐ qí zú ,
 所，顶礼其足，
 rào wú shù zā yú qián
 绕无数匝，于前
 hé zhǎng ér zuò shì yán :
 合掌而作是言：
 「 shèng zhě ! wǒ yǐ xiān
 「 圣者！我已先
 fā ā nǒu duō luó sān miào
 发阿耨多罗三藐
 sān pú tí xīn ér wǒ
 三菩提心，而我
 wèi zhī pú sà yún hé xiū
 未知菩萨云何修
 xíng pú sà dì yún hé
 行菩萨地？云何
 chū shēng pú sà dì yún
 出生菩萨地？云
 hé chéng jiù pú sà
 何成就菩萨
 dì ? 」
 地？」

yè shén dá yán :
夜神答言：

「 shàn zāi ! shàn zāi ! shàn nán zǐ rǔ yǐ néng fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn jīn
 「 善哉！善哉！善男子！汝已能发阿耨多罗三藐三菩提心，今
 fù wèn yú pú sà dì xiū xíng chū shēng jí yǐ chéng jiù shàn nán zǐ pú sà chéng jiù shí fǎ
 复问于菩萨地修行、出生及以成就。善男子！菩萨成就十法，
 néng yuán mǎn pú sà xíng hé zhě wéi shí yī zhě dé qīng jìng sān mèi cháng jiàn yī qiè fó
 能圆满菩萨行。何者为十？一者，得清净三昧，常见一切佛。
 èr zhě dé qīng jìng yǎn cháng guān yī qiè fó xiāng hǎo zhuāng yán sān zhě zhī yī qiè rú lái wú
 二者，得清净眼，常观一切佛相好庄严。三者，知一切如来无
 liàng wú biān gōng dé dà hǎi sì zhě zhī déng fǎ jiè wú liàng zhū fó fā guāng míng hǎi wú
 量无边功德大海。四者，知等法界无量诸佛法光明海。五

善财童子五十三参的故事

zhě zhī yī qiè rú lái yī yī máo kǒng fàng děng zhòng shēng shù dà guāng míng hǎi lì yì wú liàng yī
者，知一切如来一一毛孔放等众生数大光明海，利益无量一
qiè zhòng shēng liù zhě jiàn yī qiè rú lái yī yī máo kǒng chū yī qiè bǎo sè guāng míng yǎn hǎi 。
切众生。六者，见一切如来一一毛孔，出一切宝色光明焰海。

qī zhě yú niàn niàn zhòng chū xiàn yī qiè fó biàn huà hǎi chōng mǎn fǎ jiè jiū jìng yī qiè zhū fó
七者，于念念中出现一切佛变化海充满法界，究竟一切诸佛
jìng jiè tiáo fú zhòng shēng bā zhě dé fó yīn shēng tóng yī qiè zhòng shēng yán yīn hǎi zhuǎn sān
境界，调伏众生。八者，得佛音声，同一切众生言音海，转三

shì yī qiè fó fǎ lún jiǔ zhě zhī yī qiè fó wú biān míng hào hǎi shí zhě zhī yī qiè
世一切佛法轮。九者，知一切佛无边名号海。十者，知一切
fó tiáo fú zhòng shēng bù sī yì zì zài lì shàn nán zǐ pú sà chéng jiù cǐ shí zhòng fǎ zé néng
佛调伏众生不思議自在力。善男子！菩萨成就此十种法，则能

yuán mǎn pú sà zhū xíng 。
圆满菩萨诸行。

shàn nán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng jì jìng chán dìng lè pǔ yóu bù pǔ jiàn
善男子！我得菩萨解脱，名：寂静禅定乐普游步。普见

sān shì yī qiè zhū fó yì jiàn bǐ
三世一切诸佛，亦见彼

fó qīng jìng guó tǔ dào chǎng zhòng
佛清净国土、道场、众

huì shén tōng míng hào shuō
会、神通、名号、说

fǎ shòu mìng yán yīn shēn
法、寿命、言音、身

xiàng zhòng zhōng bù tóng xī jiē míng
相，种种不同，悉皆明

dù ér wú qǔ zhuó hé yǐ gù ?
睹而无取着。何以故？

zhī zhū rú lái fēi qù shì qù
知诸如来非去——世趣

yǒng miè gù fēi lái tǐ xìng
永灭故；非来——体性

wú shēng gù fēi shēng fǎ shēn
无生故。非生——法身

píng děng gù fēi miè wú yǒu
平等故；非灭——无有

shēng xiāng gù fēi shí zhù rú
生相故。非实——住如

huàn fǎ gù fēi wàng lì yì
幻法故；非妄——利益

zhòng shēng gù fēi qiān chāo guò
众生故。非迁——超过

shēng sǐ gù fēi huài xìng cháng bú biàn gù yī xiàng yán yǔ xī lí gù wú xiàng
 生死故；非坏——性常不变故。一相——言语悉离故；无相
 ——性相本空故。

shàn nán zī wǒ rú shì liǎo zhī yī qiè rú lái shí yú pú sà jì jìng chán dìng lè pǔ
 善男子！我如是了知一切如来时，于菩萨寂静禅定乐普
 yóu bù jiě tuō mén fēn míng liǎo dá chéng jiù zēng zhǎng sī wéi guān chá jiān gù zhuāng yán bù
 游步解脱门，分明了达，成就增长。思惟观察，坚固庄严，不
 qǐ yī qiè wàng xiǎng fēn bié dà bēi jiù hù yī qiè zhòng shēng yī xīn bú dòng xiū xí chū chán
 起一切妄想分别，大悲救护一切众生，一心不动，修习初禅。
 xī yī qiè yì yè shē yī qiè zhòng shēng zhī lì yǒng měng xǐ xīn yuè yù xiū dì èr chán
 息一切意业，摄一切众生，智力勇猛，喜心悦豫，修第二禅。
 sī wéi yī qiè zhòng shēng zì xìng yàn lí shēng sǐ xiū dì sān chán xī néng xī miè yī qiè zhòng shēng
 思惟一切众生自性，厌离生死，修第三禅。悉能熄灭一切众生
 zhòng kǔ rè nǎo xiū dì sì chán zēng zhǎng yuán mǎn yī qiè zhì yuàn chū shēng yī qiè zhū sān mèi
 众苦热恼，修第四禅。增长圆满一切智愿，出生一切诸三昧
 hǎi rù zhū pú sà jiě tuō hǎi mén yóu xì yī qiè shén tōng chéng jiù yī qiè biàn huà yī qīng
 海，入诸菩萨解脱海门，游戏一切神通，成就一切变化，以清
 jìng zhī pǔ rù fǎ jiè
 净智普入法界。

shàn nán zī wǒ xiū cǐ jiě tuō shí yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn chéng jiù zhòng shēng suǒ wèi
 善男子！我修此解脱时，以种种方便成就众生。所谓：
 yú zài jiā fàng yì zhòng shēng lìng shēng bú jìng xiǎng kě yàn xiǎng pí láo xiǎng bī pò xiǎng xì
 于在家放逸众生，令生不净想、可厌想、疲劳想、逼迫想、系
 fù xiǎng luó chà xiǎng wú cháng xiǎng kǔ xiǎng wú wǒ xiǎng kōng xiǎng wú shēng xiǎng bú zì
 缚想、罗刹想、无常想、苦想、无我想、空想、无生想、不自
 zài xiǎng lǎo bìng sǐ xiǎng zì yú wú yù bù shēng yào zhuó yì quàn zhòng shēng bù zhuó yù lè wéi
 在想、老病死想。自于五欲不生乐着，亦劝众生不着欲乐，唯
 zhù fǎ lè chū lí yú jiā rù yú fēi jiā
 住法乐，出离于家，入于非家。

fù cì shàn nán zī wǒ xiū jiě tuō shí lìng zhū zhòng shēng bù shēng fēi fǎ tān bù qǐ
 复次，善男子！我修解脱时，令诸众生不生非法贪，不起
 xié fēn bié bú zuò zhū zuì yè ruò yǐ zuò zhě jiē lìng zhǐ xī ruò wèi shēng shàn fǎ wèi
 邪分别，不作诸罪业。若已作者，皆令止息；若未生善法，未
 xiū bō luó mì xíng wèi qiú yī qiè zhì wèi qǐ dà cí bēi wèi zào rén tiān yè jiē lìng qí
 修波罗密行，未求一切智，未起大慈悲，未造人天业，皆令其
 shēng ruò yǐ shēng zhě lìng qí zēng zhǎng wǒ yǔ rú shì shùn dào yīn yuán nǎi zhì lìng chéng yī qiè
 生；若已生者，令其增长。我与如是顺道因缘，乃至令成一切
 zhì zhī
 智智。

shàn nán zī wǒ wéi dé cǐ pú sà jì jìng chán dìng lè pǔ yóu bù jiě tuō mén rú zhū
 善男子！我唯得此菩萨寂静禅定乐普游步解脱门。如诸

善财童子五十三参的故事

pú sà mó hè sà pǔ néng wǎng yì yī qiè shì jiè xī néng guān jiàn yī qiè zhū fó biàn néng
 菩 萨 摩 诃 萨 ， 普 能 往 诣 一 切 世 界 ， 悉 能 观 见 一 切 诸 佛 ， 遍 能
 tīng shòu yī qiè fó fǎ néng pò yī qiè zhòng shēng chí àn néng yú shēng sǐ dà yè zhī zhōng chū shēng
 听 受 一 切 佛 法 ， 能 破 一 切 众 生 痴 闇 ， 能 于 生 死 大 夜 之 中 ， 出 生
 yī qiè zhì huì guāng míng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bī gōng dé xíng
 一 切 智 慧 光 明 。 而 我 云 何 能 知 、 能 说 彼 功 德 行 ？

shàn nán zǐ qù cǐ bù yuǎn yú pú tí chǎng yòu biān yǒu yī yè shén míng xǐ mù
 善 男 子 ！ 去 此 不 远 ， 于 菩 提 场 右 边 ， 有 一 夜 神 ， 名 喜 目
 guān chá zhòng shēng rǔ yì bī wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
 观 察 众 生 ， 汝 诣 彼 问 菩 萨 云 何 学 菩 萨 行 、 修 菩 萨 道 ？ 」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时 ， 善 财 童 子 顶 礼 其 足 ， 绕 无 数 匝 ， 殷 勤 瞻 仰 ， 辞 退 而
 qù
 去 。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng
善财童子向
pó shān pó yǎn dǐ zhǔ yè
婆珊婆演底主夜
shén bài bié hòu , lái dào
神拜别后，来到
pǔ dé jìng guāng yè shén de
普德净光夜神的
zhù suǒ , xiàng qǐ dǐng lǐ
住所，向其顶礼
bìng rào xíng le hǎo jǐ
并绕行了好几
quān , zài yè shén de miàn
圈，在夜神的面
qián hé zhǎng ér lì ,
前合掌而立，
shuō : 「 shèng zhě ! wǒ
说：「圣者！我
yǐ jīng fā le ā nǒu duō
已经发了阿耨多
luó sān miào sān pú tí
罗三藐三菩提
xīn , kě shì wǒ shàng wèi
心，可是我尚未
zhī dào pú sà rú hé xiū
知道菩萨如何修
xíng pú sà dì rú hé
行菩萨地？如何

chū shēng pú sà dì rú hé chéng jiù pú sà dì qǐng nín cí bēi wéi wǒ kāi shì 。
出生菩萨地？如何成就菩萨地？请您慈悲为我开示。」

yè shén gào sù tā shàn zài shàn zài shàn nán zǐ nǐ yǐ néng fā ā nǒu duō luó
夜神告诉他：「善哉！善哉！善男子！你已能发阿耨多罗
sān miào sān pú tí xīn xiān zài nǐ yòu néng qǐng wèn pú sà dì de xiū xíng chū shēng hé tā men
三藐三菩提心，现在你又能请问菩萨地的修行、出生和他们
de chéng jiù 。
的成就。」

shàn nán zǐ pú sà yào zhèng dé shí zhǒng lì liàng hòu cái néng zài pú sà dào dé zēn yuán
善男子！菩萨要证得十种力量后，才能在菩萨道得臻圆
mǎn 。 jué jìng shì nǎ shí zhǒng lì liàng ne dì yī dé qīng jìng sān mèi cháng jiàn yī qiè zhū fó ;
满。究竟是哪十种力量呢？第一得清净三昧，常见一切诸佛；

dì èr dé qīng jìng de fǎ yǎn , cháng néng guān chá zhū fó de zhuāng yán xiāng hào shēn ; dì sān zhī dào
 第二得清净的法眼，常能观察诸佛的庄严相好身；第三知道
 zhū fó wú liàng wú biān rú dà hǎi bàn de gōng dé ; dì sì chè zhèng yǔ fǎ jiè zhū fó tóng tǐ de
 诸佛无量无边如大海般的功德；第四彻证与法界诸佛同体的
 fǎ xìng guāng míng ; dì wǔ néng zhī dào zhū fó de měi yí ge máo kǒng , dōu fàng chū rú tóng zhòng shēng
 法性光明；第五能知道诸佛的每一个毛孔，都放出如同众生
 shù liàng nà me duō de dà guāng míng hǎi , ràng wú liàng yí qiè zhòng shēng dōu néng huò yì ; dì liù néng
 数量那么多的大光明海，让无量一切众生都能获益；第六能
 jiàn dào zhū fó de měi yí ge máo kǒng , dōu xiàn chū yí qiè bǎo sè guāng míng huǒ yàn hǎi de fú dé
 见到诸佛的每一个毛孔，都现出一切宝色光明火焰海的福德
 shēn ; dì qī zài niàn niàn zhōng , chū xiàn yí qiè fó biàn huà hǎi , chōng mǎn fǎ jiè jiū jìng yí qiè zhū
 身；第七在念念中，出现一切佛变化海，充满法界究竟一切诸
 fó jìng jiè yǐ tiáo fú zhòng shēng ; dì bā dé fó yīn shēng , yǐ yī yīn shuō fǎ néng shǐ wú liàng zhòng
 佛境界以调伏众生；第八得佛音声，以一音说法能使无量众
 shēng jūn néng liǎo jiě , zhuǎn sān shì yí qiè fó fǎ lún , dì jiǔ zhī yí qiè zhū fó wú liàng wú biān
 生均能了解，转三世一切佛法轮，第九知一切诸佛无量无边
 míng hào ; dì shí le zhī yí qiè fó tiáo fú zhòng shēng bù kě sī yì zì zài shén lì 。 yě jiù shì
 名号；第十了知一切佛调伏众生不可思议自在神力。也就是
 shuō , pú sà chéng jiù zhè shí zhǒng lì liàng , jiù néng yuán mǎn yí qiè pú sà xíng 。
 说，菩萨成就这十种力量，就能圆满一切菩萨行。

wǒ suǒ zhèng wù de fǎ mén shì 『 jì jìng chán dìng lè pǔ yóu bù jiě tuō fǎ mén 』 , yī
 我所证悟的法门是『寂静禅定乐普游步解脱法门』，依
 cǐ fǎ mén néng gòu jiàn dào sān shì yí qiè zhū fó , yě néng yīn cǐ le zhī zhū fó qīng jìng guó
 此法门能够见到三世一切诸佛，也能因此了知诸佛清净国
 tǔ 、 dào chǎng 、 zhòng huì 、 shén tōng 、 míng hào 、 shuō fǎ 、 shòu mìng 、 yán yīn 、 shēn xiàng děng zhǒng
 土、道场、众会、神通、名号、说法、寿命、言音、身相等种
 zhǒng bù tóng 。 zhè xiē jìng jiè suī qīng chǔ de xiǎn xiàn zài miàn qián , dàn wǒ zhī qǐ rú huàn suǒ
 种不同。这些境界虽清楚地显现在面前，但我知其如幻，所
 yǐ wú suǒ qǔ zhuó 。 yīn wèi wǒ men de fó xìng shì bù dòng ér biān yí qiè chù , zhòng shēng jiàn yí
 以无所取着。因为我们的佛性是不动而遍一切处，众生见一
 qiè xiāng yǒu qù lái shēng miè , ér wǒ men de fó xìng shí shì wú lái wú qù , bù shēng bù
 切相有去、来、生、灭，而我们的佛性实是无来无去，不生不
 miè 。 yí qiè yǒu wéi fǎ , yě shì yī zhe wǒ men wàng jué ér xiǎn qǐ de , rú guǒ néng cóng wàng
 灭。一切有为法，也是依着我们妄觉而现起的，如果能从妄
 jué zhōng jué wù guò lái , yí qiè shēng miè de xiāng méi yǒu le xiāng yīng de wàng jué , zì rán jiù xiāo
 觉中觉悟过来，一切生灭的相没有了相应的妄觉，自然就消
 shī le 。 yě jiù shì shuō fó xìng běn jù de yí qiè zuò yòng , shì zhēn de , ér yí qiè xiāng què
 失了。也就是说佛性本具的一切作用，是真的，而一切相却
 shì jiǎ de , shì yí qiè xiāng duì chǎn shēng de xiàn xiàng , yīn wèi zhè dào lǐ , suǒ yǐ sān shì zhū
 是假的，是一切相对产生的现象，因为这道理，所以三世诸
 fó néng qǐ wú liàng lì shēng de zuò yòng , què bú huì bèi yí qiè shēng miè de xiàn xiàng suǒ mí huò 。
 佛能起无量利生的作用，却不会被一切生灭的现象所迷惑。

dāng wǒ liǎo wù zhè jiū jìng qīng jìng de
 当我了悟这究竟清净的
 rú lái zhī jiàn shí , duì zhè ge zài jì jìng
 如来知见时，对这个在寂静
 kuài lè de chán dìng zhōng , réng rán néng gòu dào
 快乐的禅定中，仍然能够到
 dá yī qiè dì fāng , bēi zhì shuāng yùn de lì
 达一切地方，悲智双运地利
 yì yī qiè zhòng shēng de fā mén , yǒu le gèng
 益一切众生的法门，有了更
 shēn de rèn shí 。 wǒ yǐ bù qǐ rèn hé wàng
 深的认识。我以不起任何妄
 xiǎng , pèi hé dà bēi xīn lái jiù hù yī qiè
 想，配合大悲心来救护一切
 zhòng shēng , zhè ge jiān gù de yì niàn cóng bú
 众生，这个坚固的意念从不
 dòng yáo 。 wǒ zhèng rù chū chán de jìng jiè
 动摇。我证入初禅的境界
 shí , yī zhe chū chán de dìng lì xī miè yī
 时，依着初禅的定力息灭一
 qiè wǎng xiǎng yǔ xí qì , yī cǐ dìng lì xiàn

qǐ dà shén tōng lì , shè chí yī qiè zhòng shēng , cǐ shí wǒ de xīn zhōng chōng mǎn le zhì huì yǔ xǐ
 起大神通力，摄持一切众生，此时我的心中充满了智慧与喜
 lè 。 wǒ xiū èr chán de jìng jiè shí , sī wéi yī qiè zhòng shēng de fǎ xìng yuán bù shēng miè yīn
 乐。我修二禅的境界时，思惟一切众生的法性原不生灭，因
 cǐ yàn lí yī qiè shēng sǐ lún huí 。 xiū sān chán shí , yī chán dìng de lì liàng , néng miè chú yī
 此厌离一切生死轮回。修三禅时，依禅定的力量，能灭除一
 qiè zhòng shēng de kǔ nǎo 。 xiū sì chán shí , zài chán dìng zhōng néng zēng zhǎng yuán mǎn yī qiè zhì yuàn , chū
 切众生的苦恼。修四禅时，在禅定中能增长圆满一切智愿，出
 shēng yī qiè sān mèi jìng jiè , rù zhū pú sà jiě tuō fǎ mén , yóu xì yī qiè shén tōng , chéng jiù
 生一切三昧境界，入诸菩萨解脱法门，游戏一切神通，成就
 yī qiè biàn huà , yǐ qīng jìng wú ài de zhì huì , pǔ rù fǎ jiè měi yī ge jiǎo luò 。

wǒ xiū zhè ge jiě tuō sān mèi shí , yòng zhǒng zhǒng fāng biàn chéng jiù yī qiè zhòng shēng 。 duì yú
 我修这个解脱三昧时，用种种方便成就一切众生。对于
 nà xiē fàng yì bù shòu jiū shù de zhòng shēng wǒ biàn jiāo tā men zuò zhè xiē guān xiǎng : guān chá wǒ men
 那些放逸不受拘束的众生我便教他们作这些观想：观察我们
 de shēn tǐ wéi bú jìng xiǎng , kě yàn xiǎng , guān chá shì jiān yī qiè wù shì pǐ láo xiǎng , bī
 的身体为不净想、可厌想，观察世间一切事物是疲劳想、逼
 pò xiǎng , duì shì jiān de tān ài shì xì fù xiǎng , luó chà xiǎng , rén shēng yī qiè shì wú cháng xiǎng ,

kǔ kōng xiǎng wú wó xiǎng wú shēng xiǎng bú zì zài xiǎng lǎo bīng sǐ xiǎng wǒ rú cǐ quàn gào
苦空想、无我想、无生想、不自在想、老病死想。我如此劝告
zhòng shēng tā men zì rán jiù bú huì duì wǔ yù shēng qǐ huān lè hé zhí zhuó de xīn yuàn yì cháng
众生，他们自然就不会对五欲生起欢乐和执着的心，愿意常
zhù yú fó fǎ de kuài lè
住于佛法的快乐。

wǒ xiū xí zhè fǎ mén shí néng lìng yī qiè zhòng shēng bù shēng fēi fǎ de tān niàn bù qǐ
我修习这法门时，能令一切众生不生非法的贪念，不起
cuò wù de fēn bié xié jiàn bú zuò yī qiè de è yè rú guǒ yǐ zuò è yè de zhòng shēng wǒ
错误的分别邪见，不作一切的恶业。如果已作恶业的众生，我
jiē shǐ tā men tíng zhǐ zào è wèi néng zuò shàn shì wèi néng shēng qǐ cí bēi xīn huò wèi néng
皆使他们停止造恶。未能作善事，未能生起慈悲心，或未能
shēng chū rú lái zhī jiàn de rén wǒ jiē shǐ tā men shēng qǐ yī qiè zhèng fǎ yǐ shēng zhě lìng
生出如来知见的人，我皆使他们生起一切正法；已生者，令
tā men néng zēng zhǎng xīn zhōng de zhèng niàn wǒ wèi tā men shì xiàn yī qiè rú fǎ de yīn yuán shèn
他们能增长心中的正念。我为他们示现一切如法的因缘，甚
zhì jiāo dǎo tā men shǐ tā men jù zú rú lái de chéng jiù
至教导他们，使他们具足如来的成就。

shàn nán zǐ wǒ suǒ zhī dào
善男子！我所知道
de jiù shì zhè ge pú sà jì jìng
的就是这个『菩萨寂静
chán dìng lè pǔ yóu bù jiě tuō fǎ
禅定乐普游步解脱法
mén』，至于大菩萨们所
mèn zhì yú dà pú sà men suǒ
门』，至于大菩萨们所
jù yǒu bù kě sī yī de pú sà
具有不可思议的菩萨
xíng bú shì wǒ yī ge rén suǒ néng
行，不是我一个人所能
shuō de qīng chǔ lí cǐ bù yuǎn
说得清楚。离此不远，
jiù zài zhè pú tí dào chǎng de yòu
就在这菩提道场的右
biān yǒu yī wèi xǐ mù guān chá zhòng
边，有一位喜目观察众
shēng yè shén nǐ qù xiàng tā qǐng jiào
生夜神，你去向他请教
rú hé xué pú sà xíng rú hé xiū
如何学菩萨行，如何修
pú sà dào ba
菩萨道吧！」

dī sān shí sān cān xī mù guān chá zhòng shēng yè shén
第三十三参：喜目观察众生夜神

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì sān shí sān yì pú tí chǎng yòu biān cān xǐ mù guān chá zhòng shēng zhǔ
 善财童子第三十三诣：菩提场右边，参喜目观察众生主
 yè shén yī yī máo kǒng yǒng chū shēn yún xiàn xiàng suí jī yǎn tā xīn zhì rù jiě tuō
 夜神。一一毛孔，涌出身云，现相随机，演他心智，入解脱
 hǎi chéng xī yǒu shì dé dà shì lì pǔ xǐ chuāng fá mén zhèng fá guāng dì
 海，成希有事。得大势力普喜幢法门。证「发光地」。

zàn yuē
赞曰：

zhū fāng táng ào zú cān rén zǐ xì xún sī wèi sì jūn
 诸方堂奥足参人，仔细寻思未似君。
 niàn niàn chū shēng chéng niàn hǎi shēn shēn shì xiàng xiàn shēn yún
 念念出生成念海，身身示相现身云。
 tā xīn zhì miào zhì fēi zhì tiān ěr wén tōng wén bù wén
 他心智妙智非智，天耳闻通闻不闻。
 jǐ jié xīn qín qiū dà yòng ér jīn shì lì dùn chāo qún
 几劫辛勤求大用，而今势力顿超群。

※经文节录

ěr shí , shàn cái tóng zǐ jí
尔时，善财童子即
yì xǐ mù guān chá zhòng shēng yè shén
诣喜目观察众生夜神
suǒ jiàn bǐ yè shén zài yú rú
所。见彼夜神在于如
lái zhòng huì dào chǎng , zuò lián huà
来众会道场，坐莲华
zàng shī zǐ zhī zuò , rù dà shì lì
藏师子之座，入大势力
pǔ xǐ chuāng jiě tuō 。 yú qí shēn
普喜幢解脱。于其身
shàng yī yī máo kǒng , chū wú liàng zhǒng
上一一毛孔，出无量种
biàn huà shēn yún , suí qí suǒ yīng ,
变化身云，随其所应，
yǐ miào yǎn yīn ér wéi shuō fǎ , pǔ
以妙言音而为说法，普
shè wú liàng yī qiè zhòng shēng , jiē lìng
摄无量一切众生，皆令
huān xǐ ér dé lì yì 。 fù yú
欢喜而得利益。复于
yī yī zhū máo kǒng zhōng , chū wú liàng
一一诸毛孔中，出无量

zhǒng zhòng shēng shēn yún 。 yú bǐ yī qiè zhòng shēng zhī qián , xiǎn zhǒng zhòng shēng yī rú shì děng zhǒng zhòng
种众生身云。于彼一切众生之前，现种种声。以如是等种种
yīn shēng , shuō xǐ mù guān chá zhòng shēng yè shén cóng chū fā xīn suǒ jí gōng dé 。 yòu shuō cǐ shén cóng
音声，说喜目观察众生夜神从初发心所集功德。又说此神从
chū fā xīn suǒ jí gōng dé xiāng xù cì dì , suǒ xí shàn gēn xiāng xù cì dì , suǒ xiū wú liàng zhū
初发心所集功德相续次第、所习善根相续次第、所修无量诸
bō luó mì xiāng xù cì dì , sǐ cǐ shēng bǐ jí qí míng hào xiāng xù cì dì 。
波罗密相续次第、死此生彼及其名号相续次第。

rú shì shuō shí , yú niàn niàn zhōng , shí fāng gè yán jìng bù kě shuō bù kě shuō zhū fó guó
如是说时，于念念中，十方各严净不可说不可说诸佛国
tǔ , dù tuō wú liàng è qù zhòng shēng , lìng wú liàng zhòng shēng shēng tiān rén zhōng , fù guì zì zài ; lìng
土，度脱无量恶趣众生，令无量众生生天人中，富贵自在；令
wú liàng zhòng shēng chū shēng sǐ hǎi ; lìng wú liàng zhòng shēng ān zhù shēng wén , pì zhī fó dì ; lìng wú
无量众生成生死海；令无量众生安住声闻、辟支佛地；令无
liàng zhòng shēng zhù rú lái dì 。
量众生住如来地。

善财童子五十三参的故事

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn wén rú shàng suǒ xiàn yī qiè zhū xī yǒu shì niàn niàn guān
 尔时，善财童子见闻如上所现一切诸希有事，念念观
 chá sī wéi jiě liǎo shēn rù ān zhù chéng fó wēi lì jí jiě tuō lì zé dé pú sà bù sī
 察，思惟解了，深入安住，承佛威力及解脱力，则得菩萨不思
 yì dà shì lì pǔ xǐ chuàng zì zài lì jiě tuō hé yǐ gù yǔ xǐ mù yè shén yú wǎng xī
 议大势力、普喜幢自在力解脱。何以故？与喜目夜神于往昔
 shí tóng xiū xíng gù rú lái shén lì suǒ jiā chí gù bù sī yì shàn gēn suǒ yòu zhù gù dé
 时同修行故，如来神力所加持故，不思議善根所佑助故，得
 pú sà zhū gēn gù shēng rú lái zhōng zhōng gù dé shàn yǒu lì suǒ shè shòu gù shòu zhū rú lái
 菩萨诸根故，生如来种中故，得善友力所摄受故，受诸如来
 suǒ hù niàn gù pí lú zhē nà rú lái céng suǒ huà gù bī fēn shàn gēn yǐ chéng shòu gù kān
 所护念故，毗卢遮那如来曾所化故，彼分善根已成熟故，堪
 xiū pǔ xián pú sà xíng gù
 修普贤菩萨行故。

ěr shí shàn cái tóng zǐ dé cǐ jiě tuō yǐ xīn shēng huān xǐ bái yán : 「 tiān shén !
 尔时，善财童子得此解脱已，心生欢喜，白言：「天神！
 rǔ fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn wéi jǐ shí yé dé cǐ jiě tuō qí yǐ jiǔ
 汝发阿耨多罗三藐三菩提心，为几时耶？得此解脱，其已久
 rú ? 」
 如？」

ěr shí xǐ mù guān chá zhòng shēng zhǔ yè shén yǐ sòng dá yuē : 「 wǒ niàn guò qù shì guò
 尔时，喜目观察众生主夜神以颂答曰：「我念过去世，过
 yú chà chén jié chà hào mó ní guāng jié míng jì jìng yīn zhōng yǒu yī wáng dōu hào yuē xiāng chuāng
 于刹尘劫，刹号摩尼光，劫名寂静音。中有一王都，号曰香幢
 bǎo zhuāng yǎn zuì shū miào jiàn zhě jiē xīn yuè zhōng yǒu zhuǎn lún wáng qí shēn shèn wēi miào
 宝，庄严最殊妙，见者皆欣悦。中有转轮王，其身甚微妙，
 sān shí èr zhòng xiāng suí hào yǐ zhuāng yán wǒ shí wéi bǎo nǚ jù zú fàn yīn shēng shēn chū jīn
 三十二种相，随好以庄严。我时为宝女，具足梵音声，身出金
 sè guāng zhào jí qiān yóu xún bǐ shí dé hǎi fó chū xīng yú shì jiān xiǎn xiàn shén tōng lì
 色光，照及千由旬。彼时德海佛，出兴于世间，显现神通力，
 chōng mǎn shí fāng jiè wǒ shí yú mèng zhōng jiàn fó zhū shén biàn yì wén shēn miào fǎ xīn shēng dà
 充满十方界。我时于梦中，见佛诸神变，亦闻深妙法，心生大
 huān xǐ yī wàn zhǔ yè shén gòng zài kōng zhōng zhù zàn tàn fó xīng shì tóng shí jué wù wǒ
 欢喜。一万主夜神，共在空中住，赞叹佛兴世，同时觉悟我：

「 xián huì rǔ yīng qǐ fó yǐ xiàn rǔ guó jié hǎi nán zhí yù jiàn zhě dé qīng jìng wǒ
 『 贤慧汝应起，佛已现汝国，劫海难值遇，见者得清净。』 我
 shí biàn mèi wù jí dǔ qīng jìng guāng guān cǐ cóng hé lái jiàn fó shù wáng xià zhū xiāng zhuāng
 时便寐寤，即睹清净光。观此从何来？见佛树王下，诸相庄
 yán tǐ yóu rú bǎo shān wáng yī qiè máo kǒng zhōng fàng dà guāng míng hǎi jiàn yǐ xīn huān xǐ
 严体，犹如宝山王。一切毛孔中，放大光明海。见已心欢喜，
 biàn shēng cǐ niàn yán yuàn wǒ dé rú fó guāng dà shén tōng lì wǒ shí xún jué wù dà
 便生此念言：『 愿我得如佛，广大神通力。』 我时寻觉悟，大

wáng bìng juàn shǔ lìng jiàn fó guāng míng yī qiè jiē
王并眷属，令见佛光明，一切皆
xīn qīng
欣庆。

yè shén jué wù wǒ lìng wǒ dé lì yì
夜神觉悟我，令我得利益，
wǒ yuàn zuò shì shēn jué zhū fàng yì zhě wǒ cóng
我愿作是身，觉诸放逸者。我从
cǐ chū fā zuì shàng pǔ tí yuàn wǎng lái zhū yǒu
此初发，最上菩提愿，往来诸有
zhōng qí xīn wú wàng shī cóng cǐ hòu gòng yǎng
中，其心无忘失。从此后供养，
shí yì nà yóu fó héng shòu rén tiān lè rǎo yì
十亿那由佛，恒受人天乐，饶益
zhū qún shēng
诸群生。」

shàn nán zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ
「善男子！于汝意云何，彼
shí zhuǎn lún shèng wáng míng shí fāng zhǔ néng shào
时转轮圣王，名：十方主，能绍

lóng fó zhǒng zhě qǐ yì rén hū wén shū shī lì tóng zǐ shì yé ěr shí yè shén jué wù wǒ
隆佛种者，岂异人乎？文殊师利童子是也！尔时夜神觉悟我
zhě pǔ xián pǔ sà zhī suǒ huà ěr wǒ yú ěr shí wéi wáng bǎo nǚ méng bǐ yè shén jué wù
者，普贤菩萨之所化耳！我于尔时为王宝女，蒙彼夜神觉悟
yú wǒ lìng wǒ jiàn fó fā ā nòu duō luó sān miào sān pǔ tí xīn zì cóng shì lái jīng fó
于我，令我见佛，发阿耨多罗三藐三菩提心。自从是来，经佛
chā wēi chén shù jié bù duò è qū cháng shēng rén tiān yú yī qiè chù cháng jiàn zhū fó nǎi zhì
刹微尘数劫，不堕恶趣，常生人天，于一切处常见诸佛，乃至
yú miào dēng gōng dé chuáng fó suǒ dé cǐ dà shì lì pǔ xǐ chuáng pǔ sà jiě tuō yǐ cǐ jiě
于妙灯功德幢佛所，得此大势力普喜幢菩萨解脱。以此解
tuō rú shì lì yì yī qiè zhòng shēng
脱，如是利益一切众生。

shàn nán zǐ wǒ wéi dé cǐ dà shì lì pǔ xǐ chuáng jiě tuō mén cǐ zhòng huì zhōng yǒu
善男子！我唯得此大势力普喜幢解脱门。此众会中，有
yī yè shén míng pǔ jiù zhòng shēng miào dé rǔ yì bǐ wèn pǔ sà yún hé rù pǔ sà xíng
一夜神，名：普救众生妙德。汝诣彼问：菩萨云何入菩萨行、
jìng pǔ sà dào
净菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qīn zhān yǎng cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻仰，辞退而
qù
去。

shàn cái tóng zǐ xiàng pǔ
善财童子向普

dé jìng guāng yè shén dǐng lǐ dào
德净光夜神顶礼道

bié hòu , biàn wǎng pú tí chǎng
别后，便往菩提场

de yòu biān zǒu qù lái dào
的右边走去，来到

xǐ mù guān chá zhòng shēng yè shén
喜目观察众生夜神

de chù suǒ 。 zhī jiàn xǐ mù
的处所。只见喜目

guān chá zhòng shēng yè shén zuò zài
观察众生夜神坐在

lián huā zàng shī zǐ zuò shàng
莲华藏师子座上，

jìn rù 「 dà shì lì pǔ xǐ
进入「大势力普喜

chuāng jiě tuō fǎ mén 」 , zhè
幢解脱法门」，这

shì yí ge yǐ dà wēi dé shì
是一个以大威德势

lì pǔ shǐ yī qiè zhòng shēng
力，普使一切众生

huān xǐ jiě tuō de fǎ mén 。
欢喜解脱的法门。

cóng xǐ mù yè shén shēn shàng kě yǐ hěn qīng chǔ de kàn dào tā de měi yí ge máo kǒng zhōng
从喜目夜神身上可以很清楚地看到，她的每一个毛孔中

xiàn chū xǔ duō zhǒng xiàng yún pǔ ān de biàn huà fǎ shēn suí zhe gè zhǒng zhòng shēng bù tóng de yīn yuán
现出许多种像云浦般的变化法身，随着各种众生不同的因缘

yǔ qí xiāng yīng bìng yǐ měi miào yuè ěr de yīn shēng jí yǔ yán wèi zhè xiē zhòng shēng yǎn shuō yī
与其相应，并以美妙悦耳的音声及语言，为这些众生演说一

qiè xiāng yīng zhī fǎ shè shòu yī qiè zhòng shēng ràng tā men huān xǐ ér dé dào lì yì 。
切相应之法，摄受一切众生，让他们欢喜而得到利益。

jiē zhe zài xǐ mù yè shén de yī yī máo kǒng zhōng yòu xiàn chū rú yún yǒng bān gè lèi
接着在喜目夜神的一一毛孔中，又现出如云涌般，各类

bù tóng xíng xiàng zhòng shēng de huà shēn hǎo bǐ : sè jiū jìng tiān shàn xiàn tiān shǎo guāng tiān yè
不同形象众生的化身。好比：色究竟天、善现天、少光天、夜

chā nǚ dì shén děng děng gè zhǒng xíng xiàng de huà shēn pǔ zhì yī qiè tóng lèi zhòng shēng miàn qián xiàn
叉女、地神等等各种形象的化身。普至一切同类众生面前现

zhōng zhōng shēng yǐ gè zhōng zhōng shēng xǐ ài de shēng yīn lái zàn tàn xǐ mù yè shén cóng chū fā
种种声，以各种众生喜爱的声音，来赞叹喜目夜神，从初发
xīn yǐ lái suǒ jī jí de zhōng zhōng dà xiǎo gōng dé 。
心以来所积集的种种大小功德。

dāng zhè xiē yīn shēng yǎn shuō de tóng shí zài niàn niàn zhī zhōng shí fāng wú liàng de shì
当这些音声演说的同时，在念念之中，十方无量的世
jiè dù tuō le wú liàng duò luò è dào de zhōng shēng ràng zhè xiē zhōng shēng yǒu de néng gòu tóu shēng
界，度脱了无量堕落恶道的众生，让这些众生有的能够投生
wéi rén huò tiān jiè xiǎng shòu fù guī zì zài huò lìng wú liàng zhōng shēng liǎo shēng tuō sǐ ān zhù yú
为人或天界，享受富贵自在，或令无量众生了生脱死，安住于
shēng wén bì zhī fó shèn zhī rú lái de jìng jiè zhōng 。
声闻、辟支佛，甚至如来的境界中。

cǐ shí shàn cái tóng zǐ jiàn dào rú cǐ xī yǒu bù kě sī yǐ de jiě tuō fǎ mén
此时，善财童子见到如此稀有，不可思议的解脱法门，
tā zǐ xì guān chá bīng sī wéi liǎo jiě shēn rù ān zhù zài zhè ge sān mèi yóu yú zhū fó dà
他仔细观察并思惟了解，深入安住在这个三昧。由于诸佛大
wēi shén lì de jiā chí yǔ tā zì xìng běn jù qīng jìng wú rǎn de jiě tuō lì dāng xià zhèng rù
威神力的加持，与他自性本具清净无染的解脱力，当下证入
「 pú sǎ bù kě sī yǐ dà shì lì pǔ xǐ chuáng zì zài jiě tuō jìng jiè zhōng zhè shì yīn wéi
「 菩萨不可思议大势力，普喜幢自在解脱」境界中。这是因为
shàn cái tóng zǐ yǔ xǐ mù yè shén wǎng xī céng zài yì qǐ xiū pú sǎ xíng yě yīn wéi rú lái shén
善财童子与喜目夜神往昔曾在一起修菩萨行，也因为如来神
lì de jiā chí zài jiā shàng shàn cái tóng zǐ běn shēn shàn gēn yǐ chéng shóu de yuán gù zì rán dé
力的加持，再加上善财童子本身善根已成熟的缘故，自然得
yǐ zhèng rù gè zhōng bù kě sī yǐ jìng jiè zhōng 。
以证入各种不可思议境界中。

dāng shàn cái tóng zǐ dé zhèng cǐ jìng jiè shí bù jīn xīn shēng huān xǐ hé zhǎng zàn tàn xǐ
当善财童子得证此境界时，不禁心生欢喜，合掌赞叹喜
mù yè shén bìng wèn shuō tiān shén nín shì yú hé shí fā pú tí xīn zhèng dé cǐ fǎ mén
目夜神，并问说：「天神！您是于何时发菩提心？证得此法门
yǐ duō jiǔ le ne ?
已多久了呢？」

cǐ shí xǐ mù yè shén huí dá shuō zài hěn jiǔ yǐ qián jì jìng yīn jié shí dāng shí
此时，喜目夜神回答说：「在很久以前寂静音劫时，当时
yǒu xǔ duō wáng dōu qí zhōng yǒu yī zuò míng wéi xiāng chuāng bǎo de wáng dōu wáng dōu zhōng yǒu yī wèi
有许多王都，其中有一座名为香幢宝的王都，王都中有一位
zhuǎn lún shèng wáng míng jiào shí fāng zhǔ nà shí hòu wǒ shì zhuǎn lún shèng wáng de nǚ ér
转轮圣王，名叫十方主。那时候，我是转轮圣王的女儿。

dāng shí yǒu yī zūn dé hǎi fó dé zhèng fó guǒ yǒu tiān yè lǐ wǒ zài mèng zhōng jiàn dào
当时有一尊德海佛得证佛果。有天夜里，我在梦中见到
dé hǎi fó wú liàng de shén biàn dà dì zhèn dòng tiān rén lóng shén huān xīn gǔ wǔ bìng tīng dào
德海佛无量的神变，大地震动，天人龙神欢欣鼓舞，并听到

le wú shàng miào fǎ wǒ de xīn zhōng fēi cháng de gāo xìng
了无上妙法，我的心中非常的高兴。

cǐ shí yǒu yī wàn wèi yè shén zài xū kōng zhōng zàn tàn rú lái chū shì bù kě sī yì
此时，有一万位夜神在虚空中，赞叹如来出世不可思议
de gōng dé bìng jiào xǐng wǒ gào sù wǒ shuō gōng zhǔ fó tuó chū shì shì nán zhí nán yù
的功德，并叫醒我，告诉我说：『公主！佛陀出世是难值难遇
de xiàn zài dé hǎi fó yǐ jīng zài nǐ men guó jiā chū shì le zhǐ yào néng jiàn dào fó tuó de
的，现在德海佛已经在你们国家出世了。只要能见到佛陀的
rén dōu néng dé zhèng qīng jìng de fǎ xìng nǐ yīng gāi gǎn kuài qù gòng yǎng fó tuó
人，都能得证清净的法性，你应该赶快去供养佛陀。』

wǒ tīng dào zhè shēng yīn biàn xǐng guò lái zhǐ jiàn chuāng wài yǒu rú bái zhòu yī bān de guāng
我听到这声音便醒过来，只见窗外有如白昼一般的光
míng zǐ xì yī kàn kàn jiàn dé hǎi fó duān zuò yú pú tí shù xià quán shēn yī yī máo kǒng
明。仔细一看，看见德海佛端坐于菩提树下，全身一一毛孔
xiàn chū wú liàng de guāng míng jiàn dào zhè jǐng xiàng wǒ xīn zhōng fēi cháng gāo xìng wǒ de xīn lǐ biàn
现出无量的光明。见到这景象，我心中非常高兴，我的心里便
shēng chū le yī ge niàn tóu xī wǎng wǒ yǐ hòu néng dé zhèng xiàng fó tuó yī bān guǎng dà de shén
生出了一个念头：『希望我以后能得证像佛陀一般广大的神
tōng lì jiē zhe wǒ huàn xǐng suǒ yǒu shuì mèng zhōng de rén lìng tā men yě dōu néng gòu jiàn dào
通力。』接着我唤醒所有睡梦中的人，令他们也都能够见到
fó tuó de guāng míng tā men kàn jiàn fó tuó bù kě sī yì de shén tōng guāng míng hòu měi ge rén
佛陀的光明。他们看见佛陀不可思议的神通光明后，每个人
jūn fēi cháng de huān xǐ
均非常的欢喜。

hòu lái wǒ yǔ wǒ de fù wáng suí zǒng yǐ jí wú shù de rén mín yì qǐ lái dào dé hǎi
后来我与我的父王、随从以及无数的人民一起来到德海
fó de zuò qián gōng jìng gòng yǎng líng tīng jiào fǎ yīn wèi yè shén lái huàn xǐng wǒ shǐ wǒ néng
佛的座前，恭敬供养，聆听教法。因为夜神来唤醒我，使我能
gòu dé dào rú cǐ dà de lì yì suǒ yǐ wǒ yuàn shēng shēng shì wéi yè shén shǐ yī qiè
够得到如此大的利益。所以，我愿生生世世为夜神，使一切
fàng yì de zhòng shēng jué wú wǒ cóng zhè ge yīn yuán chū fā pú tí xīn suī rán hòu lái shēng shēng
放逸的众生觉悟。我从这个因缘初发菩提心，虽然后来生生
shì shì bù duàn de tóu tāi dàn zhè pú tí xīn què cóng wèi wàng shī zhī hòu yòu lì jīng le wú
世世不断地投胎，但这菩提心却从未忘失。之后又历经了无
shù jié tiān shèng fàn guāng míng gōng dé yuè jì jìng huì shàn chū xiàn jí jiān gù wáng
数劫：天胜、梵光明、功德月、寂静慧、善出现、集坚固王、
miào shèng zhǔ qiān gōng dé wú zhuó zhuāng yán děng jié wǒ zài zhè me cháng de shí jiān zhōng gòng yǎng
妙胜主、千功德、无着庄严等劫，我在这么长的时间中，供养
le wú liàng wú jìn wú fǎ jì suàn de fó tuó zài zhè qī jiān wǒ cóng wèi duò luò yú è dào
了无量无尽，无法计算的佛陀，在这期间，我从未堕落于恶道
zhī zhōng bìng qiè dé rù pǔ xián pú sà de xíng yuàn fǎ mén
之中，并且得入普贤菩萨的行愿法门。

nà wèi míng wéi shí fāng zhǔ de zhuǎn lún shèng wáng nǐ zhī dào tā shì shéi ma wǒ gào sù
 那位名为十方主的转轮圣王，你知道他是谁吗？我告诉
 nǐ tā jiù shì wén shū shī lì pú sà nà shí jiào xǐng wǒ bài jiàn fó tuó chéng dào de yè shén
 你！他就是文殊师利菩萨，那时叫醒我拜见佛陀成道的夜神
 jiù shì pǔ xián pú sà de huà shēn cóng cǐ yǐ lái jīng guò le fó chà wēi chén shù jié de shí
 就是普贤菩萨的化身。从此以来，经过了佛刹微尘数劫的时
 jiān wǒ yīn qīng jìng de pú tí yuàn xīn gōng dé bú duò è dào cháng shēng yú rén tiān zhī zhōng
 间，我因清净的菩提愿心功德，不堕恶道，常生于人天之中，
 yú yī qiè chù cháng jiàn zhū fó zuì hòu zài miào dēng gōng dé chuáng fó zhù shì shí zhèng wù zhè ge
 于一切处常见诸佛。最后在妙灯功德幢佛住世时，证悟这个
 『 dà shì lì pǔ xǐ chuáng pú sà jiě tuō mén 』 wǒ yǐ zhè ge jiě tuō fǎ mén rǎo yì le wú
 『大势力普喜幢菩萨解脱门』，我以这个解脱法门，饶益了无
 liàng wú biān de yī qiè zhòng shēng
 量无边的一切众生。

wǒ suǒ zhèng dé de jiù shì zhè ge jiě tuō fǎ mén zhì yú zhū dà pú sà men yǒu gèng lìng
 我所证得的就是这个解脱法门，至于诸大菩萨们有更令
 rén bù kě sī yì de gōng dé fǎ mén zài zhè ge dà zhòng hǎi huì zhōng yǒu yī wèi yè shén míng
 人不可思议的功德法门，在这个大众海会中，有一位夜神名
 wéi pǔ jiù zhòng shēng miào dé nǐ dào tā nǎ lǐ qǐng jiào tā rú hé rù pú sà xíng jìng
 为普救众生妙德，你到他那里去请教他，如何入菩萨行、净
 pú sà dào ba
 菩萨道吧！」

shàn cái tóng zǐ xīn zhōng huái zhe wú xiàn de gǎn jī hěn gōng jìng de xiàng xǐ mù yè shén dǐng
 善财童子心中怀着无限的感激，很恭敬地向喜目夜神顶
 lǐ zhān yǎng bìng yòu rào le wú shù quān cái yī yī bù shě de gào cí ér qù
 礼瞻仰，并右绕了无数圈，才依依不舍地告辞而去。

dī sān shí sì cān pǔ jiù zhòng shēng miào dé yè shén
第三十四参：普救众生妙德夜神

shàn cái tóng zǐ dì sān shí sì yì cǐ zhòng huì zhōng cān pǔ jiù zhòng shēng miào dé zhǔ yè
 善财童子第三十四诣：此众会中，参普救众生妙德主夜
 shén liǎng méi fàng guāng shū shēn guàn dǐng dà rén jìng jiè zhī fó xiàn shí pǔ yàn chū shì
 神。两眉放光，舒身灌顶，大人境界，知佛现时，普焰出世，
 miào yǎn fā xīn dé pú sà pǔ xiàn shì jiān tiáo fú zhòng shēng fǎ mén zhèng yàn huì dì
 妙眼发心。得菩萨普现世间调伏众生法门。证「焰慧地」。

zàn yuē
赞曰：

méi lǐ shū háo guàn dǐng shí jìng lún sān mèi hé rú zhī
 眉里舒毫灌顶时，净轮三昧合如之。
 lùn xīn jìng jiè chóng chóng xiàn shuō fó guāng míng jiàn jiàn zhī
 论心境界重重现，说佛光明渐渐知。
 miào yǎn wǒ shēn hé yǒu yì bǎo wáng cǐ shì gèng wú yí
 妙眼我身何有异？宝王慈氏更无疑。
 pǔ xián pǔ yàn jīn hé zài xuě mǎn cháng kōng huā mǎn zhī
 普贤普焰今何在？雪满长空花满枝。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第七十·入法界品第三十九之十一】

尔时，善财
 童子往诣普救
 众生妙德夜神
 所，彼夜神为善
 财童子示现菩
 萨调伏众生解
 脱神力，以诸相
 好庄严其身，于
 两眉间放大光
 明，名：智灯普
 照清净幢，无量
 光明以为眷属，
 其光普照一切
 世间。照世间

yì rù shàn cái dǐng chōng mǎn qí shēn shàn cái èr shí jí dé jiū jìng qīng jìng lún sān mèi
 已，入善财顶，充满其身。善财尔时即得究竟清净轮三昧。

dé cǐ sān mèi yì xī jiàn èr shén liǎng chù zhōng jiān suǒ yǒu yī qiè dì chén shuǐ chén
 得此三昧已，悉见二神两处中间，所有一切地尘、水尘

jí yǐ huǒ chén jīn gāng mó ní zhòng bǎo wēi chén huá xiāng yīng luò zhū zhuāng yán jù rú shì
 及以火尘、金刚摩尼众宝微尘，华香、璎珞、诸庄严具，如是

yī qiè suǒ yǒu wēi chén yī yī chén zhōng gè jiàn fó chà wēi chén shù shì jiè chéng huài jí jiàn
 一切所有微尘。一一尘中，各见佛刹微尘数世界成坏，及见

yī qiè dì shuǐ huǒ fēng zhū dà jī jù yì jiàn yī qiè shì jiè jiē lián jiē yǐ dì lún rèn chí
 一切地水火风诸大积聚；亦见一切世界接连，皆以地轮任持

ér zhù zhǒng zhǒng shān hǎi zhǒng zhǒng hé chí zhǒng zhǒng shù lín zhǒng zhǒng gōng diàn suǒ wèi tiān
 而住。种种山海、种种河池、种种树林、种种宫殿，所谓：天
 gōng diàn lóng gōng diàn yè chā gōng diàn nǎi zhì mó hóu luò qié rén fēi rén déng gōng diàn wū
 宫殿、龙宫殿、夜叉宫殿，乃至摩睺罗伽、人非人等宫殿屋
 zhái dì yù chù shēng yán luó wáng jiè yī qiè zhù chù zhū qù lún zhuǎn shēng sǐ wǎng lái
 宅，地狱、畜生、阎罗王界一切住处，诸趣轮转，生死往来，
 suí yè shòu bào gè gè chà bié mí bù xī jiàn
 随业受报，各各差别，靡不悉见。

rú shì děng yī qiè shì jiè yī qiè qù zhōng xī jiàn cǐ pǔ jiù zhòng shēng yè shén yú yī
 如是等一切世界一切趣中，悉见此普救众生夜神，于一
 qiè shí yī qiè chù suí zhū zhòng shēng xíng mào yán cí xíng jiě chà bié yī fāng biàn lì pǔ xiàn
 切时一切处，随诸众生形貌、言辞、行解差别，以方便力普现
 qí qián suí yī huà dù lìng dì yù zhòng shēng miǎn zhū kǔ dú lìng chù shēng zhòng shēng bù xiāng shí
 其前，随宜化度：令地狱众生免诸苦毒，令畜生众生不相食
 dàn lìng è guǐ zhòng shēng wú yǒu jī kě lìng zhū lóng déng lí yī qiè bù lìng yù jiè zhòng shēng
 啖，令饿鬼众生无有饥渴，令诸龙等离一切怖，令欲界众生
 lí yù jiè kǔ
 离欲界苦。

yòu jiàn yī qiè zhòng shēng luǎn shēng tāi shēng shī shēng huà shēng yǒu sè wú
 又见一切众生——卵生、胎生、湿生、化生、有色、无
 sè yǒu xiǎng wú xiǎng fēi yǒu xiǎng fēi wú xiǎng pǔ xiàn qí qián cháng qín jiù hù wèi
 色，有想、无想、非有想、非无想，普现其前，常勤救护。为
 chéng jiù pú sà dà yuàn lì gù shēn rù pú sà sān mèi lì gù jiān gù pú sà shén tōng lì
 成就菩萨大愿力故，深入菩萨三昧力故，坚固菩萨神通力
 gù chū shēng pú xián xíng yuàn lì gù zēng guǎng pú sà dà bēi hǎi gù dé pú fù zhòng shēng wú
 故，出生普贤行愿力故，增广菩萨大悲海故，得普复众生无
 ài dà cí gù dé pú yǔ zhòng shēng wú liàng xī lè gù dé pú shè yī qiè zhòng shēng zhì huì fāng
 碍大慈故，得普与众生无量喜乐故，得普摄一切众生智慧方
 biàn gù dé pú sà guǎng dà jiě tuō zì zài shén tōng gù yán jìng yī qiè fó chà gù jué liǎo yī
 便故，得菩萨广大解脱自在神通故，严净一切佛刹故，觉了一
 qiè zhū fǎ gù gòng yǎng yī qiè zhū fó gù shòu chí yī qiè fó jiào gù jī jí yī qiè shàn
 切诸法故，供养一切诸佛故，受持一切佛教故，积集一切善
 gēn xiū yī qiè miào xíng gù rù yī qiè zhòng shēng xīn hǎi ér wú zhàng ài gù zhī yī qiè zhòng shēng
 根修一切妙行故，入一切众生心海而无障碍故，知一切众生
 zhū gēn jiào huà chéng shóu gù jìng yī qiè zhòng shēng xìn jiě chú qí è zhàng gù pò yī qiè zhòng shēng
 诸根教化成熟故，净一切众生信解除其恶障故，破一切众生
 wú zhī hēi àn gù lìng dé yī qiè zhì qīng jìng guāng míng gù
 无知黑闇故，令得一切智清净光明故。

shí shàn cái tóng zǐ jiàn cǐ yè shén rú shì shén lì bù kě sī yì shēn shēn jìng jiè pǔ
 时，善财童子见此夜神如是神力不可思议甚深境界，普
 xiàn tiáo fú yī qiè zhòng shēng pú sà jiě tuō yǐ huān xī wú liàng tóu miàn zuò lǐ yī xīn zhān
 现调伏一切众生菩萨解脱已，欢喜无量，头面作礼，一心瞻

善财童子五十三参的故事

yǎng shí bī yè shén jí shě pú sà zhuāng yán zhī xiàng huán fù běn xíng ér bù shě qí zì zài
仰。时，彼夜神即舍菩萨庄严之相，还复本形，而不舍其自在
shén lì
神力。

ěr shí shàn cái tóng zǐ gōng jīng hé zhǎng què zhù yí miàn bái pǔ jiù zhòng shēng miào dé
尔时，善财童子恭敬合掌，却住一面，白普救众生妙德
yè shén yán : 「 tiān shén jīn cǐ jiě tuō shēn shēn xī yǒu qí míng hé děng dé cǐ jiě tuō qí
夜神言：「天神！今此解脱甚深稀有！其名何等？得此解脱其
yǐ jiǔ rú xiū hé děng xíng ér dé qīng jìng ? 」
已久如？修何等行而得清净？」

yè shén yán : 「 shàn nán zǐ shì chù nán zhī zhū tiān jí rén yī qiè èr shèng suǒ bù
夜神言：「善男子！是处难知，诸天及人、一切二乘所不
néng cè wǒ chéng fó lì jīn wèi rǔ shuō
能测。我承佛力，今为汝说。

shàn nán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò fó chà wēi chén shù jié ěr shí yǒu jié míng yuán mǎn
善男子！乃往古世过佛刹微尘数劫，尔时有劫，名：圆满
qīng jìng shì jiè míng pí lú zhē nà dà wēi dé yǒu xū mí shān wēi chén shù rú lái yú zhōng chū
清净；世界名：毗卢遮那大威德；有须弥山微尘数如来于中出
xiàn cǐ jiè dōng jì lún wéi shān cè yǒu sì tiān xià míng bǎo dēng huà chuāng cǐ sì tiān xià
现。此界东际轮围山侧，有四天下，名：宝灯华幢。此四天下
yān fú tí nèi yǒu yī guó tǔ míng bǎo huā dēng ān yǐn fēng lè rén mín chì shèng qí
阎浮提内，有一国土，名：宝华灯，安隐丰乐，人民炽盛。其
zhōng zhòng shēng jù xíng shí shàn yǒu zhuǎn lún wáng yú zhōng chū xiàn míng pí lú zhē nà miào bǎo lián
中众生，具行十善。有转轮王于中出现，名：毗卢遮那妙宝莲
huā jì yú lián huā zhōng hū rán huà shēng sān shí sān xiāng yǐ wéi yán hǎo qī bǎo jù zú wáng
华髻，于莲华中忽然化生，三十三相以为严好，七宝具足，王
sì tiān xià héng yǐ zhèng fǎ jiào dǎo qún shēng wáng yǒu zhèng fēi míng yuán mǎn miàn shì wáng nǚ
四天下，恒以正法教导群生。王有正妃，名：圆满面，是王女
bǎo qí yǒu yī nǚ míng pǔ zhì yàn miào dé yǎn ěr shí zhòng shēng shòu mìng wú liàng
宝。其有一女，名：普智焰妙德眼。尔时，众生寿命无量——
huò yǒu bù dìng ér zhōng tiān zhě zhōng zhōng xíng sè zhōng zhōng yīn shēng zhōng zhōng míng zì zhōng zhōng zú
或有不定而中天者，种种形色、种种音声、种种名字、种种族
xìng yú zhī yǒng què pín fù kǔ lè wú liàng pǐn lèi jiē xī bù tóng shí huò yǒu rén yǔ
姓、愚智勇怯，贫富苦乐，无量品类皆悉不同。时，或有人语
yú rén yán : 『 wǒ shēn duān zhèng rǔ xíng bǐ lòu zuò shì yǔ yǐ dì xiāng huī rú jí
余人言：『我身端正，汝形鄙陋。』作是语已，递相毁辱，集
bù shàn yè yǐ shì yè gù shòu mìng sè lì yī qiè lè shì xī jiē sǔn jiǎn
不善业，以是业故，寿命色力一切乐事，悉皆损减。

shí bī chéng běi yǒu pú tí shù míng pǔ guāng fǎ yún yīn chuāng yú bī shù qián yǒu
时，彼城北有菩提树，名：普光法云音幢。于彼树前，有
yī xiāng chí míng bǎo huā guāng míng yǎn fǎ léi yīn bī xiāng chí nèi chū dà lián huā míng
一香池，名：宝华光明，演法雷音。彼香池内出大莲华，名：

pǔ xiàn sān shì yī qiè rú lái
 普现三世一切如来
 zhuāng yán jìng jiè yún , xū mí
 庄严境界云，须弥
 shān wēi chén shù fó yú zhōng chū
 山微尘数佛于中出
 xiàn 。 qí dì yī fó ,
 现。其第一佛，
 míng : pǔ zhì bǎo yàn miào dé
 名：普智宝焰妙德
 chuāng yú cǐ huā shàng , zuì
 幢，于此华上，最
 chū dé ā nǒu duō luó sān miào
 初得阿耨多罗三藐
 sān pú tí , wú liàng qiān suì
 三菩提，无量千岁
 yǎn shuō zhèng fǎ , chéng shóu zhōng
 演说正法，成熟众
 shēng 。
 生。

shàn nán zǐ ! cǐ pǔ zhào sān shì yī qiè rú lái zhuāng yán jìng jiè dà bǎo lián huā wáng yǒu
 善男子！此普照三世一切如来庄严境界大宝莲华王，有
 shí fó chà wēi chén shù lián huā zhōu zā wéi rào , zhū lián huā nèi xī yǒu mó ní bǎo zàng shī zǐ zhī
 十佛刹微尘数莲华周匝围绕，诸莲华内悉有摩尼宝藏师子之
 zuò yī yī zuò shàng , jiē yǒu pú sà jié jiā fú zuò 。
 座，一一座上，皆有菩萨结跏趺坐。

shàn nán zǐ ! bǐ pǔ zhì bǎo yàn miào dé chuāng wáng rú lái , yú cǐ chéng ā nǒu duō luó sān
 善男子！彼普智宝焰妙德幢王如来，于此成阿耨多罗三
 miào sān pú tí shí , jí yú shí fāng yī qiè shì jiè zhōng chéng ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí
 藐三菩提时，即于十方一切世界中成阿耨多罗三藐三菩提。
 suí zhòng shēng xīn , xī xiàn qí qián , wéi zhuǎn fǎ lún 。 yú yī yī shì jiè , lìng wú liàng zhòng shēng lí
 随众生心，悉现其前，为转法轮。于一一世界，令无量众生离
 è dào kǔ , lìng wú liàng zhòng shēng dé shēng tiān zhōng , lìng wú liàng zhòng shēng zhù yú shēng wén , pì zhī
 恶道苦，令无量众生得生天中，令无量众生住于声闻、辟支
 fó dì , lìng wú liàng zhòng shēng chéng jiù chū lí pú tí zhī xíng , lìng wú liàng zhòng shēng rù yú pú sà
 佛地，令无量众生成就出离菩提之行，令无量众生入于菩萨
 shū shèng xíng yuàn , lìng wú liàng zhòng shēng ān zhù pǔ xián qīng jìng xíng yuàn 。 shàn nán zǐ ! bǐ pǔ zhì
 殊胜行愿，令无量众生安住普贤清净行愿。善男子！彼普智
 bǎo yàn miào dé chuāng rú lái , xiàn rú shì bù sī yì zì zài shén lì zhuǎn fǎ lún shí , yú bǐ
 宝焰妙德幢如来，现如是不思议自在神力转法轮时，于彼
 yī yī zhū shì jiè zhōng , suí qí suǒ yīng , niàn niàn tiáo fú wú liàng zhòng shēng 。
 一一诸世界中，随其所应，念念调伏无量众生。

时，普贤菩萨知宝华灯王城中众生，自恃色貌及诸境界，而生傲慢，陵蔑他人。化现妙身，端正殊特，往诣彼城，放大光明，普照一切，令彼圣王及诸妙宝、日月星宿、众生身等一切光明，悉皆不现。——譬如日出，众景夺曜，亦如聚墨对阎浮金。时，诸众生咸作是言：『此为是谁？为天？为梵？今放此光，令我等身所有光色，皆不显现。』种种思惟，无能解了。

尔时，普贤菩萨在彼轮王宝宫殿上虚空中住，而告之言：『大王当知，今汝国中有佛兴世，在普光明法云音幢菩提树下。』时，圣王女——莲华妙眼，见普贤菩萨所现色身，光明自在，及闻身上诸庄严具所出妙音，心生欢喜，作如是念：『愿我所有一切善根，得如是身、如是庄严、如是相好、如是威仪、如是自在。今此大圣，能于众生生死长夜黑闇之中，放大光明，开示如来出兴于世。愿令于我亦得如是，为诸众生作智光明，破彼所有无知黑闇；愿我所在受生之处，常得不离此善知识。』

普智宝焰妙德幢王如来，为说修多罗，名：一切如来转法轮，十佛刹微尘数修多罗而为眷属。时，彼女人闻此经已，则得成就十千三昧门，其心柔软，无有粗强，如初受胎，如始诞生，如娑罗树初始生芽。一心思惟普贤大愿，发一切如来十佛刹微尘数愿海：愿严净一切佛国；愿调伏一切众生；愿

biàn zhī yī qiè fǎ jiè yuàn pǔ rù yī qiè fǎ jiè hǎi yuàn yú yī qiè fó chà jìn wèi lái jì
遍知一切法界；愿普入一切法界海；愿于一切佛刹尽未来际
jié xiū pú sà xíng yuàn jìn wèi lái jì jié bù shě yī qiè pú sà xíng yuàn dé qīn jìn yī qiè
劫修菩萨行；愿尽未来际劫不舍一切菩萨行；愿得亲近一切
rú lái yuàn dé chéng shì yī qiè shàn yǒu yuàn dé gòng yǎng yī qiè zhū fó yuàn yú niàn niàn zhōng
如来；愿得承事一切善友；愿得供养一切诸佛；愿于念念中
xiū pú sà xíng zēng yī qiè zhì wú yǒu jiàn duàn fā rú shì děng shí fó chà wēi chén shù yuàn
修菩萨行，增一切智，无有间断。发如是等十佛刹微尘数愿
hǎi chéng jiù pǔ xián suǒ yǒu dà yuàn
海，成就普贤所有大愿。

shí bī rú lái fù wéi qí nǚ kāi shì yǎn shuō fā xīn yī lái suǒ jí shàn gēn suǒ xiū
时，彼如来复为其女开示演说发心已来所集善根、所修
miào xíng suǒ dé dà guǒ lìng qí kāi wù chéng jiù rú lái suǒ yǒu yuàn hǎi yī xīn qù xiàng yī
妙行、所得大果，令其开悟，成就如来所有愿海，一心趣向一
qiè zhì wèi
切智位。

shàn nán zǐ fù yú cǐ qián guò shí dà jié yǒu shì jiè míng rì lún guāng mó
善男子！复于此，过十大劫，有世界，名：日轮光摩
ní fó hào yīn tuó luó chuāng miào xiāng cǐ miào yǎn nǚ yú bī rú lái yī fǎ zhī zhōng pǔ
尼，佛号：因陀罗幢妙相。此妙眼女，于彼如来遗法之中，普
xián pú sà quàn qí xiū bǔ lián huā zuò shàng gù huài fó xiàng jì xiū bǔ yī ér fù cǎi huà
贤菩萨劝其修补莲华座上故坏佛像；既修补已，而复彩画；
jì cǎi huà yī fù bǎo zhuāng yán fā ā nǒu
既彩画已，复宝庄严，发阿耨
duō luó sān miào sān pú tí xīn
多罗三藐三菩提心。

shàn nán zǐ wǒ niàn guò qù yóu pǔ
善男子！我念过去，由普
xián pú sà shàn zhī shì gù zhǒng cǐ shàn gēn
贤菩萨善知识故，种此善根。
cóng shì yī lái bú duò è qù cháng yú yī
从是已来，不堕恶趣，常于一
qiè tiān wáng rén wáng zhǒng zú zhōng shēng duān zhèng
切天王、人王种族中生，端正
kě xī zhòng xiāng yuán mǎn lìng rén yào jiàn
可喜，众相圆满，令人乐见，
cháng jiàn yú fó cháng dé qīn jìn pǔ xián pú
常见于佛，常得亲近普贤菩
sà nǎi zhì yú jīn shì dǎo kāi wù chéng
萨。乃至于是今，示导开悟，成
shú yú wǒ lìng shēng huān xī
熟于我，令生欢喜。

shàn nán zǐ yú yì yún hé ěr shí pí lú zhē nà zàng miào bǎo lián huā jì zhuǎn lún shèng
善男子！于意云何？尔时毗卢遮那藏妙宝莲华髻转轮圣

wáng zhě qǐ yì rén hū jīn mí lè pú sà shì shí wáng fēi yuán mǎn miàn zhě jì jìng yīn hǎi
王者，岂异人乎？今弥勒菩萨是。时王妃圆满面者，寂静音海

yè shén shì jīn suǒ zhù chù qù cǐ bù yuǎn shí miào dé yǎn tóng nǚ zhě jí wǒ shēn shì
夜神是，今所住处去此不远。时妙德眼童女者，即我身是。

wǒ yú bǐ shí shēn wéi tóng nǚ pǔ xián pú sà quàn wǒ xiū bǔ lián huā zuò xiàng yì wéi wú
我于彼时，身为童女，普贤菩萨劝我修补莲华座像，以为无

shàng pú tí yīn yuán lìng wǒ fā yú ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn wǒ yú bǐ shí
上菩提因缘，令我发于阿耨多罗三藐三菩提心。我于彼时，

chū shǐ fā xīn cì fù yīn dǎo lìng wǒ dé jiàn miào dé chuáng fó jiě shēn yīng luò sǎn fó gòng
初始发心；次复引导，令我得见妙德幢佛，解身璎珞，散佛供

yǎng jiàn fó shén lì wén fó shuō fǎ jí dé pú sà pǔ xián yī qiè shì jiān tiáo fú zhòng shēng
养，见佛神力，闻佛说法，即得菩萨普现一切世间调伏众生

jiě tuō mén yú niàn niàn zhōng jiàn xū mí shān wēi chén shù fó yì jiàn bǐ fó dào chǎng zhòng
解脱门。于念念中，见须弥山微尘数佛，亦见彼佛道场、众

huì qīng jìng guó tǔ wǒ jiē zūn zhòng gōng jìng gòng yǎng tīng wén shuō fǎ yī jiào xiū xíng
会、清净国土；我皆尊重，恭敬供养，听闻说法，依教修行。

shàn nán zǐ wǒ yī yī qiè zhì guāng míng gù yú niàn niàn zhōng jiàn wú liàng fó jì jiàn
善男子！我依一切智光明故，于念念中见无量佛。既见

fó yǐ xiān suǒ wèi dé xiān suǒ wèi jiàn pǔ xián zhū xíng xī dé chéng mǎn hé yǐ gù yǐ
佛已，先所未得、先所未见普贤诸行，悉得成满。何以故？以

de yī qiè zhì guāng míng gù
得一切智光明故。」

「shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà pǔ xián yī qiè shì jiān tiáo fú zhòng shēng jiě tuō
善男子！我唯知此菩萨普现一切世间调伏众生解脱。

rú zhū pú sà mó hè sà jí wú biān xíng shēng zhōng zhōng jiě xiān zhōng zhōng shēn jù zhōng zhōng
如诸菩萨摩诃萨，集无边行，生种种解，现种种身，具种种

gēn mǎn zhōng zhōng yuàn rù zhōng zhōng sān mèi qǐ zhōng zhōng shēn biàn néng zhōng zhōng guān chá fǎ rù
根，满种种愿，入种种三昧，起种种神变，能种种观察法，入

zhōng zhōng zhì huì mén dé zhōng zhōng fǎ guāng míng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng
种种智慧门，得种种法光明。而我云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ qù cǐ bù yuǎn yǒu zhǔ yè shén míng jì jìng yīn hǎi zuò mó ní
善男子！去此不远，有主夜神，名：寂静音海。坐摩尼

guāng chuāng zhuāng yán lián huā zuò bǎi wàn ā sēng qí zhǔ yè shén qián hòu wéi rào rǔ
光幢庄严莲华座，百万阿僧祇主夜神前后围绕。汝

yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤

zhān yǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng
善财童子向
xǐ mù guān chá zhòng shēng yè
喜目观察众生夜
shén dǐng lǐ hòu wǎng pǔ
神顶礼后，往普
jiù zhòng shēng miào dé yè shén
救众生妙德夜神
chū zǒu qù cǐ shí
处走去。此时，
pǔ jiù zhòng shēng miào dé yè
普救众生妙德夜
shén zhī dào shàn cái tóng zǐ
神知道善财童子
yào lái cān fǎng tā yú
要来参访他，于
shì yè shén shì xiǎn le pǔ
是夜神示现了菩
sà tiáo fú zhòng shēng jiě tuō
萨调伏众生解脱
shén lì shǒu xiān xiǎn qǐ
神力。首先现起
zhuāng yán shēn xiàng rán hòu
庄严身相，然后
zài méi jiān fàng chū yī dào
在眉间放出一道
dà guāng míng míng wéi zhì
大光明，名为智

dēng pǔ zhào qīng jìng chuāng yǒu wú liàng guāng míng suí zhe xiǎn qǐ zhào biàn le yī qiè shì jiān rán
灯普照清净幢。有无量光明随着现起，照遍了一切世间。然
hòu zhè dào guāng míng cóng shàn cái tóng zǐ tóu dǐng guān rù chōng mǎn tā zhěng ge shēn tǐ zài nà yī
后这道光明从善财童子头顶灌入，充满他整个身体。在那一
chà nà shàn cái tóng zǐ zhèng dé le jiū jìng qīng jìng lún sān mèi
刹那，善财童子证得了究竟清净轮三昧。

zhèng dé cǐ sān mèi shí shàn cái tóng zǐ jiàn dào le yī qiè dì shuǐ huǒ dēng suǒ yǒu
证得此三昧时，善财童子见到了一切地、水、火等所有
yǒu xiàng de wēi chén zài měi yī wēi chén zhī zhōng tā kě yǐ hěn qīng chǔ de kàn dào gè ge fó
有相的微尘。在每一微尘之中，他可以很清楚地看到各个佛
chā wēi chén shù de shì jiè jīng guò chéng zhù huài kōng de lún huí yǐ jí kàn dào yī qiè shì jiè
刹微尘数的世界，经过成住坏空的轮回。以及看到一切世界

huī huài hòu , yīn zhòng shēng de wàng zhí yè lì , zài kōng xìng zhōng chǎn shēng dì shuǐ huǒ fēng sì dà de
毁坏后，因众生的妄执业力，在空性中产生地水火风四大的
jī jù 。 yòu néng kàn dào suǒ yǒu shì jiè de jiē yùn , dōu shì yǐ dì lún dāng zhī zhù 。
积聚。又能看到所有世界的接运，都是以地轮当支柱。

zài zhè xiē shì jiè zhōng , néng kàn dào shān hé , dà dì , shù lín , gōng diàn de biàn huà
在这些世界中，能看到山河、大地、树林、宫殿的变化
jí dì yù , chù shēng , yán luó wáng jiè zhòng shēng de liù dào lún huí , shēng sǐ wǎng lái , suí yè shòu
及地狱、畜生、阎罗王界众生的六道轮回，生死往来，随业受
bào gē zhōng chà bié , yě dōu qīng chǔ de xiàn zài miàn qián 。 yòu kàn jiàn yī qiè shì jiè yīn zhòng
报，各种差别，也都清楚地现在面前。又看见一切世界因众
shēng yè lì bù tóng , ér chǎn shēng de chà bié 。 yǒu de shì jiè chún shì pú sǎ , yǒu de shì jiè fán
生业力不同，而产生的差别。有的世界纯是菩萨，有的世界凡
shèng tóng jū , yǒu de shì jiè yóu zá sǐ zhōng jiàn jiàn zhuǎn wéi qīng jìng , yǒu de shì jiè zé fǎn
圣同居，有的世界由杂秽中渐渐转为清净，有的世界则反
zhī 。
之。

zài zhè xiē wú liàng shì jiè zhōng , dōu néng jiàn dào zhè wèi yè shén , yú yī qiè shí hòu yī
在这些无量世界中，都能见到这位夜神，于一切时候一
qiè chù suǒ , yòng tā bù kě sī yì de fāng biàn shén lì , suí zhe měi wèi zhòng shēng xíng mào , yán
切处所，用她不可思议的方便神力，随着每位众生形貌、言
yǔ jí gè zhōng bù tóng de xíng wéi guān niàn , pǔ biàn chū xiàn zài tā men miàn qián , shùn yīng tā men
语及各种不同的行为观念，普遍出现在他们面前，顺应他们
de gēn jī lái dù huà tā men 。 tā shǐ zhèng zài dì yù shòu kǔ de zhòng shēng , miǎn chú yī qiè kǔ
的根机来度化他们。她使正在地狱受苦的众生，免除一切苦
nǎn , shǐ chù shēng dào de zhòng shēng , bǐ cǐ bù xiāng dàn shí , shǐ è guǐ dào de zhòng shēng , bù bǐ
难；使畜生道的众生，彼此不相啖食；使饿鬼道的众生，不必
bào shòu jī kě de tòng kǔ , shǐ zhū lóng yuǎn lí yī qiè bù wèi , shǐ rén lèi lí kāi kǔ nǎn ;
饱受饥渴的痛苦；使诸龙远离一切怖畏；使人类离开苦难；
shǐ yù jiè pāo qì bù shí de xiǎng shòu 。
使欲界抛弃不实的享受。

shàn cái tóng zǐ yòu kàn dào yī qiè zhòng shēng , wú lùn tā shì luǎn shēng , tāi shēng , shī shēng ,
善财童子又看到一切众生，无论它是卵生、胎生、湿生、
huà shēng , yě bù guǎn tā shì yǒu sè , wú sè , yǒu xiǎng , wú xiǎng , pǔ jiù zhòng shēng miào dé zhǔ
化生，也不管它是有色、无色、有想、无想，普救众生妙德主
yè shén dōu néng shí shí chū xiàn zài tā men de miàn qián , jiù hù tā men , ràng tā men lí kǔ dé
夜神都能适时出现在他们的面前，救护他们，让他们离苦得
lè 。 ér zhè xiē pú sǎ xíng , dōu shì wèi le néng gòu chéng jiù pú sǎ lì yì yī qiè zhòng shēng de
乐。而这些菩萨行，都是为了能够成就菩萨利益一切众生的
dà yuàn , wèi le néng gòu shēn rù pú sǎ sān mèi shì lì , jiān gù pú sǎ rú huàn bù kě sī yì
大愿，为了能够深入菩萨三昧势力、坚固菩萨如幻不可思议
de shén tōng lì , shēng chū pú xián de xíng yuàn lì liàng , zēng guǎng pú sǎ de dà bēi xīn lì , jìn ér
的神通力。生出普贤的行愿力量，增广菩萨的大悲心力，进而

néng dé dào pǔ biàn fù gài zhòng shēng de wú ài dà cí , dé dào pǔ shè yī qiè zhòng shēng de zhì huì
能得到普遍覆盖众生的无碍大慈，得到普摄一切众生的智慧
fāng biàn , huò dé pú sà guāng dà jiě tuō de zì zài shén tōng 。 shǐ yī qiè zhòng shēng liǎo zhī fó
方便，获得菩萨广大解脱的自在神通。使一切众生了知佛
fǎ , chú qí è zhàng , ràng suǒ yǒu zhòng shēng dōu néng dé dào yī qiè zhì huì de guāng míng 。
法，除其恶障，让所有众生都能得到一切智慧的光明。

cǐ shí , shàn cái tóng zǐ kàn dào pǔ jiù zhòng shēng miào dé yè shén rú cǐ bù kě sī yì qí shēn
此时，善财童子看到普救众生妙德夜神如此不可思议甚
shēn jìng jiè , pǔ xiàn tiáo fú yī qiè zhòng shēng pú sà jiě tuō fǎ mén zhī hòu , xīn zhōng huān xǐ wú
深境界，普现调伏一切众生菩萨解脱法门之后，心中欢喜无
liàng , tóu miàn zuò lǐ , yī xīn zhān yǎng 。
量，头面作礼，一心瞻仰。

cǐ shí , yè shén biàn shōu shè zhuāng yán de biàn huà xiàng mào , huán fù běn lái de yuán xíng ,
此时，夜神便收摄庄严的变化相貌，还复本来的原形，
dàn réng bǎo chí tā de zì zài shén lì 。
但仍保持她的自在神力。

zhè shí hòu , shàn cái tóng zǐ kāi kǒu xún wèn pǔ jiù zhòng shēng miào dé yè shén : 「 shèng
这时候，善财童子开口询问普救众生妙德夜神：「圣
zhě ! zhè fǎ mén shí zài shì tài xī yǒu ! tài shēn ào le ! qǐng wèn zhè fǎ mén shì shén me míng
者！这法门实在是太稀有！太深奥了！请问这法门是什么名
chēng ? nín zhèng dé cǐ fǎ mén yǐ duō jiǔ le ne ? rú hé xiū xíng cái néng dé zhèng ? 」
称？您证得此法门已多久了呢？如何修行才能得证？」

yè shén huí dá shuō : 「 shàn nán zǐ ! nǐ de wèn tí shì hěn nán jiě shuō míng bái de , jí
夜神回答说：「善男子！你的问题是很难解说明白的，即
shǐ shì suǒ yǒu tiān rén jí yī qiè èr shèng shèng zhòng yě bù néng cè dù de 。 wǒ xiàn zài yǎng chéng
使是所有天、人及一切二乘圣众也不能测度的。我现在仰承
fó tuó de dà wēi shén lì , jìn lì wèi nǐ yǎn shuō 。
佛陀的大威神力，尽力为你演说。

zài hěn jiǔ yǐ qián yuán mǎn qīng jìng jié shí , yǒu yī ge míng wéi pí lú zhē nà dà wēi dé
在很久以前圆满清净劫时，有一个名为毗卢遮那大威德
de shì jiè , qí zhōng yǒu xū mí shān wēi chén shù de rú lái yú zhōng chū xiàn 。 zài zhè shì jiè de
的世界，其中有须弥山微尘数的如来于中出现。在这世界的
dōng biān yǒu yī ge sì tiān xià , míng wéi bǎo dēng huá chuāng , qí zhōng yǒu yī ge míng wéi bǎo huá dēng
东边有一个四天下，名为宝灯华幢，其中有一个名为宝华灯
de guó tǔ , zhè ge guó tǔ rén mín fù shǔ ān lè , dà jiā dōu fèng xíng shí shàn 。 zhè guó tǔ zhōng
的国土，这个国土人民富庶安乐，大家都奉行十善。这国土中
shì yóu yī wèi jiào zuò pí lú zhē nà miào bǎo lián huā jì de zhuǎn lún shèng wáng tǒng zhì , tā de wáng
是由一位叫做毗卢遮那妙宝莲花髻的转轮圣王统治，他的王
fēi jiāo zuò yuán mǎn miàn , tā men yǒu yī ge nǚ ér , míng wéi pǔ zhì yàn miào dé yǎn zhǎng de
妃叫做圆满面，他们有一个女儿，名为普智焰妙德眼，长得
wén yǎ duān zhuāng , róng mào shū shèng měi hǎo , kàn dào de rén dōu huì mù bù zhuǎn jīng , kàn jiǔ le
文雅端庄，容貌殊胜美好，看到的人都会目不转睛，看久了
yě bù jué dé yàn fán 。
也不觉得厌烦。

zài nà ge shì jiè zhōng , zhòng shēng de shòu mìng cháng duǎn bù yī , yǒu de cháng shòu , yǒu de
在那个世界中，众生的寿命长短不一，有的长寿、有的
zǎo yāo , tā men yǒu zhe gè shì gè yàng de róng mào wài xiàng , yīn shēng , míng zì , zhǒng zú , xìng
早夭，他们有着各式各样的容貌外相、音声、名字、种族、性
qíng , yǒu xiē yú chī , yǒu xiē cōng huì , yǒu xiē yǒng gǎn , yǒu xiē què nuò , pín fù kǔ lè yě
情，有些愚痴、有些聪慧、有些勇敢、有些怯懦，贫富苦乐也
dōu yǒu suǒ bù tóng 。 hěn bù xìng zài zhè shí hòu , jiù yǒu rén qǐ le ào màn xīn yǔ fēn bié
都有所不同。很不幸在这时候，就有人起了傲慢心与分别
xīn , duì bié rén shuō : 「 wǒ zhǎng de bǐ jiào duān zhèng , ér nǐ zhǎng de hěn nán kàn 。 」 cǐ cǐ
心，对别人说：『我长得比较端正，而你长得很难看。』从此
tā men hù xiāng gōng jī huī rǔ , jí jí le gè zhǒng è kǒu , wàng yán , qī yǔ , liǎng shé děng bù
他们互相攻击毁辱，积集了各种恶口、妄言、绮语、两舌等不
shàn yè 。 yīn cǐ , tā men shòu mìng , xiàng mào jí yī qiè lè shì dōu màn màn zǔn jiǎn le 。
善业。因此，他们寿命、相貌及一切乐事都慢慢损减了。

zhè shí zài chéng běi pǔ guāng fǎ yún yīn chōng pǔ tí shù qián de xiāng chí zhōng , chū xiàn le yī
这时在城北普光法云音幢菩提树前的香池中，出现了一
duǒ dà lián huā , míng wéi pǔ xiàn sān shì yī qiè rú lái zhuāng yán jìng jiè yún 。 yǒu xū mí shān wēi
朵大莲花，名为普现三世一切如来庄严境界云。有须弥山微
chén shù de fó tuó , céng jīng zài tā de shàng miàn chéng jiù fó dào , qí zhōng dì yī wèi fó tuó míng
尘数的佛陀，曾经在它的上面成就佛道，其中第一位佛陀名

wéi pǔ zhì bǎo yàn miào dé chuáng fó zhè wèi fó tuō zài chéng jiù fó dào hòu jiù zài zhè ér yǎn
为普智宝焰妙德幢佛。这位佛陀在成就佛道后，就在这儿演
shuō zhèng fǎ chéng shú zhòng shēng dá hǎo jǐ qiān nián zhī jiǔ
说正法，成熟众生达好几千年之久。

zhè duǒ pǔ xiàn sān shì yī qiè rú lái zhuāng yán jìng jiè yún de dà lián huā zhōu wéi sì zhōu
这朵普现三世一切如来庄严境界云的大莲花周围，四周
yǒu xiàng shí fó chà wēi chén shù nà me duō duō de lián huā wéi rào zhe zài měi yī duǒ lián huā
有像十佛刹微尘数那么多朵的莲花围绕着，在每一朵莲花
nèi dōu yǒu mó ní bǎo zàng shī zǐ zuò xiǎn xiàn zài lǐ miàn ér qiě měi yī ge shī zǐ zuò
内，都有摩尼宝藏师子座显现在里面，而且每一个师子座
shàng yě yǒu yī wèi pú sà zài shàng miàn jiē jiā fú zuò
上，也有一位菩萨在上面结跏趺座。

dāng pǔ zhì bǎo yàn miào dé chuáng fó zài zhè lǐ chéng fó de shí hòu yě tóng shí zài shí fāng
当普智宝焰妙德幢佛在这里成佛的时候，也同时在十方
yī qiè shì jiè zhōng shì xiàn chéng fó zhè wèi fó tuō cháng cháng suí yī qiè zhòng shēng de xīn chū xiàn
一切世界中示现成佛。这位佛陀常常随一切众生的心，出现
zài tā men miàn qián yǎn shuō miào fǎ shǐ tā men tuō lí sān è dào zhī kǔ dé shēng tiān shàng
在他们面前演说妙法，使他们脱离三恶道之苦，得生天上，

zhù yú shēng wén hé pì zhī fó de
住于声闻和辟支佛的
dì wèi chéng jiù pú sà xíng
地位，成就菩萨行，
rù yú pú sà shū shèng xíng yuàn
入于菩萨殊胜行愿，
ān zhù zài pǔ xián qīng jìng xíng yuàn
安住在普贤清净行愿
zhī zhōng zhè wèi pǔ zhì bǎo yàn
之中。这位普智宝焰
miào dé chuáng fó jiù shì rú cǐ shì
妙德幢佛就是如此示
xiǎn zhè xiē zhǒng zhǒng bù kě sī yì
现这些种种不可思议
de zì zài shén tōng lì liàng qù
的自在神通力量，去
tiáo fú wú liàng wú biān nán yǐ dù
调伏无量无边难以度
huà de zhòng shēng
化的众生。

pǔ xián pú sà zhī dào bǎo
普贤菩萨知道宝
huā dēng wáng chéng zhōng de zhòng shēng
华灯王城中的众生，

dōu zhàng shì zhe zì jǐ duān zhèng de wài mào yǔ fú bào jiāo màn qīng miè qí tā rén yú shì
 都仗恃着自己端正的外貌与福报，傲慢轻蔑其他人。于是，
 pǔ xián pú sà jiù huà xiàn chū wú bǐ zhuāng yán de sè shēn yuǎn bǐ zhè xiē chéng zhōng de jū mín hái
 普贤菩萨就化现出无比庄严的色身，远比这些城中的居民还
 yào duān zhèng miào hǎo rán hòu lái dào bǎo huā dēng wáng chéng zhōng fàng chū guǎng dà de guāng míng ràng
 要端正妙好，然后来到宝华灯王城中，放出广大的光明，让
 zhè zuò chéng zhōng de zhuǎn lún shèng wáng yī qiè zhòng shēng shàng hǎo de bǎo wù shēn shàng jí rì yuè xīng
 这座城中的转轮圣王、一切众生、上好的宝物身上，及日月星
 xiù děng yī qiè de guāng míng dùn shí shī qù tā de guāng huī jiù hǎo xiàng tài yáng gāng shēng qǐ
 宿等一切的光明，顿时失去它的光辉。就好像太阳刚升起
 shí yī qiè jǐng xiàng dōu bèi duó qù le guāng yào
 时，一切景象都被夺去了光耀。

chéng zhōng de zhuǎn lún shèng wáng yī jí dà zhòng dà jiā jīng huāng shī sè de hù xiāng xún wèn
 城中的转轮圣王以及大众，大家惊慌失色地互相询问：

『zhè shì shéi ne shì tiān shàng de tiān rén hái shì fàn wáng jīn tiān tā fàng chū zhè yàng de guāng
 这是谁呢？是天上的天人还是梵王？今天他放出这样的光
 máng ràng wǒ men shēn shàng suǒ yǒu de guāng huī dōu bèi fù gài yīn mò wú fǎ xiǎn xiàn le
 芒，让我们身上所有的光辉都被覆盖隐没，无法显现了！』

pǔ zhì yàn miào dé yǎn wáng nǚ kàn jiàn pǔ xián pú sà guāng míng zì zài de huà shēn yǐ jí
普智焰妙德眼王女看见普贤菩萨光明自在的化身，以及
shēn shàng zhuāng yán jù suǒ chū de miào yīn shēng xīn zhōng fēi cháng gāo xìng ér qǐ le yí ge niàn tóu
身上庄严具所出的妙音声，心中非常高兴，而起了一个念头：

『 xī wàng wǒ suǒ yǒu yī qiè shān gēn néng rú pú sà yì bān dé dào rú cǐ zhuāng yán xiàng hǎo
希望我所有一切善根，能如菩萨一般，得到如此庄严相好
zhī shēn pú sà néng yú zhòng shēng shēng sǐ cháng yè hēi àn zhī zhōng fàng dà guāng míng kāi shì zhòng
之身。菩萨能于众生生死长夜黑暗之中，放大光明，开示众
shēng rú lái yǐ jīng xīng shì de xiāo xī yuàn wǒ yě néng hé pú sà yì yàng wèi zhū zhòng shēng zuò
生如来已经兴世的消息，愿我也能和菩萨一样，为诸众生作
zhì huì guāng míng pò chú yī qiè zhòng shēng suǒ yǒu de wú zhī yǔ hēi àn yuàn wǒ shēng shēng shì
智慧光明，破除一切众生所有的无知与黑暗；愿我生生世
shì cháng dé qīn jìn gēn suí zhè wèi shān zhī shī
世，常得亲近跟随这位善知识。』

pǔ xián pú sà zài wáng gōng shàng de xū kōng zhōng gào sù tā men 『 dà wáng nǐ zhī dào
普贤菩萨在王宫上的虚空中，告诉他们：『大王你知道
ma zài pǔ guāng míng fǎ yún yīn chōng pú tí shù xià yǐ jīng yǒu fó tuó chū shì chéng jiù wú
吗？在普光明法云音幢菩提树下，已经有佛陀出世，成就无
shàng zhèng děng zhèng jué le nǐ men wèi shén me bù bǎ wǒ zhè ge dà hǎo jī huì qù gòng yǎng fó tuó
上正等正觉了。你们为什么不把握这个大好机会去供养佛陀
ne
呢？』

zhuǎn lún shèng wáng pǔ zhì yàn miào dé yǎn wáng nǚ yǐ jí rén mín xīn zhōng hěn shì jīng xǐ
转轮圣王、普智焰妙德眼王女以及人民心中很是惊喜，
dà jiā fēn fēn gǎn wǎng pǔ zhì bǎo yàn miào dé chuáng fó de zuò qián rào le wú shù quān gōng jìng
大家纷纷赶往普智宝焰妙德幢佛的座前，绕了无数圈，恭敬
dǐng lǐ mó bài wáng nǚ yě jiě xià shēn shàng de xǔ duō zhuāng yán shì wù yòng lái gòng yǎng rú
顶礼膜拜，王女也解下身上的许多庄严饰物，用来供养如
lái tú rán jiān zhè xiē zhuāng yán de shì wù fēn fēn biàn chéng bǎo gài bǎo wǎng cóng kōng zhòng chuí xià
来，突然间这些庄严的饰物纷纷变成宝盖、宝网从空中垂下，
lìng yī duān yóu lóng wáng zhī chí zhe bìng qiè yǒu xǔ duō yīng luò yún mí màn sì zhōu dì shàng yě
另一端由龙王执持着，并且有许多璎珞云弥漫四周，地上也
zhǎng chū xǔ duō xiāng huā bǎo shù qí zhōng yǒu yī kē pú tí shù zhǎng de tè bié máo shèng zhī
长出许多香花宝树，其中有一棵菩提树，长得特别茂盛，枝
yè pǔ biàn fù gài fǎ jiè fó tuó jiù duān zuò zài zhè kē pú tí shù xià wèi dà zhòng yǎn shuō
叶普遍覆盖法界，佛陀就端坐在这棵菩提树下，为大众演说
fó fǎ
佛法。

pǔ zhì yàn miào dé yǎn wáng nǚ tīng dào fó tuó yǎn shuō de miào fǎ jiù zhèng dé le
普智焰妙德眼王女听到佛陀演说的妙法，就证得了
shí qiān sān mèi mén tā de xīn biàn de fēi cháng róu hé wēn ruǎn méi yǒu cǔ bào gāng qiáng de xí
十千三昧门，她的心变得非常柔和温软，没有粗暴刚强的习

qì tā yī xīn yī yì de sī wéi pǔ xián pú sà suǒ fā de shí dà xíng yuàn bìng qiě fā yī
气。她一心一意地思惟普贤菩萨所发的十大行愿，并且发一
qiè rú lái shí fó chà wēi chén shù de xīn yuàn jiù xiàng dà hǎi nà me guǎng dà tā yuàn zhuāng yán
切如来十佛刹微尘数的心愿，就像大海那么广大；她愿庄严
qīng jìng yī qiè fó guó yuàn tiáo fú yī qiè zhòng shēng yuàn biàn rù yī qiè fǎ jiè yuàn dé qīn
清净一切佛国；愿调伏一切众生；愿遍入一切法界；愿得亲
jìn gòng yǎng yī qiè rú lái yuàn dé chéng shì yī qiè bù tuì shàn yǒu yuàn yú niàn niàn zhī zhōng
近供养一切如来；愿得承事一切不退善友；愿于念念之中，
xiū xí pǔ sà de xíng mén zēng zhǎng yī qiè zhì huì ér méi yǒu jiān duàn……zhè shí pǔ zhì bǎo
修习菩萨的行门，增长一切智慧而没有间断……这时普智宝
yàn miào dé chuāng fó yòu wèi wáng nǚ kāi shī cóng guò qù yǐ lái tā suǒ jù jí de shàn gēn suǒ
焰妙德幢佛又为王女开示从过去以来，她所聚集的善根、所
xiū de miào xíng suǒ dé de shàn guǒ shǐ tā xīn kāi yì jiě néng gòu yī xīn qǔ xiàng yī qiè
修的妙行、所得的善果，使她心开意解，能够一心趣向一切
zhì huì de guǒ wèi
智慧的果位。

zài cǐ zhī qián guò le shí dà jié nà me cháng de shí jiān yǒu yī ge míng wéi rì lún guāng
在此之前过了十大劫那么长的时间，有一个名为日轮光
mó ní de shì jiè qí zhōng yǒu yī wèi fó tuó míng hào shì yīn tuó luó chuāng miào xiàng rú lái
摩尼的世界，其中有一位佛陀，名号是因陀罗幢妙相如来。
zài yīn tuó luó chuāng miào xiàng rú lái rù niè pán hòu zhè ge pǔ zhì yàn miào dé yán wáng nǚ céng
在因陀罗幢妙相如来入涅槃后，这个普智焰妙德眼王女，曾
jīng yòu zài cǐ yù dào pǔ xián pú sà pǔ xián pú sà quàn tā xiū bǔ zài lián huā zuò shàng yī jīng
经又再次遇到普贤菩萨，普贤菩萨劝她修补在莲华座上已经
lǎo jiù qiě pò sǔn de fó xiàng tā bù jǐn zhào pú sà de zhǐ shì xiū bǔ hǎo le yǐ hòu yòu
老旧且破损的佛像。她不仅照菩萨的指示修补好了以后，又
chóng xīn jiā yǐ cǎi huà zài yǐ gè zhǒng bǎo wù yīng luò zhuāng yán fó xiàng rán hòu yòu zài fó xiàng
重新加以彩画，再以各种宝物璎珞庄严佛像，然后又在佛像
miàn qián fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn cóng cǐ zhè wèi wáng nǚ biàn bù céng duò rù
面前发阿耨多罗三藐三菩提心。从此，这位王女便不曾堕入
sān è dào cháng tōu shēng zài tiān rén wáng zú zhōng ér qiě tā de róng mào dōu zhǎng de duān zhuāng xiù
三恶道，常投生在天人王族中，而且她的容貌都长得端庄秀
lì zhòng xiāng yuán mǎn wéi dà jiā suǒ xǐ ài qīn jìn yòu néng cháng cháng gòng yǎng fó tuó qīn jìn
丽，众相圆满，为大家所喜爱亲近；又能常常供养佛陀，亲近
pǔ xián pú sà huò dé wú shàng fǎ yì
普贤菩萨，获得无上法益。

nǐ zhī dào ma nà shí hòu de zhuǎn lún shèng wáng jiù shì mí lì pú sà ér wáng fēi yuán
你知道吗？那时候的转轮圣王就是弥勒菩萨，而王妃圆
mǎn miàn jiù shì jì jìng yīn hǎi yè shén tā yě zài zhè pú tí dào chǎng zhōng nà shí hòu de pǔ
满面就是寂静音海夜神，她也在这菩提道场中；那时候的普
zhì yàn miào dé yán wáng nǚ jiù shì wǒ wǒ yī yī qiè zhì huì de guāng míng yú niàn niàn zhōng jiàn
智焰妙德眼王女就是我。我依一切智慧的光明，于念念中见

wú liàng fó yǐ qián wèi zhèng wèi dé de pǔ xián yuàn lì yě dōu huò dé yuán mǎn yīn wèi wǒ yǐ
无量佛，以前未证未得的普贤愿力，也都获得圆满，因为我已
zhèng dé yī qiè zhī huì guāng míng de guān xì
证得一切智慧光明的关系。

wǒ zhī zhī dào zhè ge 『 pú sà pǔ xiàn yī qiè shì jiān tiáo fú zhòng shēng jiě tuō mén 』。若
我只知道这个『菩萨普现一切世间调伏众生解脱门』。若
shì xiàng zhū dà pú sà jī jù wú biān de xíng mén shēng chū zhǒng zhǒng de liǎo jiě shì xiàn zhǒng
是像诸大菩萨，积聚无边的行门，生出种种的了解，示现种
zhǒng fǎ shēn jù zú zhǒng zhǒng zhū gēn yuán mǎn zhǒng zhǒng dà yuàn zhèng rù zhǒng zhǒng sān mèi qǐ
种法身，具足种种诸根，圆满种种大愿，证入种种三昧，起
zhǒng zhǒng shén tōng biàn huà néng zhǒng zhǒng guān chá fǎ jìn rù zhǒng zhǒng de zhī huì fǎ mén dé dào
种种神通变化，能种种观察法，进入种种的智慧法门，得到
zhǒng zhǒng de fǎ guāng míng zhè me dà de gōng dé xíng mén zěn me shì wǒ néng zhī dào yǎn shuō de
种种的法光明，这么大的功德行门怎么是我能知道、演说的
ne
呢？

gāng cái gēn nǐ tí dào de wáng fēi yuán mǎn miàn tā xiàn zài míng wéi jì jìng yīn hǎi yè
刚才跟你提到的王妃圆满面，她现在名为寂静音海夜
shén jiù zài qián miàn bù yuǎn zuò zài mó ní guāng chuang zhuāng yán lián huā zuò shàng yǒu wú liàng de
神，就在前面不远，坐在摩尼光幢庄严莲华座上，有无量的
yè shén wéi rào zhe nǐ qù xiàng tā qǐng jiāo rú hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào ba
夜神围绕着，你去向他请教如何学菩萨行、修菩萨道吧！」

dī sān shí wǔ cān jì jìng yīn hǎi yè shén
第三十五参：寂静音海夜神

shàn cái tóng zǐ dì sān shí wǔ yì cǐ pú tí chǎng zhōng cān jì jìng yīn hǎi zhǔ yè
 善财童子第三十五诣：此菩提场中，参寂靜音海主夜
 shén niàn niàn chū shēng wú biān dà xǐ zhī xīn fā qǐ wú liàng dà bēi fǎ zàng fǎ yì rú yún
 神。念念出生无边大喜之心，发起无量大悲法藏法义，如云
 rú hǎi dé niàn niàn chū shēng guǎng dà xǐ zhuāng yán fǎ mén nèi xīn xiàn zhèng nán shèng dì 。
 如海。得念念出生广大喜庄严法门。内心现证「难胜地」。

zàn yuē :
赞曰：

bǎi wàn sēng zhī zhōng rào shēn mó ní chuáng zuò yǒng lián xīn 。
 百万僧祇众绕身，摩尼幢座涌莲新。
 cóng lái niàn niàn chū shēng xǐ fā qǐ xīn xīn chù chù zhēn 。
 从来念念出生喜，发起心心触处真。
 wǒ jiàn wǒ guān wú liàng jìng yún chéng yún hǎi yǒu qián yīn 。
 我见我观无量境，云成云海有前因。
 lüè yán shī yǒu féng duō shǎo èr chà rú lái shì gù rén 。
 略言师友逢多少，二刹如来是故人。

※经文节录

【大方广佛华严经卷第七十一·入法界品第三十九之十二】

ěr shí , shàn cái tóng
尔时，善财童
zǐ yú pǔ jiù zhòng shēng miào dé
子于普救众生妙德
yè shén suǒ ér wǎng jì jìng
夜神所，而往寂静
yīn hǎi yè shén suǒ 。 dǐng lǐ
音海夜神所。顶礼
qí zú , rào wú shù zā ,
其足，绕无数匝，
yú qián hé zhǎng ér zuò shì
于前合掌而作是
yán : 「 shèng zhě ! wǒ yǐ
言：「圣者！我已
xiān fā ā nǒu duō luó sān miǎo
先发阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn wǒ yù yī
三菩提心，我欲依
shàn zhī shī xué pú sà xíng ,
善知识学菩萨行，
rù pú sà xíng xiū pú sà
入菩萨行，修菩萨
xíng zhù pú sà xíng wéi
行，住菩萨行。唯
yuàn cí āi wèi wǒ xuān shuō
愿慈哀，为我宣说

pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào
菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？

shí , bǐ yè shén gào shàn cái yán : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! shàn nán zǐ rú néng yī shàn
时，彼夜神告善财言：「善哉！善哉！善男子！汝能依善
zhī shī qiú pú sà xíng shàn nán zǐ wǒ dé pú sà niàn niàn chū shēng guǎng dà xǐ zhuāng yán jiè tuō
知识求菩萨行。善男子！我得菩萨念念出生广大喜庄严解脱
mén 。 」
门。」

shàn cái yán : 「 dà shèng ! cǐ jiè tuō mén wéi hé shì yè xíng hé jìng jiè ? qǐ hé
善财言：「大圣！此解脱门为何事业？行何境界？起何
fāng biàn zuò hé guān chá ?
方便？作何观察？」

yè shén yán : 「 shàn nán zǐ wǒ fā qǐ qīng jìng píng děng yào yù xīn wǒ fā qǐ pǔ
 夜神言：「善男子！我发起清净平等乐欲心，我发起普
 xiàn yī qiè zhòng shēng qián jiù hù xīn wǒ fā qǐ jiàn yī qiè fó hǎi wú yàn zú xīn wǒ fā qǐ
 现一切众生前救护心，我发起见一切佛海无厌足心，我发起
 qiú yī qiè pú sà qīng jìng yuàn lì xīn wǒ fā qǐ yǔ yī qiè xiǎn nàn zhòng shēng zuò yī hù xīn
 求一切菩萨清净愿力心，我发起与一切险难众生作依怙心，
 wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòng shēng chū shēng sǐ kǔ chù xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòng shēng shé lí
 我发起令一切众生出生死苦处心，我发起令一切众生舍离
 shēng lǎo bìng sǐ děng kǔ xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòng shēng chéng jiù rú lái wú shàng fǎ lè
 生、老、病、死等苦心，我发起令一切众生成就如来无上法乐
 xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòng shēng jiē shòu xǐ lè xīn 。
 心，我发起令一切众生皆受喜乐心。

fā shì xīn yǐ fù wéi shuō fǎ lìng qǐ jiàn zhī yī qiè zhī dì suǒ wéi ruò jiàn
 发是心已，复为说法，令其渐至一切智地。所谓：若见
 zhòng shēng yào zhuó suǒ zhù gōng diàn wū zhái wǒ wéi shuō fǎ lìng qǐ liǎo dá zhū fǎ zì xìng lí
 众生乐着所住宫殿、屋宅，我为说法，令其了达诸法自性，离
 zhū zhī zhuó ruò jiàn zhòng shēng liàn zhuó fù mǔ xiōng dì zī mèi wǒ wéi shuō fǎ lìng qǐ dé
 诸执着。若见众生恋着父母、兄弟、姊妹，我为说法，令其得
 yǔ zhū fó pú sà qīng jìng zhòng huì ruò jiàn zhòng shēng liàn zhuó qī zī wǒ wéi shuō fǎ lìng qǐ
 预诸佛菩萨清净众会。若见众生恋着妻子，我为说法，令其
 shé lí shēng sǐ ài rǎn qǐ dà bēi xīn yú yī qiè zhòng shēng píng děng wú èr shàn nán zǐ wǒ
 舍离生死爱染，起大悲心，于一切众生平等无二。善男子！我
 yǐ cǐ děng wú liàng fǎ shī tuō zhū zhòng shēng zhōng zhōng fāng biàn jiāo huà tiáo fú lìng lí è dào
 以此等无量法施摄诸众生，种种方便教化调伏，令离恶道，
 shòu rén tiān lè tuō sān jiè fù zhù yī qiè zhī wǒ shí biàn dé guǎng dà huān xǐ fǎ guāng míng
 受人天乐，脱三界缚，住一切智。我时便得广大欢喜法光明
 hǎi qí xīn yí chàng ān yǐn shì yuè 。
 海，其心怡畅，安隐适悦。

shàn nán zǐ wǒ cháng guān chá yī qiè pú sà dào chǎng zhòng huì zhī fó shén lì wú liàng wú
 善男子！我常观察一切菩萨道场众会，知佛神力无量无
 biān shēng dà huān xǐ shàn nán zǐ wǒ guān pí lú zhē nà rú lái yī yī máo kǒng niàn niàn
 边，生大欢喜。善男子！我观毗卢遮那如来，一一毛孔，念念
 chū xiàn wú liàng fó chà wēi chén shù guāng míng hǎi yī yī guāng míng yǐ wú liàng fó chà wēi chén shù
 出现无量佛刹微尘数光明海，一一光明，以无量佛刹微尘数
 guāng míng ér wéi cùn shǔ yī yī zhōu biān yī qiè fǎ jiè xiāo miè yī qiè zhū zhòng shēng kǔ wǒ
 光明而为眷属，一周遍一切法界，消灭一切诸众生苦。我
 jiàn shì yǐ yú niàn niàn zhōng shēng dà huān xǐ shēng dà xìn yào liàng yǔ fǎ jiè sà pó ruò
 见是已，于念念中，生大欢喜，生大信乐，量与法界萨婆若
 děng xī suǒ wèi dé ér jīn shǐ dé xī suǒ wèi zhèng ér jīn shǐ zhèng xī suǒ wèi rù ér jīn
 等。昔所未得而今始得，昔所未证而今始证，昔所未入而今
 shǐ rù xī suǒ wèi mǎn ér jīn shǐ mǎn xī suǒ wèi jiàn ér jīn shǐ jiàn xī suǒ wèi wén ér
 始入，昔所未满而今始满，昔所未见而今始见，昔所未闻而

jīn shǐ wén hé yǐ gù yǐ néng liǎo zhī fǎ jiè xiāng gù zhī yī qiè fǎ wéi yī xiāng gù néng
 今始闻。何以故？以能了知法界相故，知一切法唯一相故，能
 shuō yī qiè wú biān fǎ gù shàn nán zǐ wǒ rù cǐ pú sà niàn niàn chū shēng guāng dà xǐ zhuāng yán
 说一切无边法故。善男子！我入此菩萨念念出生广大喜庄严
 jiě tuō guāng míng hǎi
 解脱光明海。

cǐ jiě tuō zhě jí shì pǔ mén yú yī shì zhōng pǔ jiàn yī qiè zhū shén biàn gù cǐ jiě
 此解脱者即是普门，于一事中普见一切诸神变故；此解
 tuō zhě zhōng bù kě qǔ yī qiè fǎ shēn děng wú èr gù cǐ jiě tuō zhě zhōng wú yǒu shēng yǐ
 脱者终不可取，一切法身等无二故；此解脱者终无有生，以
 néng liǎo zhī rú huàn fǎ gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú yǐng xiàng yī qiè zhì yuàn guāng suǒ shēng gù
 能了知如幻法故；此解脱者犹如影像，一切智愿光所生故；
 cǐ jiě tuō zhě yóu rú biàn huà huà shēng pú sà zhū shèng xíng gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú dà
 此解脱者犹如变化，化生菩萨诸胜行故；此解脱者犹如大
 dì wéi yī qiè zhòng shēng suǒ yī chù gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú dà shuǐ néng yǐ dà bēi rùn
 地，为一切众生所依处故；此解脱者犹如大水，能以大悲润
 yī qiè gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú dà huǒ gān jié zhòng shēng tān ài shuǐ gù shàn nán zǐ
 一切故；此解脱者犹如大火，干竭众生贪爱水故。善男子！
 wǒ jīn wèi rǔ shuō cǐ pǐ yù rǔ yīng sī wéi suí shùn wù rù
 我今为汝说此譬喻，汝应思惟，随顺悟入。」

ěr shí shàn cái tóng zǐ bái jì jìng yīn hǎi yè shén yán dà shèng yún hé xiū xíng
 尔时，善财童子白寂静音海夜神言：「大圣！云何修行
 dé cǐ jiě tuō yè shén yán shàn nán zǐ pú sà xiū xíng shí dà fǎ zàng dé cǐ jiě
 得此解脱？」夜神言：「善男子！菩萨修行十大法藏，得此解
 tuō hé děng wéi shí yī xiū bù shī guāng dà fǎ zàng suí zhòng shēng xīn xī líng mǎn zú
 脱。何等为十？一、修布施广大法藏，随众生心悉令满足。
 èr xiū jìng jiè guāng dà fǎ zàng pǔ rù yī qiè fó gōng dé hǎi sān xiū kān rěn guāng dà
 二、修净戒广大法藏，普入一切佛功德海。三、修堪忍广大
 fǎ zàng néng biàn sī wéi yī qiè fǎ xíng sì xiū jīng jìn guāng dà fǎ zàng qù yī qiè zhì
 法藏，能遍思惟一切法性。四、修精进广大法藏，趣一切智，
 héng bú tuì zhuǎn wú xiū chán dìng guāng dà fǎ zàng néng miè yī qiè zhòng shēng rè nǎo liù xiū
 恒不退转。五、修禅定广大法藏，能灭一切众生热恼。六、修
 bō rě guāng dà fǎ zàng néng biàn liǎo zhī yī qiè fǎ hǎi qī xiū fāng biàn guāng dà fǎ zàng néng
 般若广大法藏，能遍了知一切法海。七、修方便广大法藏，能
 biàn chéng shú zhū zhòng shēng hǎi bā xiū zhū yuàn guāng dà fǎ zàng biàn yī qiè fó chà yī qiè zhòng
 遍成熟诸众生海。八、修诸愿广大法藏，遍一切佛刹一切众
 shēng hǎi jìn wèi lái jí xiū pú sà xíng jiǔ xiū zhū lì guāng dà fǎ zàng niàn niàn xiàn yú
 生海，尽未来劫修菩萨行。九、修诸力广大法藏，念念现于
 yī qiè fǎ jiè hǎi yī qiè fó guó tǔ chéng děng zhèng jué cháng bù xiū xī shí xiū jìng zhì guāng
 一切法界海、一切佛国土，成等正觉常不休息。十、修净智广
 dà fǎ zàng dé rú lái zhì biàn zhī sān shì yī qiè zhū fǎ wú yǒu zhàng ài shàn nán zǐ
 大法藏，得如来智，遍知三世一切诸法，无有障碍。善男子！

ruò zhū pú sà ān zhù rú shì shí dà fǎ zàng zé néng huò dé rú shì jiě tuō qīng jìng zēng
若诸菩萨安住如是十大法藏，则能获得如是解脱，清净增
zhǎng jī jí jiān gù ān zhù yuán mǎn
长，积聚坚固，安住圆满。」

shàn cái tóng zǐ yán shèng zhě rú fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn qí yǐ
善财童子言：「圣者！汝发阿耨多罗三藐三菩提心，其已
jiǔ rú
久如？」

yè shén yán shàn nán zǐ cǐ huá zàng zhuāng yán shì jiè hǎi dōng guò shí shì jiè hǎi
夜神言：「善男子！此华藏庄严世界海东，过十世界海，
yǒu shì jiè hǎi míng yī qiè jìng guāng bǎo cǐ shì jiè hǎi zhōng yǒu shì jiè zhōng míng yī
有世界海，名：一切净光宝。此世界海中，有世界种，名：一
qiè rú lái yuàn guāng míng yīn zhōng yǒu shì jiè míng qīng jìng guāng jīn zhuāng yán cǐ shì jiè zhōng
切如来愿光明音。中有世界，名：清净光金庄严。此世界中，
nǎi wǎng gǔ shì yǒu jié míng pǔ guāng chuāng guó míng pǔ mǎn miào zàng dào chǎng míng yī qiè
乃往古世，有劫名：普光幢，国名：普满妙藏，道场名：一切
bǎo zàng miào yuè guāng míng yǒu fó míng bù tuì zhuǎn fǎ jiè yīn yú cǐ chéng ā nòu duō luó sān miào sān
宝藏妙月光明，有佛名：不退转法界音，于此成阿耨多罗三藐
sān pú tí wǒ yú èr shí zuò pú tí shù shén míng jù zú fú dé dēng guāng míng chuāng shǒu
三菩提。我于尔时，作菩提树神，名：具足福德灯光明幢，守
hù dào chǎng wǒ jiàn bǐ fó chéng děng zhèng jué shì xiàn shén lì fā ā nòu duō luó sān miào sān
护道场。我见彼佛成等正觉，示现神力，发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn jí yú cǐ shí
菩提心，即于此时，
huò dé sān mèi míng pǔ zhào
获得三昧，名：普照
rú lái gōng dé hǎi
如来功德海。

shàn nán zǐ qīng jìng guāng
善男子！清净光
jīn zhuāng yán shì jiè pǔ guāng míng chuāng
金庄严世界普光明幢
jié zhōng yǒu rú shì děng fó chà
劫中，有如是等佛刹
wēi chén shù rú lái chū xīng yú
微尘数如来出兴于
shì wǒ yú bǐ shí huò wéi
世。我于彼时，或为
tiān wáng huò wéi lóng wáng huò
天王，或为龙王，或
wéi yè chà wáng huò wéi qián tà
为夜叉王，或为乾闥

pó wáng huò wéi ā xiū luó wáng huò wéi jiā lóu luó wáng huò wéi jǐn nà luó wáng huò wéi mó
 婆王，或为阿修罗王，或为迦楼罗王，或为紧那罗王，或为摩
 hóu luó qiē wáng huò wéi rén wáng huò wéi fàn wáng huò wéi tiān shēn huò wéi rén shēn huò wéi
 睺罗伽王，或为人王，或为梵王，或为天身，或为入身，或为
 nán zǐ shēn huò wéi nǚ rén shēn huò wéi tóng nán shēn huò wéi tóng nǚ shēn xī yǐ zhǒng zhǒng zhū
 男子身，或为女人身，或为童男身，或为童女身，悉以种种诸
 gòng yǎng jù gòng yǎng yú bǐ yī qiè rú lái yì wén qí fó suǒ shuō zhū fǎ
 供养具，供养于彼一切如来，亦闻其佛所说诸法。

shàn nán zǐ rú wèn wǒ yán : 『 rǔ fā xīn lái , qí yǐ jǔ rú ? 』 shàn nán zǐ
 善男子！汝问我言：『汝发心来，其已久如？』善男子！

wǒ yú wǎng xī guò èr fó chà wēi chén shù jié rú shàng suǒ shuō yú qīng jīng guāng jīn zhuāng yán
 我于往昔，过二佛刹微尘数劫，如上所说，于清净光金庄严
 shì jiè zhōng wéi pú tí shù shén wén bú tuì zhuǎn fǎ jiè yīn rú lái shuō fǎ fā ā nǒu duō
 世界中，为菩提树神，闻不退转法界音如来说法，发阿耨多
 luó sān miǎo sān pú tí xīn yú èr fó chà wēi chén shù jié zhōng xiū pú sà xíng rán hòu nǎi shēng
 罗三藐三菩提心；于二佛刹微尘数劫中修菩萨行，然后乃生
 cǐ suǒ pó shì jiè xián jié zhī zhōng cóng jiā luó jū sùn tuó fó zhì shì jiā móu ní fó jí cǐ
 此娑婆世界贤劫之中。从迦罗鸠孙驮佛至释迦牟尼佛，及此
 jié zhōng wèi lái suǒ yǒu yī qiè zhū fó wǒ jiē rú shì qīn jìn gòng yǎng rú yú cǐ shì jiè xián
 劫中未来所有一切诸佛，我皆如是亲近供养。如于此世界贤
 jié zhī zhōng gòng yǎng wèi lái yī qiè zhū fó yī qiè shì jiè yī qiè jié zhōng suǒ yǒu wèi lái
 劫之中，供养未来一切诸佛；一切世界一切劫中，所有未来
 yī qiè zhū fó xī yì rú shì qīn jìn gòng yǎng shàn nán zǐ bǐ qīng jīng guāng jīn zhuāng yán shì
 一切诸佛，悉亦如是亲近供养。善男子！彼清净光金庄严世
 jiè jīn yǒu xiān zài zhū fó chū xiàn xiāng xù bù duàn rǔ dāng yī xīn xiū cǐ pú sà dà yǒng měng
 界今犹现在，诸佛出现相续不断，汝当一心修此菩萨大勇猛
 mén 。 』

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ niàn niàn chū shēng guǎng dà xǐ zhuāng yán jiě tuō 。 rú zhū pú
 「善男子！我唯知此念念出生广大喜庄严解脱。如诸菩

sà mó hè sà shēn rù yī qiè fǎ jiè hǎi xī zhī yī qiè zhū jié shù pǔ jiàn yī qiè chà
 萨摩诃萨，深入一切法界海，悉知一切诸劫数，普见一切刹
 chéng huài ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng ? shàn nán zǐ cǐ pú tí chǎng rú lái
 城坏；而我云何能知能说彼功德行？善男子！此菩提场如来
 huì zhōng yǒu zhǔ yè shén míng : shǒu hù yī qiè chéng zēng zhǎng wēi lì 。 rǔ yì
 会中，有主夜神，名：守护一切城增长威力。汝诣

bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng 、 xiū pú sà dào ? 』

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
 时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤

zhān yǎng cí tuì ér qù 。
 瞻仰，辞退而去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng pǔ
善财童子向普
jiù zhòng shēng miào dé yè shén dǐng
救众生妙德夜神顶
lǐ , yòu qián wǎng jì jìng yīn
礼，又前往寂静音
hǎi yè shén suǒ zài de dì
海夜神所在的地
fāng , xiàng qǐ dǐng lǐ , yóu
方，向其顶礼，由
yòu xiàng zuǒ rào le xǔ duō quān
右向左绕了许多圈
hòu , zài yè shén qián hé zhǎng
后，在夜神前合掌
ér lì , shuō dào : 「 shèng
而立，说道：「圣
zhě ! wǒ yǐ fā le ā nǒu
者！我已发了阿耨
duō luó sān miào sān pú tí
多罗三藐三菩提
xīn , quán xīn quán yì xiǎng gēn
心，全心全意想跟
cóng shàn zhī shì men xué pú sà
从善知识们学菩萨
xíng , xiū pú sà xíng , ān
行、修菩萨行、安

zhù yú pú sà xíng 。 xī wàng shèng zhě nín āi mǐn wǒ yī piàn chéng xīn , wèi wǒ xuān shuō zhè xiē dào
住于菩萨行。希望圣者您哀愍我一片诚心，为我宣说这些道
lǐ 。 」

cǐ shí , yè shén gào sù shàn cái tóng zǐ : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! nǐ néng fā xīn gēn cóng
此时，夜神告诉善财童子：「善哉！善哉！你能发心跟从
shàn zhī shì ér xún qiú pú sà xíng 。 shàn nán zǐ ! wǒ yǐ dé zhèng 『 pú sà niàn niàn chū shēng guǎng
善知识而寻求菩萨行。善男子！我已得证『菩萨念念出生广
dà xǐ zhuāng yán jiě tuō mén 』 。 」

shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shèng zhě ! zhè jiě tuō mén shì rú hé jiù dù zhòng shēng ne ? qí
善财童子说：「圣者！这解脱门是如何救度众生呢？其
jìng jiè yǔ fāng biàn yòu shì rú hé ? yào zuò shén me guān chá sī wéi ne ?
境界与方便又是如何？要做什么观察思惟呢？」

yè shén huí dá : 「 shàn nán zǐ ! shì yīn wèi wǒ céng jīng fā qǐ shí zhǒng shàng qiú fó dào
 夜神回答：「善男子！是因为我曾经发起十种上求佛道
 de dà zhì xīn , yǔ shí zhǒng xià huà zhǒng shēng de dà bēi xīn , cái yǒu jīn tiān de chéng jiù 。 wǒ fā
 的大智心，与十种下化众生的大悲心，才有今天的成就。我发
 qǐ yǐ shàng zhǒng zhǒng xīn zhī hòu , yòu wèi zhǒng shēng yǎn shuō miào fǎ , shǐ tā men jiān jiàn dào dà yī
 起以上种种心之后，又为众生演说妙法，使他们渐渐到达一
 qiè zhì huì zhī dì 。
 切智慧之地。

rú guǒ yǒu zhǒng shēng xǐ huān zhù guǎng dà wū zhái , wǒ wèi tā shuō fǎ , ràng tā zhī dào zhū
 如果有众生喜欢住广大屋宅，我为他说法，让他知道诸
 fǎ shēng miè bù shí , ér yuǎn lí zhí zhuó 。 rú guǒ yǒu rén duì zì jǐ fù mǔ qīn shǔ juàn liàn bù
 法生灭不实，而远离执着。如果有人对自己父母亲属眷恋不
 shě , wǒ wèi tā shuō fǎ , jiào tā yǐ fó pú sà wéi fǎ juǎn shǔ , dé shēng qīng jìng fó guó 。 rú
 舍，我为他说法，教他以佛菩萨为法眷属，得生清净佛国。如
 guǒ yǒu rén tān liàn qī zǐ ér nǚ , wǒ wèi tā shuō fǎ , lìng qí dé zhī yīn yuán rú huàn , shě
 果有人贪恋妻子儿女，我为他说法，令其得知因缘如幻，舍
 lí ài rǎn ér qǐ dà bēi xīn , shì yī qiè zhǒng shēng wéi zì jǐ qī ér 。 wǒ yòng zhè xiē wú liàng
 离爱染而起大悲心，视一切众生为自己妻儿。我用这些无量
 de fǎ shī , shè shòu yī qiè zhǒng shēng , yǐ gè zhǒng fāng biàn jiào huà tā men , tiáo fú tā men , bàng
 的法施，摄受一切众生，以各种方便教化他们、调伏他们，帮
 zhù tā men yuǎn lí sān è dào de tòng kǔ , xiǎng shòu tóu shēng rén tiān de ān lè , jìn ér tuō lí
 助他们远离三恶道的痛苦，享受投生人天的安乐，进而脱离
 sān jiè de shù fù , dào dá yī qiè zhì huì de jìng jiè 。 dāng wǒ dù tuō yī qiè zhǒng shēng shí ,
 三界的束缚，到达一切智慧的境界。当我度脱一切众生时，
 wǒ dé dào wú liàng de fǎ xǐ guāng míng , wǒ de xīn yí yuè ér ān yǐn zì zài 。
 我得到无量的法喜光明，我的心愉悦而安隐自在。

wǒ shí cháng guān chá yī qiè pú sà dào chǎng zhòng huì , zhī dào zhū fó de dà wēi shén lì shí
 我时常观察一切菩萨道场众会，知道诸佛的大威神力实
 zài shì wú liàng wú biān ; wǒ yòu guān chá mí lú zhē nà fó yú yī yī máo kǒng zhōng , niàn niàn chū
 在是无量无边；我又观察毗卢遮那佛于一一毛孔中，念念出
 xiàn wú liàng de guāng míng , měi yī dào guāng míng dōu yǒu wú liàng de guāng míng bàn suí zhe , měi yī dào
 现无量的光明，每一道光都有无量的光明伴随着，每一道
 guāng míng jūn zhōu biān yī qiè fǎ jiè , xiāo miè yī qiè zhū zhòng shēng kǔ ; wǒ yě shí cháng guān chá fó
 光明均周遍一切法界，消灭一切诸众生苦；我也时常观察佛
 tuó de fǎ shēn , xiàn chū zhǒng zhǒng bù kě sī yǐ de ruì xiàng , wǒ kàn jiàn yǐ shàng zhǒng zhǒng jìng jiè
 陀的法身，现出种种不可思议的瑞相，我看见以上种种境界
 yǐ hòu , zài niàn niàn zhī zhōng , wǒ xīn lǐ yǒng chū wú liàng wú biān de huān xǐ , shēng chū dà xìn
 以后，在念念之中，我心里涌出无量无边的欢喜，生出大信
 lè 。 wǒ wǎng xī suǒ méi yǒu dé zhèng de jìng jiè , xiān zài dōu yǐ dé zhèng le ; xiān qián suǒ wèi
 乐。我往昔所没有得证的境界，现在都已得证了；先前所未
 yuán mǎn de , wèi jiàn dào de , wèi tīng wén de , rú jīn dōu yǐ yuán mǎn , jiàn dào , tīng wén
 圆满的、未见到的、未听闻的，如今都已圆满、见到、听闻

了。

这是为什么呢？因为终于彻底了知法界无相而相，以及一切法为一寂静的相，无有他相的道理。所以能平等深入过去、现在、未来三世而无碍，又能够宣说一切法而自在无碍。

这个解脱法门是无量无边、无穷无尽、非常的深奥广大，这个解脱门就是普门，能在一事物中见到整个法界。这个解脱法门是无法可执的，因为一切法身是一体无二的。这个解脱门就是一切法皆是本无自性，如幻不实的。它能普入一切法界，干竭众生的贪爱之水，破除众生的无知黑暗，能生出无量自在力，能示现一切三世诸佛的神通力量，能显现一切诸佛的大悲法轮。这几个简单的譬喻，你应该仔细思惟，身心受持，便能悟入这不可思议解脱境界之中。」

这时候，善财童子问夜神说：「圣者！请问应该如何修持，才能得证这个解脱法门？」

夜神回答：「菩萨如果能修行十大法藏，

jiù kě yǐ dé zhèng zhè ge jiě tuō fǎ mén shì nǎ shí zhǒng fǎ zàng ne jiù shì bù shī chí
 就可以得证这个解脱法门。是哪十种法藏呢？就是布施、持
 jiè rén rǔ jīng jìn chán dìng bō rě fāng biàn yuàn lì jìng zhì dēng shí zhǒng bō
 戒、忍辱、精进、禅定、般若、方便、愿、力、净智等十种波
 luó mì shàn nán zǐ rú guǒ yǒu pú sà néng ān zhù zài zhè shí dà fǎ zàng zhī zhōng jiù néng
 罗密。善男子！如果有菩萨能安住在这十大法藏之中，就能
 huò dé xiàng wǒ zhè yàng jiě qīng jìng de zhì huì bìng bù duàn zēng zhǎng shén tōng jī jí suǒ yǒu shàn
 获得像我这样解清净的智慧，并不断增长神通，积集所有善
 gēn jiān gù bú huài ān zhù yuán mǎn
 根，坚固不坏，安住圆满。」

shàn cái tóng zǐ yòu wèn shèng zhě nín fā pú tí xīn dào xiàn zài yǐ shì duō jiǔ
 善财童子又问：「圣者！您发菩提心到现在已是多久？」

yè shén huí dá shàn nán zǐ zài zhè ge huá zàng zhuāng yán shì jiè hǎi de dōng biān
 夜神回答：「善男子！在这个华藏庄严世界海①的东边，
 jīng guò shí ge shì jiè hǎi yǒu yí ge qīng jìng guāng jīn zhuāng yán shì jiè zài zhè ge shì jiè wǎng
 经过十个世界海，有一个清净光金庄严世界，在这个世界往
 xī de pǔ guāng chuāng jié de shí hòu yǒu yí ge míng jiào pǔ mǎn miào zàng de guó jiā yǒu wèi fó
 昔的普光幢劫的时候，有一个名叫普满妙藏的国家，有位佛
 de míng zì jiào bù tuì zhuǎn fǎ jiè yīn fó jiù zài nà ér zhù shì shuō fǎ wǒ zài dāng shí
 的名字叫不退转法界音佛，就在那儿住世说法。我在当时，
 shì yí wèi pú tí shù shén hěn rèn zhēn de shǒu hù dào chǎng wǒ jiàn dào bù tuì zhuǎn fǎ jiè yīn
 是一位菩提树神，很认真地守护道场，我见到不退转法界音
 fó chéng jiù fó dào shí shì xiàn zhǒng zhǒng shén tōng lì liàng wǒ biàn fā pú tí xīn dāng xià lì
 佛成就佛道时，示现种种神通力量，我便发菩提心，当下立
 jí zhèng dé pǔ zhào rú lái gōng dé hǎi sān mèi
 即证得普照如来功德海三昧。」

yǐ hòu yòu jīng guò wú liàng wú shù de fó tuó zhù shì wǒ yǒu shí tóu shēng wéi yè shén
 以后又经过无量无数的佛陀住世，我有时投生为夜神、
 huò wéi tiān wáng lóng wáng yè chá wáng qián tā pó wáng ā xiū luó wáng jiā lóu luó wáng
 或为天王、龙王、夜叉王、乾闥婆王、阿修罗王、迦楼罗王、
 jǐn nà luó wáng mó hóu luó jiā wáng rén wáng fàn wáng tiān rén rén nán zǐ nǚ
 紧那罗王、摩睺罗迦王、人王、梵王、天人、人、男子、女
 zǐ tóng nán tóng nǚ wǒ dōu néng yǐ zhǒng zhǒng de gòng yǎng wù pǐn qì jù gòng yǎng yí
 子、童男、童女……我都能以种种的供养物品器具，供养一
 qiè zhū fó tīng wén jiào fǎ yí zhí dào pí lú zhē nà rú lái chéng jiù fó dào shí wǒ zài
 切诸佛，听闻教法。一直到毗卢遮那如来成就佛道时，我在
 zhè shí biàn zhèng dé le zhè ge niàn niàn chū shēng guāng dà xǐ zhuāng yán jiě tuō mén
 这时便证得了这个『念念出生广大喜庄严解脱门』。

nǐ wèn wǒ zì cóng fā pú tí xīn yǐ lái yí zhí dào xiàn zài yǒu duō cháng de shí
 你问我：『自从发菩提心以来，一直到现在，有多长的时
 jiān zì cóng wǒ wéi pú tí shù shén fā pú tí xīn zhī hòu yòu jīng guò le èr ge fó chà
 间？』自从我为菩提树神发菩提心，之后又经过了二个佛刹

wēi chén shù nà yàng duō jié xiū xíng pú sà suǒ xiū de xíng mén rán hòu wǒ chū shēng dào zhè suǒ
微尘数那样多劫，修行菩萨所修的行门，然后我出生到这娑
pó shì jiè xián jié zhī zhōng cóng jiā luó jū sùn tuō fó zhī shī jiā móu ní fó jí cǐ xián jié
婆世界贤劫之中，从迦罗鸠孙驮佛至释迦牟尼佛，及此贤劫
zhōng wèi lái yī qiè zhū fó wǒ dōu rú shì qīn jìn gòng yǎng bù jǐn rú cǐ yī qiè shì jiè
中未来一切诸佛，我都如是亲近供养。不仅如此，一切世界
yī qiè jié zhōng suǒ yǒu wèi lái zhū fó wǒ yě dōu rú cǐ qīn jìn gòng yǎng qīng jìng guāng jīn zhuāng
一切劫中所有未来诸佛，我也都如此亲近供养。清净光金庄
yán shì jiè dào xiān zài hái cún zài zhe qí zhōng zhū fó réng lù xù xìng shì chéng jiù fó dào ér
严世界到现在还存在着，其中诸佛仍陆续兴世，成就佛道而
bú duàn yīn cǐ nǐ yīng yì xīn xiū xíng zhè ge pú sà dà yǒng měng de jiě tuō fǎ mén 。
不断。因此，你应一心修行这个菩萨大勇猛的解脱法门。

wǒ suǒ zhī dào de jiù shì zhè ge 『 niàn niàn chū shēng guǎng dà xǐ zhuāng yán jiě tuō mén 』
我所知道的就是这个『念念出生广大喜庄严解脱门』，
zhì yú yī qiè zhū dà pú sà tā men de gōng dé xíng gèng shì guǎng dà wú biān bú shì wǒ néng jiǎn
至于一切诸大菩萨他们的功德行更是广大无边，不是我能简
dān xù shuō de shàn nán zǐ zài zhè pú tí dào chǎng rú lái fǎ huì zhī zhōng yǒu yī wèi shǒu
单叙说的。善男子！在这菩提道场如来法会之中，有一位守
hù yī qiè chéng yè shén nǐ kě yǐ qù xiàng tā qǐng jiào rú hé xué pú sà xíng xiū pú sà
护一切城夜神。你可以去向他请教如何学菩萨行、修菩萨
dào 。
道。」

shàn cái tóng zǐ tīng wán le jì jìng yīn hǎi yè shén de jiāo huì xīn zhōng chōng mǎn le huān xǐ
善财童子听完了寂静音海夜神的教诲，心中充满了欢喜
yǔ chōng jìng tā zài sān xiàng yè shén dǐng lǐ rán hòu yòu rào le wú shù zā yīn qín zhān yǎng
与崇敬，他再三向夜神顶礼，然后右绕了无数匝，殷勤瞻仰
yè shén de miàn róng hào yī huì ér fāng cái cí tuì ér qù jì xù zǒu shàng cān fǎng de lù
夜神的面容好一会儿，方才辞退而去，继续走上参访的路
tú 。
途。

注① 世界海：

指因位菩萨所依止之国土，或指佛所教化之场所而言。世界海有三类，即：（一）莲华藏庄严世界海，又称莲华藏世界。（二）三千界外十重世界海，又作界外十重世界海、十重世界。相当于地上菩萨之境界。（三）无量杂类世界海，又作杂类世界；指须弥山形之世界或河形、转形、旋流形、轮形、树形、楼观形、云形，乃至众生形之世界等遍满法界、彼此无碍之世界。

dī sān shí liù cān shǒu hù yī qiè chéng yè shén
第三十六参：守护一切城夜神

shàn cái tóng zǐ dì sān shí liù yì cǐ pú tí chǎng rú lái huì zhōng cān shǒu hù yī qiè
 善财童子第三十六诣：此菩提场如来会中，参守护一切
 chéng zhǔ yè shén pǔ xiàn sè shēn yǎn fó fǎ zàng wén sī xiū huì mì fù qún jī lìng zhū
 城主夜神。普现色身，演佛法藏，闻思修慧，密赴群机，令诸
 hán shí shǒu hù xīn chéng dé shēn shēn zì zài miào yīn fǎ mén zhèng xiàn qián dì 。
 含识，守护心城。得甚深自在妙音法门。证「现前地」。

zàn yuē
赞曰：

bǎo zuò guāng zhōng pǔ xiàn shēn rù kāi fó zàng jì shēng mǐn
 宝座光中普现身，入开佛藏济生民。
 wǒ guān fǎ jiè wú biān biào shéi xìn tuó luó yǒu lì rén 。
 我观法界无边表，谁信陀罗有利人。
 xíng fǎ míng lún chóng yǎn shuō wén sī xiū huì zài xuān chén 。
 行法名轮重演说，闻思修慧再宣陈。
 miào yīn suī shì hú jiā pāi yùn chū yáng chūn xuě qǔ xīn 。
 妙音虽是胡家拍，韵出阳春雪曲新。

*经文节录

èr shí shàn cái tóng
 尔时，善财童
 zǐ suí shùn jì jìng yīn hǎi yè
 子随顺寂静音海夜
 shén jiào sī wéi guān chá suǒ
 神教，思惟观察所
 shuō fǎ mén yī yī wén jù
 说法门，一一文句
 jiē wú wàng shī wú liàng shēn
 皆无忘失，无量深
 xīn wú liàng fǎ xìng yī
 心、无量法性、一
 qiè fāng biàn shén tōng zhì huì
 切方便神通智慧，
 yì niàn sī zé xiāng xù bù
 忆念思择，相续不
 duàn qí xīn guǎng dà zhèng
 断。其心广大，证
 rù ān zhù xíng yì shǒu hù
 入安住，行诣守护
 yī qiè chéng yè shén suǒ jiàn
 一切城夜神所。见
 bǐ yè shén zuò yī qiè bǎo guāng
 彼夜神坐一切宝光
 míng mó ní wáng shī zǐ zhī
 明摩尼王师子之

zuò wú shù yè shén suǒ gòng wéi rào xiàn sù wǎng yī qiè shí fāng shēn xiàn biān shè yī qiè shí
 座，无数夜神所共围绕。现速往一切十方身，现遍摄一切十
 fāng shēn xiàn jiū jìng rú lái tǐ xìng shēn xiàn jiū jìng tiáo fú zhòng shēng shēn shàn cái jiàn yī huān
 方身，现究竟如来体性身，现究竟调伏众生身。善财见已，欢
 xǐ yōng yuè dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán shèng zhě
 喜踊跃，顶礼其足，绕无量匝。于前合掌而作是言：「圣者！
 wǒ yǐ xiān fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà xiū pú sà xíng shí
 我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨修菩萨行时，
 yún hé ráo yì zhòng shēng yún hé yǐ wú shàng shè ér shè zhòng shēng yún hé shùn zhū fó jiào yún
 云何饶益众生？云何以无上摄而摄众生？云何顺诸佛教？云
 hé jìn fǎ wáng wèi wéi yuàn cí āi wèi wǒ xuān shuō
 何近法王位？唯愿慈哀，为我宣说！」

shí bǐ yè shén gào shàn cái yán shàn nán zǐ rú wèi jiù hù yī qiè zhòng shēng gù
 时，彼夜神告善财言：「善男子！汝为救护一切众生故，

rǔ wéi yán jìng yī qiè fó chà gù rǔ wéi gòng yǎng yī qiè rú lái gù rǔ yù zhù yī qiè jié
 汝为严净一切佛刹故，汝为供养一切如来故，汝欲住一切劫
 jiù zhòng shēng gù rǔ yù shǒu hù yī qiè fó zhǒng xìng gù rǔ yù pǔ rù shí fāng xiū zhū xíng
 救众生故，汝欲守护一切佛种性故，汝欲普入十方修诸行
 gù rǔ yù pǔ rù yī qiè fǎ mén hǎi gù rǔ yù yī píng dēng xīn biàn yī qiè gù rǔ yù
 故，汝欲普入一切法门海故，汝欲以平等心遍一切故，汝欲
 pǔ shòu yī qiè fó fǎ lún gù rǔ yù pǔ suí yī qiè zhòng shēng xīn zhī suǒ yào yǔ fǎ yǔ gù
 普受一切佛法轮故，汝欲普随一切众生心之所乐雨法雨故，
 wèn zhū pú sà suǒ xiū xíng mén
 问诸菩萨所修行门。

shàn nán zǐ wǒ dé pú sà shēn shēn zì zài miào yīn jiě tuō wéi dà fǎ shī wú suǒ guà
 善男子！我得菩萨甚深自在妙音解脱。为大法师无所罣
 ài shàn néng kāi shì zhū fó fǎ zàng gù fó zǐ wǒ yǐ cǐ dēng fǎ shī zhòng shēng lìng
 碍——善能开示诸佛法藏故。佛子！我以此等法施众生，令
 shēng bái fǎ qiú yī qiè zhì qí xīn jiān gù yóu rú jīn gāng nà luó yǎn zàng shàn néng guān chá
 生白法，求一切智。其心坚固犹如金刚那罗延藏，善能观察
 fó lì mó lì cháng dé qīn jìn zhū shàn zhī shì cuī pò yī qiè yè huò zhàng shān jí yī qiè
 佛力、魔力，常得亲近诸善知识，摧破一切业惑障山，集一切
 zhì zhù dào zhī fǎ xīn héng bù shě yī qiè zhì dì
 智助道之法，心恒不舍一切智地。

shàn nán zǐ wǒ yǐ rú shì jìng fǎ guāng míng rǎo yì yī qiè zhòng shēng jí shàn gēn zhù
 善男子！我以如是净法光明，饶益一切众生，集善根助
 dào fǎ shí zuò shí zhǒng guān chá fǎ jiè hē zhě wéi shí suǒ wéi wǒ zhī fǎ jiè wú liàng
 道法时，作十种观察法界。何者为十？所谓：我知法界无量，
 huò dé guāng dà zhì guāng míng gù wǒ zhī fǎ jiè wú biān jiàn yī qiè fó suǒ zhī jiàn gù wǒ
 获得广大智光明故；我知法界无边，见一切佛所知见故；我
 zhī fǎ jiè wú xiàn pǔ rù yī qiè zhū fó guó tǔ gōng jìng gòng yǎng zhū rú lái gù wǒ zhī
 知法界无限，普入一切诸佛国土，恭敬供养诸如来故；我知
 fǎ jiè wú pàn pǔ yú yī qiè fǎ jiè hǎi zhōng shì xiǎn xiū xíng pú sà xíng gù wǒ zhī fǎ
 法界无畔，普于一切法界海中，示现修行菩萨行故；我知法
 jiè wú duàn rù yú rú lái bù duàn zhì gù wǒ zhī fǎ jiè yī xìng rú lái yī yīn yī qiè
 界无断，入于如来不断智故；我知法界一性，如来一音，一切
 zhòng shēng wú bù liǎo gù wǒ zhī fǎ jiè xìng jìng liǎo rú lái yuàn pǔ dù yī qiè zhū zhòng shēng
 众生无不了故；我知法界性净，了如来愿普度一切诸众生
 gù wǒ zhī fǎ jiè biàn zhòng shēng pǔ xián miào xíng xī zhōu biàn gù wǒ zhī fǎ jiè yī zhuāng yán
 故；我知法界遍众生，普贤妙行悉周遍故；我知法界一庄严，
 pǔ xián miào xíng shàn zhuāng yán gù wǒ zhī fǎ jiè bù kě huài yī qiè zhì shàn gēn chōng mǎn fǎ jiè
 普贤妙行善庄严故；我知法界不可坏，一切智善根充满法界
 bù kě huài gù shàn nán zǐ wǒ zuò cǐ shí zhǒng guān chá fǎ jiè jí zhū shàn gēn bàn zhù dào
 不可坏故。善男子！我作此十种观察法界，集诸善根办助道
 fǎ liǎo zhī zhū fó guāng dà wēi dé shēn rù rú lái nán sī jìng jiè
 法，了知诸佛广大威德，深入如来难思境界。

善财童子五十三参的故事

shàn nán zǐ wǒ rù rú lái wú chā bié fǎ jiè mén hǎi shuō wú shàng fǎ pǔ shè zhòng
善男子！我入如来无差别法界门海，说无上法普摄众
shēng jìn wèi lái jié zhù pǔ xián xíng shàn nán zǐ wǒ chéng jiù cǐ shēn shēn zì zài miào yīn jiě
生，尽未来劫，住普贤行。善男子！我成就此甚深自在妙音解
tuō yú niàn niàn zhōng zēng zhǎng yī qiè zhū jiě tuō mén niàn niàn chōng mǎn yī qiè fǎ jiè
脱，于念念中增长一切诸解脱门，念念充满一切法界。」

shí shàn cái tóng zǐ bái yè shén yán : 「 qí zāi tiān shén cǐ jiě tuō mén rú shì xī
时，善财童子白夜神言：「奇哉！天神！此解脱门如是希
yǒu shèng zhě zhèng dé qí yǐ jǔ rú ?
有！圣者证得其已久如？」

yè shén yán : 「 shàn nán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò shì jiè zhuǎn wēi chén shù jié yǒu jié
夜神言：「善男子！乃往古世，过世界转微尘数劫，有劫
míng lí gōu guāng míng yǒu shì jiè míng fǎ jiè gōng dé yún shàn nán zǐ bǐ shì jiè zhōng
名：离垢光明，有世界名：法界功德云。善男子！彼世界中，
yǒu sì tiān xià míng wéi miào chuāng zhōng yǒu wáng dōu míng pǔ bǎo huā guāng qù cǐ bù
有四天下，名为：妙幢。中有王都，名：普宝华光。去此不
yuǎn yǒu pǔ tí chǎng míng pǔ xiǎn xiàn fǎ wáng gōng diàn xū mǐ shān wēi chén shù rú lái yú zhōng
远，有菩提场，名：普显现法王宫殿。须弥山微尘数如来于中
chū xiàn qí zuì chū fó míng fǎ hǎi léi yīn guāng míng wáng bǐ fó chū shí yǒu zhuǎn lún
出现，其最初佛，名：法海雷音光明王。彼佛出时，有转轮
wáng míng qīng jìng rì guāng míng miàn yú qí fó suǒ shòu chí yī qiè fǎ hǎi xuán xiū duō luó
王，名：清净日光明面，于其佛所，受持一切法海旋修多罗。
fó niè pán hòu qí wáng chū jiā hù chí zhèng fǎ fǎ yù miè shí yǒu qiān bù yì zhōng qiān
佛涅槃后，其王出家，护持正法。法欲灭时，有千部异众，千
zhōng shuō fǎ jìn yú mò jié yè huò zhàng zhòng zhū è bī qiū duō yǒu dòu zhēng yào zhuó jìng
种说法；近于末劫，业惑障重，诸恶比丘多有斗争，乐着境
jiè bù qiú gōng dé yào shuō wáng lùn zéi lùn nǚ lùn guó lùn hǎi lùn jí yī yī
界，不求功德，乐说王论、贼论、女论、国论、海论，及以一
qiè shì jiān zhī lùn
切世间之论。

shí wáng bī qiū ér yǔ zhī yán : 「 qí zāi kǔ zāi fó yú wú liàng zhū dà jié hǎi
时，王比丘而语之言：『奇哉！苦哉！佛于无量诸大劫海
jí cǐ fǎ jù yún hé nǚ děng ér gòng huī miè ? 』 zuò shì shuō yǐ shàng shēng xū kōng gāo qī
集此法炬，云何汝等而共毁灭？』作是说已，上升虚空，高七
duō luó shù shēn chū wú liàng zhū sè yàn yún fàng zhǒng zhǒng sè dà guāng míng wǎng lìng wú liàng zhòng shēng
多罗树，身出无量诸色焰云，放种种色大光明网，令无量众生
chú fán nǎo rè lìng wú liàng zhòng shēng fā pǔ tí xīn yǐ shì yīn yuán bǐ rú lái jiāo fù yú
除烦恼热，令无量众生发菩提心。以是因缘，彼如来教，复于
liù wàn wú qiān suì zhōng ér dé xìng shèng
六万五千岁中而得兴盛。

shí yǒu bī qiū ní míng fǎ lún huà guāng shì cǐ wáng nǚ bǎi qiān bī qiū ní ér
时，有比丘尼，名：法轮化光，是此王女，百千比丘尼而

wéi juān shǔ wén fù wáng yǔ jí jiàn shén lì fā pú tí xīn yǒng bú tuì zhuǎn dé sān mèi ,
为眷属。闻父王语及见神力，发菩提心永不退转，得三昧，
míng yí qiè fó jiào dēng yòu dé cǐ shēn shēn zì zài miào yīn jiě tuō dé yǐ shēn xīn róu
名：一切佛教灯，又得此甚深自在妙音解脱。得已，身心柔
ruǎn jí dé xiàn jiàn fǎ hǎi léi yīn guāng míng wáng rú lái yí qiè shén lì 。
软，即得现见法海雷音光明王如来一切神力。

shàn nán zǐ ! yú rú yì yún hé ? bǐ shí zhuǎn lún shèng wáng suí yú rú lái zhuǎn zhèng fǎ
善男子！于汝意云何？彼时转轮圣王随于如来转正法
lún fó niè pán hòu xīng lóng mò fǎ zhě qǐ yì rén hū ? jīn pǔ xián pú sà shì qí fǎ
轮，佛涅槃后兴隆末法者，岂异人乎？今普贤菩萨是。其法
lún huà guāng bī qiū ní jí wǒ shēn shì wǒ yú bǐ shí shǒu hù fó fǎ líng shí wàn bī qiū
轮化光比丘尼，即我身是。我于彼时，守护佛法，令十万比丘
ní yú ā nòu duō luó sān miào sān pú tí dé bú tuì zhuǎn yòu líng dé xiàn jiàn yí qiè fó sān
尼于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。又令得现见一切佛三
mèi yòu líng dé yí qiè fó fǎ lún jīn gāng guāng míng tuó luó ní yòu líng dé pǔ rù yí qiè fǎ
昧，又令得一切佛法轮金刚光明陀罗尼，又令得普入一切法
mén hǎi bō rě bō luó mì 。
门海般若波罗密。

cì yǒu fó xīng shàn nán zǐ rú shì děng xū mí shān wēi chén shù rú lái qí zuì hòu
次有佛兴，善男子！如是等须弥山微尘数如来，其最后
fó míng fǎ jiè chéng zhì huì dēng ,
佛，名：法界城智慧灯，
bīng yú lí gòu guāng míng jié zhōng chū xīng
并于离垢光明劫中，出兴
yú shì wǒ jiē zūn zhòng qīn jìn
于世。我皆尊重、亲近、
gòng yǎng tīng wén shòu chí suǒ shuō miào
供养，听闻受持所说妙
fǎ yì yú bī yí qiè zhū rú lái
法；亦于彼一切诸如来
suǒ chū jiā xué dào hù chí fǎ
所，出家学道，护持法
jiào rù cǐ pú sà shēn shēn zì zài miào
教，入此菩萨甚深自在妙
yīn jiě tuō zhōng zhōng fāng biàn jiào huà chéng
音解脱，种种方便教化成
shú wú liàng zhòng shēng cóng shì yǐ lái
熟无量众生。从是已来，
yú fó chā wēi chén shù jié suǒ yǒu zhū
于佛刹微尘数劫，所有诸
fó chū xīng yú shì wǒ jiē gòng yǎng
佛出兴于世，我皆供养，

善财童子五十三参的故事

xiū xíng qí fǎ shàn nán zǐ wǒ cóng shì lái yú shēng sǐ yè wú míng hūn mèi zhū zhòng shēng zhōng
修行其法。善男子！我从是来，于生死夜无明昏寐诸众生中，
ér dú jué wù lìng zhū zhòng shēng shǒu hù xīn chéng shě sān jiè chéng zhù yī qiè zhì wú shàng fǎ
而独觉悟，令诸众生守护心城，舍三界城，住一切智无上法
chéng 城。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ shēn shēn zì zài miào yīn jiě tuō lìng zhū shì jiān lí xì lùn
善男子！我唯知此甚深自在妙音解脱，令诸世间离戏论
yǔ bù zuò èr yǔ cháng zhēn shí yǔ héng qīng jìng yǔ rú zhū pú sà mó hè sà néng zhī
语，不作二语，常真实语，恒清净语。如诸菩萨摩诃萨，能知
yī qiè yǔ yán zì xìng yú niàn niàn zhōng zì zài kāi wù yī qiè zhòng shēng rù yī qiè zhòng shēng yán
一切语言自性，于念念中自在开悟一切众生，入一切众生言
yīn hǎi yú yī qiè yán cí xī jiē biān liǎo míng jiàn yī qiè zhū fǎ mén hǎi yú pǔ shè yī qiè
音海；于一切言辞悉皆辩了，明见一切诸法门海；于普摄一切
fǎ tuó luó ní yì dé zì zài suí zhū zhòng shēng xīn zhī suǒ yí ér wéi shuō fǎ jiū jìng tiáo fú
法陀罗尼已得自在，随诸众生心之所疑而为说法，究竟调伏
yī qiè zhòng shēng néng pǔ shè shòu yī qiè zhòng shēng qiǎo xiū pú sà zhū wú shàng yè shēn rù pú
一切众生；能普摄受一切众生，巧修菩萨诸无上业，深入菩
sà zhū wēi xì zhì néng shàn guān chá zhū pú sà zàng néng zì zài shuō zhū pú sà fǎ hé yǐ
萨诸微细智，能善观察诸菩萨藏，能自在说诸菩萨法。何以
gù yì dé chéng jiù yī qiè fǎ lún tuó luó ní gù ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé
故？已得成就一切法轮陀罗尼故。而我云何能知能说彼功德
xíng 行？

shàn nán zǐ cǐ fó huì zhōng yǒu zhǔ yè shén míng kāi fú yī qiè shù huā rǔ yǐ
善男子！此佛会中，有主夜神，名：开敷一切树华。汝诣
bī wèn pú sà yún hé xué yī qiè zhì yún hé ān lì yī qiè zhòng shēng zhù yī qiè zhì
彼问菩萨云何学一切智？云何安立一切众生住一切智？」

shí shàn
时，善
cái tóng zǐ lǐ yè
财童子礼夜
shén zú rào wú
神足，绕无
liàng zā yīn qín zhān
量匝，殷勤瞻
yǎng cí tuì èr
仰，辞退而
qù 去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng
善财童子向

jì jìng yīn hǎi yè shén dǐng
寂静音海夜神顶

lǐ hòu , wǎng shǒu hù yī
礼后，往守护一

qiè chéng yè shén de zhù chù
切城夜神的住处

zǒu qù 。 lù shàng tā yī
走去。路上他一

xīn sī wéi guān chá gāng gāng
心思惟观察刚刚

jì jìng yīn hǎi yè shén suǒ
寂静音海夜神所

shuō de 「niàn niàn chū shēng
说的「念念出生

guǎng dà xǐ zhuāng yán jiě tuō
广大喜庄严解脱

fǎ mén 」, yè shén jiǎng
法门」，夜神讲

jiě de měi ge jù zǐ
解的每个句子，

tā xīn lǐ dōu méi yǒu wàng
他心里都没有忘

shī , yě méi yǒu yí
失，也没有疑

huò , duì yú wú liàng de
惑，对于无量的

shēn xīn fǎ xìng yǐ jí yí qiè de shén tōng fāng biàn zhì huì dōu néng gōu lǐng wù zhèng rù ān
深心法性，以及一切的神通方便智慧，都能够领悟，证入安

zhù de jìng jiè 。
住的境界。

bù jiǔ tā lái dào shǒu hù yī qiè chéng yè shén de miàn qián zhǐ jiàn zhè wèi yè shén zuò
不久，他来到守护一切城夜神的面前，只见这位夜神坐

zài yī qiè bǎo guāng míng mó ní wáng shī zǐ zuò shàng tā xiàn chū zhǒng zhǒng fǎ shēn ér shēn biān yǒu
在一切宝光明摩尼王师子座上，她现出种种法身，而身边有

wú liàng yè shén juān shǔ wéi rào zhe shàn cái tóng zǐ kàn jiàn yè shén xiàn chū rú cǐ bù kě sī yǐ
无量夜神眷属围绕着。善财童子看见夜神现出如此不可思议

de fǎ xiàng huān xǐ yōng yuè lián máng guì xià xiàng qí dǐng lǐ bìng rào xíng le hǎo duō quān hòu
的法相，欢喜踊跃，连忙跪下向其顶礼，并绕行了好多圈后，

zài yè shén miàn qián hé zhǎng shuō : 「 shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sǎn miào sān pú
 在夜神面前合掌说：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩
 tí xīn dàn wǒ bù zhī dào pú sà zài xiū pú sà xíng de shí hòu yīng gāi yào rú hé qù ráo
 提心，但我不知道菩萨在修菩萨行的时候，应该要如何去饶
 yì zhòng shēng rú hé yòng zhū fó de jiào dào chuán shòu zhòng shēng yào rú hé suí shùn zhū fó de jiào
 益众生？如何用诸佛的教导传授众生？要如何随顺诸佛的教
 fǎ yào zěn yàng néng qīn jìn fǎ wáng wèi xī wàng shèng zhě cí bēi lián mǐn wǒ yī piàn chéng
 法？要怎样才能亲近法王位？希望圣者慈悲，怜悯我一片诚
 xīn wèi wǒ yǎn shuō zhè xiē dào lǐ 。 」
 心，为我演说这些道理。」

cǐ shí shǒu hù yī qiè chéng yè shén gào sù shàn cái tóng zǐ : 「 shàn nán zǐ nǐ wèi le
 此时，守护一切城夜神告诉善财童子：「善男子！你为了
 jiù hù yī qiè zhòng shēng zhuāng yán yī qiè fó tǔ gòng yǎng yī qiè fó tuó shǒu hù yī qiè zhū
 救护一切众生，庄严一切佛土，供养一切佛陀，守护一切诸
 fó zhǒng xìng pǔ rù yī qiè fǎ mén ér rú cǐ xīn kǔ qiú fǎ zhēn shì fēi cháng nán dé jīn
 佛种性，普入一切法门，而如此辛苦求法，真是非常难得。今
 tiān nǐ zhè me chéng xīn wǒ dāng rán hěn lè yì jiāng wǒ suǒ zhèng dé de fǎ mén yǔ nǐ fēn xiǎng 。
 天你这么诚心，我当然很乐意将我所证得的法门与你分享。」

wǒ yǐ dé zhèng 『 pú sà shēn shēn zì zài miào yīn jiě tuō fǎ mén 』 zài zhè ge fǎ mén
 我已得证『菩萨甚深自在妙音解脱法门』，在这个法门
 zhōng wǒ shēn wéi zhòng shēng de dà fǎ shī duì yī qiè fǎ wú yǒu guà ài bìng néng kāi shì yī qiè
 中，我身为众生的大法师，对一切法无有罣碍，并能开示一切
 zhòng shēng zhū fó de miào fǎ 。
 众生诸佛的妙法。」

wǒ yǐ fó fǎ bù shī yī qiè zhòng shēng lìng yī qiè zhòng shēng zēng zhǎng shàn fǎ qiú rú lái
 我以佛法布施一切众生，令一切众生增长善法，求如来
 yī qiè zhì huì ràng yī qiè zhòng shēng qiú fǎ de xīn jiān gù rú tóng jīn gāng yī bān bù néng bèi
 一切智慧。让一切众生求法的心坚固，如同金刚一般不能被
 huǐ huài shàn néng guān chá yī qiè fó de jiā chí lì fēn biàn mó wáng de zhàng ài lì bìng cháng
 毁坏。善能观察一切佛的加持力，分辨魔王的障碍力。并常
 néng qīn jìn yī qiè shàn zhī shì tú pò wú shǐ jié lái de wú míng huò zhàng xiū xí yī qiè zhù
 能亲近一切善知识，突破无始劫来的无明惑障，修习一切助
 dào zhī fǎ xīn zhōng yǒng bú tuì zhuǎn yú yī qiè zhì huì zhī zhèng zhī jiàn 。
 道之法，心中永不退转于一切智慧之正知见。」

wǒ yǐ rú shì qīng jìng guāng míng de fó fǎ ráo yì yī qiè zhòng shēng bìng jī jí yī qiè
 我以如是清净光明的佛法，饶益一切众生，并积聚一切
 shàn gēn zhù dào zhī fǎ shí duì fǎ jiè zuò shí zhǒng guān chá shì nǎ shí zhǒng guān chá ne ?
 善根助道之法时，对法界作十种观察，是哪十种观察呢？

dì yī wǒ zhī dào fǎ jiè shì bù kě xiàn liàng de suǒ yǐ néng huò dé guǎng dà de zhì
 第一、我知道法界是不可限量的，所以能获得广大的智
 huì guāng míng 。
 慧光明。」

第二、我知道法
界是没有边际的，所
以能看到一切诸佛所
有的所知所见。

第三、我知道法
界是没有界限的，所
以能普入一切诸佛国
土，恭敬供养诸佛如
来。

第四、我知道法
界是没有边畔的，所
以能在一切世界中，
示现修行菩萨行的方
法。

第五、我知道法界是没有中断的，所以能深入如来的不
断智慧中。

第六、我知道法界是同一性，没有分别的，所以能领
悟佛陀以一音演说妙法，一切众生都能通达了解。

第七、我知道法界体性本是清净无染，因为我明白佛
陀大悲普度一切众生的道理。

第八、我知道众生也是遍满一切法界，所以能了知普贤

pú sǎ de miào xíng kě yǐ zhōu biān yī qiè
菩萨的妙行，可以周遍一切。

dì jiǔ wǒ zhī dào fǎ jiè yī zhuāng yán suǒ yǐ néng guān chá pǔ xián miào xíng shàn yuàn lì
第九、我知道法界一庄严，所以能观察普贤妙行善愿力
de zhuāng yán
的庄严。

dì shí wǒ zhī dào fǎ jiè bù huī miè huài yī qiè zhì huì jí shàn gēn lì liàng chōng mǎn
第十、我知道法界不会灭坏，一切智慧及善根力量充满
fǎ jiè wú néng miè huài
法界，无能灭坏。

yīn wèi wǒ zuò zhè shí zhǒng guān chá fǎ jiè jī jí yī qiè shàn gēn bàn zhù dào fǎ
因为我作这十种观察法界，积集一切善根，办助道法。
wǒ liǎo zhī zhū fó yú rú huàn zhōng qǐ dà bēi xīn de guāng dà wēi dé bìng néng shēn rù rú lái bù
我了知诸佛于如幻中起大悲心的广大威德，并能深入如来不
kě sī yǐ jìng jiè zhī zhōng wǒ suǒ chéng jiù de zhè ge pú sǎ shēn shēn zì zài miào yīn jiè tuō
可思议境界之中。我所成就的这个『菩萨甚深自在妙音解脱
fǎ mén néng gòu zài měi yī ge dòng niàn zhōng zēng zhǎng chū yī qiè jiè tuō mén zài niàn niàn zhī
法门』，能够在每一个动念中，增长出一切解脱门，在念念之
zhōng chōng mǎn yī qiè fǎ jiè
中，充满一切法界。」

cǐ shí shàn cái
此时，善财

tóng zǐ wèn yè shén shuō
童子问夜神说：

「zhè zhēn shì tài xī qí
这真是太稀奇
le shèng zhě zhè jiè
了！圣者！这解
tuō mén zhēn shì xī yǒu nán
脱门真是稀有难
dé qǐng wèn shèng zhě shì
得！请问圣者是
zài hé shí dé zhèng de
在何时得证的
ne
呢？」

yè shén huí dá
夜神回答

shuō shàn nán zǐ
说：「善男子！
nà yǐ jīng shì hěn jiǔ yǐ
那已经是很久以

qián de shì le guò qù zài lí gù guāng míng jié zhōng yǒu yí ge míng wéi fǎ jiè gōng dé yún de
前的事了。过去在离垢光明劫中，有一个名为法界功德云的
shì jiè zhè shì jiè zhōng yǒu yí ge miào chuāng sì tiān xià qí zhōng yǒu yí zuò pǔ bǎo huā guāng
世界，这世界上有一个妙幢四天下，其中有一座普宝华光
chéng chéng wài bù yuǎn chù yǒu yí zuò míng wéi pǔ xiǎn xiàn fǎ wáng gōng diàn de pǔ tí dào chǎng zài
城，城外不远处有一座名为普显现法王宫殿的菩提道场。在
zhè lǐ yǒu wú liàng de fó tuó xiāng jì xīng shì zài zhè lǐ huò dé zhèng guǒ
这里有无量的佛陀相继兴世，在这里获得正果。

zuì chū dī yī zūn zhèng dào de fó tuó wéi fǎ hǎi léi yīn guāng míng wáng fó zhè zūn fó chū
最初第一尊证道的佛陀为法海雷音光明王佛。这尊佛出
shí dāng shí tǒng zhì de qīng jìng guāng míng miàn zhuǎn lún shèng wáng tā zài fǎ hǎi léi yīn guāng míng wáng
时，当时统治的清净光明面转轮圣王，他在法海雷音光明王
fó zuò xià xiū xíng fó fǎ fó niè pán hòu zhuǎn lún shèng wáng jí chū jiā xiū dào hù chí hóng
佛座下修行佛法，佛涅槃后，转轮圣王即出家修道，护持弘
yáng zhèng fǎ hòu lái zhèng fǎ jiāng miè wáng shí xié shuō héng xíng yǒu hěn duō páng mén wài dào de
扬正法。后来正法将灭亡时，邪说横行，有很多旁门外道的
sī xiǎng hùn rù fó fǎ zhōng zǒng gòng fēn le yì qiān ge pài bié měi ge pài bié jūn bù tóng gòng
思想混入佛法中，总共分了一千个派别，每个派别均不同，共
yǒu yì qiān duō zhǒng shuō fǎ
有一千多种说法。

yīn wèi nà shí hòu yǐ jīng shì mò fǎ shí qī zhèng fǎ jiāng miè suǒ yǐ yǒu hěn duō zhū
因为那时候已经是末法时期，正法将灭，所以有很多诸
è bǐ qiū dōu bù shuō zhèng fǎ tān ài gōng dé xǐ huān pān quán fù guì cǐ shí wáng bǐ qiū
恶比丘都不说正法，贪爱功德，喜欢攀权附贵。此时，王比丘
yě jiù shì qīng jìng guāng míng miàn zhuǎn lún shèng wáng biàn duì dà zhòng shuō zhēn de shì fēi cháng
（也就是清净光明面转轮圣王）便对大众说：『真的是非常
qí guài fēi cháng kǔ a fó tuó zài wú liàng jié xiū xíng qiú lái de zhèng fǎ hǎo bù róng yì
奇怪、非常苦啊！佛陀在无量劫修行求来的正法，好不容易
jiàn lì le zhèng fǎ huǒ jù zhǐ yǐn wǒ men zǒu xiàng jiě tuō de dà dào wèi shén me nǐ men dōu
建立了正法火炬，指引我们走向解脱的大道，为什么你们都
bù zhēn xī què yào gòng tóng jiā yǐ pò huài ne
不珍惜，却要共同加以破坏呢？』

shuō wán hòu tā biàn zòng shēn shàng shēng dào xū kōng zhōng gāo dù bǐ duō luó shù ① hái yào
说完后，他便纵身上升到虚空中，高度比多罗树①还要
gāo chū qī bèi yóu shēn shàng xiǎn chū wú liàng sè cǎi rú huǒ yàn bān de cǎi yún sǎn fàng gè zhǒng
高出七倍，由身上现出无量色彩如火焰般的彩云，散放各种
rú wǎng yī bān de dà guāng míng miè chú yí qiè zhòng shēng de yí huò jí fán nǎo shǐ wú liàng zhòng
如网一般的大光明，灭除一切众生的疑惑及烦恼，使无量众
shēng fā chū le pǔ tí xīn yīn wèi wáng bǐ qiū zhè ge yīn yuán fǎ hǎi léi yīn guāng míng wáng fó
生发出了菩提心。因为王比丘这个因缘，法海雷音光明王佛
suǒ chuán de zhèng fǎ yòu xīng shèng le liù wàn wú qiān nián
所传的正法又兴盛了六万五千年。

这时候，有一个名为法轮化光的比丘尼，她就是转轮王的女儿，也跟随父亲出家修行，拥有成千上百的比丘尼作为法眷属，当她听到父王的话以及亲眼目睹神通力后，发出了永不退转的菩提心，马上证得了『一切佛教灯三昧』，接着又证得『甚深自在妙音解脱法门』。得证解脱后，她的身心非常柔软，立刻现见法海雷音光明王如来一切神通变化。

你知道吗？那位转轮圣王就是现在的普贤菩萨，而法轮化光比丘尼就是我。我在那时守护佛法，令十万个比丘尼于发菩提心，得不退转，又令她们证『一切佛三昧』、『一切佛法轮金刚光明陀罗尼』、『普入一切法门海般若波罗密』。

此后经历了离垢法光明佛、法轮光明髻佛、法日功德云佛…等无数无量的佛陀，到最后的法界城智慧灯佛，我都能够亲近供养，听闻妙法，并且出家学道护持佛教，以『菩萨甚身自在妙音解脱法门』的种种善巧方便，教化无量无边的众生。无量众生在生死黑夜中昏寐，只有我独自觉醒。我令一切众生，守护自己的心城，舍弃三界轮回的牢狱，住在一切智慧无上的法城。

我只证得这个『菩萨甚身自在妙音解脱法门』，能令一切众生，远离戏论的言语，不打妄语，说真实不虚的话语，心口永远清净。至于诸大菩萨，他们能知道一切言语的自性，开悟一切众生，对于一切言辞能完全辨别明了，又能自在演说

yī qiè miào fǎ zhè dōu shì yīn wèi zhū dà pú sà yǐ jīng chéng jiù yī qiè fǎ lún tuó luó ní de
一切妙法。这都是因为诸大菩萨已经成就一切法轮陀罗尼的
yuán gù ér wǒ zěn néng zhī dào zěn néng wán quán jiě shuō zhè me guǎng dà de gōng dé xíng ne
缘故，而我怎能知道，怎能完全解说这么广大的功德行呢？

zài zhè ge fó huì zhōng yǒu yī wèi kāi fū yī qiè shù huā yè shén tā yǒu fēi cháng bù
在这个佛会中，有一位开敷一切树华夜神，他有非常不
kě sī yī de gōng dé fǎ mén nǐ kě yǐ qù xiàng tā qǐng jiào pú sà zěn yàng xué xí yī qiè
可思议的功德法门，你可以去向他请教：菩萨怎样学习一切
zhì huì rú hé ān lì yī qiè zhòng shēng zhù zài yī qiè zhì huì zhī dì
智慧？如何安立一切众生，住在一一切智慧之地？」

shàn cái tóng zǐ mǎn xīn xǐ yuè biàn xiàng shǒu hù yī qiè chéng yè shén dǐng lǐ zhān yǎng yòu
善财童子满心喜悦，便向守护一切城夜神顶礼，瞻仰右
rào le hǎo yī huì ér fāng cái cí tuì ér qù
绕了好一会儿，方才辞退而去。

zhù ① duō luó shù
注①多罗树：

是一种高大之植物，高度可达二十五公尺，故被用来比喻物体之高大。经文中常谓「七多罗树」是指比多罗树高出七倍之意。

善财童子五十三参故事

中

第十九参
至
第三十六参

佛陀优良丛书